

**33/2013 FORU ARAUA, AZAROAREN 27KOA, PERTSONA FISIKOEN
ERRENTAREN GAINEKO ZERGARI BURUZKOA
(ALHAO, 140. zk., 13-12-9koa, gehigarria)**

ZIOEN AZALPENA

Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zerga Arabako Lurralde Historikoko zerga sistemaren euskarrietako bat da. Oraingo arautegia, urtarrilaren 29ko 3/2007 Foru Arauak ezarritakoa, hainbat bider aldatu behar izan da indarrean egon den zazpi urteetan aldian aldiko inguruabar ekonomiko eta sozialetara moldatzeko. Azken aldaketa krisi ekonomiko-finantzarioari aurre egiteko onartu da; 2013ko urtarrilaren 1etik aurrera sortuko ditu ondorioak.

Krisiak, ostera, bere hartan segitzen du eta oraindik ez dago inolako zantzurik laster batean jarduera ekonomikoak eta enpleguak hobera egingo dutela eta ondorioz ekonomia berriz haziko dela pentsarazten duenik. Hori dela eta, Arabako Lurralde Historikoko erakundeek jarrera aktiboa hartu behar dute eta neurriak ezarri behar dituzte zerga zamak modu egokiagoan banatzeko, gaitasun ekonomiko handia dutenei esfortzu handiagoak eskatzeko eta sarreraren eta gastuen arteko oreka egokia bultzatzeko, finantza publikoak iraunkorrak eta aski izan daitezzen.

Batez ere pertsona fisikoen zerga ordainketan ezinbestekoa da ekitatea, gehikortasuna, neutraltasuna, gardentasuna eta erraztasuna sendotzea, bai eta zergadunen arteko oreka hobetzea ere.

Neutraltasunari dagokionez, zerga onura batzuk (salbuetsitako errentak, murrizketak eta kenkariak) berrikusi dira eta beraien tratamendua doitu da gastu eta sarrera politiken arteko ezinbesteko elkarreragiketa sendotzeko, eraginkortasuna ebaluatu ondoren; horretarako bikoiztasunak ezabatu dira eta lortu nahi den xederako egokiak ez diren politikak aldatu dira.

Ekitatearen printzipioa dela eta, indarreko tarifa gehitu da eta tasa altuagoko tarteak sortu dira, bai likidazio oinarri orokorrean, bai aurrezkiaren likidazio oinarrian.

Gaitasun ekonomikoaz denaz bezainbatean, arautegiaren bitartez baliabide berriak ezarri behar dira jarduera ekonomikoen etekinak behar bezala kargatzeko, hau da, zergadunek errenta horiek ezkutatzea eragozteko (batzuek benetan lortutakoak baino sarrera gutxiago eta kenkari eskubiderik ez duten gastuak aitortzen dituzte). Horrez gainera, iruzurraren kontrako neurriak ezarri behar dira.

Foru arau hau helburu horiek guztiak lortzeko onartu da. Foru Arauak osagai hauek dauzka: hamalau titulu, hogeita bi xedapen gehigarri, hogeita bat xedapen iragankor, xedapen indargabetzaile bat eta azken xedapen bi.

I. tituluaren zergaren izaera eta aplikazio eremua finkatu dira. II. tituluaren numerus clausus ezarri zaie hainbat sorburutako errenta batzuei: nahiz eta pertsonen gaitasun ekonomikoaren adierazgarri izan eta Zergaren zerga egitearen osagai izan zerga politika dela eta orain arte Zergaren kargapean egon ez diren errentak.

Ohi bezala arautegi berrian salbuetsitako errentak ezarri dira: gizartean duten eraginagatik (sari garrantzitsuak, beka publikoak, laguntzak publikoak) edo kalte-ordain gisakoak direlako (dena batera jasotzen den langabezia prestazioa, herri administrazioek ematen dituzten kalte-ordainak) Zergaren karga jasan beharretik aske daudenak dira. Horrez gainera, foru legerian muga batekin salbuetsitako errenten zerrenda gehitu da (errenta horiek zenbateko jakin batera arte salbuetsita daude eta hortik gortako kargatu egiten da) eta oraindik aurrera, justizia soziala eta zerga zama banatu beharra aintzat hartuta, horrelakoak izango dira errenta salbuetsiak izan diren batzuk, esate baterako langileek kaleratzeagatik edo lana utzarazteagatik jasotzen dituzten kalte-ordainak (salbuetsitako zenbatekoa: 180.000 euro gehienez).

Salbuetsitako errentak direla eta, berrikuntza nagusia estu lotuta dago iruzurraren kontrako etengabeko borrokarekin; izan ere, borroka horrek arrakasta edukiko badu, ezinbestekoa da, beste tresna batzuk beste direla, Zerga Administrazioak zergadunei buruzko informazio zehatza edukitzea, hain zuzen ere: jasotako errentak, denetarikoak, herri administrazio zein erakunde guztiek emanak; zerga ordainketan eragina duten inguruabar pertsonalak eta ondarekoak, orain arteko zerga tratamendua gorabehera.

Horregatik foru arau honetan informazioaren inguruko betebeharrak ezarri dizkie dirulaguntzak edo errentak, salbuetsiak zein bestelakoak, ematen dituzten administrazio publikoei (berariazko eredu informatiboa prestatu da horretarako). Horri esker Zerga Administrazioak zergadun bakoitzak jasotako errenta guztien berri edukiko du eta horrela laguntzak eta dirulaguntzak bidegabe jasotzen dituztenen iruzurraren kontra egin ahal izango du beste herri administrazioekin batera.

III. tituluan zergadunak zehaztu dira. IV. tituluan zerga oinarria arautu da: arau orokorrak, lanaren etekinak, jarduera ekonomikoen etekinak, kapitalaren etekinak, ondare irabaziak eta galerak, errenten egozketa eta eratxikipena, aldi egozketa, baloraziorako erregela bereziak, errenta motak, eta errenten integrazioa eta konpentsazioa.

Etekin irregularrei dagokienez, goitik behera berrikusi da etekinok integratzeko sistema; egungo integrazio ehuneko murriztuak mantendu dira baina gehieneko zenbatekoa ezarri da: 300.000 euro.

Jarduera ekonomikoen etekinetara etorrira, duela urte batzuk Arabako Lurralde Historikoko arautegian zenbatespen objektiboaren metodoaren aplikazioa gutxika-gutxika murrizteko prozesua abiarazi zen, pertsona fisiko diren enpresarien gaineko karga beraien jardueraren benetako etekinera doitzeko asmoarekin, eta prozesua burutzeko metodo hori indargabetu da. Beraz, 2014ko urtarrilaren 1etik aurrera jarduera ekonomiko guztien etekinak kalkulatzeko zuzeneko zenbatespenaren metodoa aplikatuko da (bi modalitate daude: arrunta eta erraztua).

Gainera, aipatu behar da higiezinak errentatzea edo salerostea jarduera ekonomikotzat hartzeko betekizunak aldatu direla: gutxienez pertsona bat eduki beharko da lanaldi osoko eta dedikazio eksklusiboko lan kontratuarekin, baina oraindik aurrera ez da kontuan hartuko zergadunaren ezkontidea, ez izatezko bikotekidea, ez aurrekorik, ez ondorengorik, ez bigarren graduak ahaiderik, ez harekin lotutako pertsonarik. Osagarri gisa, eta jarduera ekonomikoaren kontzeptua gaur egungo egoerara egokitzeke,

jarduera ekonomikoa hura kudeatu baizik egiten ez den lokalean egin beharra ezabatu da.

Kapitalaren etekinei dagokienez, etxebizitzan azpierrentamenduaren tratamendua azaroaren 24ko 29/1994 Legeko 2. artikulua araberako etxebizitza errentamendutzat hartzen diren eragiketena bezalako izango da, baina gastu kengarriak muga hau edukiko du: azpierrentamenduak sortutako etekinen ehuneko 20. Horrela ez da gertatuko etekinik ez egotea, ez eta etekinak negatiboak izatea ere, batzuetan emaitza horiek fiktizioak izaten dira eta.

Aurrekoaren osagarri, etekinak kostu bidez lortuzat joko dira kasu hauetan: Zerga Administrazioak jakiten duenean zergadunak higiezin bat errentamenduan laga duela eta ez duela horren etekinik batere zenbatu; honelakoetan higiezinaren balorazioaren ehuneko 5 hartuko du etekintzat, Ondarearen gaineko Zergari buruzko Foru Arauan ezarritakoarekin bat etorritik.

Halaber, aldaketa batzuk egin dira zerga oinarriaren murrizketei buruzko arauetan. Gizarte aurreikuspenaren eremuan, oro har, banako ekarpenei 5.000 euroko muga ezarri zaie eta ezabatu egin da 5 urtean behin kontingentziak gertatzeagatik eta gizarte aurreikuspeneko sistemen eskubide ekonomikoak erreskatatuta jasotzen diren kopuruei integrazio ehuneko murriztuak aplikatzeko aukera.

Sistema ixteko asmoarekin zerga ordainketarako logikoa den prebentzioa ezarri da: zerga oinarri orokorrean murrizketak aplikatzeko aukera mugatu da kasu jakin batzuetan, hain zuzen ere zergaldi berean gizarte aurreikuspeneko erakunde bati ekarpenak egiten bazaizkio eta kapital prestazioren bat jasotzen bada erretiratzeagatik edo erreskatearen bidez (salbuespena: enplegu planetara egiten diren ekarpenak eta pertsona desgaituen gizarte aurreikuspeneko tresnetara egiten direnak).

VI. tituluan (kuota osoari buruzkoa) funtsezko aldaketa egin da. Aurreko arautegian kenkari orokorra zegoen eta guztirako kuota osoari aplikatzen zitzaion. Arautegi berriaren arabera hauei soilik aplikatuko zaie kenkaria: aurrezkiaren likidazio oinarriaren gaineko tarifa ordaintzen duten zergadunei; likidazio oinarri orokorraren gainekoa ordaintzen dutenei ez zaie aplikatuko. Ondorioz, oraindik aurrera guztirako kuota osoa murriztu baizik ezin da egin; ezin da izan negatiboa.

Ekitatea aintzat hartuta, indarreko tarifa zabaldu da eta likidazio oinarri orokorrean tasa altuagoko tarteak sortu dira 92.310 eurotik gorako zenbatekoetarako (tasa marjinalik altuena, ehuneko 49, 179.540 eurotik gorako errentei aplikatuko zaie) eta aurrezkiaren likidazio oinarrian ehuneko 25eko tasa aplikatuko zaie 30.000 eurotik gorako kopuruei.

VII. tituluan kuota likidua eta kenkariak arautu dira: familia kenkariak eta kenkari pertsonalak; pertsona desgaitu baten ondare babestura egindako ekarpenen ziozko kenkariak; ohiko etxebizitzagatik kenkariak; jarduera ekonomikoak sustatzeagatik kenkariak; emariengatik kenkariak. Kenkari pertsonalak direla eta, adinagatik kenkariak muga hau edukiko du: 30.000 eurotik beherako errenta duten zergadunei soilik aplikatuko zaie. Desgaituta edo mendetasunean dagoen pertsona batengatik kenkariak aplikatzeko ezinbestekoa izango da zergaduna harekin bizitzea, logikoa den bezala. Kenkaria aplikatzeko eskubidea ematen duen pertsona egoitza zentro batean

bizi bada, kenkaria honexek aplikatu ahal izango du: faktura bidez zentroko egonaldi gastuak ordaindu dituela frogatzen duen hurbilenerako ahaideak.

Etxebizitzagatiko kenkariak direla eta, etxebizitza eskuratzen duenak jasotzen duen urteko zerga pizgarriaren kopurua gutxitu da. Oro har, ohiko etxebizitza alokatzeagatik aplikatzen den kenkaria zergaldian ordaindutako kopuruaren ehuneko 20 izango da orain arte bezala, eta urtean 1.600 euro kendu ahal izango dira. Ohiko etxebizitza erosten bada, kenkaria zergaldian etxebizitzan inbertitutako kopuruaren eta horren korrituen ehuneko 18 izango da eta urteko gehieneko zenbatekoa 1.530 euro. Gazteek eta familia ugariak pizgarri hauek azkar aplikatzen segitu ahal izango dute; alabaina, aurrean aipatu den bezala, etxebizitza eskuratzen den kasuetan urteko kopurua txikiagoa izango da.

Kenkarien atalarekin amaitzeko, aurreko arautegian ezarritako zerga onuren eraginkortasuna gehitu nahi izan da, eta horretarako langileek enpresan partaidetza edukitzeagatiko kenkaria eta dohaintzengatiko kenkaria mugatu dira eta kreditu erakundeetan jarduera ekonomiko bati ekiteko inbertsiorako kopuruak gordailatzeagatiko kenkaria ezabatu da.

Egungo abagune ekonomikoarekin bat etorri bi zerga pizgarri berri ezarri dira. Batetik, ekintzailatza sustatzeko eta norberaren kontura lan egitea bultzatzeko asmoarekin, jarduera ekonomikoek jarduneko lehen bi urteetan sortzen dituzten etekin garbiei murrizketa aplikatuko zaie, eta etekin hori jarduera horiek burutzean jasoko dira, baina muga ondokoa izango da: ekintzailatza jarduera hasi eta hurrengo bost urteko epea. Bestetik, hurbileko inbertsoreak ("business angel") ehuneko 20ko kenkaria aplikatu ahal izango dute; kenkari honen bitartez enplegua eta balio erantsia sortzen dituzten enpresa proiektuak bultzatuko dira eta enpresa sortu berriek errazagoa izango dute pertsona fisiko diren zergadunen funtsak erakartzea.

Negoziatzeko onartutako baloreek sortutako ondare irabaziak direla eta xedapen gehigarri batean tratamendu berria ezarri da: horrelako baloreak eskualdatzen dituzten zergadunek bi aukera edukiko dituzte, balore horien eskualdaketa onduzko ondare irabazien kalkularen araubide orokorra aplikatu edo, bestela, ehuneko 3ko karga berezia aplikatu eskualdaketa balioari, baldin eta ekitaldian eskualdatutako balore guztien eskualdaketa balioa 10.000 euro baino gutxiago bada. Honi esker burtsan transakzio txikiak egiten dituzten zergadunek erraz likidatu ahal izango dute Zerga eta Zerga Administrazioak tresna berria edukiko du Zergaren kudeaketa azkartzeko.

X. tituluan Zergaren baterako ordainketa arautu da; aldaketa garrantzitsua egin da eta oraindik aurrera kasu gutxiagotan hautatu ahal izango da modalitate hau. Modalitate honen xedearen kontrako jokabideak antzeman dira; hori dela eta ziurtasun neurri bat ezarri da elkarrekin bizi diren zergadunek modalitate honetaz baliatzerik ez edukitzeko legezko bananketa gertatu edo epai bidez bien artean inolako loturarik ez dagoela adierazi ondoren.

Azkenik, xedapen iragankorretan neurri batzuk ezarri dira urtarrilaren 29ko 3/2007 Foru Arauan xedatutakoaren itzalpean gertatutako egoera batzuk babesteko, arau hori indargabetu baita. Hain zuzen ere, aldi baterako neurriak ezarri aldatutako zerga tratamendu batzuetarako; hauexek dira garrantzitsuenak: gizarte aurreikuspeneko

sistemetara egindako ekarpenetatik 2014ko ekitaldiko aurreko zergaldietan murrizketarik eragin ez duten soberakinei buruzkoak eta etekin irregularrak integratzeko ezarritako ehuneko berriei buruzkoak. Halaber, araubide iragankorra ezarri da kreditu erakundeetan jarduera ekonomiko bati ekiteko inbertsiorako kopuruak gordailatzeagatiko kenkariari buruz, foru arau hau indarrean jarri aurretik horrelako gordailuak egin dituzten zergadunak babesteko.

I. TITULUA

ZERGAREN IZAERA ETA APLIKAZIO EREMUA

1. artikulua. Izaera.

Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zerga zuzeneko zerga pertsonal eta subjektiboa da; pertsona fisikoen errentak kargatzen ditu foru arau honetan ezarritakoarekin bat etorritz.

2. artikulua. Aplikazio eremu subjektiboa.

Foru arau honetan xedatutakoa Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren zergapeko hauei aplikatuko zaie:

1. Zergadun gisa:

a) Hurrengo artikuluan xedatu denarekin bat etorritz ohiko egoitza Araban duten pertsona fisikoei.

Familia unitate bateko zergadun batzuen ohiko egoitza beste lurralde batean badago eta Zerga batera ordaintzea hautatzen badute, foru arau honetako 97. artikuluan xedatutakoarekin bat etorritz, Zerga Arabako Foru Aldundiari ordainduko diote likidazio oinarririk handiena daukan kidearen ohiko egoitza Arabako lurraldean egonez gero.

Likidazio oinarririk handiena nor daukan kalkulatzeko, Arabako egoiliar ez diren zergadunei euren berriazko araudia aplikatuko zaie.

b) Foru arau honetako 4. artikuluko 1. eta 2. idatz zatietan ezarritakoarekin bat etorritz ohiko egoitza atzerrian duten pertsona fisikoei, artikuluko horretan ezarri den bezala.

2. Konturako ordainketak egin behar dituztela eta, Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren ordainketarako atxikipenak eta konturako sarrerak egin behar dituztenei, baldin eta ordainketok Ekonomia Ituneko 7 - 11 bitarteko artikuluetan xedatutakoarekin bat etorritz Arabako Foru Aldundiari egin behar zaizkio.

Aurreko paragrafoan xedatutakoa gorabehera, administrazio kontseiluetako eta haien ordezkio batzordeetako eta beste ordezkari organo batzuetako administrazioaleek eta kideek jasotzen dituzten ordainsarien gaineko atxikipenei eta konturako sarrerei, erakunde funtsetako partaidetzen ondoriozko etekinei, eta obligazioen eta antzeko tituluen korrituei eta gainerako kontraprestazioei foru arau honetan xedatutakoa aplikatuko zaie kasu honetan: erakunde ordaintzaileari Sozietateen gaineko Zergari buruzko Arabako arautegia aplikatzen zaionean.

3. artikulua. Ohiko egoitza.

1. Subjektu pasiboak ohiko egoitza Arabako Lurralde Historikoan daukala pentsatuko da ondoko erregelak betetzen baditu:

1. Zergaldiko egun gehienak Euskal Autonomia Erkidegoan emanaz gero, Araban egindako egunen kopurua Euskal Autonomia Erkidegoko beste bi lurralde historikoetako bakoitzean egindakoa baino handiagoa denean.

Lurralde jakin batean zenbat denbora eman den zehazteko, kanpoan eman diren aldi baterako egonaldiak konputatuko dira, zerga egoitza beste herrialde batean dagoela frogatu ezean.

Zerga egoitza paradisu fiskaltzat jotzen den herrialde edo lurralde batean badago, Zerga Administrazioak eska dezake frogatzeko bertan eman direla urte naturaleko 183 egun baino gehiago.

Bestelakorik frogatzen ez bada, pertsona fisiko bat Araban bizi dela pentsatuko da beraren ohiko etxebizitza bertan badago.

2. Interesen gune nagusia Araban badauka. Zergadun batek bere interesik gehienak Araban dauzkala pentsatuko da zerga oinarriaren zatirik handiena Euskadin lortzen badu eta Arabako Lurraldean lortzen duen zerga oinarria beste lurralde bietan lortzen duena baino gehiago bada. Dena dela, ondorio bietarako, irizpide horretatik kanpo geratuko dira kapital higigarriaren ondoriozko errentak eta ondare irabaziak, eta egotzitako zerga oinarriak ere bai.

3. Zerga honen ondorioetarako aitortutako azken egoitza Araban dagoenean.

Lehenengo erregela aplikatuta zergadunaren ohiko egoitza zein lurraldetan dagoen (erkidean edo foralean) zehaztea ezinezkoa gertatzen bada, bigarren erregela aplikatuko da. Lehen eta bigarren erregeletan xedatutakoa aplikatuta ere gauza bera gertatzen bada, hirugarren erregela aplikatuko da.

2. Espainiako lurraldeko egoiliar diren pertsona fisikoek ez badituzte bertan ematen 183 egun baino gehiago urte naturalean, Euskal Autonomia Erkidegoko egoiliartzat joko dira enpresa edo lanbide jardueren gune nagusia edo basea edo interes ekonomikoena lurralde horretan egonez gero.

Aurreko paragrafoan ezarritakoaren arabera pertsona fisiko baten ohiko egoitza Euskal Autonomia Erkidegoan egonez gero, Araban bizi dela pentsatuko da baldin eta beraren enpresa edo lanbide jardueren gune nagusia edo basea edo beraren interes ekonomikoen gune nagusia lurralde horretan badago.

3. Pertsona fisiko bat Espainiako lurraldeko egoiliarra dela uste bada, legez banandu gabeko ezkontideak eta beraren kargura dauden adingabeko seme-alabek ohiko egoitza Araban dutelako, pertsona fisiko horren ohiko egoitza Araban dagoela pentsatuko da. Uste horren aurkako frogak aurkez daiteke.

4. Ohiko egoitza aldatzen denean, irizpide hauek hartuko dira kontuan:

a) Araban bizi den zergadun batek bere ohiko egoitza beste lurralde batera (erkidera edo foralera) aldatzen badu, edo beste lurralde batetik (komunetik edo foraletik) Arabara aldatzen badu, aldaketa gertatzen denetik egoitza berria dagoen lekuan bete behar ditu zerga betebeharrak, egoitza berria lotunea izanez gero.

Gainera, hurrengo b) letran ezarritakoaren arabera egoitza aldaketarik gertatu ez bada, zergadunak ohiko egoitza daukan lurraldeko zerga administrazioari aurkeztu behar dizkio bideko aitortpenak, berandutze korritu eta guzti.

b) Zergagatik gutxiago ordaintzeko asmoarekin egiten diren egoitza aldaketek ez dute eraginik izango.

Egoitza berrian gutxienez hiru urtean bizi izan ezean, egoitza aldaketarik ez dela izan pentsatuko da inguruabar hauek gertatuz gero:

1. Egoitza aldaketa gertatu den urtean edo hurrengoan zerga oinarria gutxienez aldaketa aurreko urteko zerga oinarriaren ehuneko 50 baino gehiago izatea.

Familia unitate bateko pertsona fisikoek Zerga ordaintzeko modu desberdinak hautatzen badituzte aurreko paragrafoan aipatutako urteetan (batzuetan banaka, beste batzuetan batera), zerga ordainketako moduak bateratuko dira soilik bertan aipatzen diren oinarrien konparaketarako, eta oinarriak banakatzeko bidezko arauak aplikatuko dira.

2. Egoitza aldatzen den urtean Zergagatik ordaindu beharrekoa aldaketaren aurreko lurraldeko arautegiaren arabera ordainduko zena baino gutxiago izatea.

3. Aurreko 1. inguruabarrean aipatzen den egoera gertatu eta hurrengo urtean, edo hurrengoan, ohiko etxebizitza berriz ere lurralde horretan edukitzea.

5. Espainia kide den nazioarteko itunbenetako arau bereziak aplikatu ezin direnean, ez dira zergaduntzat hartuko elkarrekotasunagatik ohiko egoitza Araban duten atzerritarrak, baldin eta inguruabar hau foru arau honetako hurrengo artikuluan ezarritako kasuetako baten ondorioz gertatzen bada.

4. artikulua. Zerga ordaindu beharra dakarten kasu bereziak.

1. Foru arau hau Espainiako naziotasuna duten pertsoneri eta beraien ezkontideei (legez banandurik ez badaude) eta adingabeko seme-alabei aplikatuko zaie, baldin eta zerga honi Arabako arautegiari loturik daudela ohiko egoitza atzerrira aldatzen badute ondokoetako bat direlako:

a) Espainiako misio diplomatikoren bateko kidea (misioburua, diplomazia langilea, administraria, teknikaria edo zerbitzu langilea).

b) Espainiako kontsul bulegoren bateko kidea (kontsula, bulegoari atxikitako funtzionarioa edo zerbitzu langilea). Honetatik salbuetsita daude ohorezko kontsulordeak eta ohorezko agente kontsularrak, bai eta haien menpeko langileak ere.

c) Estatu espainiarreko kargu edo lanpostu ofizial bateko titularra, nazioarteko erakundeen aurrean kreditatutako eskuordetza eta ordezkartzaren bateko kide edo atzerriko eskuordetza edo behapen misioren bateko kidea denean.

d) Atzerrian kargu edo lanpostu ofizialean ari den ekineko funtzionarioa, ez diplomazian ez kontsuletxean ari ez dena.

e) Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioarentzat lan egiten duen funtzionarioa edo kontratupeko langilea, Euskal Autonomia Erkidegoak atzerrian daukan bulego batera bidalia.

2. Ondoko kasuetan ez da aplikatuko aurreko idatz zatian xedatutakoa:

a) Aipatutako pertsonak ez direnean funtzionario publiko aktiboak ez kargu edo enplegu ofizial baten titularrak eta ohiko egoitza atzerrian eduki badute kidetza edo titulartasun horietako bat eskuratu dutenean.

b) Legez bananduta ez dauden ezkontideen eta beraien adingabeko seme-alaben kasuan, ohiko egoitza atzerrian eduki badute ezkontideetako batek -amak edo aitak- aurreko 1. idatz zatian zerrendatutako kidetza edo titulartasunetako bat eskuratu baino lehen.

3. (10)

5. artikulua. Itunak eta hitzarmenak.

Foru arau honetan ezarritakoak ez du ezertan eragozten Espainiako barne ordenamenduaren osagai diren nazioarteko itunetan eta hitzarmenetan xedatutakoa.

II. TITULUA

ZERGA EGITATEA

6. artikulua. Zerga egitatea.

1. Zergadunak errenta bat lortzea da zerga egitatea, errenta non sortu den eta ordaintzailearen egoitza non dagoen kontuan eduki gabe.

Foru arau bidez ezartzen diren errenta egozketak ere errenta lortzeak izango dira.

2. Zergadunaren errentatzat hartuko dira:

a) Lanaren etekinak.

b) Jarduera ekonomikoen etekinak.

c) Kapitalaren etekinak.

d) Ondarearen irabaziak eta galerak.

e) Foru arau bidez ezartzen diren errenta egozketak.

3. Zerga oinarria zehazteko eta Zergaren kalkulua egiteko, bi errenta mota daude: orokorra eta aurrezkiaren errenta.

7. artikulua. Errenten zenbatespena.

Lanaren eta zerbitzuen prestazioak, eta ondasun eta eskubideen lagapenak, foru arau honetan ezarritakoarekin bat etorritik ordainduz joko dira.

8. artikulua. Kargapean ez dauden errentak.

Oinordetza eta Dohaintzen gaineko Zergaren kargapeko errentak ez daude zerga honen kargapean.

9. artikulua. Salbuetsitako errentak.

Errenta hauek salbuetsita daude:

1. Epailen baten erabakiagatik gurasoek ordaintzen dituzten mantenu urtekoak.

Modu berean tratatuko dira Janarien Ordainketaren Berme Funtzaren antolamenduari eta funtzionamenduari buruzko abenduaren 7ko 1618/2007 Errege Dekretuak araupetutako Janarien Ordainketaren Berme Funtzak ematen dituen kopuruak.

2. Terrorismo ekintzengatik ematen diren aparteko prestazio publikoak.

3. Gizarte Segurantzak edo horren ordeztuak direnek, zergadunari baliaezintasun gabeko lesio iraunkorrenatik, ezintasun iraunkor partzial, oso edo absolutuagatik edo baliaezintasun handiagatik onartzen dizkieten prestazioak.

Zergadunak ezintasun iraunkor partziala edo osoa badu, salbuespena ezingo zaio aplikatu foru arau honetako 18. artikuluan a) letran aipatzen ez diren lanaren etekinak edo jardueren etekinak jasotzen baditu.

Baina prestazioak aldi-aldi jasotzen baditu, aurreko paragrafoan aipatutako bateraezintasuna ez da aplikatuko prestazioa lehenengoz jasotzen den zergaldian.

Era berean, ondokoak ere salbuetsita daude, aurreko paragrafoetan aipatutako egoera berrietan jasotzen badira:

- Gizarte Segurantzaren norberaren konturako langileen araubide berezian ez dauden profesionalen edo langile autonomoen Gizarte Segurantzaren araubide berezi horren hautabide gisa ari diren gizarte aurreikuspeneko mutualitateek aintzatetsitako prestazioak.

- Gizarte aurreikuspeneko borondatezko erakundeek kooperatiba bazkideei aintzatetsitako prestazioak.

Aurreko paragrafoan ezarritako bi kasuetan, gehienez ere Gizarte Segurantzak dena delako kontzeptuagatik aintzatesten duen gehieneko zenbatekoa salbuetsiko da. Horren gaineko kopurua lanaren etekin gisa kargatuko da. Zergadun batek Gizarte Segurantzaren prestazioaz gainera aurrean aipatutako mutualitateek edo borondatezko gizarte aurreikuspeneko erakundeek emandakoak jasotzen baditu, gaindikina azken horietan gertatutzat joko da.

4. (1) Klase pasiboen araubidean ezereztasun edo ezintasun iraunkorragatik jasotzen diren pentsioak, baldin eta ezereztasuna edo ezintasuna ekarri duen lesioak edo gaixotasunak pentsioaren hartzaileari erabat eragozten badio lanbide edo ogibide batean aritzea edo, bestela, zergadunak ez badu jasotzen bere lanagatik Zergaren Foru Arauko 18.a) artikuluan ezarritakoez beste etekinik, ez jarduera ekonomikoen etekinik.

Hala ere, aurreko paragrafoko azken tartekian aipatutako bateraezintasuna ez da aplikatuko pentsioa jasotzen den lehenengo zergaldian.

5. Langileak irazteagatik edo lana utzarazteagatik jasotzen dituen kalte-ordainak, hain zuzen ere Langileen Estatutuan, hura garatzen duen araudian edo, bestela, epaiak betearazteko araudian ezarritako nahitaezko kopurua. Ezin dira hartu halakotzat hitzarmena, ituna edo kontratua dela bide ezarritakoak. Halaber, salbuetsita daude Euskadiko Kooperatibei buruzko ekainaren 24ko 4/1993 Legeko 103. artikuluko 2. idatz zatian ezarritakoaren arabera kooperatibetako bazkideek baxa emandakoan jasotzen dituzten kalte ordainak, muga honekin: Langileen Estatutuko 52. artikuluko c) letran ezarritako utzarazpenerako jarritako nahitaezko kopurua.

Aurreko paragrafoan ezarritakoa eragotzi gabe, talde irazpena gertatzen denean Langileen Estatutuko 51. artikuluan xedaturikoarekin bat etorritik eta kontratuak Langileen Estatutuko 52. artikuluko c) letran ezarritako arrazoietakoa batengatik azkentzen badira, batera zein bestera arrazoi ekonomikoa, teknikoa, antolakuntzako, ekoizpenekoa edo ezinbestekoa denean, jasotzen den kalte-ordainaren zati bat salbuetsita egongo da: Langileen Estatutuan bidegabeko irazpenerako ezarritako nahitaezko muga gainditzen ez duen kopurua. Muga berekin salbuetsiko dira laneko harremanak suntsitu eta laneko jarduerako erretiroa aurreratzen duten langileek ordezkotzat kontratu baten itzalpean jasotako diru kopuruak.

Zenbaki honetan xedatutakoaren ondorioetarako, aurreko paragrafoan aipatutako arrazoi objektiboen ondoriozko talde irazpenekin edo utzarazpenekin berdinetan dira herri administrazioetako giza baliabideen plan estrategikoak, Langileen Estatutuko 51. artikuluan ezarritako kasuetako batean oinarrituak.

Zenbaki honetan ezarritako kalte-ordain salbuetsiaren zenbatekoa ezin da izan 180.000 euro baino gehiago.

6. Pertsonen eginiko kalte fisiko, psikiko edo moralen ondoriozko erantzun zibilaren kalte-ordainak (legez edo epai bidez onartutako zenbatekoa).

7. (4) Aurreko paragrafoan adierazitako kalte berdinentatik aseguru kontratuen bidez jasotzen diren zenbatekoak, 150.000 euroko mugarekin. Zenbateko hori 200.000 euro izango da lesioak jasotzailea edozein lan edo jarduera egiteko ezgaitzen baldin badu,

eta 300.000 eurokoa izango da baldin eta, horrez gainera, jasotzaileak beste pertsona baten laguntza behar badu eguneroko bizitzako oinarrizko ekintzetarako.

8. Giza eskubideen defentsaren eta sustapenaren inguruko sariak, bai eta literatura, zientzia edo artearen arlokoak ere, arauzko baldintzak betez gero.

9. (5). Irabazteko asmorik gabeko entitateek emandako beka eta beka publikoak, irabazteko asmorik gabeko entitateen eta mezenasgorako zerga pizgarrien zerga erregimena arautzen duen araudia aplikagarria bazaie, eta Aurrezki kutxa eta banku fundazioei buruzko abenduaren 27ko 26/2013 Legearen II. tituluan araututako banku fundazioek dagokien gizarte ekintzako jarduera garatzean emandako beka, ikasketak egiteko emandakoak, Espainian zein atzerrian, hezkuntza sistemako gradu eta maila guztietan, unibertsitateko hirugarren ziklora arte.

Halaber, salbuetsita daude urtarrilaren 27ko 63/2006 Errege Dekretuak, trebatzen ari diren ikertzaileen estatutua onartzen duenak, ezarritako eremuan ikerketarako ematen diren beka, publikoak zein aurreko paragrafoan aipatzen diren irabazteko asmorik gabeko entitateek ematen dituztenak, bai eta ikerketa xede duten entitateek administrazio publikoen zerbitzuko funtzionario eta gainerako langileei eta unibertsitateetako irakasleei eta ikertzaileei ematen dizkietenak ere.

10. Pertsonak etxean hartzeagatik herri erakundeek ematen dituzten diru kopuruak.

11. 1936/1939 bitarteko gerra zibilaren ondorioz lesioak edo mutilazioak jasan zituzten pertsonen alde onartutako pentsioak, dela Estatuko Klase Pasiboen araubidearen bitartez, dela horretarako egindako legeria bereziaren babesean.

12. (10) (14) Errenta hauek salbuetsita daude:

a) Urriaren 30eko 8/2015 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onetsitako Gizarte Segurantzari buruzko Lege Orokorraren Testu Bategineko II. tituluko X. eta XV. kapituluetan eta VI. tituluko I. kapituluaren arautzen diren familia prestazioak, eta Gizarte Segurantzaren eta klase pasiboen araubide publikoetatik jasotzen diren zuztasun pentsioak eta hartzeko pasiboak eta hogeita bi urtetik beherako biloben eta anai-arreben alde edo lan orotarako ezinduen alde aitortutakoak.

b) 8/2015 Legegintzako Errege Dekretua onesten duen Gizarte Segurantzari buruzko urriaren 30eko Lege Orokorraren Testu Bateginaren II. Tituluaren VI. eta VII. Kapituluetan erregulatutako amatasun- eta aitatasun-prestazioak, Gizarte Segurantzaren araubide publikoetan jasoak.

Aurreko paragrafoan aurreikusitako amatasun- eta aitatasun-prestazioa jasotzeko eskubiderik ematen ez duen Gizarte Segurantzaren erregimen baten barruan dauden langile publikoen kasuan, salbuetsita egongo da erditze, adopzio, zaintza eta aitatasunagatiko baimenetan jasotako ordainsaria, zeina urriaren 30eko 5/2015 Legegintzako Errege Dekretuak onartzen duen Enplegatu Publikoaren Oinarrizko Estatutuaren Legearen testu bateginaren 49. artikuluan a), b) eta c) letretan aipatzen baita, edo aurretik aurreikusitako egoerengatik aplikagarri zaion legeria espezifikoa aitortutakoa. Paragrafo honetan hizpide diren ordainsarien edo prestazioen salbuetsitako zenbatekoaren muga izango da Gizarte Segurantzak dagokion

kontzeptuagatik aitortzen duen prestazio maximoaren zenbatekoa. Soberakinak lan-etekin gisa tributatuko du.

c) Norbere konturako langileen edo langile autonomoen Gizarte Segurantzaren araubide berezian sartuta ez dauden profesionalei araubide berezi horren ordezkoko gisa jarduten diren gizarte aurreikuspeneko mutualitateek onartzen dizkieten prestazioak, betiere aurreko a) eta b) apartatuetan aipatutako egoera berdinengatik jasotako prestazioak badira.

Kasu horietan, salbuespen horrek muga bat dauka: Gizarte Segurantzak kasuan kasuko kontzeptuagatik onartzen duen prestaziorik handienaren zenbatekoa. Horren gaineko kopurua lanaren etekin gisa kargatuko da. Zergadun batek Gizarte Segurantzaren prestazioaz gainera aurrean aipatutako mutualitateek emandakoak jasotzen baditu, gaindikina azken horietan gertatutzat joko da.

d) Borondatezko gizarte aurreikuspeneko entitateek kooperatibetako bazkideei onartutako prestazioak, betiere aurreko a) eta b) apartatuetan aipatutako egoera berdinengatik jasotako prestazioak badira.

Salbuespen honek muga bat dauka: Gizarte Segurantzak kasuan kasuko kontzeptuagatik onartzen duen prestaziorik handienaren zenbatekoa. Horren gaineko kopurua lanaren etekin gisa kargatuko da. Zergadun batek Gizarte Segurantzaren prestazioaz gainera aurrean aipatutako borondatezko gizarte aurreikuspeneko entitateek emandakoak jasotzen baditu, gaindikina azken horietan gertatutzat joko da.

e) Funtzionarioek zerbitzuak ematen dituzten organo edo erakundetik jasotzen dituzten prestazioak minbizia edo beste gaixotasun larri bat duten seme-alabak zaintzeko lanaldia murrizteagatik. Kasu horiek urriaren 30eko 5/2015 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onetsitako Enplegatutako Publikoaren Oinarriko Estatutuari buruzko Legearen testu bateginaren 49. artikuluko e) apartatuan arautzen dira.

Salbuetsitako zenbatekoaren muga izango da Gizarte Segurantzak minbizia edo beste gaixotasun larri bat duten adingabeak zaintzeagatik onartzen duen prestaziorik handienaren zenbatekoa. Kasu horiek Gizarte Segurantzaren Lege Orokorraren testu bateginaren II. tituluko X. kapituluaren arautzen dira.

f) Autonomia erkidegoek eta toki erakundeek ematen dituzten amatasun eta aitatasun prestazio publikoak.

g) Jaiotzagatik, erditze anitzzagatik, adopzioagatik, adopzio anitzzagatik, kargupeko seme-alabengatik eta zurztasunagatik jasotzen diren gainerako prestazio publikoak.

13. (5) Entitate kudeatzaile eskudunak onetsitako langabezi prestazioak, ekainaren 19ko 1044/1985 Errege Dekretuaren bidez ezarritako ordainketa bakarreko modalitatean jasotzen direnean, hau da, ordainketa bakarreko modalitatean ordaintzen diren langabezi prestazioak arautzen dituen dekretuan ezarritakoaren arabera jasotzen direnean, baldin eta jasotako zenbatekoak aipatutako errege dekretuan ezarritako helburuetara bideratzen badira eta bertan aipatzen diren kasuetan emandakoak badira.

Aurreko paragrafoan ezarritako salbuespena aplikatzeko ezinbestekoa da hauetako bat gertatzea: zergaduna lan sozietate edo lan elkartuko kooperatiba batean sartu

bada edo ekarpena egin badu merkataritzako entitate baten kapitalera, akzioa edo partaidetza bost urtean mantentzea; langile autonomia bada, jarduerari bost urtean eustea. Akzioa edo partaidetza mantentzeko bost urteko epea ez da eskatuko hura ez betetzearen zioa enpresa edo jarduera ekonomikoa lehiaketa prozedura baten ondorioz likidatzea denean. Langile autonomoen kasuan, epe hori mantentzea ez da eskatuko hura ez betetzearen zioa urriaren 30eko 8/2015 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onartutako Gizarte Segurantzaren Lege Orokorraren testu bateginekoko 331. artikuluko 1. ataleko a) letrako 1. eta 3. zenbakietan xedatutakoaren ondorio baldin bada. Ez betetzearen zioak egiaztatzeko zergadunak aurkeztu beharreko ziurtagiriak arauz definituko dira, eta, zehazki, aipatutako 331. artikuluko 1. ataleko a) letrako 1. zenbakian eskatutako galera maila erregistratzen duen kontabilitate dokumentazioa.

Halaber, salbuetsita egongo dira borondatezko gizarte aurreikuspeneko entitateek desegintzat jotako kooperatiben bazkide langileei eta lan-bazkideei –Gizarte Segurantzaren norberaren konturako langileen edo langile autonomoen araubideari atxikitakoei- behin betiko birkokatzen diren kooperatiben kapital sozialerako ekarpenak egiteko behin betiko birkokapenagatik onartutako enplegurako laguntza ekonomikoak.

Aurreko paragrafoan jasotako kasuetan, Estatuko Enplegu Zerbitzu Publikoak halako kontzeptuan onartzen duen gehieneko prestazioa izango da zenbateko salbuetsiaren muga. Gaindikina lanaren etekin gisa kargatuko da.

14. Ondokoak aplikatuta jasotzen diren gizarte laguntzak: 9/1993 Errege Dekretu-legea, maiatzaren 28koa (honen bidez hartutako immuno-eskasiaren sindromeak (HIESa) jotakoentzako laguntzak ematen zaizkie osasun sistemaren jarduketan ondorioz kutsatu direnei); 14/2002 Legea, ekainaren 5koa, 2. artikulua (honen bidez gizarte laguntzak ezarri dira hemofilia edo bestelako koagulopatia kongenitoren bat dutenentzat).

15. Maila handiko kirolariek jasotzen dituzten laguntza ekonomikoak, arloko eskumenak dituzten erakundeek ezarritako prestakuntzako programei lotutakoak, arauz ezartzen denarekin bat etorritik.

16. Nazioarteko bake misioetan eta misio humanitarioetan parte hartzeagatik jasotzen diren aparteko haborokinak eta prestazio publikoak, arauz ezartzen denarekin bat etorritik.

17. (1) (10) Atzerrian egindako lanengatik jasotzen diren lan etekinak, honako betekizun hauek betetzen badira:

1. Lan horiek Espainian egoitzarik ez daukan enpresa edo erakunde batentzat edo atzerrian finkatutako establezimendu iraunkor batentzat egitea erregelamenduz ezartzen den bezala. Bereziki, gertatzen bada lanak hartzen dituen entitateak lotura bat duela langilea enplegatu duen entitatearekin edo haren zerbitzuak jasotzen dituen enpresarekin, Sozietateen gaineko Zergari buruzko Foru Arauko 44.1 artikuluan aurreikusitako baldintzak bete beharko dira.

2. Lanak egin diren lurraldean hau bezalako edo honen antzeko zerga bat aplikatzea, eta lurraldea edo herrialdea zerga paradisua ez izatea. Azken betekizuna betetzat joko da lanak egin diren herrialdeak edo lurraldeak Espainiarekin sinatuta badauka nazioarteko zergapetzebikoitza ekiditeko hitzarmena eta hitzarmen horrek informazioa trukatzeko klausula badauka.

Atzerrian emandako egunetan sortu diren ordainsariei aplikatuko zaie salbuespena, eta urtean 60.100 eurokoa izango da gehienez.

Atzerrian destinatuturik dauden zergadunen kasuan, salbuespen hori bateraezina izango da Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren Araudiak tributaziotik kanpo uzten dituen soberakinen araubidearekin, atzerrian jasotako errenten zenbatekoa edozein dela ere. Zergadunak soberakinen araubidea aplikatzea aukeratu ahal izango du, salbuespen honen orde.

Atzerriratutako langileak bera enplegatzen duen enpresaren edo entitatearen nazioz haraindiko zerbitzu emate baten barruan atzerriratua izan behar du.

(16) 9. artikuluko 17. apartatuko azken paragrafoa ezabatzen da.

18. Errenta positiboak, honela sortzen direnak:

a) Europar Batasunak nekazaritzako politikaren barruan esne ekoizpenari, mahastizaintzari, madari, mertxika edo nektarinen laborantzari behin betiko uztearen edo bananondoak, sagarrondoak, madariondoak, mertxikondoak eta nektarinondoak erauztearen ziozko laguntzak jasotzea, bai eta azukre erremolatxaren eta azukre kanaberaren laborantzari behin betiko uztearen ziozkoak ere.

b) Europar Batasunak arrantzako politikaren barruan arrantzari behin betiko uztearen, ontziaren arrantza jarduera bertan behera uztearen eta gainontzeko herrialdeekin sozietate mistoak eratzeko edo eratzearen ondoriozko eskualdatzearen ziozko laguntzak jasotzea.

c) Arrantza ontzia besterentzea, baldin eta eskuratzailleak besterentzen denetik urtebete pasatu baino lehen zatitzen badu eta Batasunak arrantza jarduera bertan behera uzteagatik laguntza ematen badio.

d) Suteak edo uholdeak edo beheratzean suntsitutako ondare elementuak konpontzeko jasotzen diren laguntza publikoak.

e) Errepidezko garraioari uztearen ziozko laguntzak jasotzea, arloan eskumena duen administrazioak emanik, laguntza horien araudian ezarritako betekizunak betez.

f) Izurriak edo gaixotasunak errotik erauzteko ekintzen esparruan abereak derrigorrez hil behar izatearen ondorioz kalte-ordain publikoak jasotzea. Idatz zati honetan xedatutakoa ugalketarako diren abereei bakarrik aplikatuko zaie.

Zenbaki honetan aipatzen den errenta kalkulatzeko kontuan hartuko dira bai jasotako laguntzak bai ondare elementuetan gertatutako ondare galerak, egonez gero. Aurreko c) letrako kasuan ondare irabaziak ere zenbatu behar dira. Dirulaguntza horien

zenbatekoa aipatutako elementuetan gertatutako galera baino gutxiago bada, diferentzia negatiboa zerga oinarrian sartu ahal izango da. Galerarik ez badago, laguntzen zenbatekoa soilik geratuko kargapetik salbu.

Zenbaki honetan ezarritakoak ez beste laguntza publikoak, ondare elementuek suteetan, uholdeetan eta bestelako ezbehar naturaletan jasandako kalteen ordain gisa jasotzen direnak, zerga oinarrian sartu behar dira, baina soilik kalteak konpontzeko kostua gainditzen duen zenbatekoa. Konponketa kostuak (muga: laguntzaren zenbatekoa) ezin dira kendu zerga ordainketan, ez hobekuntza gisa konputatu.

Aurrean azaldutako arrazoiertako batengatik zergadun batek bere ohiko etxebizitza edo jarduera ekonomikoa egiten duen lokala behin betiko edo aldi baterako utzi behar badu eta horregatik laguntza publikoa jasotzen badu, laguntzaren zenbatekoa zerga kargatik salbuetsita dago.

19. Arloko eskudun den administrazioak onartutako basogintza kudeaketarako plan tekniko, mendi antolamenduko plan tekniko, plan dasokratiko edo basoberritzeko planen arabera emandako kapital dirulaguntzak, baldin eta batez besteko ekoizpenaldia gutxienez hogeita hamar urtekoa bada.

20. Zinpekogaiek eta zinpeko titular eta ordezkoez beren eginkizunak egiteagatik jasotzen dituzten kopuruak.

21. Zerbitzu publikoek euren funtzionamenduan egindako gaitz fisiko, psikiko edo moralen zioz herri administrazioek ematen dituzten kalte-ordainak, baldin eta Herri Administrazioen Ondare Erantzukizunaren arloko Prozeduren Araudia onartu duen 429/1993 Errege Dekretuan ezarritakoaren arabera ezartzen badira.

22. Lurperatze edo hilobiratzearen zioz jasotako prestazioak; muga: egindako gastuak.

23. Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergari buruzko Legeko (Sozietateen gaineko Zergaren, Ez-egoiliarren Errentaren gaineko Zergaren eta Ondarearen gaineko Zergaren legeak partzialki aldatu ditu) hirugarren xedapen gehigarrian aipatzen diren aurrezki sistematikoko planetatik sortutako biziarteko errenta aseguruak eratzen diren unean sortzen diren errentak, foru arau honetako laugarren xedapen gehigarrian ezarritako espezialitateak kontuan hartuta.

24. 6/2006 Foru Arauko 34. artikuluko a) eta b) letretan aipatutako mozkin dibidenduak eta partaidetzak, muga honekin: 1.500 euro urtean.

Salbuespen hau ez zaie aplikatuko talde inbertsioko erakundeek banatzen dituzten dibidenduei eta mozkinari, ez eta baloreen eta partaidetzen ondoriozkoei ere, baldin eta dibidenduak ordaindu aurreko bi hiletan eskuratu badira eta ondoko bi hiletan balore homo-geneoak eskualdatu badira. Europako Parlamentuak eta Kontseiluak 2004ko apirilaren 21ean finantza tresnen merkatuez emandako 2004/39/CE Zuzentarauan azaldutako bigarren mailako balore merkatu ofizialetan negoziatzeko onartzen ez diren balore eta partaidetzen kasuan, epealdia urtebetekoa izango da.

Halaber, salbuespen hau ez zaie aplikatuko kooperatibek bazkideei ordaintzen dizkieten ekarpenen korrituei ere.

25. Pertsona desgaituek errenta moduan jasotako prestazioen ondoriozko lanaren etekinak, PFEZaren Foru Arauko 72. artikuluan aipatzen diren ekarpenei dagozkienak, muga honekin: lanbide arteko gutxieneko soldata halako hiru.

26. Besteren laguntza behar duten pertsonen autonomia pertsonalari eta arretari buruzko abenduaren 14ko 39/2006 Legearen ondoriozko prestazio ekonomiko publikoak, familia giroan zaintzea eta laguntza pertsonalizatua ematea xede dutenak.

27. Arau bidez ezartzen diren laguntza publikoak, lurralde administrazio publikoek ematen dituztenak.

28. Amnistiari buruzko urriaren 15eko 46/1977 Legean ezarritako kasuetan askatasuna kendu eta kartzeletan sartu zituztenentzat Estatuko eta autonomia erkidegoetako legerian ezarritako kalteordainak eta abenduaren 26ko 52/2007 Legean ezarritakoak (lege honen bidez Gerra Zibilean eta diktaduran jazarpena edo indarkeria jasan zutenen eskubideak onartu eta zabaldu dira eta haien aldeko neurriak ezarri dira).

29. (10) Askatasun eta eskubide demokratikoak defendatuz eta aldarrikatuz hiltzeagatik eta ezintasunak eragin zituzten lesioak izateagatik jasotzen diren kalteordainak, 2007ko abenduaren 26ko 52/2007 Legean aurreikusitakoak badira (lege horrek gerra zibilean eta diktaduran jazarpena edo indarkeria pairatu zutenen eskubideak onartzen eta zabaltzen ditu, eta haien aldeko neurriak ezartzen ditu).

Era berean, salbuetsita egongo da Bigarren Mundu Gerran ankerkeria ekintzen biktimak izandako gurasoen umezurtzen sufrimenduagatik emandako finantza laguntza; laguntza hori Frantziako Errepublikaren Gobernuak onartu du uztailaren 27ko 2004/751 Dekretuaren bidez.

30. Nekazaritza Bideratu eta Bermatzeko Europako Funtsaren (NBBEF) kontura osorik finantzaturiko laguntzen ehuneko 50, baldin eta lehentasunezkoztat jotako ustiategien bitartez jasotzen badira.

Hala ere, ondoko laguntza hauek osorik daude salbuetsita (ehuneko 100), zeinahi dela ere jasotzailea:

- Mendi nekazaritzako zonetarako eta zona behartsuetarako konpentsazio ordainak.

- Abuztuaren 2ko 50/2005 Foru Dekretuak, Arabako Lurralde Historikoko ingurumenarekin eta natur baliabideak artatzearekin bateragarriak diren laborantza metodoak sustatzeko laguntzak onartu dituenak, aipatzen dituen nekazaritza eta ingurumen laguntzak, eta Landa Garapenerako 2007-2013 Planean arautzen direnak.

31. Arabarri sozietate publikoak kultura ondare eraikia gordetzera zuzendutako jarduerak sustatzeko emandako laguntzak.

32. Ondoko bi testuen ondoriozko laguntzak: Babes Integraleko Neurriei buruzko abenduaren 28ko 1/2004 Lege Organikoa; Justizia, Lan eta Gizarte Segurantzako sailburuak 2007ko azaroaren 29an genero indarkeriaren biktima diren emakumeei dirulaguntzak emateko eta ordaintzeko prozedura ezartzeko emandako Agindua (dirulaguntza horiek Genero Indarkeriaren aurkako Babes Integraleko Neurriei buruzko

abenduaren 28ko 1/2004 Lege Organikoko 27. artikuluan ezarri ziren). Horrez gainera salbuetsita daude, halaber, lurralde administrazio publikoek abenduaren 28ko 1/2004 Lege Organikoaren helburu bererako ematen dituzten laguntzak ere.

33. Ekainaren 12ko 107/2012 Dekretuan ezarritako konpentsazio ekonomikoak (dekretu horren bidez Euskal Autonomia Erkidegoan, 1960tik 1978ra bitartean, motibazio politikoko indarkeria-egoeran izandako giza eskubideen urraketen ondorioz sufrimendu bidegabeak jasan zituzten biktimak aitortu ziren eta biktima horiei ordainak eman zitzaizkien).

34. (4) Autonomia erkidegoek ezarritako prestazio ekonomikoak, baliabide ekonomikorik ez dutenei iraupenerako baliabide ekonomikoak bermatzeko txertaketako errenta minimo kontzeptupean; bai eta autonomia erkidegoek edo toki entitateek ezarritako dituzten gainerako laguntzak ere, beren araudiaren arabera, laguntza emateko hainbat kolektibori: gizartean baztertuta geratzeko arriskuan daudenei; gizarte larrialdiko egoerak dituztenei; baliabiderik ez duten eta bizileku beharrak dituzten pertsonen; edo elikadura, eskolaratze edo gainerako oinarritzko beharrak dituzten adingabeei edo ezinduei, beraiek eta beraien mende daudenen baliabide ekonomiko nahikorik ez badute. Prestazio horiek lanbide arteko gutxieneko soldata bider 1,5eko urteko baterako zenbatekoa izan dezakete, gehienez ere.

35. (4) Indarkeriazko delituen biktimei emandako laguntzak, abenduaren 11ko 35/1995 Legean, indarkeriazko delituen eta sexu askatasunaren aurkako delituen biktimak laguntzeko eta sorostekoan, jasotakoak; abenduaren 28ko 1/2004 Lege Organikoan, genero indarkeriaren aurka oso-osoko babesa emateko neurrienean, jasotako laguntzak; eta genero indarkeriaren biktimei genero indarkeriaren biktima izateagatik emandako gainerako laguntza publikoak.

36. (5) (10) Eskola Kiroleko Egitarauaren barnean edo eskola adinean dauden kirolarientzako Arabako Foru Aldundiak baimendutako jardueretan edo Eusko Jaurlaritzaren urtarrilaren 31ko 16/2006 Dekretuak araututako Euskadiko kirol federazioen jardueretan diharduten monitore, arbitro, epaile, ordezkari, kirol arduradun, federazioko zuzendari tekniko eta entrenatzaileen etekinak, lanbide arteko soldataren mugaraino.

37. (8) Foru arau honetako hogeita hamabigarren xedapen gehigarrian aipatzen diren epe luzerako aurrezki-planak eratzekoerabiltzen diren bizi-aseguru, gordailu eta finantza-kontratuetatik datozen kapital higigarriaren etekin positiboak, baldin eta zergadunak ez bada plan horretako kapitala erabiltzen hura irekitzen denetik bost urte igaro baino lehen.

Epe hori amaitu baino lehen erabiltzen bada kapitalen bat edo betetzen ez bada foru arau honetako hogeita hamahirugarren xedapen gehigarrian zehaztutako betekizunetako edozein, aurreko paragrafoan aipatzen diren etekinak, plana indarrean egon den bitartean sortuak, ez-betetzeagertatzen den ekitaldiko zergaldian hartu behar dira kontuan.

38. (16) Administrazio publikoek eta haien sozietate publikoek zuzenean zein zeharka emandako laguntzak eta dirulaguntzak, energia eta mugikortasun eraginkortasunaren

irtenbide bateratu eta orekatua helburu duen Gasteizko Koroatze auzorako Hirigintza Integratuko Eraberritze Proiektuarekin eta eremu horretan bizi kalitatea era jasangarrian hobetzen duten IKTekin zerikusia dutenak.

III. TITULUA

ZERGADUNAK

10. artikulua. Zergadunak.

1. Zerga honen zergadunak nortzuk diren foru arau honetako 2. artikuluko 1. zenbakiko a) eta b) letretan azaldu da.
2. Espainiako nazionalitatea daukaten pertsona fisikoek Arabako zerga araudiari lotuta egon ondoren zerga egoitza berria paradisu fiskaltzat jotako herrialde edo lurralde batean ezarri dutela frogatzen badute, ez diote horregatik PFEZen zergadun izateari utziko. Erregela hau egoitza aldatzen den zergaldian eta hurrengo lauretan aplikatuko da.
3. (7) Orobat, herentzien gaineko zerga honen zergadunak ere izango dira testamentu ahalordea edo gozamen ahaldua erabili gabe duten herentziak.

11. artikulua. Errenten eratzikipena.

1. (5) Sozietate zibilen (nortasun juridikoa izan zein ez), jaraunspen banatugabeen, ondasun erkidegoen eta Arabako Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 35. artikuluko 3. idatz zatian aipatutako gainerako entitateen errentak bazkideei, jaraunslerei, erkideei edo partaideei eratzikiko zaizkie, hurrenez hurren, foru arau honetako IV. tituluko VI. kapituluko 2. atalean ezarritakoaren arabera.

Atal horretan xedatutakoa ez da aplikagarria izango foru arau honetako hogeita bederatzigarren xedapen gehigarrian aipatutako sozietate zibilen bazkideen kasuan.

2. Errentak egozteko araubidea ez zaie aplikatuko Eraldakuntzako Nekazaritzako Sozietateei; hauek Sozietateen gaineko Zerga ordainduko dute.
3. Errenta eratzikipenaren araubidean dauden erakundeek ez dute ordaindu behar Sozietateen gaineko Zerga.
4. (7) Testamentu ahalordea edo gozamen ahaldua erabili gabe duten herentzietan ez zaie aplikatuko errentak esleitzeko araubidea, eta zergapetuko dira erakunde hauei dagozkien xedapen zehazketan ez ezik Foru Arau honen 12. artikuluko 6. idatz zatian ere ezarritakoaren arabera.

12. artikulua. Errenten bakoiztapena.

1. Errenta bakoitza zer zergadunek lortu duen zehazteko haren sorburua edo iturria hartuko da kontuan, senar-emazteen edo izatezko bikotearen araubide ekonomikoa gorabehera, halakorik egonez gero.

2. Lanaren etekinak haiek jasotzeko eskubidea sortu duenari bakarrik egotziko zaizkio. Hala ere, foru arau honetako 18. artikuluko a) letran aipatzen diren prestazioak onartu zaizkien pertsona fisikoei egotziko zaizkie.

3. Jarduera ekonomikoen etekinak ekoizpen baliabideak edo jarduerari atxikitako giza baliabideak ohiz, pertsonalki eta modu zuzenean bere kontura ordenatzen dituenak lortutakotzat joko dira.

Bestelako frogarik ezean, jarduera ekonomikoen titular gisa agertzen direnek aurrean aipatutako baldintzak betetzen dituztela pentsatuko da.

4. Kapitalaren etekinak sortzen dituzten ondare elementuen (ondasunak edo eskubideak) titular diren zergadunei eratzikiko zaizkie.

Aurreko paragrafoan ezarritakoaren ondorioetarako, ondasunak eta eskubideak honela eratzikiko zaizkie zergadunei: titulartasun juridikoari buruz kasu bakoitzean aplikatu beharreko arauekin bat etorri eta zergadunek aurkeztutako frogak eta Administrazioak aurkitutakoak kontuan hartuta.

Behar denean, senar-emazteen edo izatezko bikoteen araubide ekonomikoari buruzko xedapenetan eta senideen arteko ondare harremanez kasu bakoitzean aplikatu daitezkeen legeria zibileko manuetan ondasunen eta eskubideen titulartasun juridikoaz ezarritako arauak aplikatuko dira.

Senar-emazteen edo izatezko bikotearen araubide ekonomikoari edo ondare araubideari dagozkion xedapenen edo itunen arabera ondasunen eta eskubideen titulartasuna biena bada, erdibana eratzikiko zaizkie, beste partaidetza kuota batzuk aplikatu behar direla frogatu ezean.

Ondasunen edo eskubideen titulartasuna ondo egiaztaturik ez badago, Zerga Administrazioak zerga erregistro batean edo beste erregistro publikoren batean halakotzat agertzen dena hartu ahal izango du titulartzat.

5. Ondareko irabaziak eta galerak aurreko idatz zatian ezarritakoaren arabera haiek sortu dituzten ondasun, eskubide eta gainerako ondare elementuen titular diren zergadunek lortutzat joko dira.

Frogatu gabeko ondare irabaziak sortu dituzten ondasunen edo eskubideen titulartasunaren arabera eratzikiko dira.

Aurreko eskualdaketa batetik ez datozen ondasunen eta eskubideen eskuraketak ondasunok edo eskubideok lortzeko eskubidea daukanaren edo zuzenean irabazi dituenaren ondare-irabazitzat joko dira.

6. (7) Testamentu ahalordea edo gozamen ahalduna erabili gabe duten herentziei dagozkien errenta etekinak eta egozpenak herentziako ondasunen gozamenunari esleituko zaizkio, haien jatorriaren edo iturriaren arabera. Aurreko 3. zenbakian xedatutakoa gorabehera, ekonomia jardueren etekinak gozamenunari egotziko zaizkio, ekonomia jardueren etekin modura esleitu ere.

Aurreko paragrafoan xedatutakoa gorabehera, Foru Arau honen 35. artikuluan aipatzen diren kapital higigarriaren etekinak eta ondasunak edo eskubideak eskualdatzearen ondorioz eskuratutako ondare irabaziak eta ondare galerak, baldin eta testamentu ahalordea edo gozamen ahaldua noiz erabili zain dauden jaraunspenen baitako besteren kapitalen erakarpena eta erabilera ordeztzen dituzten aktiboak eskualdatuz lortzen badira, baldin eta eskualdaketa horrek ez badakar Oinordetza eta Dohaintzen gaineko Zergaren sortzapenik, herentziari berari eratzikiko zaizkio eta Foru Arau honen hogeita hamargarren xedapen gehigarriak ezarritakoaren arabera kargatuko dira.

Gozamen eskubiderik ezartzen ez zaien ondasun edo eskubideei dagokienez, herentziari berari esleituko zaizkio, eta Foru Arau honen hogeita hamargarren xedapen gehigarriak ezarritakoaren arabera zergapetuko dira.

Euskal Zuzenbide Zibilari buruzko ekainaren 25eko 5/2015 Legearen 140. artikuluan ezarritako ezkontza ondoko erkidegoaren errentak, testamentu ahalordea erabili bitartean, erdi bana esleituko zaizkie ezkontide alargunari eta testamentu ahalordea erabiltzearen zain dagoen herentziari, aurreko hiru paragrafoetan ezarritako arauekin bat etorriz.

Aurreko paragrafoan ezarritakoa Eusko Legebiltzarraren maiatzaren 7ko 2/2003 Legean xedatutakoaren arabera eraturako izatezko bikoteei ere aplikatuko zaie, baldin eta bikoteak hautatutako ondare araubide ekonomikoari Euskal Zuzenbide Zibilaren Legearen manu hori aplikagarri bazaio.

IV. TITULUA

ZERGA OINARRIA

I. KAPITULUA

ARAU OROKORRAK

13. artikulua. Zerga oinarria zer den.

Zerga oinarria zergadunak zergaldian lortutako errenta guztien kopurua da; titulu honetan xedatutakoaren arabera kalkulatu behar da.

14. artikulua. Zerga oinarria zehaztea.

1. Zerga oinarria zuzeneko zenbatespenaren araubidean kalkulatu da edo bestela, modu subsidiarioan, zeharkako zenbatespenaren araubidean, Zergei buruzko Foru Arau Orokorrean xedatutakoarekin bat etorriz.

2. Zerga oinarria zenbatzeko hauxe egin behar da:

1. Errentak sorburuaren arabera sailkatu.

2. Etekin garbiak, ondareko irabazi-galerak eta egotzitako errentak kalkulatu titulu honetan ezarritakoaren arabera.

3. Errentak sorburuaren arabera eta sailkapenaren arabera (errenta orokorra edo aurrezkiaren errenta) integratu eta konpentsatu.

Eragiketa horien guztien emaitzak zerga oinarri orokorra eta aurrezkiaren zerga oinarria izango dira.

II. KAPITULUA

LANAREN ETEKINAK

15. artikulua. Lanaren etekinak zer diren.

Lanaren etekinak dira zergadunaren lan pertsonalak edo beraren lan harremanek edo estatutu harremanek zuzenean zein zeharka sortzen dituzten kontraprestazio eta onura guztiak, jarduera ekonomikoen etekinak ez beste guztiak.

Gauzako ordainsaritzat jotzen dira ondasunak, eskubideak edo zerbitzuak dohainik edo merkatuko ohiko prezioetik behera nor bere xedeetarako erabiltzea, kontsumitzea edo lortzea, nahiz eta ematen dituenarentzat gastu erreala ez izan.

Errentak ordaintzen dituenak zergadunari eskudirutan ordaintzen dionean horrek ondasun, eskubide edo zerbitzuak eros ditzan, errenta diruzkotzat joko da.

16. artikulua. Lanaren diruzko etekinak.

Besteak beste, ondoko hauek dira lanaren diruzko etekinak:

- a) Soldatak eta lansariak.
- b) Langabezia prestazioak eta langile autonomoek jarduerari uzteagatik jasotzen dituztenak.
- c) Ordezkaritza gastuengatik jasotzen diren ordainsariak.
- d) Bidai gastuetarako dietak eta kopuruak, joan-etorrietakoak eta ostatuetan egiten diren mantenukoak eta egonaldikoak izan ezik, arauz ezartzen diren mugekin.
- e) Aurreko artikuluan zerrendatu diren harremanek sortzen dituzten sariak eta kalte ordainak.

17. artikulua. Lanaren gauzako etekinak.

1. Besteak beste, ondoko hauek dira lanaren gauzako etekinak:

- a) Borondatezko gizarte aurreikuspeneko erakundeetako bazkide babesleek ordaindutako kontribuzioak edo ekarpenak eta, orobat, azaroaren 29ko 1/2002 Legegintzako Errege-Dekretuak, Pentsio Plan eta Funtsei buruzko Legearen testu bategina onartu duenak, arautzen dituen pentsio planen sustatzaileek edo Europako Parlamentuak eta bertako Kontseiluak 2003ko ekainaren 3an enpleguko pentsio

funtsen jardueri eta ikuskapenari buruz emandako 2003/41/EB Arteztarauan ezarritako enpresa sustatzaileek egindakoak.

b) Enpresaburuek pentsioengatik hartutako konpromisoei aurre egiteko ordaindutako kontribuzio edo ekarpenak, azaroaren 29ko 1/2002 Legegintzako Errege-Dekretua onartutako Pentsio Plan eta Funtsei buruzko Legearen testu bategineko lehen xedapen gehigarrian eta hura garatu duen araudian ezarri den bezala, kopuru horiek guztiak prestazioekin lotutako pertsonen egozten bazaizkie. Zerga egozketa hau borondatezkoa izango da enpresen gizarte aurreikuspeneko planez bestelako talde aseguruaren kontratuetan. Erabakia hartuz gero, aseguru kontratua iraungi arte ordaintzen diren prima guztietarako eutsi behar zaio. Dena den, arrisku aseguruaren kontratuetan nahitaezkoa izango da, hurrengo idatz zatiko f) letran xedatutakoa gorabehera. Aseguru kontratuan aldi berean erretiroa, heriotza edo lanerako ezintasuna estaltzen badira, zerga egozketa ez da nahitaezkoa.

c) Etxebizitza erabiltzea kargu batean aritzeagatik edo enplegatu publikoa edo pribatua izateagatik.

d) Ibilgailu automobilak erabiltzea edo ematea.

e) Diruaren legezko korritu tasa baino tasa txikiagoa duten maileguak jasotzea.

f) Mantenu, ostatu, turismoko bidaia eta antzekoengatik jasotzen diren prestazioak.

g) Aseguru kontratuagatik edo antzeko beste aseguru bategatik enpresak ordaindutako primak edo kuotak, hurrengo idatz zatiko e) eta f) letretan xedatutako kasuan izan ezik.

h) Zergadunaren, beraren ezkontidearen edo izatezko bikotekidearen edo berarekin ahaidetasunaz lotutako pertsonen (ezkontzaren edo izatezko bikotearen eraketaren ondoriozkoak barne) ikasketa gastuak eta mantenu gastuak ordaintzeko erabiltzen diren kopuruak.

2. Aurreko paragrafoan xedatutakoa gorabehera, ondoko hauek ez dira lanaren gauzazko etekintzat hartuko:

a) Enpresetako taberna eta jantokietan edo gizarte ekonomatuetan langileei merkatutako prezioetan egiten zaizkien ekoizkinen emateak. Enpresetako jantokietan beharitutako prezioetan egindako ekoizkin ematezkat hartuko dira zerbitzuak emateko zeharkako formulak, baldin eta zenbatekoa ez bada arauz ezarritakoaz gainekoa.

b) Langileen gizarte eta kulturaren arloko zerbitzuetarako ondasunak erabiltzea. Halakotzat hartuko dira, besteak beste, enpresek edo enplegatzailleek euren langileen seme-alabei Haur Hezkuntzako lehen zikloaren zerbitzua emateko jartzen dituzten eremuak eta lokalak, Herri Administrazioak homologatuak, bai eta zerbitzu hori baimendutako bati kontratatzea eta zerbitzua emateko zeharkako formularen batez baliatzea ere, baldin eta zenbatekoa ez bada arauz ezarritakoa baino gehiago.

c) Langileak prestatzeko, gaitzeko edo birziklatzeko erabiltzen diren diru kopuruak, haien eginkizunak betetzeko edo lanpostuaren ezaugarriak direla beharrezkoa badira.

d) Langileak teknologia berrietara ohitzeko erabiltzen diren diru kopuruak, arauz ezartzen denarekin bat etorriz.

e) Langilearen lan istripuetarako aseguru kontratuak edo beraren erantzukizun zibileko aseguru kontratuak direla bide enpresak ordaindutako kopuruak.

f) Heriotza edo elbarritasuneko arrisku garbiko aldi baterako aseguru kontratu kolektiboen primak, legez ezarritako mugarekin.

g) (5) Merkatuko balio normalaren eta langileek akzioak eta partaidetzak eskuratzeko duten eskualdaketa balioaren arteko diferentzia positiboa, eskurapenak eskuratzailaie foro arau honetako 89. artikulua ezarritako kenkaria aplikatzeko eskubidea ematen dienenean, bai eta merkatuko balio normalaren eta langileek enpresak eskuratzeko duten eskualdaketa balioaren arteko diferentzia positiboa ere, foru arau honetako 41.2 artikuluko d) letran exijitutako beharkizunak betetzen direnean.

Foru arauaren 41.2 d) eta 89. artikuluek exijitutako baldintzak betetzen ez badira eskurapenetik hurrengo bost urteko epearen edozein egunetan, zergadunak zerga egoera erregularizatu beharko du epea bete ez den ekitaldiko autolikidazioan. Erregulazioan, era berean, behar diren berandutze interesak sartu beharko dira.

h) (12) Bidaiarien garraio kolektiboaren zerbitzua emateko arduraren duten erakundeei ordaindutako diru-kopuruak, langileak beren etxebizitzatik lantokira horrela joatea sustatzeko helburuz, betiere konpromiso hori jasota badago dagokion hitzarmen kolektiboan edo akordio sozialean. Muga 1.500 eurokoa izango da urteko eta langile bakoitzeko. Halaber, zerbitzu publiko hori emateko arduraren duten erakundeei ordaindutako diru-kopurutzat joko dira erregelamendu bidez ezartzen diren baldintzak betetzen dituzten zeharkako ordainketa-erak.

Aurreko paragrafoak aipatzen duen kasurako, ez da gauzazko lan-ordainsaritzat joko alderdi enplegatzaileak bere bitartekoak erabiliz langileen garraio-zerbitzua ematen duelarik.

18. artikulua. Lanaren beste etekin batzuk.

Ondoko hauek ere lanaren etekinak dira:

a) Prestazio hauek:

1. Gizarte Segurantzaren eta klase pasiboen araubide publikoetatik jasotako pentsio eta hartzeko pasiboak, eta ezintasun, erretiro, istripu, gaixotasun, alarguntasun edo antzeko egoerengatik erakunde publikoek emandako gainerako prestazioak, foru arau honetako 9. artikuluan xedatutakoa gorabehera.

Aurreko paragrafoan xedatutakoa gorabehera, jarduera ekonomikoren bat burutzen dutenak jarduera egiteko aldi baterako ezinduta badaude, Gizarte Segurantzari buruzko Lege Orokorrean ezarritako kontzeptuetako bat dela eta, jasotzen dituzten prestazioak eta kopuruak jarduera ekonomikoaren etekintzat joko dira.

2. Funtzionarioen nahitaezko mutualitate orokorrek, zurtz elkarteek eta antzeko erakundeek ematen dituzten prestazioak.

3. Ondoko prestazio hauek:

a') Borondatezko gizarte aurreikuspeneko erakundeetako bazkideek eta haien onuradunek jasotzen dituzten kopuruak, are borondatezko edo derrigorrezko baxaren ondorioz eta erakundearen desegitearen edo likidazioaren ondorioz jasotzen direnak eta gaixotasun larriaren eta langabezia luzearen zioz jasotzen direnak ere.

Hala ere, borondatezko edo derrigorrezko bajagatik nahiz erakundea desegiteagatik edo likidatzeagatik jasotako zenbatekoak borondatezko gizarte aurreikuspeneko beste erakunde batean osoosorik sartzen badira bi hilabete pasatu baino lehen, ez dira zerga oinarrian integratu behar.

b') (5) Pentsio planen onuradunek jasotako prestazioak, barruan sartuta, baita ere, 2002ko azaroaren 29ko 1/2002 Legegintzako Errege Dekretuak onartutako Pentsio Plan eta Funtsei buruzko Legearen testu bateginaren 8. artikuluko 8. apartatuan jasotako kasuetan modu aurreratuan erabilitako kopuruak, eta Europako Parlamentuak eta bertako Kontseiluak 2003ko ekainaren 3an enpleguko pentsiofuntsen jardueri eta ikuskapenari buruz emandako 2003/41/EE Zuzentarauan araututako pentsio planetatik jasotakoak.

4. Gizarte aurreikuspeneko mutualitateekin hitzartutako aseguru kontratuen onuradunek jasotzen dituzten prestazioak, baldin eta haien ekarpenak, zati batean behintzat, jarduera ekonomikoen etekin garbia kalkulatzeko gastu kengarriztat hartu ahal izan badira edo zerga honen zerga oinarria murriztu badute.

Kontratu horien ondoriozko erretiro prestazioak eta elbarritasun prestazioak zerga oinarrian integratu behar dira, hain zuzen ere jasotako kopuruaren eta foru arau honetako 70. artikuluko 1. idatz zatiko 4. zenbakiko a) letran eta zortzigarren edo bederatzigarren xedapen gehigarrian ezarritako betekizunak ez betetzeagatik zerga oinarritik kendu edo murriztu ezin izan diren ekarpenen arteko diferentzia.

5. Enpresen bermatutako aurreikuspen planen onuradunek jasotzen dituzten prestazioak.

6. Enpresen gizarte aurreikuspeneko planekin zer ikusirik ez duten aseguru kontratu kolektiboen onuradunek erretiroagatik eta elbarritasunagatik jasotako prestazioak, zenbatekoa zerga ordainketarako egotzitako kontribuzioa eta langileak zuzenean egindako ekarpena baino gehiago den neurrian. Nahitaezkoa da kontratu horietan enpresek pentsioei aurre egiteko bereganatu dituzten konpromisoak bideratzea (azaroaren 29ko 1/2002 Legegintzako Errege-Dekretuaren bidez onartu zen) Pentsio Plan eta Funtsei buruzko Legeko lehenengo xedapen gehigarrian eta horren garapenerako araudian ezarritakoarekin bat etorritz.

7. (5) Bermatutako aurreikuspen planen onuradunek jasotzen dituzten prestazioak, are alde zurreratik jarritako kopuruak ere, azaroaren 29ko 1/2002 Legegintzako Errege Dekretu bidez onartutako Pentsio plan eta funtsak arautzeko Legearen testu bateratuak 8. artikuluko 8. idatz zatian jasotako kasuetan.

8. Mendetasun aseguruen onuradunek jasotako prestazioak, autonomia pertsonala eta pertsona desgaituen arreta sustatzen dituen abenduaren 14ko 39/2006 Legean xedatutakoaren arabera.

b) Kargua dela eta Europako Parlamentuko diputatuei, Gorte Nagusietako diputatu eta senadoreei, Eusko Legebiltzarreko kideei eta beste autonomia erkidegoetako kideei, Batzar Nagusietako prokuradoreei, udaletako zinegotziei, eta foru aldundietako eta beste toki erakunde batzuetako kideei ordaintzen zaizkien kopuruak; nolana ere, ez dira zenbatuko erakunde horiek bidaietarako eta joan-etorrien gastuetarako ematen dituzten kopuruak.

c) Espainiak nazioarteko erakundeetan dituen funtzionarioen ordainsariak; honek ez du eragozten nazioarteko itunbenetan eta hitzarmenetan ezarritakoa.

d) Legez onartutako erlijioetako ministro edo apaiz lanak egiteagatik jasotzen diren kopuruak.

e) Administrazio kontseiluetako eta haien ordezkari batzordeetako eta beste ordezkari organo batzuetako administratzaileek eta kideek jasotzen dituzten ordainsariak.

f) Sozietateen fundatzaileek edo sustatzaileek euren zerbitzuen ordainketa gisa eurentzat gordetzen dituzten eskubide ekonomiko bereziak.

g) Foru arau honetako 15. artikuluan azaltzen diren harremanetako baten ondoriozko bekak, 9. artikuluan xedatutakoa gorabehera.

h) Jarduera humanitarioetan edo asistentzia sozialekoetan laguntzeagatik jasotako ordainsariak; honek ez du eragozten foru arau honetako 9. artikuluan ezarritakoa.

i) Ezkontideak edo izatezko bikotekideak emandako konpentsazio pentsioak eta mantenurako urtekoak, foru arau honetako 9. artikuluko 1. idatz zatian xedatutakoa gorabehera.

Foru arau honetako 69. artikuluko bigarren paragrafoan xedatutakoa aplikatu ahal bada, ez dira lanaren etekintzat jo behar.

j) Lan harreman berezien ondoriozko ordainsariak.

k) Herriak hautatuko kargudun politikoek eta baita izendapen libreko kargudunek jasotzen dituzten kopuruak euren kargua uzteagatik, uzteagatiko kausa edozein dela eta karguan zenbat egon diren kontuan izan gabe.

19. artikulua. Lanaren etekin osoa.

1. Lanaren etekin osoa kapitulu honetako aurreko artikuluetan definitu diren etekin guzti-guztiek osatzen dute, oro har.

2. Hala ere, idatz zati honetan zerrendatzen diren kasuetan, lanaren etekin osoa kapitulu honetako aurreko artikuluetan definitu diren etekinen zenbateko osoari ondoko portzentajeak aplikatuz kalkulatu da:

a) Lanaren etekinak bi urtetik gorako aldiaren sortu badira eta aldizka edo noizean behin lortu ez badira, ehuneko 60 aplikatuko da; sorkuntzaldia bost urtetik gorakoa izan bada edo etekinak arauz kalifikatzen badira denboran era irregular nabarmenean lortuzat, ehuneko 50 aplikatuko da.

Etekinak zatika kobratzen badira, etekinaren sorrerakaldia konputatzeko zenbat urtetan zatikatzen den kobrantza hartuko da kontuan, ezarritako arauekin bat etorriz.

Idatz zati honetan aipatzen diren 100etik beherako ehunekoak aplikatzen zaizkien etekinen guztirako zenbatekoa ezin da izan 300.000 euro baino gehiago urtean. Hortik gorako kopurua osorik integratuko da (ehuneko 100).

Jasotako etekinei 100etik beherako integrazio ehuneko desberdinak aplikatu ahal bazaizkie, aurreko paragrafoan ezarritako 300.000 euroko muga konputatzeko lehenbizi integrazio ehuneko txikiena dutenak hartuko dira kontuan.

b) Foru arau honetako 18. artikuluko a) letran ezarritako prestazioak, 6. zenbakikoak ez beste guztiak, kapital moduan jasotzen badira, jasotako zenbatekoa osorik integratuko da (ehuneko 100).

Aurreko paragrafoan ezarritakoa gorabehera, kontingentzia batengatik prestazioren bat jasotzen bada, kapital gisa jasotzen den kopuruaren ehuneko 60 integratuko da, baldin eta lehenengo ekarpenetik bi urte baino gehiago pasatu badira. Prestazioak elbarritasun edo ezintasunagatik jasotzen badira, ez da exijituko bi urteko epealdia.

Paragrafo honetan ezarritako tratamendua gaixotasun larrien kasuan eta iraupen luzeko langabezia egoeretan jasotzen diren kopuruei ere aplikatuko zaie.

Halaber, letra honetan ezarritako integrazio ehunekoa (ehuneko 60) aplikatuko zaio estalitako kontingentziak ez beste batzuk gertatzeagatik edo azaroaren 29ko 1/2002 Legegintzako Errege-Dekretuak onartutako Pentsio Plan eta Funtsei buruzko Legearen Testu Bategineko 8. artikuluko 8. idatz zatian ezarritako egoerak ez beste batzuk gertatzeagatik jasotzen den lehenengo kopuruari.

Idatz zati honetan ezarritakoaren ondorioetarako jasotako lehen kopurutzat hartuko da zergaldi batean kapital moduan jasotako kopuruaren batura.

(3)

c) Etekinak foru arau honetako 18. artikuluko a) letrako 6. zenbakian aipatzen diren aseguru kontratu kolektiboen ondorioz kapital moduan jasotako prestazioek sortu badituzte eta enpresaburuaren ekarpenak prestazioak jasotzen dituzten pertsonen egotzi bazaizkie, honela jokatuko da:

a') Erretiro prestazioak:

- Aseguru primak ordaindu zirenetik bi urtetik gorako aldia pasatu bada, lortutako etekinen ehuneko 60.

- Aseguru primak ordaindu zirenetik bost urtetik gorako aldia pasatu bada, lortutako etekinen ehuneko 25. Azkeneko ehuneko hori bera aplikatuko zaio horrelako kontratuen ondoriozko etekin osoari lehen prima ordaindu zenetik zortzi urte baino gehiago pasatuz gero, baldin eta kontratuaren iraupenean zehar primak aldizkakotasun eta erregularitasun nahikoarekin ordaindu badira, arau bidez ezartzen den bezala.

b') Elbarritasun prestazioak:

- Elbarritasuna arauz ezarritakoaren arabera eta bertan finkatutako graduetan gertatzen bada edo prestazioak zortzi urte baino antzinatasun handiagoa duten aseguru kontratuen ondoriozkoak badira, zenbatekoaren ehuneko 25; ezinbestekoa da kontratua indarrean den artean primak aldizkakotasun eta erregularitasun nahikoarekin ordaintzea.

- Aurreko betekizunak betetzen ez diren kasuetan ehuneko 60.

Gainera, tratamendu hau aplikatuko zaie arrisku garbiko aldi baterako talde aseguruak elbarritasunagatik ematen dituzten kapital prestazioei ere (foru arau honetako 17. artikuluko 2. idatz zatiko f) letra).

Prestazioak foru arau honetako 18. artikuluko a) letrako 6. zenbakian aipatzen diren aseguru kontratu kolektiboen ondorioz kapital moduan jasotzen badira eta enpresaburuen ekarpenak prestazioak jasotzen dituzten pertsoneri egotzi ez bazaizkie, zenbatekoaren ehuneko 60 integratuko da kasu hauetan:

- elbarritasun prestazioak direnean.

- aseguru primak ordaindu zirenetik gutxienez bi urte pasatu direnean.

Letra honetan aipatzen diren ehunekoak aplikatzeko formula erraztuak finkatu ahal izango dira arau bidez.

d) Foru arau honetako 18. artikuluko a) letran aipatzen diren prestazioak, errenta gisa jasoz gero, eta zerga oinarria murrizten duten enpresaren kontribuzio egotziak osorik zenbatu behar dira.

(3) Idatz zati honen b) eta c) letretan aipatzen diren etekinen zenbatekoak, zeini 100etik beherako integrazio portzentajea aplikatu zaien, 300.000 euro baino gutxiago izango da urteko. Zenbateko horretatik gorakoa ehuneko 100ean integratuko da.

20. artikulua. Akzioen gaineko aukerak.

1. Lanaren etekinak zerbitzuak egin diren erakundearen, sozietate taldeko erakunde baten edo loturaren bat dagoen beste erakunde baten akzioen gaineko aukerak baliatuz sortzen badira, guztirako zenbatekoa (lanaren etekin osoa) kalkulatzeko ondokoak hartu behar dira kontuan:

a) Kasu honetan soilik joko da etekina bi edo bost urte baino aldi luzeagoan eta aldizkotasunik gabe sortuzat: aukera eskubidea ematen denetik hurrenez hurren bi edo bost urte pasatutakoan baliatzen denean (ezinbestekoa da urtero ez ematea).

b) Aurreko 2. idatz zatiko a) letran aipatzen den ntegrazio ehunekoa aplikatuko zaion etekinaren zenbatekoa ezin da izan arau bidez zehazten den kopurua etekina sortu den aldiko urteen kopuruaz biderkatzearen emaitza baino gehiago.

2. Akzioen gaineko aukera eskubideen emateek jarraian adieraziko diren baldintzak betez gero, aurreko idatz zatiko gehieneko zenbatekoa bertan finkatutakoa halako bi izango da:

a) Akzioek edo partaidetzek gutxienez 3 urtean edukitzea erosteko aukera baliatzen denetik.

b) Erosterako aukeren eskaintza baldintza eurretan egitea enpresako edo enpresa talde edo azpitaldeko langile guztiei.

21. artikulua. Lanaren etekin garbia.

Lanaren etekin garbia kalkulatzeko eragiketa hau egingo da: etekin osoei gastu kengarriak eta hobariak kendu.

22. artikulua. Gastu kengarriak.

Gastu kengarritzat ondoko hauek soilik hartuko dira:

a) Gizarte Segurantzari edo funtzionarioen derrigorrezko mutualitate orokorreko egindako kotizazioak, eskubide pasiboen murrizketak eta umezurtzen ikastetxe edo antzeko erakundeei egindako kotizazioak, bai eta zergadunek erakunde edo instituzioei ordaindutako zenbatekoak ere, baldin eta horiek, indarrean dagoen araudiarekin bat, Gizarte Segurantzari dagokion zenbait kontingentziaren prestazioak bereganatu badituzte.

b) Herriak aukeratutako kargu politikoei eta izenez tapen askeko kargu politikoei euren erakunde politikoari nahitaez emandako kopuruak.

Kopuru horien muga lantoki horretan jardunez lortutako etekin osoaren ehuneko 25 izango da, etekin horiek zergadunaren errenta nagusiak badira.

Letra honetan ezarritakoa foru arau honetako 116. artikuluko i) letran aipatzen den eredu informatiboan ageri diren zergadunek soilik aplikatu ahal izango dute.

23. artikulua. Lanaren etekinaren hobariak.

1. Lanaren etekin osoaren eta gastu kengarrien arteko diferentzia positiboari hobari hauek aplikatuko zaizkio:

a) Diferentzia 7.500 eurotik gorakoa ez bada, 4.650 euroko hobaria.

b) Diferentzia 7.500,01 - 15.000 euro artekoa bada, 4.650 euroko hobaria aplikatuko da, baina kopuru hau kendu ondoren: diferentziazatik 7.500,00 euro kenduta geratzen den kopurua 0,22z biderkatuta sortzen den kopurua.

c) Diferentzia 15.000 euro baino gehiago bada, 3.000 euroko hobaria.

2. Zerga oinarrian lanak sortzen ez dituen errentak konputatzen badira eta horien zenbatekoa 7.500 euro baino gehiago bada, hobaria 3.000 eurokoa izango da.

3. (3) Aurreko idatz zatietan jasotako hobariak honela gehituko dira:

a) Zergaduna aktibo dagoen langile ezindua bada eta haren ezintasun gradua ehuneko 33-65 bitartekoa bada, hobaria ehuneko 100 gehituko da.

b) Zergaduna aktibo dagoen langile ezindua bada, haren ezintasuna ehuneko 33-65 bitartekoa bada eta mugitzeko gaitasuna murriztuta badauka, hobaria ehuneko 250 gehituko da. Halakotzat joko dira abenduaren 23ko 1971/1999 Errege Dekretuaren, ezintasun gradua aintzatetsi, adierazi eta kalifikatzeari buruzkoaren, II. eranskineko baremoko A, B eta C letretan adierazitako egoeretako batean daudenak, baremo horretako D, E, F, G edo H letran 7 puntu edo gehiago dauzkatenak. Ehuneko bera aplikatuko zaie ehuneko 65eko ezintasuna edo handiagoa daukaten langile ezinduei ere.

4. Artikulu honetako hobariaren aplikazioak ezin du ekarri lanaren etekin garbia negatiboa izatea.

III. KAPITULUA

JARDUERA EKONOMIKOEN ETEKINAK

24. artikulua. Jarduera ekonomikoen etekin osoak: zer diren.

1. Jarduera ekonomikoen etekin osotzat honako hauek hartzen dira: lan pertsonaletik eta kapitaletik, bietatik aldi berean edo horietako batetik bakarrik, eratorriak izanik, zergadunak produkzio bideak eta giza baliabideak, edo bietako bat bakarrik, bere kontura antolatzea dakartenak ondasun eta zerbitzuen produkzio edo banaketan esku hartzeko.

Bereziki, halakotzat jotzen dira erauzketa jardueren etekinak eta fabrikazio, merkataritza edo zerbitzu prestazioenak, artisautza, nekazaritza, basogintza, abeltzaintza, arrantza, eraikuntza, meatzaritza eta jarduera profesionalak barne.

2. Jarduera Ekonomikoen gaineko Zergaren tarifen bigarren eta hirugarren ataletan daudenak soilik joko dira jarduera profesionaltzat.

3. Higiezinak errentatzea edo salerostea jarduera ekonomikotzat hartzeko ezinbestekoa da gutxienez langile bat edukitzea kontratatuta jarduera antolatzeko lanaldi osoarekin eta dedikazio eskusiboarekin. Horretarako, ondoko hauek ez dira enplegatutzat hartuko: ezkontidea, izatezko bikotekidea, aurrekoak, ondorengoak, bigarren graduako albo-ahaideak (ahaidetasunaren jatorria gorabehera: odolkidetasuna,

ezkontza, izatezko bikotearen eraketa edo adopzioa) eta Sozietateen gaineko Zergari buruzko Foru Arauko 42. artikuluko 3. idatz zatiaren arabera lotuta dauden pertsonak.

25. artikulua. Etekin garbia kalkulatzeko arau orokorrak.

1. Etekin garbia kalkulatzeko zuzeneko zenbatespena erabiliko da; modalitate hauek daude:

a) Arrunta.

b) Erraztua. Jarduera ekonomiko baten etekin garbia kalkulatzeko modalitate hau aplikatu ahal izateko ezinbestekoa da zergadunak aurreko urtean egindako jarduera guztietako eragiketen bolumena 600.000 euro baino gehiago ez izatea.

Jarduera hasi berria bada, aurreko paragrafoan aipatutako zenbatekoa kalkulatzeko ekitaldian egindako eragiketen bolumena hartuko da aintzat.

Jarduera urte osoan egin ez bada, etekin garbien zenbatekoa kalkulatzeko jarduera egin den aldiko eragiketen bolumena urte osora heldu arte biderkatuko da.

Modalitate hau aplikatzeko ezinbestekoa zergadunak berariaz jakinaraztea arauz ezarritakoarekin bat etorritz.

2. Zergadunak ondasunak, eskubideak edo zerbitzuak lagatzen edo mailegatzten badizkie hirugarrenei, dohain edo merkatuko balio arrunta baino nabarmen txikiagoa den kontraprestazioa jasota, edo bere jarduerako ondasunak, eskubideak edo zerbitzuak kontsumitzen edo erabiltzen baditu, jardueraren etekin garbia kalkulatzeko foru arau honetako 58. artikuluan xedatutakoa aplikatuko da.

3. (16) Jarduera ekonomikoen etekin garbia kalkulatzeko, haiei atxikitako ondare elementuen ondoriozko ondare irabaziak edo galerak hartuko dira kontuan; horien zenbatekoak Sozietateen gaineko Zergaren Foru Arauak ezartzen duenaren arabera zehaztuko dira.

Halaber, foru arau horretako 36. artikuluan aparteko mozkinen berrinbertsioaz xedatzen dena aplikatuko zaie.

Honela jokatu da etekin garbia kalkulatzeko: apartatu honetan xedatzen denaren aplikazioaren ondorioz ondare irabaziak badaude, jarduera ekonomikoaren etekin arruntari gehituko zaizkio; aldiz, ondare galerak badaude, etekin arrunt horretatik kenduko dira.

4. Lanaren etekin garbia bi urte baino aldi luzeagoan sortu bada eta etekinak ez badira aldi-aldi lortzen, zenbatekoaren ehuneko 60 konputatuko da; sortzapenaldia bost urte baino luzeagoa izan bada edo eta etekinak denboran modu nabarmen irregularrean lortuzat jotzen badira, ehuneko 50 integratuko da.

Etekinak zatika kobratzen badira, haien sorkuntzaldia zehazteko kontuan hartu beharko da zenbat urtetan zatikatu den kobrantza (araudian ezarriko da nola).

Idatz zati honetan hizpide den etekin garbiaren zenbatekoa, hau da, integrazio ehuneko aplikatuko zaion kopurua, ezin da izan 300.000 euro baino gehiago urtean. Hortik gorako kopurua osorik integratuko da (ehuneko 100).

Jasotako etekinei 100etik beherako integrazio ehuneko desberdinak aplikatu ahal bazaizkie, aurreko paragrafoan ezarritako 300.000 euroko muga konputatzeko lehenbizi integrazio ehuneko txikiena dutenak hartuko dira kontuan.

5. Jarduera ekonomiko bati ekiten dioten zergadunek ehuneko 10eko murrizketa aplikatu ahal izango diote haren etekin garbi positiboari (behar den kasuetan aurreko idatz zatian xedatutakoa aplikatu ondoren) etekinen zenbatekoa positiboa den lehenengo zergaldian eta hurrengoan, betiere etekin garbi positibo hori lehenengo aldiz lortu badu jarduera hasi eta hasierako bost zergaldietako batean.

Hori dela eta, zergaduna aurretik jardun ekonomiko berean aritu bada, zuzenean zein zeharka, ez da pentsatuko jarduera ekonomiko bati ekin dionik. Lehenengo jarduera eta oraingoa Jarduera Ekonomikoen gaineko Zergaren tarifen talde berean badaude, zergaduna jarduera berean ari dela pentsatuko da.

Zergaldian ekindako jarduera ekonomikoak sortutako sarreraren ehuneko 50 baino gehiago aurreko urtean zergadunari lanaren etekinak ordaindu dizkion pertsona edo erakunde batetik etorri badira, murrizketa hau ezin izango da aplikatu.

6. (4) Ez dira aplikagarri izango Sozietateen gaineko zergaren Foru Arauaren IV. tituluko V. kapituluaren ezarritako zuzenketak, emaitzaren aplikazioari dagozkionak.

26. artikulua. Atxikitako ondare elementuak.

1. Hauexek dira jarduera ekonomikoari atxikitako ondare elementuak:

a) Zergadunak bere jarduera egiteko erabiltzen dituen ondasun higiezinak.

b) Jardueran ari diren langileen zerbitzu ekonomikoetarako eta soziokulturaletarako erabiltzen diren ondasunak. Aldiz, aisialdi eta olgetarako ondasunak ez dira jarduerari atxikitat joko, ez eta, oro har, jarduera ekonomikoaren titularrak erabilera pribaturako erabiltzen dituenak ere.

c) Etekinak lortzeko beharrezkoak diren gainerako ondare elementu guztiak. Erakundeen funtsetako partaidetzak adierazten dituzten aktiboak eta kapitalak hirugarrenei laga izana islatzen dutenak inolaz ere ez dira jarduera ekonomikoari atxikitako elementuak.

2. Jarduera ekonomikoan partzialki baino erabiltzen ez diren ondare elementuen kasuan, jardueran benetan erabiltzen den zatia bakarrik hartuko da jarduerari atxikitat.

Arau bidez finkatu ahal izango da zer gertatu behar den ondare elementu jakin batzuk jarduera ekonomiko bati atxikitat jotzeko, nahiz eta beharrian pribatuak asetzeko erabili eta erabilera hori osagarria eta garrantzirik gabea izan.

3. Ondare elementu bat jarduera bati atxikitat jotzeko ez da kontuan hartuko titulartasuna bi ezkontideena edo izatezko bikoteko kide biena den.

4. (3) Zergadunak ondare elementuak jarduera bati atxikitzea edo aktibo ez-korrontek hartatik jaregitea ez da ondare aldakuntza izango, baldin eta ondasunek edo eskubideek beraren ondarean jarraitzen badute.

Aurreko paragrafoan xedatutakoa gorabehera, zergadunaren jarduera ekonomikoari atxikitako elementuak jaregiten badira beraren ondare pertsonalean sartzeko, eskuraketa balioa honela kalkulatu behar da, inoiz ondare aldakuntza zehaztu behar bada ere:

a) Etekin garbia kalkulatzeko zuzeneko zenbatespenaren metodoaren modalitate arrunta erabiltzen bada, jaregitea gertatzen den unean duten kontabilitateko balio garbia.

b) Gainerako kasuetan eskuraketa prezioaren eta egindako edo egin beharreko amortizazioen arteko diferentzia.

Elementuak jarduerari atxikita egon diren aldian zergadunak jarduera ekonomikoaren etekinak kalkulatzeko aplikatu duen zenbatespen modalitateak ez badu aukerarik eman, aldi osoan zein zati batean, elementu horien amortizazioagatik kenkaria aplikatzeko, aldi horretan amortizazio honen kenkaria aplikatu dela pentsatuko da: gehieneko aldiari dagokion gutxieneko koefizientea aplikatzearen emaitzako kopurua, Sozietateen gaineko Zergaren arautegian ezarritakoarekin bat etorritz.

5. Ondasunak edo eskubideak besterentzen badira jaregitea gertatu denetik hiru urte pasatu baino lehen, jaregitea ez gertatuzat joko da.

Jarduerari uzten zaionean, ondare elementuak jardueratik hori baino lehen jaregin direla ulertuko da, ondoko kasuan izan ezik: zergadunak hurrengo hiru urteetan (jarduerari uzten zaion egunetik zenbatuta) jarduera ekonomikoren bati ekin ezean.

Ostera, jarduera ekonomiko bati ondare pertsonaleko ondasunak edo eskubideak atxikitzen bazaizkio, haien eskuraketa balioa hartu behar da kontuan.

Ondorio guztietarako, ondasunak eta eskubideak jarduerari lotu eta hiru urte pasatu baino lehen besterentzen badira lortutako kopurua Sozietateen gaineko Zergari buruzko Foru Arauko 36. artikuluan ezarri den bezala berrinbertitu gabe, atxikipenik ez gertatuzat joko da.

27. artikulua. Etekin garbia zuzeneko zenbatespenaren metodoaren modalitate arruntaren bidez kalkulatzeko arauak.

Etekin garbia zuzeneko zenbatespenaren modalitate arruntaren bidez kalkulatzeko foru arau honetako 25. artikuluan ezarritako arau orokorrak eta Sozietateen gaineko Zergari buruzko Foru Arauan xedatutakoa aplikatuko dira; horiez gainera erregela berezi hauek hartuko dira kontuan:

1. (5) (10) Ez dira gastu kengarritzat joko Sozietateen gaineko Zergari buruzko Foru Arauko 31. artikuluko 4. zenbakian aipatutako kontzeptuak, ez eta enpresaburuak edo profesionalak berak gizarte-aurreikuspeneko mutualitateei egindako ekarpenak ere, foru arau honetako 70. artikuluan xedatutakoaren kalterik gabe.

Hala ere, gastu kengarritzat joko dira norbere konturako langile edo autonomoen Gizarte Segurantzako araubide berezian txertatu gabeko profesionalek sinatutako aseguru kontratuengatik ordaindutako kopuruak, urriaren 30eko 8/2015 Legegintzazko Errege Dekretuak onartutako Gizarte Segurantzaren Lege Orokorren testu bateginaren hamazortzigarren xedapen gehigarrian ezarritako betebeharra betetzeko, aipatutako Gizarte Segurantzako erregimen bereziaren ordezkotzat lanak egiten dituztenean, erregimen berezi horrek hartutako kontingentzien estaldura xedetzat daukan zatian, aipatutako erregimen berezian ekitaldi ekonomiko bakoitzerako ezarritako kontingentzia arrunten gehienezko kuota muga gisa izanik.

2. Zergadunaren ezkontideak edo izatezko bikotekideak edo adingabeko seme-alabek, harekin bizi direla, berak egiten dituen jarduera ekonomikoetan etenik gabe beharrezko lan kontratuarekin eta Gizarte Segurantzako araubide orokorrean afiliaturik lan egin ohi dutela behar bezala frogatzen denean, etekinak zehazteko bakoitzarekin hitzartutako ordainsariak kenduko dira, beti ere beraien gaikuntzari eta beraiek egindako lanari dagozkien merkatukoak baino handiagoak ez direnean.

Kopuru horiek, zerga ondorio guztietarako, ezkontideak edo izatezko bikotekideak edo adingabeko seme-alabek lortuzat joko dira (lanaren etekinak).

3. Zergadunaren ezkontideak edo izatezko bikotekideak edo adingabeko seme-alabek, harekin bizi direla, berak egiten dituen jarduera ekonomikoetan etenik gabe beharrezko lan kontratuarekin eta Gizarte Segurantzako araubide orokorrean afiliaturik lan egin ohi dutela behar bezala frogatzen denean, etekinak zehazteko bakoitzarekin hitzartutako ordainsariak kenduko dira, beti ere beraien gaikuntzari eta beraiek egindako lanari dagozkien merkatukoak baino handiagoak ez direnean. Kopuru horiek, zerga ondorio guztietarako, ezkontideak edo izatezko bikotekideak edo adingabeko seme-alabek lortuzat joko dira (lanaren etekinak).

Erregela honetan xedatutakoa ez zaie aplikatuko bi ezkontideek edo izatezko bikotekideek amankomunean dituzten ondasunei eta eskubideei.

4. Zenbaki honetan aipatze diren gastuak kengarriak izango dira, jarduera ekonomikoarekin lotuta dauden neurrian; hauexek dira zenbatekoak eta baldintzak:

a) Harreman publikoak direla eta zergadunak jatetxe, ostatu, bidaia eta joan-etorrietan bere jardueretariko bakoitzean egindako gastuen ehuneko 50. Gehieneko muga, kontzeptu guztiak batera hartuta, zergadunak zergaldian jardueretariko bakoitzean izandako diru sarreraren ehuneko 5 izango da.

b) Opariak eta gainerako erregaliak, betiere unitateko zenbatekoa gehienez ere 300 euro bada hartzaile eta zergaldi bakoitzeko, eta hartzailea nor den agiri bidez jasorik uzten bada. Baldin eta aipaturiko gastuak goian zehazturiko zenbatekoa baino gehiago badira, zenbateko horretaraino soilik izango dira kengarri.

5. Bat. Oro har, ez dira kengarriak izango turismo ibilgailuak eta horien atoiak, ziklomotoreak eta motozikletak erabiltzearekin lotutakoa eskuratu, inportatu, errendatu, konpondu, mantendu, balio gale-rarekin edo erabilerarekin lotutako gastuak.

Bi. Zergadunak frogatzen badu jardueraren berezko ezaugarriak direla eta ibilgailua oso garrantzitsua dela sarrerak lortzeko eta horretarako erabili ohi duela, gastu horien ehuneko 50 kendu ahal izango du ibilgailuko, muga hauekin:

a) 2.500 euro edo zergadunak erabilitako amortizazio ehunekoa 25.000 euroko kopuruari aplikatzearen emaitzako zenbatekoaren ehuneko 50, hura baino gutxiago bada eta amortizazioa ondare elementu baten errentamenduagatik, lagapenagatik edo balio galeragatik aplikatu bada.

b) Ibilgailuaren eskuraketa prezioa 25.000 euro baino gehiago izanez gero, kopuru horren zati proportzionala ibilgailuaren eskuraketak eragindako finantza gastuekiko.

c) 3.000 euro urtean ibilgailuaren erabileraren inguruko gainerako kontzeptu guztiengatik.

Hiru. Zergadunak modu sinesgarrian egiaztatzen badu ibilgailua soil-soilik jarduera ekonomikoari lotuta dagoela, kengarriak izango dira gastu horiek, muga hauek izanik:

a) 5.000 euro edo zergadunak erabilitako amortizazio ehunekoa 25.000 euroko kopuruari aplikatzearen emaitzako zenbatekoa, hura baino gutxiago bada eta amortizazioa ondare elementu baten errentamenduagatik, lagapenagatik edo balio galeragatik aplikatu bada.

b) Ibilgailuaren eskuraketa prezioa 25.000 euro baino gehiago izanez gero, kopuru horren zati proportzionala ibilgailuaren eskuraketak eragindako finantza gastuekiko.

c) 6.000 euro erabileraren inguruko gaineko kontzeptu guztiengatik.

Baldin eta ibilgailua erabili badu zergadunak urteko zati batean, erabilera denborarekiko proportzioan kalkulatuko dira arau honetan aipaturiko mugak.

Lau. Erregela honetako bigarren eta hirugarren idatz zatietan ezarritako mugak ez zaizkie aplikatuko ondoko zerrendako ibilgailuen erabileraren inguruko gastuei (gastuok jarduera ekonomikoak eragindakotzat joko dira):

1. Salgaiak garraiatzeko erabiltzen diren ibilgailu mistoak.

2. Kontraprestazio bidez bidaiarien garraio zerbitzua eskaintzeko erabiltzen direnak.

3. Fabrikatzaileek probetan, saiakuntzetan, erakustaldietan edo salmenten sustapenean erabiltzen dituztenak.

4. Ordezkeri edo agente komertzialek lan bidaietan erabiltzen dituztenak (mugak: aurreko hirugarren idatz zatiko a) eta b) letretan ezarritakoak).

5. Kontraprestazio truke gidariei eta pilotuei irakaskuntza zerbitzuak eskaintzeko erabiltzen direnak.

6. Zaintza zerbitzuetan erabiltzen direnak.

7. Kontraprestazio bidezko alokairua ohiko jarduera duten erakundeek jarduera horretarako eraginkortasunez eta bakarrik erabiltzen dituzten ibilgailuak.

6. Ez dira kengarriak izango aisiarako edo ur kiroletarako itsasontziak edo aireontziak erosi, errentatu, konpondu, mantendu edo balioa galtzearekin zerikusia duten gastuak, ez eta ontzi horien erabilerari lotutako beste guztiak ere.

Aipatutako garraio-gailuak jarduera ekonomiko bat egiteko soilik erabiltzen badira, aurreko paragrafoan aipatutako gastuak kendu ahal izango dira, muga hau gainditu gabe: zergaldi bakoitzean jarduera horrek sortutako sarreraren zenbatekoa. Baina ez da muga hori aplikatuko zergadunak frogatzen badu badituela behar beste baliabide material eta giza baliabide jarduera ekonomiko hau egiteko: aipatutako garraio-bideak etenik gabe ustiatzea.

7. Gastu hauek ez dira kengarriak izango: iruzurraren aurkako prebentzioa eta borroka areagotzearen zerga eta aurrekontu araudia aldatu eta finantza araudia egokitzen duen urriaren 29ko 7/2012 Legeko 7. artikuluan diruzko ordainketen mugei buruz xedatutakoa betetzen ez duten eragiketen ondoriozko gastuak.

8. Eroskeriazko emariak ez dira kengarriak.

9. Sozietateen gaineko Zergari buruzko Foru Arauko 13. artikuluan mikroenpresa, enpresa txikia edo enpresa ertaina izateko ezarritako betekizunak betetzen dituzten zergadunei foru arau horretako 21. artikuluko 1. idatz zatiko b) letran eta 2. eta 3. idatz zatietan eta 22. artikuluko 3. idatz zatian xedatutakoa aplikatuko zaie.

Aurrean aipatutako 13. artikuluko betekizunak betetzen direnez argitzeko zergadunaren jarduera ekonomiko guztiak hartuko dira kontuan.

10. (16) Zuzeneko zenbatespenean etekin garbia zehaztean, zergadunak jarduera ekonomikoan bere burua mantentzeko-jatetxeetan eta ostalaritzako establezimenduetan egiten dituen gastuak kengarriak izango dira, baldin eta baliabide elektronikoen bidez ordaintzen badira; gastu hauek muga dute, pertsona langileen ohiko mantenu gastuetarako ezarritako dieta eta diru kopuruen arauzko muga, bai eta arauz ezarritako beste betekizun batzuk ere.

28. artikulua. Etekin garbia zuzeneko zenbatespenaren metodoaren modalitate erraztuaren bidez kalkulatzeko arauak.

1. (4) Hauxe egingo da etekin garbia zuzeneko zenbatespenaren metodo erraztuaren bidez kalkulatzeko:

a) Sozietateen gaineko zergaren Foru Arauan eta aurreko artikuluan ezarritako arauetan xedatutakoarekin bat etorriz kalifikatu eta zenbatuko dira sarrerak eta gastuak, hauek izan ezik: narriaduraren ondoriozko galerak, amortizazioak, foru arau

honen 27. artikuluko 5. erregelaren Bi idatz zatiko a) letran eta Hiru idatz zatiko a) letran aipatzen diren errentamendu, lagapen eta balio galeren ondoriozko gastuak, ez eta jarduerari atxikitako ondare elementuen ondoriozko irabaziak eta galerak ere.

b) Aurreko idatz zatian aipatutako sarreren eta gastuen arteko diferentzia kalkulatu da eta kopuru horri ehuneko 10 kenduko zaio, Foru Arau honen 27. artikuluko 5. erregelaren Bi idatz zatiko a) letran eta Hiru idatz zatiko a) letran aipatutako amortizazioengatik, narriaduraren ondoriozko galerengatik, alokairu gastuengatik, lagapenengatik edo balio galeragatik, eta gastu frogagaitzengatik.

c) Jarduerari atxikitako ondare elementuen irabazi eta galerak gehitu edo kenduko zaizkio aurreko b) letran esandakoaren arabera ateratzen den kopuru edo emaitzari, Foru Arau honen 25. artikuluan 3. idatz zatian xedatutakoari jarraituz.

2. Etekin garbia zuzeneko zenbatespen erraztuaren bidez kalkulatu duten enpresaburu eta profesional batzuei dagokienez, arau bereziak ezarri ahal izango dira gastu kengarri batzuk zenbatzeko, artikuluko honetako 1. idatz zatiko b) letran aipatzen den ehuneko barne.

IV. KAPITULUA

KAPITALAREN ETEKINAK

1. ATALA

ARAU OROKORRAK

29. artikulua. Definizioa.

1. Kapitalaren etekin osotzat hartuko dira zuzenean edo zeharka ondareko elementuek, ondasunek eta eskubideek sortzen dituzten onura edo kontraprestazio guztiak, izendapena edo izaera gorabehera, diruzkoak zein gauzazkoak, baldin eta elementu, ondasun edo eskubide horien titularra zergaduna bada eta zergadunak berak egindako jarduera ekonomikoren bati atxikita ez badaude.

Hala ere, ondare elementuen titulartasuna eskualdatzeak sortzen dituen errentak ondareko irabazi edo galera gisa zergapetuko dira, nahiz eta jabariaren erreserbarako ituna hitzartuta egon, kasu honetan izan ezik: foru arau honen arabera errenta horiek kapitalaren etekintzat hartu behar badira.

2. Gauzazko errentak dira ondasunak, eskubideak edo zerbitzuak xede partikularretarako erabiltzea, kontsumitzea edo lortzea doan edo merkatuko ohiko prezioetik behera, nahiz eta ematen dituenari benetako gasturik ez eragin.

Errentak ordaintzen dituenak zergadunari eskudirutan ordaintzen dionean horrek ondasun, eskubide edo zerbitzuak eros ditzan, errenta diruzkotzat joko da.

3. Edonola ere, ondoko hauek kapitalaren etekinak izango dira:

a) Zergadunak egindako jarduera ekonomikoren bati atxikita ez dauden landa ondasun higiezinak eta hiri ondasun higiezinak ematen dituzten etekinak.

b) Kapital higigarriak sortzen dituenak eta, oro har, zergadunak egindako jarduera ekonomiko bati atxikita ez dauden gainerako ondasunen eta eskubideen ondoriozko etekinak.

2. ATALA

KAPITAL HIGIEZINAREN ETEKINAK

30. artikulua. Kapital higiezinaren etekin osoak: zer diren.

1. Kapital higiezinaren etekin osoetan hiri ondasun higiezinak eta landa ondasun higiezinak sortzen dituzten etekinak eta horien gaineko eskubide errealak lagata eskuratzen direnak sartu behar dira, ondokoak barne direla: ondasun horiek errentan edo azpierrentan emanda edota erabiltzeko edo gozatzeko eskubideak edo ahalmenak lagata lortzen diren etekin guztiak, izendazioa edo izaera gorabehera.

2. Etekin oso gisa konputatuko dira erabiltzeko edo gozatzeko eskubidearen eraketaren errentari, azpierrentari, lagapen hartzaile edo onuradunak kontzeptu guztiak direla eta ordaindutako zenbatekoak, are higiezinarekin batera lagatako ondasun guztien etekinak ere, Balio Erantsiaren gaineko Zerga sartu gabe.

3. Hala ere, foru arau honetako 32. artikuluko 2. idatz zatian aipatzen diren etekinak bi urte baino aldi luzeagoan sortu badira eta ez badira jasotzen aldizka ez behin baino gehiagotan, etekin osoa kalkulatzeko ehuneko 60 integratu behar da. Etekinak bost urte baino aldi luzeagoan sortu badira, edo arau bidez denboran modu irregular nabarmenean lortutzat jotzen badira, ehuneko 50 integratuko da.

Etekinak zatika kobratzen badira, etekinaren sorreraldia konputatzeko zenbat urtetan zatikatzen den kobrantza hartuko da kontuan, ezarritako arauekin bat etorritz.

Idatz zati honetan hizpide den etekinen zenbatekoa, hau da, integrazio ehunekoa aplikatuko zaion kopurua, ezin da izan 300.000 euro baino gehiago urtean. Hortik gorako kopurua osorik integratuko da (ehuneko 100).

Jasotako etekinei 100etik beherako integrazio ehuneko desberdinak aplikatu ahal bazaizkie, aurreko paragrafoan ezarritako 300.000 euroko muga konputatzeko lehenbizi integrazio ehuneko txikiena dutenak hartuko dira kontuan.

Ondasun higiezinak erabiltzeko edo gozatzeko eskubide errealak eratzeak sortzen dituen etekinak osorik konputatu behar dira (zenbatekoaren ehuneko 100).

31. artikulua. Etekin garbia.

Kapital higiezinaren etekin garbia kalkulatzeko etekin osotik hurrengo artikuluan aipatzen diren kontzeptuak kendu behar dira.

32. artikulua. Gastu kengarriak eta hobaria.

1. Kapital higiezinaren etekinak etxebizitzaren bidez lortu badira, higiezin bakoitzeko lortutako etekin osoei ehuneko 20ko hobaria aplikatuko zaie.

Gainera, ondokoak ken daitezke (hauexek soilik): etekinen iturri diren ondasunak edo haiek erabiltzeko edo gozatzeko eskubideak edo ahalmenak eskuratzeko, birgaitzeko edo hobetzeko inbertitutako besteren kapitalen korrituak eta finantzaketako gainerako gastuak.

Ondasun higiezin bakoitzeko hobariaren eta gastu kengarriaren baturak ezin du eragin etekin garbia negatiboa izatea.

Idatz zati honetan etekin hauek soilik sar daitezke: Hiri Errentamenduei buruzko azaroaren 24ko 29/1994 Legeko 2. artikuluan etxebizitzaren errentamendutzat jotako eragiketok sortutako etekinak.

2. Kapital higiezinaren etekinak aurreko idatz zatian aipatzen direnak ez beste batzuk izanez gero, etekin osotik ondoko gastu hauek kendu behar dira.

a) Etekinak lortzeko egindako gastuak: etekinen iturri diren ondasunak edo haiek erabiltzeko edo gozatzeko eskubideak edo ahalmenak eskuratzeko, birgaitzeko edo hobetzeko inbertitutako besteren kapitalen korrituak eta finantzaketako gainerako gastuak.

b) Etekinen iturri diren ondasunetan erabileragatik edo denboraren joanak eraginda gertatutako narriaduraren zenbatekoa, arauz ezartzen denarekin bat etorriz.

Erabilpenerako edo gozamenerako eskubideen titulartasunak sortzen dituen etekinen kasuan, ordaindutako eskuraketa balioaren zati proportzionala ken daiteke balio galeragatik, arauz ezartzen denarekin bat etorriz.

Higiezin bakoitzaren gastu kengarrien baturak ezin du ekarri etekin garbia negatiboa izatea.

3. ATALA

KAPITAL HIGIGARRIAREN ETEKINAK

33. artikulua. Kapital higigarriaren etekinak: zer diren.

1. Kapital higigarriaren etekin osoetan ondoko hauek sartu behar dira:

a) Denetariko erakundeen funtsetako partaidetzei esker lortzen diren etekinak.

b) Norberaren kapitalak hirugarrenei lagata lortutako etekinak.

c) Kapitalizazio eragiketetatik, bizi edo elbarritasun aseguruaren kontratuetatik eta kapital ezarpenen errentetatik datozen etekinak.

d) Kapital higigarriaren beste etekin batzuk.

2. Ez dira hartuko kapital higigarriaren etekintzat ohiko jarduera ekonomikoan egiten diren eragiketen prezioa geroratzeagatik edo zatikatzeagatik lortutako kontraprestazioak (honek ez du eragozten kontraprestazio horiek bidezko kontzeptuagatik zergapetzea).

34. artikulua. Denetariko erakundeen funtsetako partaidetzei esker lortzen diren etekinak.

Denetariko erakundeen funtsetako partaidetzari esker lortutako etekintzat hartuko dira etekin hauek, diruzkoak zein gauzazkoak:

a) Denetariko erakundeen dibidenduak, batzarretara joateagatik sariak eta irabazi partaidetzak.

b) Aktibo mota guztien etekinak, ondokoak izan ezik: estatutuak direla bide edo sozietatearen organoaren erabakiaren bidez erakundearen mozkinetan, salmentetan, eragiketetan, sarreretan edo norberaren lanaren ordainsarrietan ez beste kontzeptuetan partaidetza izateko ahalmena ematen duten akzio askatuek ematen dituztenak.

c) Erakunde baten funts propioen partaidetza ordezkatzan duten balore edo partaidetzen gaineko erabilera edo luperketa eskubide edo ahalmenak eratauta edo lagata lortzen diren etekinak, direnak direla haien izena edo izaera.

d) Aurrekoa ez den beste erabilera bat, erakunde batek ematen duena bazkide, akzionista, kide edo partaide izateagatik.

e) (5) Akzio edo partaidetzen jaulkipen primaren banaketa. Banaketatik lortutako zenbatekoak gutxitu egingo du banaketa horrek eragindako akzio edo partaidetzen eskuraketa balioa, hura deuseztatu arte, eta handik atera daitekeen soberakina kapital higigarriaren etekin gisa zergapetuko da.

Aurreko paragrafoan jasotakoa gorabehera, sozietate edo entitateko funts propioen partaidetzaren ordezkari eta finantza tresnen merkatuei buruzko Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2004ko apirilaren 21eko 2004/39/EE Zuzentarauan definitutako balioen merkatu arautuetan negoziatziorako onartu gabeko balioei dagozkien jaulkipen primak banatuz gero, prima banatzeko data aurretik itxitako azken ekitaldiari dagozkion partaidetza edo akzioen funts propioen balioaren eta eskuraketa balioaren arteko desberdintasuna positiboa baldin bada, lortutako zenbatekoa edo jasotako eskubide edo ondasunen merkatuko balio normala kapital higigarriaren etekin gisa hartuko da, desberdintasun positiboaren mugarekin.

Ondorio horietarako, aurreko paragrafoak aipatutako funts propioen balioa gutxitu egingo da jaulkipen prima banatu aurretik banatutako etekinen zenbatekoan, funts propioetan jasotako erreserbetatik jasotakoak, baita akzioak edo partaidetzak eskuratu ondoren sortutako funts propio horietan jaso eta legalki erabilezinak diren erreserben zenbatekoan ere.

Aipatutako mugaren gaineko gehiegikeriak partaidetza edo akzioen eskuraketa balioa murriztuko du e) letra honen lehenengo paragrafoan xedatutakoarekin bat etorriz.

Baldin eta e) letra honen bigarren paragrafoan xedatutakoa aplikatuz jaulkipen primaren banaketak zenbatutakoa lortutako zenbateko osoaren edo zati baten kapital higigarriaren etekin gisa hartzea ekartzen badu, edo jasotako ondasun eta eskubideen merkatuko balio normalarena, eta ondoren zergadunak artikuluko honen a) letrarekin bat etorritik etekinetan partaidetzak edo dibidenduak lortuz gero, entitate berberetik iritsitakoak jaulkipen prima banatu zenetik bere ondarean egondako partaidetza edo akzioei dagokienez, etekinetan partaidetza edo dibidenduetatik iritsitako zenbatekoari kendu egingo zaio, aldeaz aurretik zenbatutako kapital higigarriaren etekinen mugarekin, aipatutako partaidetza edo akzioei dagozkienak, horien eskuraketa balioa, e) letra honen lehenengo paragrafoan ezarritakoarekin bat etorritik.

35. artikulua. Norberaren kapitalak hirugarrenei lagata lortutako etekinak.

1. Norberaren kapitalak hirugarrenei lagata lortutako etekintzat hartuko dira kontraprestazio guztiak, izendazioa eta izaera gorabehera, diruzkoak zein gauzazkoak (esaterako, korrituak eta lagapenaren ordainsari gisa itundutako gainerako ordainsari guztiak), eta besteren kapitalen erakarpina eta erabilpena adierazten dituzten eskualdaketa, itzulketa, amortizazio, truke eta bihurteten ondoriozko kontraprestazioak ere bai.

2. Hain zuzen ere, halakotzat hartuko dira:

a) Denetariko igorpen tresnek sortzen dituzten etekinak, are merkataritzako eragiketetan sortzen direnak ere, endosua edo eskualdaketa egiten den unetik aurrera, ondoko kasuan izan ezik: endosua edo lagapena hornitzaileentzako kreditu baten ordain gisa egiten denean.

b) Denetariko finantza erakundeetako kontuetatik datozen kontraprestazioak, izendazioa eta izaera gorabehera, finantza aktiboekin egiten diren eragiketetan oinarritutakoak barne.

c) Finantza aktiboak berriro erosteko itunarekin egiten diren aldi baterako lagapenek sortzen dituzten errentak.

d) Finantza erakundeek beren kredituak, osorik edo zatika, eskualdatu, laga edo transferitzeagatik ordaintzen dituzten errentak.

3. Baloreak eskualdatu, itzuli, amortizatu, trukatu edo bihurtuz gero, baloreen eskualdatze, itzultze, amortizatze, trukatzeko edo bihurtze balioaren eta eskuratze edo harpidetze balioaren arteko diferentzia etekintzat hartuko da.

Truke edo bihurtze balioa jasotzen diren baloreen balioa izango da.

Eskuratze eta besterentze gastu osagarriak, era berean, etekina kuantifikatzeko konputatuko dira, behar bezala frogatzen badira.

Finantza aktiboak eskualdatzearen ondoriozko etekin negatiboak, baldin eta zergadunak eskualdaketa horien aurreko edo ondoko bi hiletan finantza aktibo homogeneoak eskuratu baditu, beraren ondarean mantentzen diren finantza aktiboak eskualdatu ahala integratuko dira.

4. (7) Artikulu honetan aipatutako besteren kapitalak erakarri eta erabiltzea ordezkatzan duten aktiboak direla eta, zergadunaren heriotzaren zioz halako aktiboak kostu gabe eskualdatzen badira ulertuko da ez dagoela kapital higigarriaren etekinik, eta ez da kapital higigarriaren etekin negatiborik konputatuko "inter vivos" doako eskualdaketa onduz.

Aurreko paragrafoan xedatutakoa aplikatuko da doako eskualdaketa egiten denean komisarioak testamentu ahalordea, gozamen ahaldua edo oraingo eraginkortasuneko oinordetza tituluren bat erabiltzearen onduz. Hori dela eta, oinordetza tituluak zein diren Oinordetza eta Dohaintzen gaineko Zergari buruzko Foru Arauko 7. artikuluan ezarri da.

Aurreko paragrafoan aipatu diren kostu gabeko eskualdaketa, alegia, eraginkortasuna unean bertan duten oinordetza tituluen bidezko kostu gabeko eskualdaketa, besteren kapitalak erakarri eta erabiltzea ordezkatzan duten aktiboen eskualdatzaileari dagokionez, eskuraketa balioa, hurrengo eskualdaketaarako, dohaintza emaileak aktibo horiek dohaintza hartzaileari ematean duten balioa izango da, dohaintza hartzaileak aktiboak dohaintza emailea hil aurretik eskualdatu ezean. Izan ere, hala gertatzen bada, dohaintza hartzailea dohaintza emailearen lekuan subrogatuko da aktibo horien eskuraketa balio eta datei dagokienez, eta azken horrek eraginkortasuna unean bertan duen oinordetza itunaren aurretik zituen balio eta data atxikiko ditu.

36. artikulua. Kapitalizazio eragiketek, bizi edo elbarritasun aseguruaren kontratuak eta kapital ezarpenen errentek sortzen dituzten etekinak.

1. Honelakoak dira kapitalizazio eragiketen bidez eta bizitza aseguru edo elbarritasun aseguruaren kontratuen bidez lortzen diren etekinak, diruzkoak zein gauzazkoak, kasu honetan izan ezik: foru arau honetako 18. artikuluko a) letran ezarritakoaren arabera lanaren etekin gisa zergapetu behar direnean. Kapital higigarriaren etekin hauei arau hauek aplikatuko zaizkie:

a) (5) Kapital geroratu jasotzen denean, jasotako kapitalaren eta ordaindutako primen arteko diferentzia izango da kapital higikorren etekina.

Hala ere, aseguru kontratuak biziraupen kontingentzia eta ezintasun edo heriotza kontingentzia uztartzen baditu eta jasotako kapitala biziraupen kontingentziari badagokio, kapitalari dagozkion ordaindutako primak ere kendu ahalko dira ezintasun edo heriotza arriskuan, ordura arte kontsumitutakoa, betiere kontratuaren indarraldi osoan arrisku kapitala hornidura matematikoaren %5en parekoa edo txikiagoa bada. Ondorio horietarako, hornidura matematikoaren eta ezintasun edo heriotzarako aseguraturako kapitalaren arteko aldea kapital arrisku gisa hartuko da.

b) Berehalako biziarteko errenten kasuan, baldin eta ez badira eskuratu jaraunspen bidez, ez legatu ez bestelako oinordetza titulu baten bidez, kapital higigarriaren etekina kalkulatzeko ondoko zerrendako ehuneko egokia aplikatu behar zaio urteko zenbatekoari:

- Ehuneko 40, jasotzailea 40 urtetik beherakoa denean.

- Ehuneko 35, jasotzailea 40 eta 49 urte bitartekoa denean.
- Ehuneko 28, jasotzailea 50 eta 59 urte bitartekoa denean.
- Ehuneko 24, jasotzailea 60 eta 65 urte bitartekoa denean.
- Ehuneko 20, jasotzailea 66 eta 69 urte bitartekoa denean.
- Ehuneko 8, jasotzailea 70 urtetik gorakoa denean.

Errenta eratzten den unean errentadunak daukan adinaren arabera aplikatuko dira ehuneko hauek, eta ez dira aldatuko errentaren iraupen osoan.

c) Berehalako aldi baterako errenten kasuan, baldin eta ez badira eskuratu jaraunspen bidez, ez legatu ez bestelako oinordetza titulu baten bidez, kapital higigarriaren etekina kalkulatzeko ondoko zerrendako ehuneko egokia aplikatu behar zaio urteko zenbatekoari:

- errentaren iraupena bost urte edo laburragoa bada, ehuneko 12.
- errentaren iraupena bost eta hamar urte artekoa bada, ehuneko 16.
- errentaren iraupena hamar eta hamabost urte artekoa bada, ehuneko 20.
- errentaren iraupena hamabost urte baino luzeagoa bada, ehuneko 25.

d) (7) Errenta geroratuak, biziartekoak edo aldi baterakoak jasotzen direnean, baldin eta ez badira eskuratu jaraunspen bidez, ez legatu ez bestelako oinordetza titulu baten bidez, kapital higigarriaren etekina kalkulatzeko aurreko b) eta c) letretako ehuneko egokia aplikatu behar zaio urteko zenbatekoari, errenta eratu arte lortutako errentagarritasunaren zenbatekoa gehiturik (errenta hau arauz ezartzen den moduan kalkulatu da). Errentak dohaintzaz edo dohainik eta "inter vivos" egindako beste edozein negozio juridikoren bidez eskuratu direnean (salbu eraginkortasuna unean bertan duten oinordetza tituluak), kapital higigarriaren etekina hau bakarrik izango da: aurreko b) eta c) letretan jasotako portzentajea urteko zenbateko bakoitzari aplikatuz ateratzen den emaitza.

Aurreko paragrafoan jasotakoa gorabehera, zergaren zerga oinarrian sartuko dira, kapital higigarriaren etekin gisa, erregelamendu bidez finkatzen den moduan, Foru Arau honek 18. artikularen a) letran aipatutakoak ez diren eta haien indarraldian aseguru kontratuaren horniduretan inolako mobilizaziorik izan ez duten bizi edo elbarritasun aseguruari buruzko kontratuen onuradunek errenta moduan jaso dituzten erretiro eta elbarritasun prestazioak, haien zenbatekoa kontratua dela-eta ordaindutako prima baino handiagoa den momentutik aurrera. Errentak eskuratu badira dohaintzaz edo dohainik eta "inter vivos" egindako beste edozein negozio juridiko bidez (salbu eraginkortasuna unean bertan duten oinordetza tituluak), aldiz, zerga oinarrian sartuko dira prestazio horiek errenten eraketa uneko balio aktuariala baino handiagoak direnean. Kasu horietan, ez dira aplikatuko aurreko b) eta c) letretan jasotako portzentajeak. Erretiro prestazioen kasuan araubide hau aplikatuko bada, beharrezkoa da aseguru kontratua gutxienez erretiro data baino bi urte lehenago hitzartu izana.

e) (7) Jaraunspenez, legatuz edo bestelako oinordetza titulu baten bidez eskuratu ez diren aldi baterako edo biziarteko errentak azkenduz gero, eragilea erreskatatzeko eskubidea baliatzea izan bada, kapital higigarriaren etekina honela kalkulatu behar da: erreskatearen zenbatekoari ordu arte ordaindutako errentak batu behar zaizkio eta emaitzako kopurutik ordaindutako primak eta idatz zati honetako aurreko letren arabera kapital higigarriaren etekin gisa kargatutako zenbatekoak kendu. Errentak dohaintza bidez edo kostu gabeko "inter vivos" negozio juridiko baten bitartez (salbuespena: oraingo eragina daukaten oinordetza tituluak) eskuratu badira, errentak eratu arte metatutako errentagarritasuna ere kendu behar da.

f) Kapital prestazioak, biziarteko edo aldi baterako errenta eratuta, ematen dituzten bitzita edo elbarritasun aseguruak aurreko d) letrako lehen paragrafoan azaldu den bezala zergapetuko dira, baldin eta kontratuan bihurketa horretarako aukera finkatuta badago. Zergadunak kapitala beste modu batean jasotzen badu, atal honetan xedatzen dena ezin da aplikatu.

2. Kapital ezarpenetik datozen biziarteko edo aldi baterako errenten kasuan (salbuespena: jaraunspenez, legatuz edo beste ondorengotza-titulu baten bidez eskuratu direna), kapital higigarriaren etekina kalkulatzeko aurreko idatz-zatiko b) eta c) letretan bitzita aseguruaren kontratuetatik datozen biziarteko edo aldi baterako errenta berehalakoetarako ezarritako ehuneko egokia aplikatu behar zaio urteko zenbatekoari.

37. artikulua. Kapital higigarriaren beste etekin batzuk.

Ondoko etekin hauek, diruzkoak zein gauzazkoak:

Jabetza intelektualaren ondoriozko etekinak, zergaduna autorea ez denean, eta zergadunak egindako jarduera ekonomikoari atxikita ez dagoen jabetza industrialaren ondoriozkoak.

a) Laguntza teknikoa emanda lortzen diren etekinak, jarduera ekonomiko baten esparruan ematen denean izan ezik.

b) Ondasun higigarriak, negozioak eta meatzeak errentatuta lortzen diren etekinak, eta azpierrementariak azpierrementamenduei esker jasotzen dituztenak, azpierrementamendua jarduera ekonomikoa ez bada.

c) Irudia ustiatzeko eskubidea lagata edo hura erabiltzeko baimena edo adostasuna emanda lortuak, eskubidea sortzen duenak lortzen dituztenean edo jarduera ekonomiko batean sortzen direnean izan ezik.

38. artikulua. Kapital higigarriaren etekin osoak.

Kapital higigarriaren etekin osoan atal honetako aurreko artikuluetan zehaztu diren etekin guztiak zenbatu behar dira.

39. artikulua. Etekin garbia.

1. Kapital higigarriaren etekin garbia etekin osoen batura da, artikulua honetako hurrengo artikuluan ezarritako kasuan izan ezik.

2. Laguntza teknikoa emanda edo ondasun higigarriak, negozioak edo meatzeak errentatuta edo azpierreentatuta lortzen diren etekinei dagokienez, etekin osoa kalkulatzeko etekin osoetatik haiek lortzeko egin behar izan diren gastuak kendu behar dira, eta behar denean sarrerak sortu dituzten ondasunen edo eskubideen narriaduren zenbatekoa ere bai.

37. artikuluko etekin bakoitzean, gastu kengarrien baturak inolaz ere ezin du ekarri etekin garbia negatiboa izatea.

(5) Atal honetako lehenengo paragrafoan jasotakoa gorabehera, Hiri errentamenduei buruzko azaroaren 24ko 29/1994 Legeko 2. artikulua aipatutako etxebizitzaren gaineko azpierreentatik eratorritako errentamenduak direnean, errentamendu garbia lortzeko kengarriak izango dira azpierreentatzaileak errentamendu kontzeptuan ordaindutako zenbatekoak, azpialokatutako elementuaren zati proportzionalan eta, horrez gain, azpialokatutako higiezin bakoitzeko lortutako etekin guztien eta gastu kengarri gisa zenba daitekeen zenbatekoaren arteko aldeari %20ko hoberia aplikatuko zaio.

3. Hala ere, foru arau honetako 37. artikuluan aipatzen diren etekinak bi urte baino aldi luzeagoan sortu badira eta ez badira jasotzen aldizka ez behin baino gehiagotan, etekin garbia kalkulatzeko etekinen ehuneko 60 integratu behar da. Etekinak bost urte baino aldi luzeagoan sortu badira, edo arau bidez denboran modu irregular nabarmenean lortuzat jotzen badira, etekinen ehuneko 50 integratu behar da.

Etekinak zatika kobratzen badira, etekinaren sorreraldia konputatzeko zenbat urtetan zatikatzen den kobrantza hartuko da kontuan, ezarritako arauekin bat etorritik.

Idatz zati honetan hizpide den etekinen zenbatekoa, hau da, integrazio ehuneko aplikatuko zaion kopurua, ezin da izan 300.000 euro baino gehiago urtean. Hortik gorako kopurua osorik integratuko da (ehuneko 100).

Jasotako etekinei 100etik beherako integrazio ehuneko desberdinak aplikatu ahal bazaizkie, aurreko paragrafoan ezarritako 300.000 euroko muga konputatzeko lehenbizi integrazio ehuneko txikiena dutenak hartuko dira kontuan.

V. KAPITULUA

ONDAREKO IRABAZIAK ETA GALERAK

40. artikulua. Kontzeptua.

Zergadunaren ondarearen osaeran gertatzen diren aldaketen ondorioz agerian jartzen diren haren balioaren aldakuntzak ondareko irabaziak edo galerak dira, foru arau honen arabera etekinak direnean izan ezik.

41. artikulua. Kasu bereziak.

1. (7) Honako kasu hauetan, ondarearen osaera ez dela aldatzen ulertuko da, baldin eta ez bada gertatzen adjudikazio gaindikinik:

a) Gauza erkidea zatikatzen denean.

b) Irabazpidezko sozietatea edo ondasunen foru komunikazioa desegiten denean, ezkontzako partaidetzako araubide ekonomikoa azkentzen denean eta izatezko bikote baten ondare araubide ekonomikoa azkentzen denean, baldin eta aurreko araubide ekonomikoetako bat itundu badute.

c) Ondasun erkidegoak desegitean edo erkideak banantzen direnean.

Zenbaki honetan aipatzen diren kasuek ezingo dute inola ere ekarri jasotako ondasunen edo eskubideen balioa eguneratzea.

2. Kasu hauetan ez da gertatzen ondareko irabazirik ez galerarik:

a) (5) Kapital murrizketetan. Kapital murrizketak, edozein xede duela ere, balore edo partaidetzak amortizatzea dakarrenean, eskuratutako lehenak joko dira amortizatutzat, eta haien eskuraketa balioa proportzionalki banatuko da zergadunaren ondarean segitzen duten gainerako balore homogeneoen artean. Kapital murrizketak ez badie zergadunaren balore edo partaidetza guztiei maila berean eragiten, lehenago eskuratutakoei dagokiela ulertuko da.

Kapital murrizketaren xedea ekarpenak itzultzea denean, murrizketaren zenbatekoa edo jasotako ondasun edo eskubideen merkatu balio normala gutxituko zaio ukitutako baloreen edo partaidetzen eskuraketa balioari, aurreko lerroaldeko arauekin bat etorriz, balio hori deuseztatu arte. Soberakinik egonez gero, soberakin hori kapital higigarriaren etekin gisa integratuko da eta edozein motatako entitateen funts propioetan parte hartzeagatik lortu dela joko da. Integrazioa jaulkipen primen banaketarako ezarritako era berberari jarraikiz egingo da, kapital murrizketa banatu gabeko mozkinen ondorio denean izan ezik. Horrelakoetan, kontzeptu honengatik jasotzen diren kopuru guztiak foru arau honetako 34.1.a) artikuluan xedatutakoaren arabera zergapetuko dira. Ondorio hauetarako, kapital murrizketak, edozein xede duela ere, banatu gabeko mozkinetatik ez datorren sozietatearen kapitalaren zatiri eragingo dio lehendabizi, hura deuseztatu arte.

Aurreko paragrafoan jasotakoa gorabehera, kapitala murrizten bada ekarpenak itzultzeko eta banatu gabeko etekinetik ez badator, Sozietate eta entitateko funts propioen partaidetzaren ordezkari eta finantza tresnen merkatuei buruzko Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2004ko apirilaren 21eko 2004/39/EE Zuzentarauan definitutako balioen merkatu arautuetan negoziatziorako onartu gabeko balioei dagozkienez, kapitala murriztu aurretik itxitako azken ekitaldiari dagozkion partaidetza edo akzioen funts propioen balioaren eta eskuraketa balioaren arteko desberdintasuna positiboa baldin bada, lortutako zenbatekoa edo jasotako eskubide edo ondasunen merkatuko balio normala kapital higigarriaren etekin gisa hartuko da, desberdintasun positiboaren mugarekin.

Ondorio horietarako, aurreko paragrafoak aipatutako funts propioen balioa gutxitu egingo da kapitala murriztu aurretik banatutako etekinen zenbatekoan, funts propioetan jasotako erreserbetatik jasotakoak, baita akzioak edo partaidetzak eskuratu ondoren sortutako funts propio horietan jaso eta legalki erabilezinak diren erreserben zenbatekoan ere.

Aipatutako mugaren gaineko gehiegikeriak partaidetza edo akzioen eskuraketa balioa murriztuko du a) letra honen bigarren paragrafoan xedatutakoarekin bat etorriz.

Baldin eta a) letra honen hirugarren paragrafoan xedatutakoa aplikatuz kapitala murrizteak zenbatutakoa lortutako zenbateko osoaren edo zati baten kapital higigarriaren etekin gisa hartzea ekartzen badu, edo jasotako ondasun eta eskubideen merkatuko balio normalarena, eta ondoren zergadunak foru arau honetako 34. artikuluko a) letrarekin bat etorriz etekinetan partaidetzak edo dibidenduak lortuz gero, entitate berberetik iritsitakoak kapitala murriztu zenetik bere ondarean egondako partaidetza edo akzioei dagokienez, etekinetan partaidetza edo dibidenduetatik iritsitako zenbatekoari kendu egingo zaio, aldez aurretik zenbatutako kapital higigarriaren etekinen mugarekin, aipatutako partaidetza edo akzioei dagozkienak, horien eskuraketa balioa, a) letra honen bigarren paragrafoan ezarritakoarekin bat etorriz.

b) (7) Zergadunaren heriotzaren ondorioz egiten diren dohaineko eskualdaketetan, dohaineko eskualdaketa hori komisarioak testamentu ahalordea edo gozamen ahaldua erabilia edo unean bertan eragina daukan oinordetza titulu bat dela bide egiten denean ere.

Hori dela eta, oinordetza tituluak zein diren Oinordetza eta Dohaintzen gaineko Zergari buruzko Foru Arauko 7. artikuluan ezarri da.

c) (5) Ondarearen gaineko Zergari buruzko Foru Arauak bere 6. artikuluan aipatutako enpresen, akzioen edota partaidetzen irabazizko eskualdaketetan, ezkontide, izatezko bikotekide, aurreko edo ondorengo ahaideen alde egiten direnean, honako baldintza hauek betetzen badira:

Lehenengoa. Eskualdatzaileak hirurogei urte edo gehiago izatea edo ezintasun iraunkorreko egoeran egotea, dela absolutua dela baliaezintasun handia.

Bigarrena. Eskualdatzaileak, zuzendaritza lanak bete izan baditu, eskualdaketaren unetik beretik lan horiek egiteari eta dagozkien ordainsariak jasotzeari uztea.

Ondorio horietarako, sozietatearen administrazio kontseiluko kide izate hutsa ez da zuzendaritza funtzioen barruan sartuko.

Hirugarrena. Eskuratzzaileak mantendu egin beharko ditu jasotako enpresa, akzio edo partaidetza horiek, dohaintzaren eskritura publikoaren dataren ondorengo bost urteetan zehar, epe horren barruan hiltzen denean izan ezik edo konkurtso prozedura baten ondorioz enpresa edo entitatea likidatzen denean izan ezik. Halaber, eskuratzzaileak ezin izango du xedapen egintzarik edo sozietate eragiketarik gauzatu, eragiketok, zuzenean edo zeharka, eskuraketa balioa nabarmen murriztu dezaketenean.

Mantentze epea betetzen ez bada, eskuratzzaileak zerga egoera erregularizatuko du ez betetzea gertatzen den ekitaldiari dagokion autolikidazioan. Ekitaldi horretan eginikotzat joko da ondare irabazia edo galera. Erregulazioan, era berean, behar diren berandutze interesak sartu beharko dira.

Ondare elementuak eskuratu eta gero zergadunak elementuok ekonomia jarduerari lotzen badizkio, ezinbestekoa izango da elementu horiek gutxienez bost urtez eta etenik gabe egon izana jarduerari lotuta eskualdaketa egin aurretik.

Hala, c) letrak ezarritakoa gorabehera, akzioen eta partaidetzen eskualdaketa, ulertuko da ondare irabazia edo galera dagoela jarduera ekonomikoari atxiki gabeko aktiboen balorearen –jardueratik ez datozen zorren zenbatekoa gutxituta– eta entitatearen ondare garbiaren balorearen artean dagoen proportzioari dagokion zatian. Arau horiek berak ezarriko dira partaidetutako entitatearen partaidetzak baloratzeko, entitate edukitzailearen partaidetzen balorea zehazteko

Zergadunak c) letra horretan ezarritako eskualdaketa bat aurrera eramanez gero, autolikidazioan jaso beharko ditu eragiketari buruzko datuak.

d) (5) Ondarearen gaineko Zergaren Foru Arauak 6. artikuluan aipatzen dituen enpresa, akzio edo partaidetzen eskualdaketa, enpresako langile baten edo batzuen alde egiten direnean, baldin eta aurreko c) letran ezarritako beharkizunez gain honako hauek ere betetzen badira:

Lehenengoa. Langile eskuratzailleek lan egin behar izan dute enpresan edo entitatean edo taldearen entitateetan eskuraketa izan aurreko bost urteetatik hiru urtetan gutxienez. Ondorio horietarako, entitate horietariko batean lan egindako epe gisa zenbatuko dira langileak senitartekoak zaintzeko borondatezko eszedentzia egondakoak.

Bigarrena. Aurreko c) letrako hirugarren baldintzaren lehen paragrafoan aipatutako bost urteko epea enpresaren edo beronen akzioen edo partaidetzen eskualdaketa datatik aurrera zenbatuko da; eskualdaketa eskritura publikoan edo agiri pribatuan jaso beharko da, eta eskritura edo agiri hori Zerga Administrazioari aurkeztuko zaio.

Langile eskuratzailleak ekarpenean ematen badizkio eskuratutako akzio edo partaidetzak aurrerago arautzen diren eta langileek berek eratutako entitateetako bati, baldintza hau betetzen dela ulertuko da langile horrek aurreko paragrafoan aipatutako epea osatu arteko denboran mantentzen duenean partaidetza entitate horretan.

Hirugarrena. Aurreko bigarren baldintzan jasotako epean zehar, langile eskuratzailleek lanean jarraitu behar dute, langile gisa, entitatean edo taldeko entitateetan edo, hala badagokio, entitateari lan pertsonala eskainiz, foru arau honetako 24. artikuluko 1. idatz zatiak aipatu bezala. Ondorio horietarako, ulertuko da senideen zaintza dela-eta aipatutako entitateetako batean borondatezko eszedentzian dauden langileek bertan jarraitzen dutela lanean eszedentziak iraun bitartean.

Langileek ez dituzte bete beharko aurreko paragrafoan ezarritako baldintzak, baldin eta, eskualdaketa behin egindakoan, zentzen badira edo enpresan lan egiteari uzten badiote ezintasun iraunkor osoa, absolutua edo baliaezintasun handia aitortu zaielako aurreko paragrafoan ezarritako epea bete aurretik; gauza bera gertatuko da enpresa edo entitatea likidatzen bada konkurtso prozedura baten ondorioz.

Laugarrena. Aurreko bigarren baldintzan aurreikusitako epean zehar, langile bakoitzak entitatean zuzenean edo zeharka izan dezakeen partaidetza, barruan sartuta

ezkontidearena edo izatezko bikote lagunarena, aurrekoena, ondorengoena eta alboko ahaideena, hirugarren graduraino, ezin da izan 100eko 20tik gorakoa. Entitatea talde bateko kide bada, aurreko baldintza taldea osatzen duen entitate bakoitzari dagokionez bete beharko da.

Eskualdaketa entitateko edo taldea osatzen duten entitateetako langileen alde egiten dela joko da, eskuratzailerak entitate bat denean eta, gainera, entitate horrek baldintza hauek betetzen dituenean:

a') Akzioak edo partaidetza eskualdatu zaizkien entitate horretako edo taldeko entitateetako langileak izatea partaide bakarrak, eta langile horiek d) letra honetako lehenengo baldintza betetzea.

Entitatearen akziodunen osaeraren ondorioetarako, ulertuko da aurreko paragrafoan langileak partaide bakarrak izateari buruz aipatutako baldintza betetzen dela bertan parte hartzen duten pertsonak entitate enplegatuarekin lan egitearen uzten diotenean ezintasun iraunkor osoa edo absolutua edo baliaezintasun handia aitortu baitiete.

Halaber, ulertuko da entitatearen akziodunen osaerari buruzko baldintza betetzen dela langileak partaide bakarrak diren entitatearen akzioak edo partaidetzak eskuratu ondoren hildako langileen ondorengoei dagokien partaidetza dagoenean. Aurrekoa aplikagarria izango da gehienez bi urteko epean langilea zentzen denetik zenbatzen hasita.

b') Bere aktiboaren gutxienez ehuneko 90, a) eta b) letretan aipatutako akzio edo partaidetzak izatea. Portzentaje hori zehazteko, diruzaintza ez da zenbatuko aktiboaren barruan.

Akzio edo partaidetzak eskuratu edo harpidetu badira entitatea eratzeko edo kapitala zabaltzeko, entitateak bi hilabeteko epea izango du b') letretan ezarritako baldintza betetzeko.

Aurreko paragrafoek aipatutako langileek bakar-bakarrik parte hartzen duten entitateak aurreko a') eta b') letretan ezarritako beharkizunak bete beharko dituzte bigarren beharkizunean ezarritako epean barrena.

Akzioak eta partaidetzak mantentzeko epea, bigarren beharkizunean aipatua, exijituko zaie bai langileek bakar-bakarrik parte hartutako entitateari, entitateak berak eskuratutako akzio eta partaidetzei dagokienez, eta bai langileei, entitatean dituzten akzio eta partaidetzei dagokienez. Langileek bakar-bakarrik parte hartzen duten entitatea desegiten bada epea bete aurretik, epea osatzeko ezinbestekoa izango da bazkide langileek beren akzioak eta partaidetzak mantentzea.

Eskurapenak aurreko paragrafoetan aurreikusitako langileek bakar-bakarrik parte hartzen duten entitateak eginak direnean, entitatean parte hartzen duten langileei dagokie d) letra honetako hirugarren eta laugarren baldintzak betetzea.

d) letretan ezarritako baldintzak betetzen ez badira eskualdaketa ondoren eta alde batera utzita eskualdaketa langileei edo haiek bakarrik parte hartutako entitateei egin zaien ala ez, eskualdatzaileak zerga egoera erregularizatu behar du baldintzak bete ez

diren ekitaldiko autolikidazioan. Erregulazioan, era berean, behar diren berandutze interesak sartu beharko dira.

Aurreko c) letrako azken-aurreko paragrafoan esandakoa d) letra honetan jasotako akzio eta partaidetzen eskualdaketa ere aplikatuko da.

Enpresen, akzioen edo partaidetzen eskualdaketa kostu bidezkoa izan bada, gero eskualdaketa batean zer ondare irabazia edo galera izan den kalkulatzeko langileak kontuan hartu behar duen eskurapen balioa izango da benetan ordaindutako zenbatekoa. Aurrekoa ez da aplikagarria izango, aurreko paragrafoan ezarritakoaren arabera, eskualdatzailearentzat ondare irabazi edo galera dagoela ulertzen den zatian; zati horrekiko proportziorako eskurapen-balioa zehaztuko da zergaren arau orokorretara egokituta.

Letra horretan taldeei buruz egindako aipamenak sozietate taldeei egin zaizkiela ulertuko da, Merkataritzari buruzko Kodearen 42. artikulua ezarritakoaren ildotik.

Zergadunak d) letra horretan ezarritako eskualdaketa bat aurrera eramanez gero, autolikidazioan jaso beharko ditu eragiketari buruzko datuak.

Orobat, d) letra honetan ezarritakoa ez da aplikagarria izango akzioen eta partaidetzen eskualdaketa egiten bada haien gaineko aukerak baliatuz.

e) (4) Ezkontzaren ondasun banantzearen araubide ekonomikoa edo izatezko bikotearen ondarearen araubide ekonomikoa azkentzen denean, baldin eta legearen aginduz edo epailearen ebazpen bidez konpentsazioen bat (diruzkoak edo ondasunak esleitzearen bitartez egindakoak) egiten bada ezkontideen edo izatezko bikotekideen arteko konpentsaziopentsioa ez den arrazoiren batengatik.

Letra honetan aipatzen diren konpentsazioek ez dute eskubiderik emango ordaintzailearen zerga oinarria murrizteko, eta ez da jasotzailearentzako errenta izango.

Idatz zati honetan aipatzen den kasuan, esleitutako ondasunen edo eskubideen balioa ez da inolaz ere eguneratuko.

f) Pertsona desgaituentzat eratutako ondare babestuetara ekarpenak egiten direnean.

42. artikulua. Salbuetsitako ondare irabaziak.

Zergaren kargatik salbuetsita daude ondoko kasuetan agerian jartzen diren ondare irabaziak:

a) Foru arau honetako 91. artikuluan aipatzen diren erakundeei dohaintzak egiten zaizkienean.

b) Mendetasun larria edo handia duten pertsonak (Besteren Menpean dauden Pertsonen Autonomia Pertsonala eta Arreta Sustatzeko abenduaren 14ko 39/2006 Legea) ohiko etxebizitza kostu bidez eskualdatzen dutenean.

c) 65 urtetik gorako pertsonen euren ohiko etxebizitza kostu bidez eskualdatzen dutenean. Salbuespen hau eskualdaketa bati bakarrik aplika dakioke, eta muga honekin gainera: ohiko etxebizitza eskualdatuta lortutako ondare irabaziaren lehenengo 400.000 euroak.

d) Foru arau honetako 103. artikuluko 3. idatz zatian ezarritakoa gertatzen denean.

e) (3) Zordunaren edo zordunaren bermatzailearen ohiko etxebizitza ordainetan ematen denean, haren gaineko hipotekekin bermatutako zorrak kitatzeko, baldin eta zorrak mailegu eta hipoteka kredituak era profesionalean ematen dituen kreditu erakunde edo beste zernahi erakunderekin badira.

Izaera berbera izango du ondorengo kasuan: zordunaren edo zordunaren bermatzailearen ohiko etxebizitza ordainean ematea zordunaren ohiko etxebizitzaeskuratzeko zorrak bermatzeko abal-emailea izanda egiten delarik.

Salbuetsita egongo dira, halaber, aurreko baldintzakbetetzen dituzten etxebizitzentzako ondorioz izandako ondare irabaziak, epaile edo notario erabaki bidez exekutatu badira hipotekak.

Horrelakoetan, ezinbestekoa izango da ohiko etxebizitzaren jabeak beste ondasun edo eskubiderik ez izatea edo horrelako nahikorik ez izatea, zorra guztiz kitatzeko eta, beraz, etxebizitzarenbesterentzea saihesteko.

f) (5) 65 urtetik gorako zergadunek ondare elementuen eskualdaketa dela bide agerian geratzen diren ondare etekinak, betiere eskualdaketatik lortutako zenbateko guztia sei hileko epean bere aldeko biziarteko errenta batera bideratzen bada, arau ezarritako baldintzetan. Biziarteko errentara bideratu daitekeen gehienezko zenbatekoa 240.000 eurokoa da.

Berrinbertitutako zenbatekoa txikiagoa bada eskualdaketan jasotako zenbateko osoa baino, lortutako ondare irabazian berrinbertitutako zenbatekoari dagokion zati proportzionala baino ez da utziko zergapetu gabe.

Eratutako biziarteko errentatik eratorritako eskubide ekonomikoak erabat edo partzialki aurreratzeak kasuan kasuko ondare irabazien tasaren mende egotea ekarriko du.

g) (10) Zergadunak akzioak edo partaidetzak eskualdatu baditu eta horiek eskuratzegatik Foru Arau honen 90. artikuluan ezarritako kenkaria aplikatu badu, baldin eta horien eskualdaketa egiten bada eskuratu zirenetik seigarren eta hamargarren urtearen artean.

Salbuespena ondare irabaziaren ehuneko 50eraino iritsiko da, akzioak edo partaidetzakeskualdatzen badira hamaikagarren eta hamabosgarren urtearen artean.

43. artikulua. Ondare galera konputaezinak.

Ondoko galera hauek ez dira ondare galeratzat joko:

a) Frogatzen ez direnak.

b) Kontsumoak eragiten dituenak.

c) Inter vivos egintzen edo eskuzabaltasunaren ondoriozko kosturik gabeko eskualdaketen ondoriozkoak.

d) (3) Ondasun higiezinaren kostu bidezko eskualdaketen ondoriozkoak, baldin eta ondasunok aurretik egindako kostu gabeko eskuraketa salbuetsi batetik badatoz edo zergarik ordaindu ez badute.

Hala ere, letra honetan xedatutakoa ez da aplikatuko zergadunak frogatzen badu ondasun higiezinaren balioa aparteko inguruabarrengatik gutxitu dela, ez eta galeraren eragileak besterentzearen edo eskuraketaren berezko gastuak direnean ere.

e) (5) Zerga-aldian izandako joko-galeren ondorioz gertatzen direnak, baldin eta zerga-aldi berean jokoan lortutako irabaziak baino handiagoak badira. Ez dira inola ere kontuan izango Foru Arau honen Hamazortzigarren Xedapen Gehigarrian aipatzen diren jokoetan parte-hartzetik eratorritako galerak.

f) Ondare elementuak eskualdatzearen ondoriozkoak, eskualdatzaileak atzera eskuratzen baditu eskualdatu eta urtebete pasatu baino lehen. Ondare galera hori ondare elementua eskualdatzen denean integratuko da.

g) Europako Parlamentuak eta Kontseiluak 2004ko apirilaren 21ean finantza tresnen merkatuez emandako 2004/39/CE Zuzentarauan azaldutako bigarren mailako balore merkatu ofizialetako batean negoziatzeko onartutako balore edo partaidetzen eskualdaketen ondoriozkoak, baldin eta zergadunak balore homogeneoak eskuratu baditu eskualdaketa gertatu aurreko edo ondoko bi hiletan.

h) Europako Parlamentuak eta Kontseiluak 2004ko apirilaren 21ean finantza tresnen merkatuez emandako 2004/39/CE Zuzentarauan azaldutako bigarren mailako balore merkatu ofizialetan negoziatzeko onartu ez diren balore edo partaidetzen eskualdaketen ondoriozkoak, baldin eta zergadunak balore homogeneoak eskuratu baditu eskualdaketa gertatu aurreko edo ondoko urtean.

Aurreko g) eta h) letretan ezarritako kasuetan ondare galerak zergadunaren ondarean mantentzen diren baloreak edo partaidetzak eskualdatu ahala integratuko dira.

44. artikulua. Ondareko irabazien edo galeren zenbatekoa. Arau orokorra.

1. Ondareko irabazi edo galeren zenbatekoa hauxe izango da:

a) Kostu bidezko edo kostu gabeko eskualdaketatik, ondare elementuen eskuraketa balioaren eta eskualdaketa balioaren arteko diferentzia. Bidezkoa denean, eskuraketa balioa eguneratuta egongo da hurrengo artikuluan ezarritakoaren arabera.

b) Gainerako kasuetan ondare elementuen merkatuko balioa (edo zati proportzionalena).

2. Eskualdatutako ondare elementuetan hobekuntzak egin badira, besterentzearen baliotik elementu bakoitzari dagokion zatia bereizi behar da.

45. artikulua. Kostu bidezko eskualdaketak.

1. Eskuraketa balioa ondoko hauen batura izango da:

- a) Ondasuna eskuratzeko ordaindutako benetako zenbatekoa.
- b) Eskuratzailleak eskuratutako ondasunetan egindako inbertsio eta hobekuntzen kostua eta eskuraketari dagozkion gastuak eta zergak, korrituak kanpoan utzita.

Bidezkoa denean, balio horretatik arauz ezarritakoaren arabera egindako amortizazioen zenbatekoa kenduko da; edonola ere, gutxieneko amortizazioa konputatuko da.

2. Aurreko paragrafoan aipatutako eskuraketa balioa arau bidez finkatzen diren koefizienteak aplikatuz eguneratuko da. Horretarako kontuan hartuko da batik bat ondare elementuen eskuraketa egunetik kontsumorako prezioen indizeak izan duen bilakaera eta eskualdaketaren ekitaldirako espero dena. Koefizienteak honela aplikatuko dira: (2)

a) Aurreko paragrafoko a) eta b) letretan aipatutako zenbatekoen gainean, zein urtetan ordaindu diren kontuan hartuta.

b) Amortizazioen gainean, zein urtetakoak diren kontuan hartuta.

3. Eskualdaketa balioa besterentzearen benetako zenbatekoa izango da. Balio honi aurreko 1. paragrafoko b) idatz zatian adierazitako gastu eta zergak kenduko zaizkio, behin eskualdatzaileak horiek ordaindu ondoren.

Besterentzearen balioaren benetako zenbatekotzat benetan ordaindutakoa hartuko da; hala ere, merkatuko balio arrunta baino gutxiago bada, merkatukoa hartuko da aintzat.

46. artikulua. (7) Kostu gabeko eskualdaketak.

Eskuraketa edo eskualdaketa kostu gabekoa denean, aurreko artikuluko arauak izango dira aplikagarriak, eta balio bakoitzaren benetako zenbatekotzat Oinordetza eta Dohaintzen gaineko Zergaren arauak aplikatuz ateratako balioak hartuko dira.

Foru arau honetako 41. artikuluko 2. paragrafoaren b) letran aipatzen diren kostu gabeko eskuraketetan, alegia, eraginkortasuna unean bertan duten oinordetza tituluen bidezko kostu gabeko eskualdaketetan, eskuraketa balioa, hurrengo eskualdaketetarako, dohaintza emaileak aktibo horiek dohaintza hartzaileari ematean duten balioa izango da, dohaintza hartzaileak aktiboak dohaintza emailea hil aurretik eskualdatu ezean. Izan ere, hala gertatzen bada, dohaintza hartzailea dohaintza emailearen lekuan subrogatuko da aktibo horien eskuraketa balio eta datei dagokienez, eta azken horrek eraginkortasuna unean bertan duen oinordetza itunaren aurretik zituen balio eta datak atxikiko ditu.

Foru arau honetako 41. artikuluko 2. zenbakiko c) eta f) letretan aipatutako kostu gabeko eskuratzeeetan, dohaintza hartzailea dohaintza emailearen lekuan subrogatuko da ondasunen eskuraketa balio eta datei dagokienez. c) letrak aipatutako

eskuraketetan, aurrekoa ez da aplikagarria izango azken aurreko paragrafoan ezarritakoaren ondoriozko proportzioari dagokion eskuraketa balioari dagokionez.

47. artikulua. Baloraziorako arau zehatzak.

1. Ondarearen balioa honako arrazoiengatik aldatzen denean:

a) Europako Parlamentuaren eta Europako Kontseiluaren finantza tresnen merkatuei buruzko 2004ko apirilaren 21eko 2004/39/EE Zuzentarauan definitutako merkatuetako batean negoziatzeko onartu eta sozietate edo erakundeen funts propioetako partaidetza ordezkatzan duten baloreen kostu bidezko eskualdaketa eragin badute, irabazia edo galera beraien eskuraketa balioaren eta eskualdaketa balioaren arteko diferentzia izango da; eskualdaketa balioa merkatu horietan gertatzen denean daukan kotizazioa izango da, edo bestela itundutako prezioa, hura baino gehiago bada.

Balore horiek harpidetzeko eskubideak eskualdatuta lortzen den zenbatekoa ondare irabazia izango da eskualdatzailearentzat eskualdaketa gertatzen den zergaldian.

Partzialki askatutako akzioak eskualdatuz gero, eskuraketa balioa zergadunak benetan ordaindutako zenbatekoa izango da.

Gutziz askatutako akzioak eskualdatuz gero, haien eta beraien sorburu direnen eskuraketa balioa guztirako kostua titulu guztien (zaharrak zein askatuak) artean banatzearen emaitzako kopurua da.

b) Europako Parlamentuak eta Kontseiluak 2004ko apirilaren 21ean finantza tresnen merkatuez emandako 2004/39/CE Zuzentarauan azaldutako balore merkatuetan negoziatzeko onartu ez diren baloreak, sozietate edo erakundeen funts propioetako partaidetzaren ordezkari direnak, kostu bidez eskualdatuz gero, ondare irabazia edo ondare galera eskuraketa balioaren era eskualdaketa balioaren arteko diferentzia da.

(5) Benetan ordaindutako zenbatekoa alderdi independenteek merkatuko baldintza arruntetan hitzartuko zutenarekin bat datorrela frogatu ezean, eskualdaketa balioak ezingo du honako bi hauetako handiena baino txikiagoa izan:

- Zergaren sortzapen data baino lehen itxitako azken ekitaldiko balantzetik ateratako eskualdatutako balioei dagokien ondare garbiaren balioa.

- Zergaren sortzapen egunaren aurretik itxitako hiru ekitaldien emaitzen batez bestekoari ehuneko 20ko kapitalizazio tasa aplikatzearen emaitzako kopurua. Horretarako, mozkin gisa konputatuko dira banatutako dibidenduak eta erreserbarako kopuruak, baina bazter utziko dira balantzeak erregularizatzeko edo eguneratzeko erreserbetarako kopuruak.

Horrela kalkulaturako eskualdaketa balioa hartuko da kontuan eskuratzaileri dagokion balore edo partaidetzen eskuraketa balioa zehazteko.

Balore edo partaidetza horien gaineko harpidetza eskubideak eskualdatuta lortutako zenbatekoa ondare irabazia izango da eskualdatzailearentzat eskualdaketa gertatzen den zergaldian.

Partzialki askatutako akzioak eskualdatuz gero, eskuraketa balioa zergadunak benetan ordaindutako zenbatekoa izango da.

Gutziz askatutako akzioak eskualdatuz gero, haien eta beraien sorburu direnen eskuraketa balioa guztirako kostua titulu guztien (zaharrak zein askatuak) artean banatzearen emaitzako kopurua da.

(5) Lan sozietateen eta bestelako sozietateen akzio edo partaidetzak eskualdatzeari aplikagarri zaizkion arau bereziak.

1. Lan sozietateen lan motako akzio edo partaidetzen eskualdaketan zer ondare irabazi eta galera izan diren kalkulatzeko, sozietate kontratuetan, kontratu sozialetan edo sozietatearekin hitzartutakoetan ezarritako prezioa merkatuko baldintza normaletan alderdi independenteek adostutako prezioetat hartuko da foru arau honetako 47.1 artikuluko b) letraren bigarren paragrafoan ezarritakoaren ondorioetarako. Arau hori aplikatu ahal izateko, eskualdaketan jasotako prezioak bat etorri behar du sozietate kontratuetan, kontratu sozialetan edo sozietatearekin hitzartutakoetan ezarritako prezioarekin.

2. Orobat, sozietatearen akzio edo partaidetzak sozietate horretako edo sozietate taldeko langileek eskualdatzean zer ondare irabazi edo galera izan diren kalkulatzeko, akzio edo partaidetza horien eskurapenaren unean geroko eskualdaketari begira adostutakoa, horixe hartuko da merkatuko baldintza normaletan alderdi independenteek adostutako prezioetat, foru arau honetako 47.1 artikuluko b) letraren bigarren paragrafoan ezarritakoaren ondorioetarako

Idatz zati horretan ezarritakoa aplikatzeko, honako baldintza hauek beteko dira:

a) Eskuratzailleak honako pertsona edo entitateetariko batzuk izatea:

a') Entitateko edo taldeko entitateetako langileak, baldin eta haien akzioak edo partaidetzak eskualdatzen bazaizkie. Eskuratzailleak bete behar ditu foru arau honetako 89. artikuluan langileek enpresan parte hartzeagatik arautzen den kenkarirako baldintzak.

b') Entitatea, baldin eta akzioak edo partaidetzak taldeko beste entitate batzuei eskualdatzen bazaizkie gehienez bi urteko epean eta horiek haien langileei eskualdatzen badizkiete aurreko a') letrak ezarritakoari jarraikiz.

c') Foru arau honen 89.1. artikuluko c) letrak aipatzen dituen langileak partaide bakarrak diren entitateak, baldin eta eskualdatzen diren akzio edo partaidetzen entitatean edo taldeko entitateetan parte hartzen badute. Kasu horretan, entitate eskuratzailleak eta bertan parte hartzen duten langileek ezinbestean bete beharko dituzte 89. artikuluan ezarritako baldintzak.

Hala, a) letra horretan ezarritako baldintzak bete ezean, zergadunak bere zerga egoera erregularizatu beharko du ez betetzea izan den ekitaldiari dagokion autolikidazioan. Erregulazioan, era berean, behar diren berandutze interesak sartu beharko dira.

b) Eskualdaketan zinez jasotako prezioa bat etortzea geroagoko eskualdaketarako eskuraketaren unean adostutakoarekin. Akordio hori eskritura publikoan dokumentatu beharko da.

Idatz zati honetan xedatutakoa berdin aplikatuko da, noiz eta langileek foru arau honetako 89.1 artikuluko c) letran ezarritako baldintzak betetzen dituzten entitateen akzio edo partaidetzak eskualdatzen dizkietenean entitateko edo haren taldeko entitateetako langileei edo akzioak edo partaidetzak eskualdatzen zaizkio entitateari berari, baldin eta idatz zati honetako a) letrako a') eta c') letratan ezarritako baldintzak betetzen badira.

Idatz zati honek ezarritako ondorioetarako, taldeei egiten zaizkien aipamenak sozietate taldeei egiten zaizkiela ulertuko da, betiere Merkataritzari buruzko Kodearen 42. artikuluko haritik.

c) Ondarearen balioa aldatzen bada ondare-sozietateen kapitaleko balore edo partaidetzak eskualdatzeagatik, eragiketa horretako irabazia edo galera Sozietateen gaineko Zergari buruzko Foru Arauko bosgarren xedapen gehigarrian ezarritakoaren arabera konputatuko da.

d) Balioa aldatzen bada inbertsio kolektiboko entitateen kapital edo ondarearen akzio edo partaidetzen kostu bidezko eskualdaketa edo itzulketagatik, akzio partaidetzaon eskuraketa balioaren eta eskualdaketa balioaren arteko diferentzia izango da eragiketa horretako irabazia edo galera. Eskualdaketa balioa eskualdaketa edo itzulketa egiten den egunean aplikagarria den likidazio balioak emango du, edo, halakorik ezean, argitaratutako azken likidazio balioak. Likidazio baliorik ez badago, zergaren sortzapen data baino lehen itxitako azken ekitaldiko balantzetik ateratako eskualdatutako partaidetza edo akzioei dagokien ondare garbiaren balioa hartuko da. (5)

(5) Partaidetzen itzulketa ez beste kasu guztietan, eskualdaketa balioa ezin da izan bi hauetatik handiena baino gutxiago:

- Eskualdaketan benetan itundutako prezioa.

- Europako Parlamentuak eta Kontseiluak 2004ko apirilaren 21ean finantza tresnen merkatuek emandako 2004/39/CE Zuzentarauan azaldutako bigarren mailako balore merkatuetako eta, bereziki, urriaren 23ko 4/2015 Legegintzako Errege Dekretu bidez onartutako Balore Merkatuei buruzko Legearen Testu Bategineko 43. artikuluko 4. idatz zatian ezarritakoaren arabera baimendutako balore negozioko sistemetakotizazio balioa, eskualdaketa egunekoa.

Eskuraketa-balioa kalkulatzeko, 1. zenbaki honetako a) letran xedatutakoa aplikatuko da, hala dagokionean.

(3) Aurreko paragrafoetan xedatutakoa gorabehera, uztailaren 13ko 1082/2012 Errege Dekretuaren bidez onartutako azaroaren 4ko 35/2003 Legearen Araudiaren, talde inbertsioko erakundearen, 79. artikuluan aipatzen diren kotizatutako inbertsio funtsen partizipazioak eskualdatzen direnean balore burtsetan, eskualdaketa balioa 1. idatz zati honetako a) letran ezarritakoarekin bat etorri kalkulatu da.

e) Sozietate batera diruzkoa ez bestelako ekarpena eginez gero, irabazia edo galera ekarritako ondasunen edo eskubideen eskuraketa balioaren eta ondoko kopuru hauetako handienaren arteko diferentzia da.

Lehenengoa: Ekarpengatik jasotako sozietatearen akzioen edo partaidetzen balio izendatua edo, bestela, hari dagokion zatia. Horri jaulkipen primen zenbatekoa batu behar zaio.

Bigarrena: Jasotako tituluen kotizazio balioa, ekarpena egin den eguneko edo aurreko eguneko.

Hirugarrena: Ekarritako ondasunaren edo eskubidearen merkatu balioa.

Horrela kalkulaturako eskualdaketa balioa diruzkoak ez bestelako ekarpenaren ondorioz jasotako tituluen eskuraketa balioa zehazteko hartuko da kontuan.

f) Bazkideak banandu edo sozietateak desegiten direnean, honako hau hartuko da ondareko irabazitzat edo galeratzat, sozietateari dagokiona eragotzi gabe: sozietatearen likidazio kuotaren balioa edo jasotako ondasunen merkatuko balioa ken tituluaren edo kapital partaidetzaren eskuraketa balioa.

Sozietate bat zatitzen bada, batzuek bat egiten badute edo bata bestea irensten badu, kenketa hau egin behar da zergadunaren ondare irabazia edo ondare galera kalkulatzeko: bazkidearen partaidetzaren titulu, eskubide edo baloreen eskuraketa balioari jasotako tituluen, eskudiruaren edo eskubideen balioa kendu behar zaio.

g) Intsuldaketen ondoriozko ondare irabazia intsuldaketaren zenbatekoa da eta lagatzaileari konputatu behar zaio.

Intsuldaketen ondoriozko ondare irabazia intsuldaketaren zenbatekoa da eta lagatzaileari konputatu behar zaio.

h) Ondare elementuen galerengatik edo ezbeharrengatik kalte-ordainak edo kapital aseguruak jasotzen badira, ondare irabazia edo ondare galera kalkulatzeko jasotako kopuruaren eta kalteari dagokion eskuraketa balioaren zati proportzionalaren arteko kenketa egin behar da. Kalte-ordaina eskudirutan eman ez bada, jasotako ondasunen, eskubideen edo zerbitzuen merkatu balioaren eta kalteari dagokion eskuraketa balioaren proportziozko zatiaren arteko diferentzia konputatuko da. Ondare irabazia zergadunaren ondarearen balioan gehikuntza izanez gero soilik konputatuko da.

i) Ondasun edo eskubideak trukutzen badira (balore trukea barne), irabazia edo galera honela kalkulatu da: lagatako ondasunaren edo eskubidearen balioari jarraian azalduko diren bietako handiena kenduko zaio:

- Emandako ondasunaren edo eskubidearen merkatuko balioa.

- Trukean jasotako ondasunaren edo eskubidearen merkatuko balioa.

j) Bizi arteko edo aldi baterako errentak azkentzen badira, ondare irabazia edo ondare galera haiek ordaindu behar dituenari konputatuko zaio, eta zenbatekoa hartutako

kapitalaren eskuraketa balioaren eta benetan ordaindutako errenten baturaren arteko diferentzia izango da.

k) Ondare elementu bat aldi baterako edo biziarteko errenta baten trukean eskualdatzen bada, ondare irabazia edo ondare galera kalkulatzeko kenketa hau egin behar da: errentaren egungo finantza balio aktuarialek eskualdatutako ondare elementuen eskuraketa balioa kendu.

l) Ondasun higiezin bat gozatzeko eskubide erreal baten titularrak higiezina eskualdatzen badu, edo eskubide hori azkentzen bada, ondare irabazia edo ondare galera kalkulatzeko eragiketa hau egin behar da: foru arau honetako 45. artikuluko 1. idatz zatiko a) letran aipatzen den benetako zenbatekotik zergaduna eskubidearen titular izan den denboraren proportziosko kopurua kendu.

m) Eskualdaketa batetik ez datozen ondasun edo eskubideen eransketen ondoriozko ondare irabazia haien merkatu balioa da.

n) (3) Urriaren 15eko 1282/2010 Errege Dekretuak araututako eperakoen eta aukeren merkatuetan egiten diren eragiketen ondoriozko ondare irabazia edo ondare galera lortutako etekina izango da; hala ere, eragiketak zergadunaren jarduera ekonomiko batean itundutako eragiketa nagusi baten estaldura badakar, titulu honen III. kapituluan ezarri den bezala zergapetuko da.

ñ) (7) Balio aldaketa gertatzen bada ondasunen foru komunikazioari loturiko ezkontideen ondasunak edo ezkontza horretako ondasunak besterentzean direnean. Ezkontzak bere hartan dirauela, foru komunikazioaren araubidean dagoen ezkontide baten ondasun bat eskualdatzen bada, irabazia edo galeraren zenbatekoa haren eskuraketa balioaren eta eskualdaketa balioaren arteko diferentzia izango da eta ondasunaren titular den ezkontidearen errentan konputatuko da.

Foru komunikazioaren ondorioz, aurrez hildako ezkontide batengandik datorren ondasun bat beste ezkontideari adjudikatzen bazaio ezkontza desegitean, eta azken horrek gero eskualdatu egiten badu ondasun hori, orduan, ondare irabazia edo galera kalkulatzeko, hildako ezkontideak ondasuna eskuratu zueneko balioa hartuko da eskuraketa baliotzat, edota ezkontza egin zenekoa, ezkontza eskuraketaren ostean egindakoa bada.

Tratamendu bera aplikatuko zaie izatezko bikoteei, izatezko bikotearen araubide ekonomikoa foru komunikazioarena bada.

o) (7) Testamentu ahalordea edo gozamen ahalduna baliatzearen zain dagoen herentzia bateko ondasunak besterenduz gero, ondarean gertatu den irabazia edo galera kalkulatzeko oinarritzat hartuko den ondare elementuaren eskuraketa balioa testamentua egiteko ahalordea edo gozamen ahalduna erabiltzen den unekoa izango da.

2. (4) Aurreko idatz zatiko a), b), c) eta d) letretan xedatutakoaren ondorioetarako, eta letra horietan adierazitako baloreen kostu gabeko eskualdaketen ondorioetarako, balore homogeenak daudenean, zergadunak eskualdatutakoak lehenengo eskuratutakoak direla ulertuko da.

Erabat askatutako akzioak eskualdatzen badira, haien antzintasuna jatorrizko akzioena bera izango da.

3. Artikulu honetako 1. idatz zatiko e), f) eta i) letretan baloreen trukeaz xedatutakoak ez du ezertan eragozten Sozietateen gaineko Zergari buruzko Foru Arauko VI. tituluko VII. kapituluan ezarritakoa.

4. Ondarearen balioaren aldakuntza artikulu honetako 1. idatz zatiko a) letran xedatutakoaren arabera gertatzen bada, zergadunak foru arau honetako hogeigarren xedapen gehigarrian xedatutakoa aplikatu ahal izango du.

48. artikulua. Berrinbertsioa, talde inbertsioko erakundeen akzioak edo partaidetzak eskualdatzen direnean.

1. Talde inbertsioko erakundeen akzioak edo partaidetzak eskualdatuta edo itzulita lortzen den zenbatekoa ezarritako prozedurari lotuz talde inbertsioko erakundeen akzioak edo partaidetzak eskuratzeko edo harpidetzeko erabiltzen bada, ondarean gertatzen den irabazia edo galera ez da konputatu behar, eta harpidetutako akzioen edo partaidetzen balioa eta data eskualdatu edo itzulitako akzio edo partaidetzenak izango dira, kasu hauetan:

a) Inbertsio funts diren talde inbertsioko erakundeen partaidetzak itzultzen direnean.

b) Sozietate gisako talde inbertsioko erakundeen akzioak eskualdatzen direnean, baldintza hauek betez gero:

- Talde inbertsioko erakundeak 500 bazkide baino gehiago eduki behar ditu.

- Eskualdaketa aurreko hamabi hiletan zergadunak talde inbertsioko erakundeak eduki duen partaidetza ezin da izan kapitalaren ehuneko 5 baino gehiago.

(3) Idatz zati honetan ezarritako araubidea ez da aplikatuko zergadunak talde inbertsioko akzioak edo partizipazioak berreskuratuta edo eskualdatuta lortutako zenbatekoa jasotzen badu. Gainera, araubide hori kasu honetan ere ezin aplikatu izango da: azaroaren 4ko 35/2003 Legearen, talde inbertsioko erakundearen, Araudiaren 79. artikuluan (araudia uztailaren 13ko 1082/2012 Errege Dekretuak onartu du) ezarritakoaren arabera kotizatzen duten inbertsiofuntsak diren talde inbertsioko erakundeen ondarearen partizipazioak edo halako sozietateen akzioak berreskuratzen, eskualdatzen, harpidetzen edo eskuratzen direnean.

2. Aurreko idatz zatian ezarritako araubidea Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2009ko ekainaren 13ko 2009/65/CE Zuzentarauak (higigarrien baloreetako inbertsio kolektiboko erakunde batzuei buruzko lege, arau eta administrazio xedapenak koordinatu dituenak) araupetutako inbertsio kolektiboko erakundeetatik (foru arau honetako 52. artikuluan ezarritakoak ez beste batzuk) Europar Batasuneko estatu batean eratu eta egoiliartuta daudela egoitza Espainian duten erakundeek merkaturatzeko asmoarekin Baloreen Merkatuaren Nazio Batzordearen erregistro berezian inskribatutakoetako bazkideei edo partaideei aplikatuko zaie.

Aurreko idatz zatian ezarritakoa aplikatzeko ondoko betekizunak bete behar dira:

a) Talde inbertsioko akzioak eta partaidetzak Baloreen Merkatuko Komisio Nazionalak inskribatuta dituen merkaturatze erakundeen bidez eskuratu, harpidetu, eskualdatu eta itzuli behar dira.

b) Talde inbertsioko erakundea konpartimentuetan edo azpifuntsetan egituratuta badago, aurreko 1. idatz zatiko b) letran aipatutako bazkideen kopurua eta gehieneko partaidetza ehunekoa merkaturatzen den konpartimentu edo azpifunts bakoitzari dagozkio.

3. Talde inbertsioko erakundeen bazkideen kopurua eta haien kapitaleko gehieneko partaidetza ehunekoa arauz ezartzen den prozeduraren arabera zehaztuko dira. Horretarako, bazkideen kopurua, haien nortasuna eta bakoitzaren partaidetza ehunekoa ez dira izango informazio gailenak.

4. (10) Artikulu honetan xedatutakoa aplikagarri izango da, ere berean, martxoaren 7ko 2/2018 Foru Arauaren 10, 11., eta 12. artikuluan jasotako betekizunak betetzen dituzten honako funts europar hauetako partaidetzei: berrikuntzabultzatzeko Europako Funtsak, jarduera ekonomikoaren finantzazioabultzatzeko Europako Funtsak edo kapitalizazio produktiboa bultzatzeko Europako Funtsak.

49. artikulua. Berrinbertsioa, ohiko etxebizitza eskualdatzen denean.

1. (10) Kargatik kanpo utzi ahal izango dira zergadunaren ohiko etxebizitzaeskualdatzeagatik lortutako etekinak. betiere transmisioa lortutako zenbateko osoa ohiko etxebizitza berri bat erosteko inbertitzen bada, erregelamendu bidez zehazten diren baldintzetan.

Horretarako, zergadunak bi etxebizitzen jabetza osoa eduki beharko du, eta hori horrela dela ulertuko da nahiz eta jabetza hori beste titularkide batzuekin partekatu.

2. Berrinbertitutako zenbatekoa eskualdaketa jasotako zenbateko osoa baino gutxiago bada, berrinbertitutako zenbatekoari dagokion ondare irabaziaren zati proportzionala soilik geratuko da zergapetu gabe.

3. (3) Aurreko idatz zatietan xedatutakoa hauei era aplikatuko zaie: eskualdaketa aurretik ohiko etxebizitza eta familia etxebizitza izaera izan duen etxeaeskualdatzean lortutako ondare irabaziei, aplikatu ere zergadunak han bizitzeariutzi dionean, epaileak hala erabaki duelako, ezkontideak edo izatezko bikotea banatze prozedura batean murgildurik egoteagatik.

Idatz zati honetan xedatutakoa aplikatzea edo ez baldintzapean dago, alegia, eskualdatzen edo ez den familia etxebizitza zergadunaren ezkontidearen edo izatezko bikotekidearen ohiko etxebizitza izatea.

50. artikulua. Frogatu gabeko ondare irabaziak.

1. Frogatu gabeko ondare irabazitzat hartuko dira ukantza, aitortpena edo eskuraketa zergadunak aitortutako errentarekin bat ez datorren ondasunak edo eskubideak, bai

eta ez dauden zorrak zerga honen edo Ondarearen gaineko Zergaren aitortpenetan sartzea edo erregistro ofizialetan idaztohartzea ere.

2. Frogatu gabeko ondare irabaziak sortu diren zergaldiko likidazio oinarri orokorrean integratu behar dira, kasu honetan izan ezik: zergadunak behar bezala frogatzen duenean ondasunen titularra izan dela preskribatutako zergaldi batetik.

3. Ondoren azalduko diren ondasunak eta eskubideak edukitzea, aitortzea edo eskuratzea frogatu gabeko ondare irabazitzat hartuko da, eta zenbatekoa preskribatu gabe dauden zergaldietatik erregularizatu daitekeen zaharreneko likidazio oinarri orokorrean sartuko da: berariaz ezarritako epealdian Arabako Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko hogeita hemeretzigarren xedapen gehigarrian aipatzen den informazio betebeharra bete ez den ondasunak eta eskubideak.

Hala ere, ondoko kasuan ez da aplikatuko idatz zati honetan ezarritakoa: subjektu pasiboak frogatzen badu ondasun edo eskubideen titulartasuna aitortutako errenten kargura eskuratu duela, edo zergadun izan ez den zergaldietan lortutako errenten kargura.

4. Aurreko 3. idatz zatian xedatutakoa aplikatu ahal izanez gero, zergadunak zergen arloko arau haustea egin du eta isuna ezarriko zaio: zehapenaren oinarriaren ehuneko 150.

(3) Aipatutako manuan xedatutakoaren aplikazioaren emaitzako kuota osoa izango da zehapenaren oinarria. Zehapenaren oinarria finkatzeko ez beste ezertarako, oinarriaren kalkuluan ez dira kontuan hartuko aurreko ekitaldietatik konpentsatzeko, kentzeko edo aplikatzeko dauden diru kopuruak, ez egiaztapena egiten den ekitaldikoak ere, zerga oinarritik, likidazio oinarritik edo kuota osotik ken litezkeenak.

Idatz zati honetako zehapena ezin da bateratu aurreko idatz zatian presuntzioaz araututakoaren arabera Arabako Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 195 - 199 bitarteko artikuluetan ezarritako arau hausteengatik ezartzen direnekin.

Idatz zati honetan ezarritakoarekin bat etorritik jartzen diren zehapenei Arabako Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 192. artikuluan xedatutakoa aplikatuko zaie.

VI. KAPITULUA

ERRENTEN EGOZKETA ETA ERATXIKIPENA

1. ATALA

ERRENTEN EGOZKETA

51. artikulua. (17) Errenten egozketa nazioarteko zerga gardentasunaren araubidean.

1. Zergadunei egoitza Espainiako lurraldean ez daukaten entitateek lortutako errenta positiboa egotziko zaie, artikulua honetako bigarren idatz zatian ezarritako motetakoa bada eta ondoko inguruabarrak gertatzen badira:

a) Zergadunak Espainiako egoiliar ez den entitatearen kapitalaren, funts propioen, emaitzen edo boto eskubideen ehuneko 50eko partaidetzaedukitzeagutxienez sozietatearen ekitaldian ixten den egunean, berak bakarrik edo Sozietateen gaineko Zergari buruzko Foru Arauko 42. artikuluko 3. idatz zatian ezarri den bezala ahaidetasunez (zuzeneko zein zeharkako ahaidetasuna, edo odol ahaidetasuna edo kidekotasuneko, bigarren graduraino, berau barne dela) lotutako beste zergadun batzuekin batera (ezkontidea edo izatezko bikotekidea barne).

Entitate lotu ez-egoiliarren partaidetzakonputatzeko, kontuan hartuko da Espainiako lurraldean egoiliarrak diren pertsona edo entitate lotuetan zeharka ematen den partaidetzaren zenbatekoa.

Sartu beharreko errenta positiboren zenbatekoa emaitzetakopartaidetzarenproportzioan zehaztuko da, edo, horren ezean, entitatearen boto eskubideetako, funts propioetako edo kapitaleko partaidetzarenproportzioan.

b) Espainian egoitza ez daukan entitateak ordaindutako kopurua, Sozietateen gaineko Zerga bezalako edo antzeko zerga baten kargapean egonik hurrengo 2. idatz zatian ezarritako errentetako bati egotzi ahal zaiona, zerga horren arauekin bat etorritz ordaindu beharko litzatekeen kopurua baino gutxiago izatea.

2. Egoitza Espainiako lurraldean ez duen entitate batek lortutako errenta positibo osoa zergadunei egotziko zaie, baldin eta entitate horrek ez badu errenta hori gauzatzeko baliabide materialen eta giza baliabideen antolaketa egokirik, nahiz eta eragiketa errepikariak izan. Hala ere, partaidetzen eskualdaketatik eratorritako errenta edo etekinen partaidetza edo dibidendu kasuetan, atal honetako azken hiru paragrafoetan jasotakoari erreparatuko zaio.

Errenta osotzat hartuko da Sozietateen gaineko Zergaren Foru Arauan eta horretarako zerga horri buruzko gainerako xedapenetan ezarritako printzipio eta irizpideak aplikatzearen ondoriozko zerga oinarriaren zenbatekoa.

Aurreko paragrafo bietan ezarritakoa ez da aplikatuko baldin eta zergadunak egiaztatzen badu eragiketa horiek Merkataritzako Kodeko 42. artikuluan ezarritako irizpideen arabera talde berekoa den eta egoitza Espainiako lurraldean ez duen entitate baten baliabide material eta giza baliabideekin egiten direla, entitateon egoitzaren lurraldea eta urteko kontu bateratuak egiteko betebeharra kontuan hartu gabe, edo egiaztatzen badu arrazoi ekonomiko baliiodunak daudela entitatea eratzeko eta haren jardunerako.

Zenbaki honen lehenengo bi paragrafoetan ezarritakoa aplikatzen ez bada, dela haietan ezarritako inguruabarrak betetzen ez direlako, dela aurreko paragrafoan ezarritakoa aplikatu delako, bakarrik egotziko da honako iturri hauetako bakoitzetik datorren errenta positiboa:

a) Landa ondasun edo hiri ondasun higiezinaren titulartasuna edo haien gaineko eskubide errealena, ondoko kasuetan izan ezik: jarduera ekonomiko bati atxikita badaude, foru arau honetan xedatutakoarekin bat etorritz, edo erabiltzeko lagata badaude Merkataritzako Kodeko 42. artikuluko diobenaren arabera titularraren sozietate talde berekoak diren entitate ez-egoiliarrei, berdin du haien egoitza non den eta urteko

kontu bateratuak egiteko betebeharra duten, eta orobat jarduera ekonomiko bati atxikita badaude.

b) Denetariko entitateen funts propioen partaidetzak eta norberaren kapitalak hirugarrenei lagatzea (foru arau honetako 34. eta 35. artikulua, hurrenez hurren).

Ez da letra honetan sartuko honako finantza aktibo hauetatik eratorritako errenta positiboa:

a) Zergadunak jarduera ekonomikoetan aritzeak berekin dakartzan legezko eta arauzko betebeharrak betetzeko dauzkan finantza aktiboak.

b) Jarduera ekonomikoak burutzeko finkatutako kontratu harremanetatik sorturiko kreditu eskubideak dituztenak.

c) Baloreen merkatu ofizialetan bitartekaritzako jardueren ondorioz dituztenak.

d) Kreditu entitateek eta aseguru etxeek beren jarduerak egitearen ondorioz dituztenak, ondoko i) letran ezartzen dena eragotzi gabe.

Hirugarrenei kapital propioak lagatze-tik sortzen den errenta positiboa ondoko i) letran aipatzen diren kreditu eta finantza jarduerak eginez lortutzat joko da kasu honetan: lagatzailea eta lagapen hartzailea sozietate talde berekoak badira Merkataritzako Kodeko 42. artikulua dioenaren arabera, berdin du haien egoitza non den eta urteko kontu bateratuak egiteko betebeharra duten, eta lagapen hartzailearen diru sarrerak ehuneko 85ean gutxienez enpresa jardueretatik lortuak badira.

c) Sozietateen gaineko Zergari buruzko Foru Arauko 42. artikuluko 3. idatz zatian ezartzen denaren arabera lotuta dauden pertsonak eta entitateek ondasunekin eta zerbitzuekin egiten dituzten eragiketak, baldin eta egoiliar ez den entitateak edo establezimendu iraunkorrak inolako balio ekonomikorik sortzen ez badu edo sortzen duen balio ekonomikoa oso urria bada.

d) Kapitalizazio eta aseguru eragiketak, haien onuraduna entitatea bera bada.

e) Jabetza industrial eta intelektuala, laguntza teknikoa, ondasun higigarriak, irudi eskubideak eta negozio edo meatzeen errentamendu eta azpierre-ntamendua, foru arau honetako 37. artikuluan ezartzen den bezala.

f) Finantza tresna deribatuak, salbu eta jarduera ekonomikoak egitetik datorren eta berariaz identifikatuta dagoen arrisku bat estaltzeko izendatutakoak.

g) Aurreko a), b), c), d) eta e) letratan aipatzen diren ondasunak eta eskubideak eskualdatzea, errentak sortzen direnean.

h) Aseguru jarduerak, kreditu jarduerak, finantza errentamenduko eragiketak eta beste finantza jarduera batzuk; salbuespena: jarduera ekonomikoen bidez lortzen diren errentak, hurrengo i) letran ezartzen dena gorabehera.

i) Kreditu, finantza, aseguru eta zerbitzu jarduerak, esportazio jarduerekin zuzenean lotuta daudenak izan ezik, baldin eta zuzenean edo zeharka Espainian egoitza duten eta Sozietateen gaineko Zergaren Foru Arauko 42. artikuluko 3. idatz zatiaren zentzuan lotuta dauden pertsona edo entitateekin batera egin badira, pertsona egoiliar horientzat gastu kengarriak sortzen dituztenean.

Baldin eta kreditu jardueren, finantza jardueren, aseguru jardueren edo zerbitzugintzen ondoriozko sarreren ehuneko 50 baino gehiago (esportazioarekin zuzenean lotutako jarduerenak ez dira zenbatzen) Sozietateen gaineko Zergaren Foru Arauaren 42. artikuluko 3. apartatuan ezarritakoaren arabera lotuta ez dauden pertsona eta entitateekin egindako jarduerak sortu badute, ez da sartu behar letra honetan arautzen den errenta positibo hau.

Aurreko b) eta g) letretan ezarritako errentak, entitate ez-egoiliarrek lortutakoak, ez dira sartu behar kasu honetan: entitate horrek zuzenean edo zeharka ehuneko bostekoa baino partaidetza handiagoa daukan entitateen baloreetatik badatoz (edo ehuneko hirukoa baino handiagoa, sozietate horrek antolatutako bigarren mailako merkatu batean kotizatzen badu), ondoko bi baldintzak betez gero:

Lehenengoa. Egoiliar ez den erakundeak partaidetzakzuzentzea eta kudeatzea bere giza baliabideak eta materialak antolatuz.

Bigarrena. Errentak sortzen dituzten entitateen sarreren ehuneko 85 gutxienez jarduera ekonomikoetan lortzea.

Honetarako, jarduera ekonomikoetan lortuzat joko dira b) eta g) letretan aipatutako errentak, baldin eta bigarren betekizuna betetzen duten entitateetatik badatoz, hain zuzen ere entitateak zuzenean edo zeharka ehuneko bostekoa baino partaidetza handiagoa daukan entitateetatik (edo ehuneko hirukoa baino handiagoa, sozietate horrek antolatutako bigarren mailako merkatu batean kotizatzen badu).

Entitateak Merkataritza Kodearen 42. artikuluan ezarritako irizpideen arabera sozietateen talde berekoak badira, urteko kontu bateratuak aurkezteko betebeharra eta egoitza gorabehera, partaidetzari dagozkion betekizunak eta partaidetza kudeaketa eta helburu bat izateak horren parte diren guztiak aintzat hartuta ebatziko da.

3. Aurreko 2. idatz zatian adierazitako errentak egotzi gabe geratuko dira beren zenbatekoen batura egoiliar ez den entitateak lortutako errenta guztien ehuneko 15 baino gutxiago bada.

Hala ere, 2. idatz zatiko i) letran aipatzen diren errentak nahitaez egotzi behar dira; dena den, aurreko paragrafoan aipatzen den baturan kontuan hartuko dira.

Merkataritzako Kodearen 42. artikuluan arabera sozietate talde batekoak diren eta Espainiako lurraldean egoitza ez daukaten entitateen multzoak lortutako errentari buruzkoa izango da apartatu honetan ezarritako muga, berdin du haien egoitza non den eta urteko kontu bateratuak egiteko betebeharra duten.

Inola ere ezingo da sartu entitate ez-egoiliarren errenta osoa baino handiagoa den zenbatekorik.

Zergadunaren zerga oinarrian ez da egotziko egoiliarra ez den sozietateak sartu beharreko errenta zatiagatik Sozietateen gaineko Zerga bezalako edo horren antzeko zergaren edo zergen zioz ordaindu beharreko kuota.

Artikulu honetako 2. idatz zatian aipatzen den iturri bakoitzeko errenta positiboak zerga oinarri orokorrean egotziko dira, foru arau honetako 62. artikuluan ezartzen denaren arabera.

4. 1. idatz zatiko a) letran ageri diren zergadunek egin behar dituzte egozketak, hain zuzen ere egoiliarra ez den entitatean zuzenean edo zeharka, egoiliarra ez den beste entitate baten bidez, partaidetza dutenek. Azken kasu horretan errenta positiboaren zenbatekoa zeharkako partaidetzarena izango da.

5. Espainiako lurraldeko egoiliarra ez den entitatearen ekitaldi soziala amaitzen den egunari dagokion zergaldian egin behar da egozketa. Hori dela eta, ekitaldi sozialaren iraupena ezin da izan hamabi hilabete baino luzeagoa.

6. Zerga oinarri orokorrean egotzi beharreko errenta positiboaren zenbatekoa kalkulatzeko Sozietateen gaineko Zergaren zerga oinarria zehazteko ezarritako printzipioak eta irizpideak aplikatuko dira.

Horretarako, Espainian egoitza ez daukan entitatearen ekitaldia ixtean indarrean egon den truke tasa aplikatuko da.

Inolaz ere ezin da egotzi egoiliarra ez den entitatearen errenta osoa baino gehiago.

7. Egotzitako errenta positiboari dagokion zatiari dagokionez, dibidenduak edota mozkinetako partaidetzak ez dira egotziko. Tratamendu bera aplikatuko zaie konturako dibidenduei.

Erreserbak banatzen badira, sozietatearen erabakian ezarritako zuzkidura hartu behar da aintzat; ordaindutako azken kopuruak erreserba horietarako erabilitzat joko dira.

Errenta positibo bat behin bakarrik egotzi ahal da, nola eta zer entitatetan sortu den kontuan hartu gabe.

8. Kuota osotik ken daiteke atzerrian dibidenduak edo mozkinetako partaidetzak banatzeagatik benetan ordaindutako zerga edo karga, bai ezarpen bikoitza saihesteko hitzarmen baten arabera, bai herri edo lurralde hartako legeriaren arabera, hain zuzen ere aurretik zerga oinarrian egotzitako errenta positiboari dagokion zatia.

Errenta positiboa sartu zen zergaldian ez ezik, beste zergaldi batzuetan ere aplika daiteke kenkari hau.

Zerga paradisutzat jotzen diren herrialde eta lurraldeetan ordaindutako zergek ez dute kenkaririk sortuko.

Kenkariaren zenbatekoa ezin daiteke izan zerga oinarrian egotzitako errenta positiboagatik ordaindu beharko litzatekeen kuota osoa baino gehiago.

9. Zuzeneko zein zeharkako partaidetza baten eskualdaketak sortutako errenta kalkulatzeko foru arau honetako 47. artikuluko 1. idatz zatiko c) letran zerga oinarrian egotzitako errenta positiboaz ezarritako arauak aplikatuko dira. Letra horretan araututako sozietate mozkinak egotzitako errenta positiboari dagozkie.

10. Artikulu honetan ezarritakoa aplikatu behar zaien zergadunek Espainian egoitza ez daukan entitateari buruzko datu hauek aurkeztu behar dituzte zerga honen autolikidazioarekin batera:

a) Sozietatearen izena eta egoitza.

b) Administratzaileen zerrenda.

c) Balantzea eta galera-irabazien kontua.

d) Egotzi beharreko errenta positiboaren zenbatekoa.

e) Egotzi beharreko errenta positiboa dela eta ordaindutako zergen frogagiriak.

11. Partaidetutako entitatearen egoitza zerga paradisutzatjotzen den zergarik gabeko herrialde edo lurralde batean badago, pentsatuko da:

a) Aurreko 1. idatz zatiko b) letran ezarritako baldintzabetetzen dela.

b) Zergadunak partaidetza daukan entitateak lortutako errenta aurreko 2. idatz zatian aipatutako iturrietako batetik jaso dela.

c) Partaidetutako entitateak lortutako errenta partaidetzaren eskuraketa balioaren ehuneko 15 dela.

Aurreko letretan ezarritako usteen kontrako froga aurkeztu ahal izango da.

Aurreko letretan ezarritako usteak ez dira aplikatuko zergadunak partaidetza daukan entitateak bere kontuak bateratzen dituen Merkataritzako Kodeko 42. artikuluan ezarritakoaren arabera errenta positiboa sartzera behartuta dauden entitateetako batekin.

12. Partaidetutako entitatearen egoitza Europar Batasuneko edo Europako Esparru Ekonomikorako Akordioari atxikitako estatu batean badago, artikulu honetako 11. idatz zatian azaldutako kasuetatik kanpo, zergadunak artikulu honetan xedatutakoa aplikatzea saihestu ahal izango du frogatzen baldin badu partaidetutako entitateak benetan dagoela egoitza daukan estatuan, eta beraren egitura ez dela artifiziala, Sozietateen gaineko Zergaren zioz gutxiagoordaintzeko bakarrik antolatua; horretarako frogatu behar du bere gaineko zama arindu duten transakzio guztiak entitate horren egoitza dagoen estatuan egindako prestazioei dagozkiela eta badutela interes ekonomikorik zergadunaren jarduerarako.

Bereziki, entitatearen egitura ez dela guztiz artifiziala frogatzeko, zergadunak frogatu elementu objektiboak aurkeztu behar ditu partaidetutako entitateak egoitza daukan estatuan duen presentzia fisikoaren norainokoari buruz, partaidetutako sozietateak

egiten duen jardueraren benekotasunari buruz eta partaidetutako sozietatearen jarduerak zergadunaren eta talde osoaren jardueraren aldean duen balio ekonomikoari buruz.

13. Artikulu honetan arautzen dena honako kasu honetan ere ez da aplikatuko: egoiliarra ez den entitatearen egoitza Europar Batasuneko edo Europako Esparru Ekonomikorako Akordioari atxikitako estatu batean dagoenean, baldin eta ez bada Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2009ko uztailaren 13ko 2009/65/CE Zuzentarauak (higigarrien baloreetako talde inbertsioko entitate batzuei buruzko lege, arau eta administrazio xedapenak koordinatzen dituenak) arautzen dituen talde inbertsioko entitateetako bada, Sozietateen gaineko Zergari buruzko abenduaren 23ko 37/2013 Foru Arauak 81. artikuluan arautzen dituenak ez beste bat, eta Europar Batasuneko estatu batean eratuta eta egoiliartuta badago.

14. Artikulu honetan ezarritakoak ez du ezertan eragozten Espainiako ordenamenduan sartu diren nazioarteko itunetan eta hitzarmenetan ezarritakoa.

15. Artikulu honen ondorioetarako, Merkataritzako Kodeko 42. artikuluan aipatzen den sozietate taldean sartzen dira talde anitzeko entitateak eta entitate elkartuak, merkataritzako legeriarekin bat etorritz.

52. artikulua. Zerga paradisutzat jotzen diren herrialde edo lurraldeetan eratutako talde inbertsioko erakundeetako bazkide eta partaideen zerga ordainketa.

1. Zerga paradisutzat jotako herrialde edo lurraldeetan eratutako talde inbertsioko erakundeetan partaidetza duten zergadunek partaidetzaren zergaldiaren itxiera eguneko likidazio balioaren eta eskuraketa balioaren arteko diferentzia positiboa egotzi behar diote zerga oinarri orokorrari.

Egozten den zenbatekoa eskuraketa baliorik handiena izango da.

2. Aipatutako talde inbertsioko erakundeek banatzen dituzten mozkinak ez dira egotziko; beraien zenbatekoa partaidetzaren eskuraketa baliotik kenduko da.

3. Kontrako frogarik ez badago, aurreko 1. idatz zatian aipatutako diferentzia akzioaren edo partaidetzaren eskuraketa balioaren ehuneko 15 izango da.

4. Akzioak edo partaidetzak eskualdatuta edo itzulita lortzen den errentaren zenbatekoa foru arau honetako 47. artikuluko 1. idatz zatiko d) letran ezarritakoarekin bat etorritz kalkulatu da. Horretarako eskuraketa balioa zehaztu behar da, eta horretarako aurreko idatz zatietan ezarritakoa aplikatu da.

2. ATALA

ERRENTA ERATXIKIPENA

53. artikulua. Errenta eratxikipenaren araubideko erakundeak.

Errenta eratxikipenaren araubideko erakundeak dira foru arau honetako 11. artikuluan aipatzen direnak, eta bereziki Espainiako legeen arabera eratutako errenta

eratzikipenaren araubideko erakundeen izaera juridiko bera edo antzekoa duten atzerrian eratutako erakundeak.

Errenta eratzikipenen araubideko erakundeen errentak bazkideei, jaraunsleei, erkideei edo partaideei eratzikiko zaizkie atal honetan ezarritakoaren arabera.

(5) Atal horretan xedatutakoa ez da aplikagarria izango foru arau honetako hogeita bederatzigarren xedapen gehigarrian aipatutako sozietate zibilen bazkideen kasuan.

54. artikulua. Eratzikitako errentaren kalifikazioa.

Errenta eratzikipeneko araubideko erakundeetako bazkide, jaraunsle, erkide edo partaideei eratzikitako errenten izaera sortu diren jardueraren edo iturriaren arabera izango da.

Zati batean liberatutako akzioak direnean, haien eskuraketa balioa zergadunak benetan ordaindutako zenbatekoa izango da. Erabat liberatutako akzioak direnean, bai haien eskuraketa balioa eta bai euren sorburu direnena kostu osoa titulu zahar eta liberatuen kopuruaren artean banatuz aterako da.

Hala ere, eratzikitako etekinak kapitalaren etekinak izango dira aurrean aipatutako jardueretan parte hartzen ez duten bazkide, jaraunsle, erkide eta partaideentzat, baldin eta erakundeeko partaidetza kapitala ekartzea baizik izan ez bada. Hala gertatuz gero, ezin da egotzi etekin gisa ekarritako kapitalaren ehuneko 15 baino gehiago.

55. artikulua. Errenta eratzikigarriaren kalkulua eta konturako ordainketak.

1. Bazkide, jaraunsle, erkide edo partaide bakoitzari eratziki beharreko errenta kalkulatzeko arau hauek aplikatuko dira:

1. Errentak zerga honen arauen arabera zehaztuko dira eta ez dira aplikatuko foru arau honetako 25. artikuluko 4. idatz zatian, 30. artikuluko 3. idatz zatian eta 39. artikuluko 3. idatz zatian ezarritako integrazio ehunekoak; kontuan eduki behar dira berezitasun hauek:

a) Errenta eratzikigarria kalkulatzeko Sozietateen gaineko Zergari buruzko arautegia erabiliko da, baldin eta errenta eratzikipenaren araubidean dagoen erakundeeko kide guztiak zerga horren zergadunak badira, edo Ez-egoiliarren Errentaren gaineko Zergaren zergadunak izanik establezimendu iraunkorra badute, eta lehenengo kasuan, ondare sozietateak ez badira.

b) Ez-egoiliarren Errentaren gaineko Zergaren zergadunei (establezimendu iraunkorrik ez) eratziki beharreko errenta Ez-egoiliarren Errentaren gaineko Zergari buruzko Foru Arauko IV. kapituluaren ezarritakoaren arabera zehaztu behar da.

c) Errenta eratzikipenaren araubideko erakundeetan, Sozietateen gaineko Zergaren edo Ez-egoiliarren Errentaren gaineko Zergaren (establezimendu iraunkorrek bezala) zergadun diren kideetatik pertsona fisiko ez direnei jarduera ekonomiko bati atxikita ez dauden ondare elementuak eskualdatuta lortutako irabazien

ondorioz eratziki beharreko errenta kalkulatzeko ez da aplikatuko foru arau honetako lehenengo xedapen iragankorrean xedatutakoa.

2. Atzerrian eratutako errenta eratzikipenaren araubideko erakundeetako bazkide, jaraunsle, erkide edo partaideak zerga honen edo Sozietateen gaineko Zergaren zergadun badira, haiei eratziki beharreko errenta kalkulatzeko aurreko 1. arauan ezarritakoa aplikatuko da.

3. Baldin eta errenta eratzikipenaren araubideko erakundeak errentak lortzen baditu atzerrian, hain zuzen ere Espainiak nazioarteko zergapetze bikoitza saihesteko hitzarmena, elkarri informazioa eman beharra ezartzen duen klausula duena, sinatuta ez duen herrialde batean, herrialde horretan bertan iturri beretik lortutako errenta positiboak gainditzen dituzten errenta negatiboak ez dira konputatuko.

Gaindikina hurrengo lau urteetan zenbatuko da 3. arau honetan ezarritakoarekin bat etorriz.

2. Errenta eratzikipenaren araubideko erakundeei ordaintzen zaizkien errentei zerga honen arauetan ezarritako atxikipenak edo konturako sarrerak aplikatu behar zaizkie, erakunde kideren bat zerga honen, Sozietateen gaineko Zergaren edo Ez-egoiliarren errentaren gaineko Zergaren zergaduna izatea gorabehera. Atxikipena edo konturako sarrera bazkide, jaraunsle, erkide edo partaidearen gaineko karga pertsonaletik kenduko da, hain zuzen ere errentak eratzikitzen zaizkion proportzio berean.

3. Errentak kasu bakoitzean aplikatu beharreko arauen edo itunen arabera eratzikiko zaizkie bazkide, jaraunsle, erkide edo partaideei. Zerga Administrazioak horien berri ez badu modu sinesgarrian, errentak hainbanatu egingo dira.

4. Errenta eratzikipenaren araubideko erakundeetako kideek, zerga honen zergadunak badira, foru arau honetako 25. artikuluko 4. idatz zatian, 30. artikuluko 3. idatz zatian eta 39. artikuluko 3. idatz zatian ezarritako integrazio ehunekoak aplikatu ahal izango dituzte euren autolikidazioan.

5. Sozietateen gaineko Zergaren zergadunek eta establezimendu iraunkorra duten Ez-egoiliarren Errentaren gaineko Zergaren zergadunek, errenta eratzikipenaren araubideko erakunde bateko kide badira eta erakunde horrek talde inbertsioko erakundeen akzio edo partaidetzak eskuratzen baditu, euren zerga oinarrian sartu beharko dituzte akzio edo partaidetza horietatik datozen errentak, kontabilizatuak zein kontabilizatu beharrekoak. Halaber, zerga oinarrian sartu behar dira norberaren kapitalak hirugarrenei lagata errenta eratzikipenaren araubideko erakundearentzat sortutako kapital higigarriaren etekinak.

56. artikulua. Errenta eratzikipenaren araubideko erakundeen informazioa betebeharrak.

1. Errenta eratzikipenaren araubideko erakundeek aitorten informatiboa aurkeztu beharko dute (arau bidez ezarriko da zeren berri eman behar duten) euren bazkide, jaraunsle, erkide eta partaideei (Espainiako lurraldeko egoiliar izan zein ez) eratziki beharreko errentei buruz.

2. Aurreko idatz zatian aipatzen den informazioa eman beharra Arabako Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 45. artikuluko 3. idatz zatian ezarritakoaren arabera errenta eratzikipenaren araubideko erakundearen ordezkaria denak bete behar du; erakundea atzerrian eratuta badago, zerga honen edo Sozietateen gaineko Zergaren zergadun diren kideek bete behar dute.

3. Errenta eratzikipenaren araubideko erakundeek ondoko bi datuen berri eman behar diete bazkide, jaraunse, erkide edo partaideei: erakundearen guztirako errenta eta arauz ezarritakoaren arabera bakoitzari eratzikitzen zaion errenta.

4. Ogasun, Finantza eta Aurrekontu Saileko foru diputatuak artikuluko honetan aipatutako aitorten informatiboaren eredua ezarriko du, bai eta hura aurkezteko epealdia, tokia eta modua ere.

5. Jarduera ekonomikoren bat egin ez eta urtean 3.000 euro baino gehiago lortu ez dituzten errenta eratzikipenaren araubideko erakundeek ez dute artikuluko honetako 1. idatz zatian adierazitako aitorten informatiboa aurkeztu beharrik.

VI BIS KAPITULUA ERREGIMEN BEREZIAK (10) (16)

56 bis artikulua: Langile lekualdatuentzako araubide berezia.

1. Espainiako lurraldera lekualdatzearen ondorioz Araban egoitza fiskala eskuratzen duten pertsona fisikoak aukeratu ahalko dute zergak ordaintzea artikuluko honetan ezarritako araubide bereziaren arabera egoitza aldaketa egiten den zergaldian eta hurrengo bost zergaldietan, baldin eta arau bidez honako baldintza hauek betetzen badira:

a) Espainiako lurraldera lekualdatzea kualifikazio bereziko lanak egiteko, zuzenean eta nagusiki zerikusia dutenak ikerketa eta garapen jarduerekin, zientzia jarduerekin zein jarduera tekniko edo finantzarioekin; jarduera horiek guztiak erregelamenduz definituko dira beharrezko betekizun eta baldintzekin.

b) Espainiako lurraldera lekualdatu aurreko bost urteetan Espainiako egoiliar izan ez izana.

c) Lekualdatze hori lan kontratu baten ondorio izatea. Baldintza hori betetzat joko da Espainiako enplegatzaile batekin lan harremana (arrunta zein berezia) edo estatutu harremana ezarriz gero, bai eta enplegatzaile batek lekualdaketa agindu eta lekualdaketa gutuna eginez gero ere, baldin eta zergadunak ez badu lortu Espainiako establezimendu iraunkorraren bidez lortutakotzat joko litzatekeen errentarik.

d) Lanak benetan Espainian egitea. Baldintza hori betetzen dela ulertuko da, lanen zati bat atzerrian egina izan arren, betiere lan horiei dagozkien ordainsarien batura urte natural bakoitzean jasotako lan kontraprestazio guztien ehuneko 15etik gorakoa ez bada. Ez da kontuan hartuko Ez-egoiliarren Errentaren gaineko Zergaren Legearen testu bategineko 13. artikuluko 1. idatz zatiko c) letran jasotakoaren arabera ordainsari

horiek Espainiako lurraldean lortutako errentatzat hartzen diren ala ez. Lan kontratuan ezarritakoa dela eta zergadunak funtzio batzuk bereganatzen baditu Espainiako lurraldetik kanpo dagoen taldeko beste enpresa batean, Merkataritza Kodeak 42. artikuluan ezarritakoarekin bat etorriz, aurrean aipatutako muga ehuneko 30 izango da.

Atzerrian egindako lanen ordainsarien zenbatekoa frogatu ezin bada, haiek kalkulatzeko kontuan hartu beharko da langileak benetan zenbat egun eman dituen atzerrian lanean.

e) Lan horiek egitea edo egoitza Espainian duen enpresa edo entitate batentzat, edo, bestela, Espainiako lurraldean egoiliarra ez den entitate batek bertan kokatua duen establezimendu iraunkor batentzat. Baldintza hori betetzen dela ulertuko da zerbitzu horien onuradunak honako hauek direnean: egoitza Espainian duen enpresa edo entitate bat, edo, bestela, Espainiako lurraldean egoiliarra ez den entitate batek bertan kokatua duen establezimendu iraunkorra. Lekualdaketa enpresa talde baten barruan gertatu bada, Merkataritzako Kodeak 42. artikuluan ezarritakoaren arabera, eta ondorio hauetarako bakar-bakarrik, beharrezkoa izango da langilea egoitza Espainian duen taldeko enpresak kontratatzea edo Espainiako lurraldera egin beharreko lekualdaketa enplegatzaileak agintzea.

2. Artikulu honetan ezarritako tributazio araubidea hautatzen duten zergadunek foru arau honetan xedatutakoari jarraituz zehaztuko dute zerga zorra, honako berezitasun hauekin:

a) Aurreko 1. idatz zatian definitutako lan harremanaren ondoriozko etekin osoen ehuneko 15 egongo dira salbuetsita.

b) Aurreko letra aipatzen duen salbuespena aplikatuta, lan pertsonalaren etekin garbia zehazteko, gastu kengarrien gastutzat hartuko dira foru arauaren 22. artikuluan ezarritakoak nahiz lekualdaketa onduz sortutakoa bestelakoak, betiere lanpostu hori betetzean lortutako etekin osoen ehuneko 20ko mugarekin.

Arau bidez zehaztuko diren gastuen aplikazioa baldintzaturik egongo da, edozein kasutan, horien justifikazio dokumentalaren arabera.

Enplegatzaileak b) letra honetan aipatutako gastu gehigarriei aurre egiteko diru kopuruak ordaintzen baditu, horiek ez dira gauzako ordainsaritzat hartuko, aipatutako lanpostuan lortutako etekin osoen ehuneko 20ko mugaraino.

c) Zergadunaren titulartasuneko ondare elementuen ondorioz sortutako errentak salbuetsita egongo dira, baldin eta errenta horiek antzeko zerga edo zerga baliokide baten arabera ordaindu baditu zergak eta paradisua fiskaltzat hartzen den herrialde edo lurraldea ez bada, Arabako Zergei buruzko otsailaren 28ko 6/2005 Foru Arauaren hamabosgarren xedapen gehigarriak ezarritakoari jarraikiz.

Letra honetan aurreikusitako salbuespena aplikatzen duten zergadunek ez dute eskubiderik izango foru arau honen 92. artikuluan errenta beretarako aurreikusitako kenkaria aplikatzeko.

d) Aurreko c) letran ezarritakoa lekualdaketa onduz araubide berezi hau hautatzen duen eta egoitza fiskala Araban ezartzen duen zergadunaren ezkontideari edo izatezko bikotekideari ere aplikagarri izango zaio, bai eta familia unitateko kideei ere, baldin eta Espainiako egoiliarak izan ez badira lurralde espainiarrera lekualdatu aurreko bost urteetan.

56. ter artikulua. (17) Ekintzaitzari, berrikuntzari eta jarduera ekonomikoren garapenari lotutako funtsakudeatzearen zioz lortutako lan-etekinak.

1. Lan-etekintzat joko dira Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2011ko ekainaren 8ko 2011/61/EB Zuzentarauan (inbertsio alternatiboko funtsakudeatzaileei buruzkoa da, eta 2003/41/EE eta 2009/65/EE Zuzentarauak eta 1060/2009 (EE) eta 1095/2010 (EB) erregelamenduak aldatzen ditu) definitutako inbertsio alternatiboko funtsakudeatzearen edozeinetan eskubide ekonomiko bereziak ematen dituzten partaidetza, akzio edo bestelako eskubideetatik lortutako etekinak, haien forma edo izaera juridikoa edozein izanik ere, entitateotako edo entitateon erakunde kudeatzaileetako edo taldeko entitateetako administratzaileek, kudeatzaileek edo enplegatuek lortutakoak direnean.

2. Aurreko zenbakian aipatzen diren etekinak haien zenbatekoaren ehuneko 50ean sartuko dira zerga-oinarrian, baldintza hauek betetzen direnean:

a) Partaidetza, akzio edo eskubide horien eskubide ekonomiko bereziek bete beharrekoa dute baldintza bat; hain zuzen, inbertsio alternatiboko erakundean dauden gainerako inbertsio erakundeetako inbertsio alternatiboko erakundearen erregelamenduan edo estatutuan definitutako gutxienezko errentagarritasun bermatua.

b) Partaidetzak edo eskubide bereziak bost urtez mantendu beharko dira, gutxienez, salbu eta aurretiaz likidatzen direnean, baliorik gabe geratzen direnean edo osorik edo partez galtzen direnean erakunde kudeatzaileak aldatzearen ondorioz. Kasu horretan, beharrezkoa izango da etenik gabe mantentzea, inguruabar horiek gertatu bitartean.

Letra honetan xedatutakoa eskatu ahal izango zaie artikulua honetako 1. zenbakian aipatzen diren erakundeei, baldin eta partaidetzen, akzioen edo eskubideen jabetza badute.

3. Artikulu honetan xedatutakoa aplikatu nahi dutenek aurretiazko komunikazio bat aurkeztu beharko dute Tributu-administrazioaren aurrean, erregelamenduz ezarriko diren modu eta baldintzetan.

Aurreko zenbakian xedatutakoa zergaldi bakoitzean aplikatzeko, autolikidazioaren aurkezpenarekin batera erabili beharreko aukera hautatu beharko da, eta zergaren autolikidazioarako borondatezko epea amaitu ondoren aldatu ahal izango da, non eta Tributu-administrazioak aurretiazko errekerimendu bat egin ez badu.

VII. KAPITULUA

ALDI EGOZKETA

57. artikulua. Aldi egozketa.

1. Oro har, eta foru arau honetan ezarritakoa eragotzi gabe, Zergaren oinarrian sartu beharreko errentak eragiten dituzten sarrerak eta gastuak batzuk lortu eta besteak egin diren zergaldikoak izango dira, noiz ordaindu edo kobratu diren kontuan hartu gabe. Bereziki, irizpide hauek aplikatuko dira:

a) Lanaren eta kapitalaren etekinak hartzaileak eska ditzakeen zergaldiari egotziko zaizkio.

b) Jarduera ekonomikoen etekinak Sozietateei buruzko Zergari buruzko Foru Arauak ezarri den bezala egotziko dira, foru arau honetan edo bestelako arauen bidez ezartzen diren kasu bereziak gorabehera.

c) Ondareko irabaziak eta galerak ondare aldakuntza gertatzen den zergaldiari egotziko zaizkio.

2. Arau bereziak:

a) Errenta osoa edo haren zati bat ordaindu ez bada, hura jasotzeko eskubiderik dagoen edo haren kopurua zenbatekoa den epai bidez ebatzi gabe dagoelako, ordaindu gabeko zenbatekoak epaia irmo bihurtzen den zergaldiari egotziko zaizkio.

b) Zergadunari ezin egotz dakizkiokeen inguruabar frogatuen ondorioz lanaren etekinak eska daitezkeen zergaldian barik beste batean jasotzen direnean, zergaldi horri egotziko zaizkio; hala denean, autolikidazio osagarria egingo da, eta ez da egongo ez berandutze korriturik ez errekar gurik. Aurreko a) letran ezarritako inguruabarrak gertatzen direnean, etekinak epailearen ebazpena irmo bihurtzen den zergaldian eskatu ahal izango dira.

Aurreko paragrafoan aipatzen den autolikidazioa aipaturiko etekinak jasotzen diren egunetik zerga honen hurrengo autolikidazioa egiteko epealdia amaitu arteko aldiaren aurkeztu behar da.

c) Lan arautegiarekin bat etorritik langabezia prestazioagatik ordainketa bakarrean kobratzen den dirua ordainketa bakarra jaso ezean prestazioa jaso ahal izango zuen zergaldietan egotzi ahal izango du.

Egozketa ordainketa bakarra jaso ezean zergaldi bakoitzean prestazioa jasotzeko eskubidea edukiko zuen aldiaren proportzioan egingo da.

d) Egiten duten jarduera ekonomikoaren etekin garbia kalkulatzeko zuzeneko zenbatespen erraztua erabiltzen duten zergadunek kobrantza eta ordainketen irizpidea hautatu ahal izango dute jarduera horren sarreren eta gastuen aldi egozketarako, ondokoak betez gero:

Lehenengoa. Inolaz ere ez da aldatu behar sarreren edo gastuen zerga kalifikazioa.

Bigarrenena. Aldi egozketari buruzko irizpidearen aldaketak inolaz ere ez du ekarri behar gasturen edo sarreren bat konputatu gabe geratzea; egozketari buruzko irizpidea aldatu aurretik erregularizazio egokia egin behar da.

Hirugarrena. Egozketarako irizpidea bat bera izan behar da aplikatzen zaion jarduera ekonomikoaren sarrera eta gastu guztietarako.

Sarreren eta gastuen aldi egozketarako aplikatuko den kobrantzen eta ordainketen irizpidea Zerga Administrazioak onartutzat joko da ondorioak sortu behar dituen ekitaldiko autolikidazioa aurkeztean adieraziz gero, besterik gabe; irizpidea hiru urtean aplikatu behar da gutxienez.

e) Epeka edo prezio geroratuarekin egindako eragiketen kasuan, zergapekoak eragiketa horien bidez lortutako errentak modu proportzionalen egotzi ahal izango ditu kobrantzak eskatu ahala.

Eragiketak epeka edo prezio geroratuarekin egintzat joko dira prezio osoa edo zati bat ondoz ondoko ordainketetan jasoz gero; horretarako ezinbestekoa da ondasuna eman denetik azken epealdiaren mugaegunera arteko aldia urtebete baino luzeagoa izatea.

Epeka edo prezio geroratuarekin egindako eragiketa baten prezio osoa edo zati bat kanbio efektuak jaulkiz ordaindu bada eta efektu horiek mugaeguna baino lehen irmo eskualdatu badira, errenta eskualdaketa egin den zergaldiari egotzi behar zaio.

Biziarteko eta aldi baterako kontratuen ondoriozko eragiketek ez dute inoiz tratamendu hori edukiko eskualdatzailearentzat. Ondasunak eta eskubideak biziarteko edo aldi baterako errenta baten truke eskualdatzen badira, errentadunaren ondareko irabazia edo galera errenta eratu den zergaldiari egotziko zaio.

f) Dibisa edo atzerriko moneten saldoen kontuetan kotizazio gorabeheren eraginez gertatzen diren diferentzia positiboak edo negatiboak egin den ordainketa edo kobratu den uneko zergaldiari egotziko zaizkio.

g) Foru arau honetako 7. artikuluan aipatzen diren errenta zenbatetsiak sortzen diren zergaldiari egotziko zaizkio.

h) Aseguru hartzaileak inbertsioaren arriskua bereganatzen duen aseguru kontratuetan haxe izango da egotzi beharreko kapital higigarriaren zergaldiko etekina, foru arau honetako 36. artikuluan aipatzen dena: polizari atxikitako aktiboek zergaldi hasieran duten likidazio balioaren eta zergaldi amaieran dutenaren arteko diferentzia. Egotzitako zenbatekoak kontratu horien ondoriozko diru kopuruen etekina murriztuko du.

Arau berezi hau ezin da aplikatu ondoko inguruabarretako bat gertatzen den kontratuen errenten aldi egozketarako:

a) Hartzaileari polizari atxikitako inbertsioak aldatzeko ahalmena ez ematea.

b) Hornidura matematikoak ondoko hauetan inbertitzea:

Lehenengoa. Talde inbertsioko erakundeen akzioak edo partaidetzak, kontratueta aurrez ezarritakoak, baldin eta erakundea Talde Inbertsioko Erakundeei buruzko azaroaren 4ko 35/2003 Legea moldatuta badago edo Kontseiluaren 1985eko abenduaren 20ko 85/611/CEE Zuzentarauaren itzalpean badago.

Bigarrena. Aseguru erakundearen balantzean bereizita ageri diren aktiboen multzoak, ondokoak betez gero:

1. Banan agerrarazitako aktibo multzo bakoitzeko aktiboak aseguru erakundeak zehaztu beharko ditu beti. Horretarako aseguru erakundeak erabateko askatasuna edukiko du aktiboak hautatzeko, soil-soilik aktibo multzoaren arriskuei buruzko alde zurretiko irizpide orokorreari edo beste inguruabar objektibo batzuei loturik.

2. (5) Horniduren inbertsioa hornidura teknikoan inbertsiorako baliagarriak diren aktiboetan egin behar da, Aseguru eta berraseguru entitateen antolamendu, ikuskapen eta kaudimenari buruzko azaroaren 20ko 1060/2015 Errege Dekretuan jasotakoak, higiezinaren errege eskubideak eta ondasun higiezinak salbu.

3. (5) Aktibo multzo bakoitzeko inbertsioak bete egin behar ditu dibertsifikazioaz eta barreiaduraz aseguru kontratuetaarako Entitate aseguratzaile eta berraseguratzailen antolamendu, ikuskaritza eta kaudimenari buruzko uztailaren 14ko 20/2015 Legeak eta Entitate aseguratzaile eta berraseguratzailen antolamendu, ikuskaritza eta kaudimenari buruzko azaroaren 20ko 1060/2015 Errege Dekretuak onetsitako aseguru kontratuen eta hura garatzeko ematen diren arau guztiek ezarritako mugak.

Dena den, aktibo multzoek baldintza horiek betetzen dituztela ulertu behar da, baldin eta haien helburua hau bada: Europar Batasuneko bigarren mailako balore merkatu ofizialetako baten adierazgarri den burtsako edo errenta finkoko indize jakin bat erreproduzitzera zuzenduta dagoen inbertsio politika bat garatzea.

4. Hartzaileak aktibo multzo bereizien artean aseguru zuzkidura automatikoa zeinetan inbertitu behar den hautatu ahal izango du, besterik gabe; hots, ez du izango hautatzen duen multzo bakoitzeko aktiboak hautatzerik.

Kontratu hauetan hartzaileak eta aseguruak kontratueta berariaz ezarritako talde inbertsioko erakundeen edo aktibo multzo bereizien artean hautatu ahal izango du polizan jasotako zehaztapenei jarraiki, eta inolaz ere ezin izango da berezitasun singularrik ezarri hartzaile edo aseguru bakoitzarentzat.

Letra honetan aipatzen baldintzak kontratuaren indarraldi osoan bete behar dira.

i) Kapital higiezinaren etekinak kobrantzen diren zergaldiari egotziko zaizkio.

j) (4) Kreditu mugaeguneratu eta kobratu gabeen ondoriozko ondare galerak egotzi ahal izango zaizkio inguruabar hauetakoren bat barnean duen zergaldiari:

1. Eraginkor bihurtzea honako hauetakoren batean ezarritako kita bat: uztailaren 9ko 22/2003 Konkurtso Legearen 71 bis artikuluan eta laugarren xedapen gehigarrian aipatutako judizialki homologagarria den birfinantzaketa akordio batean; edo lege horretako X. tituluan aipatutako ordainketen akordio estrajudizial batean.

2. Zorduna konkurtso egoeran dagoela, eraginkor bihurtzea kredituaren zenbatekoan kita bat egitea adosten duen hitzarmena, uztailaren 9ko 22/2003 Konkurtso Legeak 133. artikuluan xedatutakoarekin bat; halakoetan, kitaren zenbatekoa izango du galerak.

Bestelakoetan, konkurtso prozedura amaitzea eta artean oraindik ordaindu gabe egotea kreditua, baldin eta ez bada adosten konkurtsoamaitzea uztailaren 9ko 22/2003 Konkurtso Legeak 176.1 artikuluko 1., 4. eta 5. zenbakietan aipatutako kausak direla eta.

3. Urtebeteko epea igarotzeak konkurtsokoa ez den prozedura judizial bat hasi zenetik eta prozedura horrek xede izatea kreditua gauzatzea kreditu hori artean ordaindu gabe dagoela.

Baldin kreditua j) letran aipatutako ondare galera zenbatu ondoren kobratu bada, ondare irabazi bat egotziko da kobratutako zenbatekoan kobrantza hori gertatu den zergaldian.

k) (5) Laguntza publikoetatik eratorritako ondare irabaziak kobratzen diren zergaldian zenbatuko dira.

3. (16) (17) Pertsona bat atzerrira badoa bizitzera eta ondorioz zergaduna izateari uzten badio, egotzi gabeko errentak aurreko egoitza dagoen lurraldean aurkeztu behar duen azken aitortpenaren zergaldiko zerga oinarrian integratu behar dira, arautegian ezarrita dagoen bezala; beharrezkoa izanez gero, autolikidazio osagarria egingo da, eta ez zaio ezarriko zehapenik, ez berandutze interesik, ez errekarurik.

Zergadunak Europar Batasuneko beste herrialde batera aldatzen badu egoitza edo Espainiarekin edota Europar Batasunarekin zerga kredituak kobratzeko elkarri laguntza emateko hitzarmena izenpetu duen Europako Esparru Ekonomikoko beste herrialde batera, baldin eta hitzarmen hori zerga, eskubide eta beste neurri jakin batzuei dagozkien kredituak kobratzeko elkarri laguntza emateari buruzko Kontseiluaren 2010eko martxoaren 16ko 2010/24/EB Zuzentarauan aurreikusitakoaren parekoa bada, zergadunak bi aukera izango ditu: errentak aurreko paragrafoan xedatzen denaren arabera egotzi, edo, bestela, egotzi beharreko errenta bakoitza lortu ahala azken zergaldiko autolikidazio osagarria egin (ez dago zehapenik, ez berandutze interesik, ez interesik). Autolikidazioa epealdi honetan aurkeztu behar da: zergaduna izateari utzi ezean errentak egotzi beharko ziren zergaldiko aitortpena aurkezteko epealdian.

4. Zergaduna hilez gero, egozteko dauden errenta guztiak aitortu beharreko azken zergaldiko zerga-oinarrian integratu behar dira.

VIII. KAPITULUA

BALORAZIORAKO ARAU BEREZIAK

58. artikulua. Zenbatetsitako errenten balorazioa.

1. Foru arau honetako 7. artikuluan aipatzen diren zenbatetsitako errentak merkatuko balio normalaren arabera baloratuko dira; merkatuko balio normala norbanako lokabeek hitzartuko luketena izango da, kontrako probarik ezean.

2. Maileguen eta, oro har, besteen kapitalak erakartzeko edo erabiltzeko eragiketen errenten kasuan, merkatuko balio normala zergaldiko azken egunean indarrean dagoen diruaren legezko korritu tasaren arabera izango da.

3. Zergadunak bere jarduera ekonomikoko ondasunak, eskubideak edo zerbitzuak dohain lagatzen edo mailegatzen baditu edo berak kontsumitzen edo erabiltzen baditu, jardueraren etekin garbia kalkulatzeko ondasun, eskubide edo zerbitzuek merkatuan duten balio normala hartuko da aintzat.

Halaber, kontraprestazioa dagoenean eta ondasun, eskubide edo zerbitzuek merkatuan duten balio normala baino askoz gutxiago denean, merkatuko balioa hartuko da aintzat.

4. Zerga Administrazioak dauzkan datuen arabera zergadun batek bere ondasun higiezin bat errentan edo azpierrean eman badu edo hura erabiltzeko eta gozatzeko eskubideak edo ahalmenak laga baditu eta ez baditu sartu etekinak autolikidazioan, kapital higiezinaren etekin garbia higiezinaren balioaren ehuneko 5 izango da, Ondarearen gaineko Zergari buruzko Foru Arauan ezarritakoarekin bat etorritik, ondoko kasuan izan ezik: ondasun higiezinaren edo haren gaineko eskubide errealaren eskuratailea, lagapen-hartzailea, errentaria edo azpierrearia zergadunaren ezkontidea, izatezko bikoteko kidea edo ahaidea (hirugarren gradurainokoa, ezkontza bidezkoak barne) izatea.

59. artikulua. Lotutako eragiketak.

Lotutako pertsona edo erakundeen arteko eragiketen errenten balorazioa merkatuko balio normala izango da, Sozietateen gaineko Zergari buruzko Foru Arauko 42. artikuluan ezarritakoaren arabera.

60. artikulua. Gauzako errentak.

1. Oro har, gauzako errenten balorazioa merkatuko balio normala izango da; balio hori inolaz ere ezin da izan ordaintzaileak jasandako kostua (zergak eta gastuak barne) baino gutxiago.

2. Lanaren gauzako etekinak baloratzeko arau berezi hauek aplikatuko dira:

a) Ordaintzailearen etxebizitza erabiltzen bada, ondasun higiezinaren katastroko balioari ehuneko 3 aplikatzearen emaitza.

Zerga sortu den egunean higiezinak katastro baliorik eduki ez badu edo balioa titularrari jakinarazi ez bazaio, haren ordezkari ondokoetatik handienaren ehuneko 50 hartuko da: Administrazioak beste zerga baterako egiaztatu edo finkatutako balioa edo eskuraketaren prezioa, kontraprestazioa edo balioa.

Ordaintzailearena ez den etxebizitza bat erabiltzen den kasuetan gauzazko etekina hark jasaten duen kostua izango da (zergak eta gastuak barne); kopuru hori ezin da izan aurreko paragrafoetan xedatutakoa aplikatzearen emaitza baino gutxiago.

Gainera, ordaintzaileak etxebizitzaren erabilerak eragiten dituen gastuak ordaintzen baditu (uraren, gasaren eta elektrizitatearen kontsumoak eta etxebizitzarekin dakartzan gainerako gastu guztiak), gauzazko etekinaren balorazioa ordaintzaileak jasandako kostua izango da.

b) Ordaintzailearen turismo automobila (atoi eta guzti), ziklomotorra, motozikleta, kiroleko edo zabalaldirako itsasontzia edo aireontzia erabili edo eman ez gero:

- Ondasuna ematen bada, ordaintzaileak hura eskuratzeko jasandako kostua, eragiketaren gaineko zergak barne.

- Ondasuna erabiltzen bada, aurreko paragrafoan aipatzen den kostuaren ehuneko 20 urtean.

- Lehenbizi erabili eta gero ematen bada, ematearen baloraziorako kontuan hartuko da aurreko erabileraren balorazioa.

Ordaintzailearena ez den garraio gailu bat erabiliz gero, hark jasaten duen kostua, zergak eta gastuak barne.

Aurreko kasu guztietan, baldin eta ordaintzaileak ibilgailuaren berezko gastuak ordaintzen baditu (konponketak, erregaia, aparkatzeko zerbitzua eta bidesariak), gauzazko etekinaren zenbatekoa hark jasandako kostua izango da.

Ibilgailua lanerako eta helburu partikularretarako erabiltzen bada, gauzazko ordainsaria letra honetan ezarritako arau guztien araberrako balorazioaren ehuneko 50 izango da.

c) Diruaren legezko korritu tasa baino tasa baxuagoarekin ematen diren maileguen kasuan, gauzazko etekinaren balorazioa ordain-dutako korrituen eta zergaldian indarrean egon den diruaren legezko korrituen arteko diferentzia izango da.

d) Ondoko errenten kasuan, ordaintzaileak jasandako gastua, eragiketaren gaineko zergak barne:

- Mantenu, ostatu, bidaia eta antzekoengatik jasotako prestazioak.

- Aseguru kontratuengatik edo antzeko beste batzuegatik ordaintzen diren primak edo kuotak, foru arau honetako 17. artikuluko 2. idatz zatiko e) eta f) letretan xedatutakoa gorabehera.

- Zergadunaren, beraren ezkontidearen edo izatezko bikotekidearen edo berarekin ahaidetasunaz lotutako pertsonen (ezkontzaren edo izatezko bikotearen eraketaren ondoriozkoak barne) ikasketa gastuak eta mantenu gastuak ordaintzeko erabiltzen diren kopuruak, foru arau honetako 17. artikuluko 2. idatz zatiko c) lettran ezarritakoa gorabehera.

e) Borondatezko gizarte aurreikuspeneko erakundeetako bazkide babesleek, laneko pentsio funtsen jarduerak eta gainikuspena araupetu dituen Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2003ko ekainaren 3ko 2003/41/CE Zuzentarauan ezarritako pentsio planek edo enpresa sustatzaileek ordaindutako kontribuzioak eta ekarpenak, eta enpresaburuek pentsioengatik hartutako konpromisoei aurre egiteko ordaindutako kopuruak, Planen eta Pentsioen Funtsak araupetu dituen Legearen Testu Bategineko lehenengo xedapen gehigarrian eta hura garatu duen arautegian ezarritakoaren arabera. Gainera, enpresaburuek mendetasun aseguruengatik ordaintzen dituzten kopuruak.

Aurreko letretan ezarritakoa gorabehera, lanaren etekina gauzazkoa denean eta ohiko jardueratzat gauza hori sortzea duen enpresa batek ematen duenean, balorazioa ezin da izan ondasuna, eskubidea edo zerbitzua jendearentzat daukan prezioa baino gutxiago.

Jendearentzako prezioa Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Estatutuari buruzko abenduaren 22ko 6/2003 Legeko 15. artikuluan ezarri da (ohiko deskontuak kendu behar zaizkio). Deskontu arrunt edo ohikotzat hartuko dira enpresako langileekin pareka daitezkeen beste talde batzuei eskainitako deskontuak, bai eta gauza bidezko ordainketa egitean indarrean dauden promozio deskontu orokorrak nahiz, bestela, ehuneko 15 edo urteko 1.000 euro gainditzen ez dutenak.

3. Jarduera ekonomikoek sortzen dituzten gauzako errentak baloratzeko Sozietateen gaineko Zergari buruzko Foru Arauan xedatutakoa aplikatuko da.

4. Ondareko gauzako irabaziak foru arau honetako 44. eta 47. artikuluen arabera baloratuko dira.

5. Gauzako errentak zerga oinarrian integratzeko, aurreko arauen aplikazioaren emaitzako balioari konturako sarrera gehitu behar zaio, errenta jaso duenari jasanari ez bazaio.

IX. KAPITULUA

ERRENTA MOTAK

61. artikulua. Errenta motak.

Zergaren karga kalkulatzeko zergadunaren errentak honela sailkatzen dira: alde batetik errenta orokorra eta beste batetik aurrezkiaren errenta.

62. artikulua. Errenta orokorra.

Honako hauek sartu behar dira errenta orokorrean: hurrengo artikuluan xedatutakoaren arabera aurrezkiaren errentakoak ez diren etekinak eta ondareko irabaziak eta galerak, bai eta foru arau honetako 51. eta 52. artikuluetan eta Sozietateen gaineko Zergari buruzko Foru Arauko VI. tituluko III. kapituluan aipatzen diren errenta egozketak ere.

63. artikulua. Aurrezkiaren errenta.

Aurrezkiaren errentan sartu behar dira:

- a) Foru arau honetako 32. artikuluko 1. idatz zatian aipatzen diren etxebizitzek sortzen dituzten kapital higiezinaren etekinak.
- b) Foru arau honetako 34., 35. eta 36. artikuluetan ezarritako kapital higigarriaren etekinak. Hala ere, arauz ezartzen diren kasuetan izan ezik, foru arau honetako 35. artikuluan eta 54. artikuluko hirugarren paragrafoan ezarritako kapital higigarriaren etekinak, Sozietateen gaineko Zergaren Foru Arauak 42. artikuluan xedatutakoaren arabera zergadunari lotuta dauden erakundeek emanak, errenta orokorrean sartu behar dira.
- c) Ondare elementuak eskualdatuta sortzen diren ondare irabaziak eta ondare galerak.

X. KAPITULUA

ERRENTEN INTEGRAZIOA ETA KONPENTSAZIOA

64. artikulua. Errenten integrazioa eta konpentsazioa.

- 1. Zerga oinarria kalkulatzeko zergadunaren errenten zenbateko positiboak edo negatiboak integratu eta konpentsatuko dira foru arau honetan ezarritakoaren arabera.
- 2. Errentaren sailkapena kontuan hartuta, zerga oinarrian bi zati daude:

Zerga oinarri orokorra.

Aurrezkiaren zerga oinarria.

65. artikulua. Errenten integrazioa eta konpentsazioa zerga oinarri orokorrean.

Zerga oinarri orokorra saldo hauen batura da:

- a) Foru arau honetako 62. artikuluan aipatzen diren etekinak (jarduera ekonomikoenak ez beste guztiak) eta errenta egozketak, zergaldi batekoak, euren artean inolako mugarik gabe integratuta eta konpentsatuta sortzen den saldoa.
- b) (10) Jarduera ekonomikoen zergaldi bateko etekinak euren artean inolako mugarik gabe integratuta eta konpentsatuta sortzen den saldoa. Eraitza saldo negatiboa bada, jarduera ekonomikoak hurrengo hogeita hamar urteetan sortzen duen saldo positiboarekin konpentsatuko da, Sozietateen gaineko zergaren Foru Arauko 55. artikuluan ezartzen denarekin bat etorriz.

(16) 65. artikuluko b) letrako azken paragrafoa ezabatzen da.

- c) Zergaldiko ondareko irabaziak eta galerak (hurrengo artikuluan aipatzen direnak ez beste guztiak) euren artean integratuta eta konpentsatuta sortzen den saldo positiboa.

Letra honetan aipatzen den integrazioaren eta konpentsazioaren eraitza saldo negatiboa bada, horren zenbatekoa artikuluko honetako a) eta b) letretan ezarritako

errenten baturaren saldo positiboarekin konpentsatu behar da, hau da, zergaldi berean lortutako saldo positiboarekin (muga: saldo horren ehuneko 10).

Konpentsazioaren ondoko saldoa negatiboa bada, kopurua hurrengo lau urteetan zehar konpentsatuko da artikuluko honetako aurreko letretan ezarritako hurrenkeran.

Ondoko ekitaldi bakoitzean gehieneko kopurua konpentsatu beharko da, betiere lau urteko epealdiaren barruan, aurreko ekitaldietako ondare galerekin metatuz.

66. artikulua. Errenten integrazioa eta konpentsazioa aurrezkiaren zerga oinarrian.

1. Aurrezkiaren zerga oinarria honako saldo hauek batuz ateratzen den saldo positiboa da:

a) Foru arau honetako 63. artikuluko a) eta b) letretan aipatzen diren etekinak, zergaldi batekoak, euren artean integratuta eta konpentsatuta sortzen den saldoa.

Letra honetan aipatzen den integrazioaren eta konpentsazioaren emaitza saldo negatiboa bada, zenbateko hori letra honetan aipatzen diren etekinetatik ondoko lau urteetan agerian jartzen direnen saldo positiboarekin soilik konpentsatu ahal ezingo da.

b) Foru arau honetako 63. artikuluko c) letran aipatzen diren ondareko irabaziak eta galerak, zergaldi batekoak, euren artean integratuta eta konpentsatuta sortzen den saldoa.

Letra honetan aipatzen den integrazioaren eta konpentsazioaren emaitza saldo negatiboa bada, zenbateko hori letra honetan aipatzen diren irabazi-galereetatik ondoko lau urteetan agerian jartzen direnen saldo positiboarekin soilik konpentsatu ahal ezingo da.

2. Aurreko apartatuan jasotako konpentsazioak ondorengo ekitaldietako bakoitzak baimentzen duen kopuru gehienekoan egingo dira eta, bide batez, aurreko apartatuan aipatzen den lau urteko epearen barruan egin beharko da, ondorengo ekitaldietan errenta negatiboak bailiran jasoz.

Behar den kasuetan zergadunak agiri bidez frogatu beharko ditu konpentsatu nahi dituen saldo negatiboen sorburuak eta kopuruak, sortu diren ekitaldia gorabehera.

V. TITULUA

LIKIDAZIO OINARRIA

67. artikulua. Likidazio-oinarria: orokorra eta aurrezkiarena.

1. Likidazio oinarriak bi osagai dauzka: likidazio oinarri orokorra eta aurrezkiaren likidazio oinarria.

2. Likidazio oinarria kalkulatzeko ondoko murrizketa hauek aplikatu behar dira zerga oinarri orokorrean (hauexek soilik eta hemen azaldutako hurrenkeran):

Lehenengoa. Konpentsazio pentsioengatik eta urteko mantenuagatik egiten diren murrizketak.

Bigarrena. Gizarte aurreikuspeneko sistemetara egindako ekarpenengatik eta kontribuzioengatik aplikatzen den murrizketa.

Hirugarrena. Zerga batera ordaintzeagatik aplikatzen den murrizketa.

Idatz zati honetan aipatzen diren murrizketen aplikazioak ezin du ekarri likidazio oinarria orokorra negatiboa izatea, ez eta hura gehitu ere.

3. Aurrezkiaren likidazio oinarria kalkulatzeko eragiketa hau egin behar da: aurrezkiaren zerga oinarritik 69. artikuluan ezarritako murrizketaren ondoko gerakina kendu behar da, egonez gero. Honen emaitza ezin da izan negatiboa.

68. artikulua. Likidazio oinarri orokor negatiboen konpentsazioa.

Likidazio oinarri orokorra negatiboa bada, hurrengo lau urteetako likidazio oinarri orokor positiboekin konpentsatu daiteke.

Kompentsazioa epealdi horretan egin behar da hurrengo ekitaldietako likidazio oinarri orokor negatiboekin pilatuta; ekitaldi bakoitzean gehieneko kopurua aplikatu behar da eta lau urteko epealdia amaitutakoan ezin da aplikatu konpentsaziorik.

Behar denean, zergadunak agiri bidez frogatu beharko du zein ekitalditakoak diren eta zenbatekoak diren konpentsatu nahi dituen likidazio oinarri orokor negatiboak (sortu diren ekitaldia gorabehera).

69. artikulua. Konpentsazio pentsioengatik eta mantenuko urtekoengatik aplikatzen diren murrizketak.

Zerga oinarri orokorrari eta, behar denean, aurrezkiaren zerga oinarriari murrizketa hauek aplikatuko zaizkie, foru arau honek 67. artikuluan ezarri den bezala: epailearen aginduz ezkontidearen edo izatezko bikotekidearen alde emandako konpentsazio pentsioak eta urteko mantenuko urteko kopurua, zergadunaren seme-alabei ordaindutakoak izan ezik.

Kompentsazio pentsioa edo mantenuko urteko kopurua ordaintzen duena haren jasotzailearekin bizi bada, murrizketa hau ezin da aplikatu.

70. artikulua. Gizarte aurreikuspeneko sistemetara egiten diren ekarpen eta kontribuzioengatik aplikatzen diren murrizketak.

1. Zerga oinarri orokorretik ken daitezke gizarte aurreikuspeneko sistemetara egiten diren ekarpen eta kontribuzio hauek:

1. Borondatezko gizarte aurreikuspeneko entitateetako bazkideek egindako ekarpenak, baldin eta beren xedea Borondatezko Gizarte Aurreikuspeneko Entitateen otsailaren 23ko 5/2012 Legeak 24. artikuluko 1. apartatuan aipatzen dituen kontingentziak eta

bazkide langileen langabezia estaltzea bada (lanaren etekin gisa egotzi zaizkien bazkide babesleen kontribuzioak ere bai).

2. Pentsio planen partaideek egindako ekarpenak, bai eta sustatzaileak egin eta partaideei lanaren etekin gisa egotzi zaizkien kontribuzioak ere.

3. Laneko pentsio funtsen jarduerak eta gainikuspena araupetu dituen Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2003ko ekainaren 3ko 2003/41/CE Zuzentarauan ezarritako pentsio planetara partaideek egindako ekarpenak, are enpresa sustatzaileek egindako kontribuzioak ere, hauek betez gero:

a) Zergei dagokienez, kontribuzioak prestazioa jasoko duen partaideari egotzi behar zaizkio.

b) Partaideari etorkizuneko prestazioa hartzeko eskubidea era ezeztazinean eskualdatu behar zaio.

c) Partaideari eskualdatu behar zaio kontribuzioaren baliabideen titulartasuna.

d) Azaroaren 29ko 1/2002 Legegintzako Errege Dekretuak onetsitako Pentsio Plan eta Funtsei buruzko Legearen Testu Bategineko 8.6 artikuluan ezarritako kontingentziak estali behar dira.

4. Gizarte aurreikuspeneko mutualitateetara egindako ekarpenak, betekizun hauek betez gero:

a) Betekizun subjektiboak:

1go. Gizarte Segurantzako araubide batean integraturik ez dauden profesionalak, beraien ezkontideek edo izatezko bikotekideek eta lehen mailako ahaide odolkideek edo lehen aipaturako mutualitateetako langileek gizarte aurreikuspeneko mutualitateekin kontraturiko aseguruengatik ordaindu dituzten kopuruak, hain zuzen ere azaroaren 29ko 1/2002 Legegintzako Errege Dekretuak onartutako Pentsio Plan eta Funtsei buruzko Legearen testu bategineko 8. artikuluko 6. idatz zatian araututako kontingentziak estaltzen dituen zatia, baldin eta gastu kengarritzat hartu ez badira jarduera ekonomikoen etekin garbiak foru arau honetako 27. artikuluko 1. arauko bigarren paragrafoan ezarritakoaren arabera kalkulatzear.

2gn. Gizarte Segurantzako araubideetako batean integratuta dauden profesionalak edo banako enpresariak, haien ezkontide edo izatezko bikotekideek, lehen graduko ahaide odolkideek eta mutualitateetako langileek gizarte aurreikuspeneko mutualitateekin hitzartutako aseguru kontratuen arabera ordaindutako kopuruak, azaroaren 29ko 1/2002 Legegintzako Errege Dekretuak onartutako Pentsio Plan eta Funtsei buruzko Legeko 8. artikuluko 6. idatz zatian ezarritako kontingentzien ondorioak estaltzeko diren heinean.

3gn. Besteren konturako langileek edo bazkide langileek gizarte aurreikuspeneko mutualitateekin hitzartutako aseguru kontratuen arabera ordaindutako kopuruak, are sustatzaileek haien alde lanaren etekin gisa egotzitakoak ere, baldin eta azaroaren 29ko 1/2002 Legegintzako Errege Dekretuak onartutako Pentsio Plan eta Fondoiei

buruzko Legeko lehenengo xedapen gehigarrian ezarritakoarekin bat etorriz egiten badira bazkide langileen langabezia estaltzeko.

b) Azaroaren 29ko 1/2002 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onartutako Pentsio Plan eta Funtsei buruzko Legearen testu bategineko 8. artikuluko 8. idatz zatian pentsio planei dagokienez jasotako kasuetan bakarrik gauzatu ahal izango dira mutualisten eskubide kontsolidatuak.

5. Bermatutako aurreikuspen planei ordaindutako primak. Bermatutako aurreikuspen planak aseguru kontratuak dira eta hauexek dira beraien betekizunak:

a) Zergaduna izan behar da aseguru hartzailea, aseguraturua eta aseguratuaren onuraduna. Nolanahi ere, haren heriotzak prestazioa jasotzeko eskubidea ekar dezake, azaroaren 29ko 1/2002 Legegintzako Errege Dekretuak onartutako Pentsio Plan eta Funtsei buruzko Legearen testu bateginean ezarri den bezala.

b) Azaroaren 29ko 1/2002 Legegintzako Errege Dekretuak onartutako Pentsio Plan eta Funtsei buruzko Legearen testu bategineko 8. artikuluko 6. idatz zatian ezarritako kontingentziak baizik ez dira estali behar, eta estalduraren xede nagusia erretiroa izan behar da. Kontratu hauetan, kopuruak Legearen testu bategineko 8. artikuluko 8. idatz zatian ezarritako kasuetan soilik baliatu ahal izango dira alde aurretik. Kontratu horietan ez da aplikatuko Aseguru Kontratuari buruzko urriaren 8ko 50/1980 Legeko 97. eta 99. artikuluetan xedatutakoa.

c) Korrituak bermatu behar dira eta teknika aktuarialak erabili behar dira.

d) Polizaren baldintzetan berariaz eta modu nabarmenean agertu behar da bermatutako aurreikuspen plana dela.

e) (5) Erregelamendu bidez ezarriko dira hornidura matematikoa beste aurreikuspen plan aseguru batera aldatzeko betekizunak eta baldintzak.

Foru arau honetan eta araua garatzeko arauetan berariaz erregulatuta ez dauden alderdietan, kontratu horien ekarpen, kontingentzia eta prestazioen araubidea pentsio-planen arautegi erregulatzaillearen arabera izango da, salbu hornidura teknikoan alderdi finantzario eta aktuarialetan. Bereziki, bermatutako aurreikuspen planen eskubideak ezin dira bahitu eta ezin zaie ezarri epai edo administrazio trazarik harik eta prestaziorako eskubidea sortu arte edo eskubideok, gaixotasun larria edo langabezialdi luzea dela eta baliatu arte, edo gutxienez hamar urteko antzintasunez ordaindutako hobariei badagozkie.

6. Langileek azaroaren 29ko 1/2002 Legegintzako Errege Dekretuak onartutako Pentsio Plan eta Funtsei buruzko Legearen testu bategineko lehenengo xedapen gehigarrian ezarritakoaren arabera enpresen gizarte aurreikuspeneko planetarako egin dituzten ekarpenak, hartzailearen kontribuzioak barne. Enpresen gizarte aurreikuspeneko planek ondokoak bete behar dituzte nahitaez:

a) Honelako aseguru kontratuetan bereizketarik ezaren, kapitalizazioaren, ekarpenen ezeztazintasunaren eta eskubide egozketaren printzipioak aplikatuko dira, azaroaren

29ko 1/2002 Legegintzako Errege Dekretuak onartutako Pentsio Plan eta Funtsei buruzko Legearen testu bategineko 5. artikuluko 1. zenbakian ezarritakoak.

b) Polizak zehaztuko ditu hartzaileak gizarte aurreikuspeneko plana betetzeko ordaindu beharko dituen primak; primak aseguratuei egotziko zaizkie.

c) Polizaren baldintzetan berariaz eta modu nabarmenean agertu behar da enpresaren gizarte aurreikuspeneko plana dela.

d) Hornidura automatikoa mora bereko beste aurreikuspen plan batera eramateko betekizunak eta baldintzak arau bidez ezarriko dira.

e) Aurreko 5. zenbakiko b) eta c) letretan xedatutakoa.

Foru arau honetan eta berau garatzen duten arauetan berariaz arautzen ez diren kasuetan aurreko 5. zenbakiko azken paragrafoan xedatutakoa aplikatuko da.

7. Mendetasun larriaren edo mendetasun handiaren arriskua bakarrik estaltzen duten aseguru pribatuei ordaindutako primak, autonomia pertsonala sustatzeko eta mendetasunean dauden pertsonen laguntza emateko abenduaren 14ko 39/2006 Legean xedatutakoaren arabera.

Halaber, zergadunaren hirugarren gradura arteko ahaide zuzenek edo albo ahaideek, edo haren ezkontide edo izatezko bikotekideak, edo zergaduna tutoretza edo harrera araubidean euren kargura duten pertsonak, euren zerga oinarri orokorretik kendu ahal izango dituzte aseguru horiei ordaindutako primak, hurrengo artikuluan ezarritako gehieneko murrizketa kontuan hartuta.

Zergadun berarentzat primak ordaintzen dituzten pertsona guztiek urtean aplikatutako murrizketen batura ezin da izan 5.000 euro baino gehiago, zergadunarenak berarenak barne.

Zergadun batentzat hainbat prima ordaintzen direnean, lehenengo eta behin zergadunak berak ordaindutako primen murrizketa aplikatu behar da; gero, lehen murrizketa 5.000 eurotik gorakoa ez bada, beste pertsona batzuek haren alde ordaindutako primei dagokien murrizketa aplikatu ahal izango dute euren zerga oinarri orokorrean, behar den proportzioan.

Prima horiek ez daude Oinordetza eta Dohaintzen gaineko Zergaren kargapean.

Aseguru kontratuak aurreko 5. zenbakiko a) eta c) letretan xedatutakoa bete behar du.

Foru arau honetan eta berau garatzen duten arauetan berariaz arautzen ez diren kasuetan aurreko 5. zenbakiko azken paragrafoan xedatutakoa aplikatuko da.

Mendetasuneko talde aseguru egiten bada Pentsio Planei eta Funtsei buruzko Legearen Testu Bategineko lehenengo xedapen gehigarrian ezarritakoarekin bat etorriz, aseguru hartzaile bakarra enpresa izan behar da eta langilea aseguratua eta onuraduna izan behar da.

Idatz zati honetan ezarritakoa arau bidez garatuko da.

2. Aurreko idatz zatiko lehen zazpi zenbakietan ezarritako gizarte aurreikuspeneko sistemek ematen dituzten prestazioak oso-osorik daude Zergaren kargapean; inolaz ere ezin kendu izango dira murrizketa eragin ez duten ekarpen eta kontribuzioen gaindikinak.

3. Hurrengo artikuluan ezarritako mugen arabera aplikatzen diren murrizketak gorabehera, zergadunaren ezkontideak edo izatezko bikotekideak ez badu lortu zerga oinarri orokorrean integratu beharreko errentarik, edo urtean lortutako halako errenten zenbatekoa 8.000 euro baino gutxiago bada, zerga oinarri orokorrean ezkontidea edo izatezko bikotekidea mutualista, partaide edo bazkide den gizarte aurreikuspeneko sistemetara egindako ekarpenak direla eta; murrizketa 2.400 eurokoa izan daiteke urtean gehienez.

Ekarpen horiek ez daude Oinordetza eta Dohaintzen gaineko Zergaren kargapean.

4. Baldin eta, pentsio plan eta funtsei buruzko araudian aurreikusitako kasuak, borondatezko edo nahitaezko baja edo gizarte aurreikuspeneko erakundearen likidazioa gertatu gabe, zergadunak artikulua honetan aipatzen diren gizarte aurreikuspeneko sistemetan dituen eskubide sendotuak eta eskubide ekonomikoak erabiltzen baditu osorik edo zati batean, zerga oinarri orokorrean aplikatutako bidegabeko murrizketen zenbatekoa itzuli beharko du autolikidazio osagarrien bidez, berandutze korrituak gehituta. Zerga ordaintzeari dagokionez, egindako ekarpenen zenbatekoaren gainetik jasotako kopuruak (sustatzaileak egotzitako ekarpenak tartean, halakorik bada) lanaren etekintzat hartuko dira, jaso diren zergaldian.

5. Aurreko 1. eta 3. idatz zatietan aipatzen diren gizarte aurreikuspeneko sistemetara bazkidea, partaidea, mutualista edo aseguratua erretiratu ondoko zergaldia hasi ondoren egiten diren ekarpenek eta kontribuzioek ez dute murriztuko zerga oinarria.

6. Halaber, gizarte-aurreikuspeneko sistemei egindako ekarpen eta kontribuzioei dagokienez (aurreko 1. zenbakian aipatzen dira), halakoak egiten diren ekitaldi berean kapital gisako prestazioak jasotzen badira erretiroagatik edo estalitako kontingentziengatik baino beste arrazoi batzuegatik edo azaroaren 29ko 1/2002 Legegintzako Errege Dekretuko (Pentsio Plan eta Funtsei buruzko Legearen Testu Bategina onartzen duenak) 8. artikuluko 8. zenbakian aipatzen diren egoerengatik baino beste arrazoi batzuegatik, bada, orduan, murriztapenetan muga izango dute ekitaldian egindako ekarpenek; hain zuzen, ekitaldiko zerga-oinarrian benetan integratutako hartukizunen zenbatekoa izango da muga hori. (5)

Idatz zati honetan ezarritakoa ez zaie aplikatuko ondoko hauetara egiten diren ekarpenei eta kontribuzioei: laneko pentsio planak; enpresen gizarte aurreikuspeneko planak; laneko pentsio funtsen jardueri eta gainikuspenari buruzko Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2003ko ekainaren 3ko 2003/41/CE Zuzentarauan arautzen diren pentsio planak; gizarte aurreikuspeneko mutualitateak; laneko gizarte aurreikuspeneko erakundeak. Gainera, artikulua honetako 3. idatz zatian eta foru arau honetako 72. artikuluan aipatzen diren ekarpenei ere ez zaie aplikatuko.

71. artikulua. Gizarte aurreikuspeneko sistemetara egiten diren ekarpen eta kontribuzioengatik aplikatzen diren murrizketen mugak.

1. Berariazko araudian jasotako muga finantzarioak eragotzi gabe, gizarte aurreikuspeneko sistemetara egiten diren ekarpen eta kontribuzioengatik aplikatzen diren murrizketek muga hauek edukiko dituzte:

a) Partaide, mutualista eta aseguratuek aurreko artikuluan aipatzen diren gizarte aurreikuspeneko sistemetara egindako ekarpenen batura: 5.000 euro urtean.

b) Bazkide babesleek, enpleguko pentsio planen sustatzaileek (plan hauek aurreko artikuluko 1. idatz zatiko 2. eta 3. zenbakietan aipatzen dira), enpresen gizarte aurreikuspeneko tresna gisa edo enpresaren gizarte aurreikuspeneko planetan hartzaile gisa jarduten duten gizarte aurreikuspeneko mutualitateek bazkide, partaide, aseguratatu edo mutualisten alde egin eta haiei egotzitako enpresen kontribuzioen batura: 8.000 euro urtean.

Norbanako enpresaburuek gizarte aurreikuspeneko mutualitate edo erakundeetara, aurreko artikuluko 1. idatz zatiko 2. eta 3. zenbakietan aipatzen diren enpleguko pentsio planetara edo enpresen gizarte aurreikuspeneko planetara edo mendetasuneko talde aseguruetara egiten dituzten ekarpen propioak, beraiek sustatzaile eta partaide edo mutualista edo bazkide babesle edo onuradun direla, gehieneko kopuruan sartuko dira.

Borondatezko gizarte aurreikuspeneko erakundeetara egiten diren ekarpenek, aurreko paragrafoan aipatu direnek, arauz ezarritako baldintzak bete behar dituzte.

c) Idatz zati honetako aurreko letretan ezarritakoa gorabehera, eta horietan jarritako mugak errespetatuta, gizarte aurreikuspeneko sistemetara egindako ekarpenei eta kontribuzioei dagokien murrizketen muga 12.000 euro izango da urtean.

2. Aurreko paragrafoan jarritako mugak banaka eta independenteki aplikatuko zaizkio familia unitatean sartutako mutualista, partaide, aseguratatu edo bazkide bakoitzari.

3. Aurreko artikulua 1. idatz zatian aipatzen diren gizarte aurreikuspeneko sistemetara egindako ekarpenak egin dituzten bazkide, partaide, mutualista edo aseguratuek aukera edukiko dute ekarpenok hurrengo bost ekitaldietan murrizteko, aipatutako muga errespetatuta, baldin eta zerga oinarri orokorrean murriztu ezin izan badira artikuluko honen 1. idatz zatiko a) letran ezarritako gehieneko muga gainditzeagatik eta murrizketa aplikatzen den ekitaldian erretiratuta ez badaude.

Modu berean jokatu daiteke bai enpresa kontribuzioen gehiegiko zenbatekoekin, haien mugari dagokionez, bai artikuluko honen 1. idatz zatiko c) letran aipatutako guztirako muga aplikagarriekin.

Ekarpenak edo kontribuzioak zerga oinarri orokorrean ezin izan direnean murriztu hori nahikoa ez izateagatik, hurrengo bost ekitaldietan murriztu ahal izango dira, baldin eta murrizketa egiten den ekitaldian bazkide, partaide, mutualista edo aseguratua erretiratuta ez badago.

Halaber, hurrengo bost ekitaldietan murriztu ahal izango dira aurreko artikulua 3. idatz zatian xedatutakoa dela bide egindako ekarpenetatik idatz zati horretan ezarritako muga gainditzeagatik zerga oinarri orokorrean murriztu ezin izan diren ekarpenak, baldin eta murrizketa egiten den ekitaldian bazkide, partaide, mutualista edo aseguratutako den ezkontidea edo izatezko bikotekidea ordurako erretiratuta ez badago. Ekarpenak edo kontribuzioak zerga oinarri orokorrean ezin izan direnean murriztu hori nahikoa ez izateagatik, hurrengo bost ekitaldietan murriztu ahal izango dira, haiek gainditu gabe, baldin eta murrizketa egiten den ekitaldian bazkide, partaide, mutualista edo aseguratutako den ezkontidea edo izatezko bikotekidea erretiratuta ez badago.

Erregela horiek ez zaizkie aplikatuko beren araudi finantzarioan jasotako gehieneko mugak gainditzen dituzten ekarpen eta kontribuzioei.

4. Artikulu honetan ezarritakoaren ondorioetarako, zergaldi batean enpresaren ekarpenak eta kontribuzioak pilatzen badira, lehenengo kontribuzioei dagokien murrizketa aplikatuko da eta ondoren ekarpenei dagokiena. Batera zein bestera, 1. idatz zatiko a), b) eta c) letretan ezarritako mugak aplikatuko dira.

72. artikulua. Pertsona desgaituen alde eratutako gizarte aurreikuspeneko sistemetara egindako ekarpenengatik aplikatu daitezkeen murrizketak.

1. Foru arau honetako 70. artikuluan aipatzen diren gizarte aurreikuspeneko sistemetara ondoko pertsonen alde egiten diren ekarpenek zerga oinarri orokorra murriztu dezakete: ehuneko 65eko minusbalioetasun fisiko edo zentzumenezkoa edo handiagoa duten pertsonak, ehuneko 33ko minusbalioetasun psikikoa edo handiagoa duten pertsonak eta Kode Zibilean ezarritako arrazoiatarako bat dela medio epaileak desgaitutzat jotako pertsonak, ezintasunaren gradua gorabehera. Hona murrizketaren gehieneko kopuruak:

a) Pertsona bakoitzak ahaide duen edo tutoretzapean daukan pertsona desgaitu baten alde urtean egindako ekarpenak: 8.000 euro gehienez. Hori gorabehera, beraiek ere euren ekarpenak egin ditzakete gizarte aurreikuspeneko sistemetara, foru arau honetako 71. artikuluan ezarritako muga barruan.

Ekarpenak desgaituarekin hirugarren gradura arteko ahaidetasuna (zuzenekoa zein albokoa) daukaten pertsonak egin ditzakete, bai eta ezkontideak edo izatezko bikotekideak eta zaintzaren edo harreraren bidez desgaituaren kargura daudenean ere.

Kasu horietan pertsona desgaitua onuradun bakar izendatuta egon behar da modu ezeztazinean, edozein gertakizunetarako.

Hala ere, desgaitasuna daukan pertsona hiltzen bada, gertaera horrek alarguntasun edo zurtasun prestazioetarako edo ekarpenak egin dituztenentzako eskubidea sortu ahal izango du egindako ekarpenen proportzioan.

b) Desgaituak berak urtean egindako ekarpenak: 24.250 euro gehienez.

Pertsona desgaitu baten alde urtean egindako ekarpen guztien murrizketen zenbatekoa, desgaituak egindakoak ere zenbatuta, ezin da izan 24.250 euro baino gehiago. Horretarako, urtean zehar desgaitasuna daukan pertsona baten alde ekarpen

batzuk egin badira, lehenik eta behin desgaituak berak egindako ekarpenek sortuko dituzte murrizketak eta gero, aurrean ezarritako 24.250,00 euroko mugara iritsi ezean, beste pertsona batzuek euren zerga oinarrietan aplikatu ahal izango dituzte egindako ekarpenen ziozko murrizketa, modu proportzionalean. Pertsona desgaitu baten aldeko ekarpenak egiten dituzten pertsonak aplikatutako murrizketen zenbatekoa ezin da 24.250,00 euro baino gehiago.

Idatz zati honetan ezarritako mugak batera aplikatuko zaizkie pertsona desgaitu bakoitzaren alde eratutako gizarte aurreikuspeneko sistema guztiei.

2. Zerga oinarri orokorra nahikoa ez izateagatik edo aurreko idatz zatiko a) letran ezarritako mugaz gaindikoak izateagatik murrizketarik eragiten ez duten ekarpenek hurrengo bost ekitaldietan eragin ahal izango dute murrizketa.

Arau hau ez zaie aplikatuko berariazko finantza arautegian ezarritako gehieneko mugak gainditzen dituzten ekarpenei.

3. Artikulu honetan aipatzen diren ekarpenak ez daude Oinordetza eta Dohaintzen gaineko Zergaren kargapean.

4. Desgaitasuna duten pertsonen alde eratutako gizarte aurreikuspeneko sistemei buruzko arautegian ezarrita ez dauden kasuetan, baja hartuz gero (nork bere borondatez zein behartuta) eta erakundea desegin eta likidatuz gero, prestazioak jasotzeko eta eskubide kontsolidatuak edo eskubide ekonomikoak alde baliatzeko foru arau honetako 70. artikuluko 4. idatz zatian xedatutakoa aplikatuko da

73. artikulua. (9) (16) Zerga batera ordaintzeagatik aplikatzen den murrizketa.

1. Foru arau honetako 98. artikuluan xedatzen denaren arabera baterako tributazioa hautatuz gero, 4.347 euroko murrizketa egin daiteke urteko autolikidazioko zerga oinarri orokorrean.

2. Aurreko idatz zatiko murrizketa 3.776 eurokoa izango da foru arau honetako 98. artikuluko 2. apartatuan aipatzen diren familia unitateen autolikidazioan.

VI. TITULUA

KUOTA OSOA

74. artikulua. Kuota osoa zer den.

Oro har, kuota osoa kopuru hauen batura da:

- Likidazio oinarri orokorrari hurrengo artikuluko 1. idatz zatiko karga eskala aplikatzearen emaitzako kopurua. Kopuru hau foru arau honetako 77. artikuluan ezarritakoaren arabera murriztuko da; ezin da izan negatiboa.

- Aurrezkiaren likidazio oinarriari 79. artikuluko 1. idatz zatiko karga eskala aplikatzearen emaitzako kopurua.

- Bidezkoa denean, hogeigarren xedapen gehigarrian xedatutakoa aplikatzearen emaitzako kopurua.

75. artikulua. Likidazio oinarri orokorraren eskala.

1. (9) (16) Likidazio oinarri orokorrari eskala honetan adierazten diren tasak aplikatuko zaizkio:

Likidazio oinarriaren muga Euroak	Kuota osoa Euroak	Likidazio oinarria, gainerakoa Euroak	Aplikatu beharreko tasa Ehunekoa
0,00	0,00	16.030,00	23,00
16.030,00	3.686,90	16.030,00	28,00
32.060,00	8.175,30	16.030,00	35,00
48.090,00	13.785,80	20.600,00	40,00
68.690,00	22.025,80	26.460,00	45,00
95.150,00	33.932,80	31.700,00	46,00
126.850,00	48.514,80	58.100,00	47,00
184.950,00	75.821,80	Hortik gora	49,00

2. Batez besteko karga tasa orokorra kalkulatzeko eragiketa hau egin behar da: aurreko idatz zatian aplikatzearen emaitzako kuotaren eta likidazio oinarri orokorraren arteko zatiketa egin eta emaitza (zatidura) ehunez biderkatu. Batez besteko karga tasa orokorra bi hamartarrekin eman behar da.

3. Zergadunaren batez besteko karga tasa (aurreko idatz-zatian aipatutakoa) Sozietateen gaineko Zergaren oinarri orokorra baino gehiago bada, kuota osoari txiki-pen hau aplikatuko zaio: batez besteko karga tasaren eta Sozietateen gaineko Zergaren oinarri orokorraren arteko kenketaren emaitzako tasa jarduera ekonomikoen

etekin garbi positiboaren osagai diren ondare irabazien zenbatekoari aplikatzearen emaitzako zenbatekoa.

Aurreko paragrafoan xedatutakoa aplikatzeko, ondare irabazien zenbatekotik jardueraren etekin garbia kalkulatzeko kontuan hartutako ondare galeren zenbatekoa kenduko da, halakorik egon bada.

76. artikulua. Aurrezkiaren likidazio oinarriari aplikatuko zaion eskala.

1. Aurrezkiaren likidazio oinarria ondoko eskalako tasen arabera kargatuko da:

Aurrezkiaren likidazio oinarriaren zatia (euroak)	Karga-tasa (ehunekoa)
2.500,00 arte	20,00
2.500 - 10.000,00	21,00
10.000,01 - 15.000,00	22,00
15.000,01 - 30.000,00	23,00
30.000,01 eurotik gora	25,00

2. Aurrezkiaren gaineko batez besteko karga tasa kalkulatzeko eragiketa hau egin behar da: aurreko idatz zatian aplikatzearen emaitzako kuotaren eta likidazio oinarri orokorraren arteko zatiketa egin eta emaitza (zatidura) ehunez biderkatu. Aurrezkiaren gaineko batez besteko karga tasa bi hamartarrekin eman behar da.

77. artikulua. (9) (16) Kuotaren murrizketa.

Zergadunek 1.432 euroko murrizketa egin dezakete kuotan, autolikidazio bakoitzean, foru arau honetako 74. artikuluan ezartzen denaren arabera.

VII. TITULUA

KUOTA LIKIDOA ETA KENKARIAK

I. KAPITULUA

KUOTA LIKIDOA

78. artikulua. Kuota likidoa zer den.

1. Kuota likidoa kalkulatzeko kuota osoari titulu honetan ezarritako kenkariak eta foru arau honetan berariaz ezartzen diren gainerako guztiak aplikatu behar zaizkio.

2. Kuota likidoa ezin da izan negatiboa.

II. KAPITULUA

FAMILIA KENKARIAK ETA KENKARI PERTSONALAK

79. artikulua. Ondorengo ziozko kenkaria.

1. (9) (16) Kenkari hau aplikatuko da zergadunarekin bizi den ondorengo ahaide bakoitzeko:

a) 603 euro urtean lehenengoagatik.

b) 747 euro urtean bigarrenagatik.

c) 1.261 euro urtean hirugarrenagatik.

d) 1.490 euro urtean laugarrenagatik.

e) 1.946 euro urte bosgarrenarengatik edo hurrengo ondorengoengatik.

2. (9) (13) (16) Zergadunarekin bizi den sei urtetik beherako ondorengo bakoitzeko beste 347 euro kenduko dira urtean, aurreko zenbakiaren arabera kenkaria aplikatzeaz gainera.

Zergadunarekin bizi den sei urtetik hamasei urtera bitarteko ondorengo bakoitzeko aurreko idatz zatiaren arabera kenkaria aplikatzeaz gainera beste 54 euro kendu daitezke urtean. Kenkari hau ezin da bateratu aurreko paragrafoan ezarritakoekin.

2.bis (10) Aurreko 1. atalak aipatzen duen kenkaria ehuneko 15 handituko da zergadunak 4.000 biztanle baino gutxiago dituen Arabako udalerrri batean finkatzen badu ohiko etxebizitza. Horretarako, beharrezkoa izango da familia-unitateak udalerrri horretan jartzea bere interes-zentro nagusia; horrek esan nahi du bertan ezartzea, besteak beste, gizarte, osasun eta hezkuntza harremanak.

3. Ezin da aplikatu kenkaririk ondoko egoeretako batean dauden ondorengoengatik:

a) Hogeita hamar urte baino gehiago dauzkate; salbuespena: foru arau honetako 82. artikuluan ezarritako kenkaria egiteko eskubidea ematen dutenak.

b) Zergaldiko urteko errentak, salbuetsitakoak kontuan hartu gabe, lanbide arteko gutxieneko soldata baino gehiago izan dira, edo kideren batek lanbide arteko gutxieneko soldatetik gorako urteko errentak, salbuetsitakoak zenbatu gabe, lortu dituen familia unitate bateko kide dira.

c) Zergaldian zerga honen autolikidazioa aurkeztu dute edo aurkeztu behar dute.

4. (10) Ondorengoak gradu bereko aurreko batzuekin batera bizi badira, kenkaria hainbanatuko da eta ondorengo bakoitzari berdin egingo zaio.

Aurreko 2.bis atalean aipatutako kenkaria aplikatzeko eskubidea ondorengo guztiei ez badagokie, aurreko paragrafoan xedatutako hainbanaketa egiteko, ondorengo bakoitzak, tokatzen zaion kenkaria kalkulatzeko aldera, kontuan izango du bere egoerari dagokion zenbatekoa, aipatutako 2.bis atalean adierazitakoa aplikagarri zaion ala ez aintzat harturik.

Baldin badira ahaidetasun-gradu ezberdina duten aurrekoekin bizi diren ondorengoak, soilik izango dute kenkari honetarako eskubidea gradurik hurbilena duten aurrekoekin; haien artean hainbanatu eta baliatuko dute zati berdinetan. Dagokion zergaldian, aurrekoen artean batek ere ez badu gutxieneko soldata interprofesionala baino handiagoak diren urteroko errentak lortzen, salbuetsiak barne, kenkaria gradu urruneneko ondorengoei pasatuko da.

5. (10) Erabaki judizial batengatik ondorengoak ekonomikoki mantentzeko beharra izanez gero, kenkaria ondorengoaren mantentze ekonomikoaren ardura duen gurasoaren autolikidazioan egingo da, karga horrek berak bakarrik hartzen badu bere gain, edo erdibana egingo da, kontuan izanik aurreko 4. Atalaren bigarren paragrafoan adierazitakoa, guraso bakoitzaren autolikidazioan, baldin eta ondorengoaren mantentze ekonomikoa bien ardura bada. Atal honek aipatzen dituen kasuetan agintari judizial eskudunek xedatutakoaren arabera jardungo da eta aipatutako mantentze ekonomikoaren benetakotasuna eta eragingarritasuna egiaztatu behar izango da.

6. Artikulu honen ondorioetarako, ondorengo ahaideekin parekatuko dira adin txikikoak babesteko eskumena duen erakunde publikoaren aurrean hitzartutako tutoretza edo harrera dela eta zergadunarekin lotuta dauden pertsonak.

80. artikulua. Seme-alaben mantenerako urtekoak ordaintzearen ziozko kenkaria.

1. (16) Epaille batek erabakiz zergadunak seme-alaben mantenerako urtekoak ordaintzen baditu, kontzeptu horrengatik ordaindutako kopuruaren ehuneko 15eko kenkaria aplikatu ahal izango du, muga honekin: aurreko artikuluko 1. idatz zatian ezarritako kenkariaren zenbatekoaren ehuneko 30 ume bakoitzeko.

2. (16) Aurreko apartatuan ezartzen dena gorabehera, epaille batek erabakitzen badu bi gurasoek ordaindu behar dituztela bien seme-alaben mantenerako urteko kopuruak, kenkaria bietako batek baino ezin izango du aplikatu, zergaldian zenbatekorik handiena ordaindu duenak, hain zuzen. Kenkariaren oinarria kalkulatzeko, guraso horren kontribuziotik besteak egindako kontribuzioaren zenbatekoa kendu behar da.

Baldin eta zergaldian gurasoek kopuru bera ordaintzen badute seme-alaben mantenerako, kenkari hau ezin izango da aplikatu.

81. artikulua. Aurreko ahaideen ziozko kenkaria.

1. (9) (16) Urte natural osoan zergadunarekin etengabe eta modu iraunkorrean bizi den aurreko ahaide bakoitzeko 289 euroko kenkaria aplikatu ahalko da.

Kenkari hori aplikatzeko, aurreko paragrafoan deskribatutako bizikidetzarekin parekatuko da kasu hau: ondorengo ahaideak bere ondarearen kontura diru kopuruak

ordaintzen badizkie gizarte zerbitzuen foru sarearen edo parekatuaren barruan ez dauden eta aurreko ahaidea egutegiko urte osoan etengabe bizi den egoitzei.

1.bis (10) Aurreko 1. atalak aipatzen duen kenkaria ehuneko 15 handituko da zergadunak 4.000 biztanle baino gutxiago dituen Arabako udalerrri batean finkatzen badu ohiko etxebizitza. Horretarako, beharrezkoa izango da familia-unitateak udalerrri horretan jartzea bere interes-zentro nagusia; horrek esan nahi du bertan ezartzea, besteak beste, gizarte, osasun eta hezkuntza harremanak.

2. Aurreko idatz zatiko kenkaria aplikatzeko ondokoak gertatu behar dira:

a) Aurrekoaren urteko errenten kopurua, salbuetsitakoak zenbatu gabe, ezin da izan zergaldiko lanbide arteko gutxieneko soldata baino gehiago.

b) Aurrekoaren familia unitatean ezin da egon inor zergaldiko lanbide arteko gutxieneko soldatatik gorako urteko errentarik daukanik, salbuetsitakoa zenbatu gabe.

c) Aurrekoak ez du aurkeztu behar zerga honen autolikidazioa zergaldian, ez aurkeztu beharrik eduki.

3. Aurreko ahaideren bat maila bereko hainbat ondorengo ahaiderekin bizi bada, kenkaria ondorengoan artean hainbanatuko da.

Aurrekoa ahaidetasun maila desberdineko hainbat ondorengorekin bizi bada, kenkaria egiteko eskubidea maila gertueneko ondorengoek soilik edukiko dute, eta kenkaria euren artean hainbanatuko dute. Ondorengo ahaidetako batek ere ez badu lortu zergaldian lanbide arteko gutxieneko soldatatik gorako urteko errentarik, salbuetsitakoak zenbatu gabe, maila urruneneko aurreko ahaideek edukiko dute kenkaria aplikatzeko eskubidea.

4. (10) Egoitzetan bizi diren aurrekoak badira, kenkaria aplikatuko zaie zentro horietako egonaldiaren gastuak ordaintzeko diru-kopuruan ordaindu izana faktura bidez egiaztatzen duten ahaidetik hurbilenei. Gastu horiek ordaintzen dituzten gradu bereko ahaideak badaude, kenkaria hainbanatu eta berdin aplikatuko zaie guztiei.

Aurreko 1.bis atalean aipatutako kenkaria aplikatzeko eskubidea ondorengo guztiei ez badagokie, aurreko paragrafoan xedatutako hainbanaketa egiteko, ondorengo bakoitzak, tokatzen zaion kenkaria kalkulatzeko aldera, kontuan izango du bere egoerari dagokion zenbatekoa, aipatutako 1.bis." atalean adierazitakoa aplikagarri zaion ala ez aintzat harturik.

82. artikulua. Desgaitasunaren edo mendetasunaren ziozko kenkaria.

1. (9) (16) Mendeko pertsona edo desgaitua den zergadun bakoitzagatik kenkari bat aplikatuko da, eta haren zenbatekoa zehazteko, kontuan hartuko da mendekotasunaren edo desgaitasunaren gradua zein den eta desgaituak hirugarren baten laguntza behar ote duen (gradu hori eta hirugarren baten laguntza behar izatea erregelamendu bidez ezarriko dira). Hona hemen kenkari horri dagokion taula:

Mendekotasunaren edo desgaitasunaren gradua eta hirugarren baten laguntza behar izatea	Kenkaria (euroak)
Ehuneko 33 - 65 bitarteko desgaitasuna	803
Ehuneko 65eko desgaitasuna edo handiagoa. Mendekotasun ertaina (I. gradua)	1.147
Ehuneko 75eko desgaitasuna edo handiagoa eta 15 - 39 puntu besteren laguntza behar izateagatik. Mendekotasun larria (II. gradua)	1.376
Ehuneko 75eko desgaitasuna edo handiagoa eta 40 puntutik gora besteren laguntza behar izateagatik. Mendekotasun oso larria (III. gradua)	1.717

Mendekotasunaren edo desgaitasunaren gradua eta laguntza behar izateagatik puntuak neurtzeko honako bi hauek ezartzen dutena aplikatuko da: abenduaren 23ko 1971/1999 Errege Dekretua, I. eranskina; otsailaren 11ko 174/2011 Errege Dekretua, mendekotasuna baloratzeko baremoa onartzen duena (baremo hori abenduaren 14ko 39/2011 Legeak, besteren menpean bizi diren pertsonen autonomia pertsonala eta arreta sustatzekoak).

Kenkari bera aplikatuko da ezkontidea edo izatezko bikotekidea pertsona desgaitua edo mendekoa bada eta zenbaki honetan ezartzen diren betekizunak betetzen baditu.

2. Kopuru bereko kenkaria aplikatu ahal izango da zergadunak bere kargura daukan ondorengo edo aurreko bakoitzagatik, bai eta laugarren gradurainoko (berau barne) albo ahaide bakoitzagatik ere, zeinahi ere dela beraren adina, baldin eta desgaituta edo mendetasunean badago eta zergaldian lanbide arteko gutxieneko soldata halako bitik gorako errentak lortu ez baditu, salbuetsitako errentak zenbatu gabe.

Aurreko edo ondorengo ahaidea edo laugarren gradurainoko (berau barne) albo ahaidea gizarte zerbitzuen foru sarekoa (ez horiekin berdinetsia) ez den egoitza zentro batean bizi bada, beraren ziozko kenkaria hango egonaldi gastuak ordaindu dituela faktura bidez frogatzen duen hurbileneko ahaideak aplikatu ahal izango du. Gastuok hurbiltasun gradu bereko hainbat ahaidek ordaindu badituzte, kenkaria hainbana aplikatu ahal izango dute.

Halaber, kenkari hau aplikatu ahal izango da desgaitasuna edo mendetasuna daukan pertsona zergadunarekin lotuta badago adingabekoen babesaren arloan eskumena daukan herri erakundearen formalizatutako tutoretza edo harrera dela bide eta beraren errenta lehen adierazitako kopurua baino gehiago ez bada.

3. Zergadunarekin aurreko idatz zatian adierazitako ahaideen edo berdinetsitakoen zerrendan ageri ez den 65 urtetik gorako pertsonaren bat bizi bada eta haren urteko

sarrerak, errenta salbuetsiak zenbat gabe, lanbide arteko gutxieneko soldata halako bi baino gutxiago izan badira, aurreko idatz zatian ezarritako kenkariak aplikatuko dira, mendetasunaren edo desgaitasunaren gradua eta besteren laguntza behar duenez kontuan hartuta.

4. Desgaitasuna edo mendetasuna daukan pertsonak zerga honen autolikidazioa aurkezten badu, bi aukera edukiko ditu: kenkaria osorik aplikatu bere aitorpenean edo osorik aplikatzea beraz arduratzen den zergadunak. Bigarrena hautatzen badu eta desgaitasuna edo mendetasuna daukan pertsona zergadun batzuen kargura badago, kenkaria haien artean hainbanatuko da eta hein bereko kenkaria aplikatuko zaie denei.

(16) 82. artikuluko 4. apartatuko azken paragrafoa ezabatzen da.

83. artikulua. (9) (13) (16) Adinaren kenkaria.

1. 65 urtetik gorako zergadun bakoitzeko 346 euroko kenkaria aplikatuko da.

Zergadunak 75 urte baino gehiago badauzka, aurreko paragrafoan aipatutako kenkaria 632 eurokoa izango da.

Apartatu honetan xedatzen dena aplikatzeko ezinbestekoa da zergadunaren zerga oinarria ez izatea 20.000 eurotik gorakoa.

2. 20.000-30.000 euro bitarteko zerga oinarria duten hirurogeita bost urtetik gorako zergadunek honela aplikatuko dute kenkari hau urtean: 346 euroko kenkari horri kendu egingo diote zerga oinarriari 20.000 euro kenduz lortzen den zenbatekoa bider 0,0346 eginez ateratzen den emaitza.

3. 20.000-30.000 euro bitarteko zerga oinarria duten hirurogeita hamabost urtetik gorako zergadunek honela aplikatuko dute kenkari hau urtean: 632 euroko kenkari horri kendu egingo diote zerga oinarriari 20.000 euro kenduz lortzen den zenbatekoa bider 0,0632 eginez ateratzen den emaitza.

4. Artikulu honen ondorioetarako, zerga oinarriaren zenbatekoa zerga oinarri orokorraren eta aurrezkiaren oinarri orokorraren batura izango da, foru arau honetako 65. eta 66. artikuluetan ezarritakoarekin bat etorriz. Zerga oinarri orokorra negatiboa izanez gero, aurrean aipatutako batura zero izango da.

Hala ere, foru arau honetako 69. artikuluan aipatzen den konpentsaziopentsioen eta janarirako urteko kopuruaren ondoriozko murrizketa aplikatzen bada zerga oinarri orokorrean eta (behar den kasuetan) aurrezkiaren zerga oinarrian, aurreko paragrafoan xedatzen denarekin bat etorriz kalkulaturako zerga oinarritik kenduko da.

84. artikulua. Egoera pertsonala eta familiarra zehaztea.

1. Kapitulu honetan ezarritako kenkariak aplikatzeko unean kontuan hartu behar diren egoera pertsonalaren eta familiarren egoeraren zehaztapena Zergaren sortzapen egunean bizi den egoera kontuan hartuz egingo da.

Kenkari horiek kalkulatzeko inolaz ere ezin da aplikatu inguruabarrak gertatu diren egutegiko egunen proportzioa.

2. Aurreko idatz zatian xedatutakoa gorabehera, zergaldian kenkaria aplikatzeko eskubidea ematen duen pertsona hil bada, kapitulu honetan ezarritako kenkariak aplikatzeko kontuan eduki beharreko inguruabar pertsonalak eta familiarrak hura hil denean izan den egoera aintzat hartuta zehaztuko dira, eta kenkaria ez da murriztuko egun horren araberrako proportzioan.

III. KAPITULUA

PERTSONA DESGAITUAREN ONDARE BABESTURA EGINDAKO EKARPENEN ZIOZKO KENKARIA

85. artikulua. Pertsona desgaitu baten ondare babestura egindako ekarpenengatik aplika daitekeen kenkaria.

1. Zergadunek ehuneko 30eko kenkaria aplikatu ahal izango dute (urtean 3.000 euro gehienez) pertsona desgaitu baten ondare babestura egindako ekarpenengatik. Horrela dago ezarrita pertsona desgaituen ondarea babestu eta Kode Zibila, Prozedura Zibilaren Legea eta zerga arautegia aldatzen dituen azaroaren 18ko 41/2003 Legean.

2. Aurreko idatz zatian aipatutako kenkaria aplikatu ahal izateko zergaduna pertsona desgaituaren ahaidea izan behar da (zuzenekoa zein albokoa), edo ezkontidea edo izatezko bikotekidea, edo haren tutoretza edo harrera eduki behar du.

Pertsona desgaituak berak bere ondare babestura egindako ekarpenek ez dute kenkarirako eskubiderik ematen.

3. Ekarpena diruzkoa ez bada, Irabazteko Xederik Gabeko Erakundeen Zerga Araubideari eta Mezenasgorako Zerga Pizgarriei buruzko uztailaren 12ko 16/2004 Foru Arauko 20. artikuluan ezarritakoa hartuko da kontuan kenkariaren zenbatekoa kalkulatzeko.

4. Pertsona desgaitu baten ondarrera egindako ekarpenei dagozkien ondasunen eta eskubideen eskuraketak ez daude Oinordetza eta Dohaintzen gaineko Zergaren kargapean.

IV. KAPITULUA

OHIKO ETXEBIZITZAGATIKO KENKARIAK

86. artikulua. Ohiko etxebizitza alokatzeagatiko kenkaria.

1. (10) Ohiko etxebizitzaren alokairuaren ziozko diru-kopuruak zergaldian ordaintzen dituzten zergadunek zergaldi horretan ordaindutako diru-kopuruaren 100eko 20ko

kenkaria aplikatu ahal izango dute, eta kenkariaren muga urteko 1.600 eurokoa izango da.

Hala ere, zergaduna familia ugari baten titularra bada, aurreko paragrafoko kenkaria ehuneko 25ekoa izango da eta beraren urteko zenbatekoa 2.000 euro izango da gehienez.

Halaber, eta atal honen lehen paragrafoan esandakoa gorabehera, 30 urtetik beherako zergadunen kasuan, aurreko paragrafoan aurreikusitako kenkaria ehuneko 30ekoa izango da, eta beraren urteko zenbatekoa 2.400 euro izango da gehienez.

Horretarako, ordaindutako zenbatekoari kendu egin beharko zaio zergadunak etxearen alokairurako jasotako diru-laguntzen zenbatekoa, zeinak salbuetsirik egongo baitira zerga honen arautegi erregulatzailaren arabera.

2. Kapitulu honetan xedatu denaren ondorioetarako, zergadunaren adina edo familia ugariaren titularitatea ezartzeko Zergaren sortzapen eguneko egoerari erreparatu beharko zaio.

3. (16) Baterako tributazioa hautatzen bada eta hainbat pertsonak badute kenkari horretarako eskubidea, batzuk 30 urtetik beherakoak eta beste batzuk adin horretatik gorakoak, aurreko 1. apartatuko hirugarren paragrafoan ezartzen diren ehunekoak eta muga aplikatuko dira.

4. (3) Baldin eta epaile batek ebazpen bidez ezartzen badu zergadunak bere kargura ordaindu behar duela familia etxebizitzaren alokairua, berak aplikatu ahal izango du artikuluko honetako kenkaria autolikidazioan. Betebehar hori bi zergadunei ezarri bazaie, kenkaria bien artean hainbanatuko da, eta bakoitzak bidezko proportzioan aplikatuko du bere autolikidazioan, aurreko 1. eta 2. idatz zatietan ezarritako ehunekoak eta gehieneko kopuruak kontuan edukita, salbu eta artikuluko honen laugarren idatz zatian xedatutako betekizunak betetzen diren; horrelakoetan, idatz zati horretan adierazitako ehunekoak eta muga aplikatzeko eskubidea izango dute.

87. artikulua. (10) Kenkaria ohiko etxebizitza erosteagatik.

1. Zergadunek ohiko etxebizitzaren erosketan zergaldian inbertitutako diru kopuruaren ehuneko 18ko kenkaria aplikatu ahal izango dute, euren kargura joan diren erosketa gastuak barne.

Halaber, ohiko etxebizitza erosteko besteren kapitalak erabiltzeagatik, zergadunen kargura joan diren besteren finantzaketak sortutako gastuak barne, zergaldian ordaindutako interesen ehuneko 18ko kenkaria aplika dezakete.

Aurreko 1. atalak aipatzen duen kenkaria ehuneko 20koa izango da zergadunak 4.000 biztanle baino gutxiago dituen Arabako udalerrri batean finkatzen badu ohiko etxebizitza. Horretarako, beharrezkoa izango da familia-unitateak udalerrri horretan jartzea bere interes-zentro nagusia; horrek esan nahi du bertan ezartzea, besteak beste, gizarte, osasun eta hezkuntza harremanak.

Kenkari hori aplikatzeko orduan, etxebizitza erostea izango da etxebizitza horren jabetza osoa eskuratzea; ez da indarrrik gabe geratuko jabetza hori beste titular batzuekin partekatzeagatik.

2. Urteroko gehienezko kenkaria, aurreko 1. ataleko aurreko bi paragrafoek jasotako kontzeptuakbatzeagatik, 1.530 eurokoa izango da.

Aurreko atalaren hirugarren paragrafoak aipatzen duen ehuneko 20ko portzentajea aplikatuz gero, urteroko gehienezko kenkaria, aurreko 1. ataleko aurreko bi paragrafoek jasotako kontzeptuakbatzeagatik, 1.836 eurokoa izango da.

3. Aurreko 1. atalak jasotzen dituen kontzeptuengatik zergadun bakoitzak elkarren segidako zergaldietan kendutako zenbatekoen batuketa ezin izango da izan 36.000 euroko zenbateko minoratua, Foru Arau honen 49. Artikuluan jasotakoaren arabera berrinbertsioa egiteagatik salbuetsitako dagoen ondare-irabaziaren zenbatekoaren ehuneko 18a aplikatzearen emaitzan.

4. Zergadunak 30 urte baino gutxiago baditu edo familia ugariren titularra bada, honako espezialitate hauek aplikatuko dira:

a) Aurreko 1. atalean ezarritako portzentajeak ehuneko 23koak izango dira, salbu eta artikulu honen 5. atalaren b) letrak aipatzen dituen kasuetan.

b) Aurreko 2. atalean ezarritako urteko gehienezko kenkaria 1.995 eurokoa izango da, salbu eta artikulu honen 5. atalaren b) letrak aipatzen dituen kasuetan.

(16) Baterako tributazioa hautatzen bada eta hainbat pertsonak badute kenkari horretarako eskubidea, batzuk 30 urtetik beherakoak eta beste batzuk adin horretatik gorakoak, ehuneko 23 aplikatuko da eta muga 1.955 euro izango da, artikulu honetako 5. apartatuko b) letran aipatzen diren kasuetan izan ezik.

Era berean, zergaduna 30 urtetik beherakoa edo familia ugariren titularra bada, eta aurreko 1. atalaren hirugarren paragrafoan xedatutakoa aplikagarri bada, honako espezialitate hauek aplikatuko dira:

a) Aurreko 1. atalean ezarritako portzentajeak ehuneko 25ekoak izango dira, salbu eta artikulu honen 5. atalaren b) letrak aipatzen dituen kasuetan.

a) Aurreko 2. atalean ezarritako urteko gehienezko kenkaria 2.346 eurokoa izango da, salbu eta artikulu honen 5. atalaren b) letrak aipatzen dituen kasuetan.

(16) Baterako tributazioa hautatzen bada eta hainbat pertsonak badute artikulu honetako 1. apartatuko hirugarren paragrafoan xedatzen dena aplikatzeko eskubidea, batzuk 30 urtetik beherakoak eta beste batzuk adin horretatik gorakoak, ehuneko 25 aplikatuko da eta muga 2.346 euro izango da, artikulu honetako 5. apartatuko b) letran aipatzen diren kasuetan izan ezik.

5. Artikulu honetan ezarritakoaren ondorioetarako, ohiko etxebizitza eskuratzearen parekotzat joko da:

a) Ohiko etxebizitza birgaitzeko diru-kopuruak.

b) Kreditu-entitateetan gordetako diru-kopuruak, araudiz ezartzen diren formalizazio-eta disposizio-betekizunak betetzen dituzten kontuetan, eta betiere kenkaria aplikatzeko eskubidea sortu duten kopuruak erabiltzen badira, kontua irekitzen datatik sei urte pasatu aurretik, ohiko etxebizitza erosteko eta birgaitzeko.

Disposizio-betekizuna ez da bete gabe geratuko kenkarirako eskubidea sortu duten diru-kopuruak kreditu-entitate berebanean edo beste batean osorik berriz jartzen badira edo sartzen badira zerga ordaindu baino lehen.

Etxebizitza-kontuaren zenbatekoa ohiko etxebizitza erosteko eta birgaitzekoerabiltzeko betekizuna ez da bete gabe geratuko zergaduna hiltzen baldin bada letra honetako lehen paragrafoak aipatzen duen epea iraungi aurretik.

Letra honek aipatzen dituen kontuetan gordetako diru-kopuruengatik, kenkarirako eskubidea sortu badute, ezin izango dira berriz kenkaririk egin ohiko etxebizitza erosi edo birgaitzekoerabiltzen direnean.

c) Erregelamendu bidez zehaztuko diren kasuak.

6. Birgaitzetzat joko dira jabeak bere ohiko etxebizitzan egindako lanak, lan horiek babestutako jarduketa gisa deklaratzeko ebazpena eman denean, ondare urbanizatu eta eraikia birgaitzeko jarduketa babestuei buruzko abenduaren 30eko 317/2002 Dekretuan xedatutakoaren arabera, edo bestela, abenduaren 12ko 2.066/2008 Errege Dekretua eta berau ordeztzen duten pareko arauen arabera babesteko moduko jarduketa deklaratu bada.

7. Erabaki judizial baten ondorioz ezarri bada familiaren etxebizitzagatiko zergadunak aurreko 1. atalak aipatzen dituen diru-kopuruetakoko bat ordaintzeko betebeharra, zergadunak eskubidea izango du bere autolikidazioan artikuluko honetako aipatzen duen kenkaria. Betebehar hori zergadun biei egokituko balitzaie, kenkaria haien artean hainbanatuko da eta dagokion proportzioan, aurreko 1. eta 2. ataletan ezarritako portzentaje eta mugekin, salbu eta artikuluko honen 4. atalean ezarritako betekizunak betez gero; kasu horretan eskubidea izango dute atal horretan adierazitako portzentajea eta muga.

8. Zerga honen ondorioetarako, ohiko etxebizitzat joko da hori non zergaduna hiru urtez jarraian bizi den. Hala ere, etxebizitza ohikotzat joko da epe hori pasatu ez arren zergaduna hilez gero edo etxebizitzaaldatzeko inguruabarrak izanez gero, hala nola: etxebizitza zergadunaren edo berarekin bizi den aurreko baten, ondorengo baten, senar-emaztearen edo izatezko bikotearen, edo zerga honen kuota osoaren kenkaria egiteko eskubidea sortzen duen pertsona baten desgaitasunera ez egokitzea, senar-emazteak banatzea edo izatezko bikotea desagertzea, lanagatik lekualdatzea, lehen enplegua edo beste enplegu bat eskuratzea, aipatutako epean etxebizitzaordaintzea galarazten duten inguruabar ekonomikoak, edo pareko bestelako inguruabarrak.

Ohiko etxebizitzak hala izateari utziko dio zergadunak bertan bizitzeari uzten dion unetik aurrera. Salbuespenak gehitu ahal izango zaizkio paragrafo honetan xedatutakoari.

Ez dira ohiko etxebizitzaren parte izango lorategiak, parkeak, igerilekuak edo kirol instalazioak, garajeak eta, oro har, berez etxebizitzaosatzen ez duen edozein elementu, salbu eta etxebizitzarekin batera erregistro-lursail bakarra osatzen badute.

Familia-unitateko kideak hiri-higiezin baten baino gehiagoren jabe direnean, horietako bat baino ez da ohiko etxebizitzatzat joko. Horretarako, halakotzat joko da hori non familiak bizi-interesak, harreman pertsonalak, sozialak eta ekonomikoak dituen.

9. Artikulu honetan jasotako kenkariaren ondorioetarako, aurreko ataletan aipatutako diru-kopuruetatik kenduko dira zergadunak etxebizitzabirgaitzeko jaso izan litzakeen diru-laguntzen zenbatekoa, zerga honen araudi erregulatzailearen aplikaziotik salbuetsita badaude.

V. KAPITULUA

JARDUERA EKONOMIKOAK SUSTATZEKO KENKARIAK

88. artikulua. Inbertsioengatik eta beste jarduera batzuegatik aplika daitezkeen kenkariak.

1. (3) Zerga honetako zergadunek aktibo ez-korronte berrietan inbertsioak pizteko eta zenbait jardueraren burutzea pizteko Sozietateen gaineko zergaren Foru Arauaren V. tituluaren III. kapituluan eta hamabosgarren xedapen gehigarrian zehazten diren kenkariak aplikatu ahal izango dituzte, kenkari portzentaje eta muga berekin.

2. Kenkari hauek aplikatzeko Sozietateen Zergari buruzko Foru Arauan finkatzen diren mugak zerga honen kuota osoari dagozkio, hain zuzen ere jarduera ekonomikoaren etekinekin osatzen den zerga oinarri orokorreko kuota zatiari.

3. (10) Kuota osoaren nahikotasun ezagatik aplikatu gabeko kenkariak, aplikatu ahal izango dira muga berdinekin ondorengo hogeita hamar urteetan bukatzen diren zergaldietako autolikidazioetan.

4. (16) 88. artikuluko 4. apartatua ezabatzen da.

89. artikulua. (5) Langileek entitate enplegatzailean parte hartzeagatiko kenkaria.

1. Zergadunek ehuneko 15eko kenkaria egin ahal izango dute, gizonak badira, eta ehuneko 20koa emakumeak badira, zergaldian zehar eskudirutan ordaindutako kopuruengatik, kopuru horiek ondoren aipatzen diren entitateetako akzio edo partaidetzak eskuratu edo harpidetzeko erabili dituztenean:

a) Langile gisa jarduten duten entitatea, betiere eskurapena egin aurreko bost urteetatik gutxienez hirutan lan egin badute bertan.

b) Langile gisa jarduten duten entitatearen taldeetako edozein. Kasu honetan, ezinbesteko beharkizuna izango da eskurapena egin aurreko bost urteetatik gutxienez hirutan jardun izana langileek taldeko sozietateetan, eta, ondorio horietarako, sozietate taldeko entitate multzoa hartuko da kontuan.

c) Baldintza hauek betetzen dituen beste edozein entitate:

a') Idatz zati honetako a) eta b) letretan aipatzen diren entitateetako langileak izatea partaide bakarrak, eta langile horiek eskurapena egin aurreko bost urteetatik gutxienez hirutan lan egitea bertan, letra horietan jasotako eran.

Entitatearen akziodunen osaeraren ondorioetarako, ulertuko da aurreko paragrafoan langileak partaide bakarrak izateari buruz aipatutako baldintza betetzen dela bertan parte hartzen duten pertsonen entitate enplegatzailan lan egitearen uzten diotenean ezintasun iraunkor osoa edo absolutua edo baliaezintasun handia aitortu baitiete.

Halaber, ulertuko da entitatearen akziodunen osaerari buruzko baldintza betetzen dela langileak partaide bakarrak diren entitatearen akzioak edo partaidetzak eskuratu ondoren hildako langileen ondorengoei dagokien partaidetza dagoenean. Aurrekoa aplikagarria izango da gehienez bi urteko epean langilea zentzen denetik zenbatzen hasita.

b') Bere aktiboaren gutxienez ehuneko 90, a) eta b) letretan aipatutako akzio edo partaidetzak izatea. Portzentaje hori zehazteko, diruzaintza ez da zenbatuko aktiboaren barruan.

Akzio edo partaidetzak eskuratu edo harpidetu badira entitatea eratzeko edo kapitala zabaltzeko, entitateak bi hilabeteko epea izango du b') letran ezarritako baldintza betetzeko.

2. Aurreko idatz zatiko a), b) eta c) letretan aipatutako entitatean edo taldeko entitateetan lan egindako denbora zenbatzeari begira, senideen zaintza dela-eta langileak borondatezko eszedentzian egon badira entitate horietako batean, egoera horretan emandako denbora tarteak ere lan egindako epealditzat hartuko dira.

3. Urteko kenkaria ezingo da izan 1.500 euro baino handiagoa, eskuratzaila gizonetzkoa denean, edo 2.000 euro baino handiagoa, emakumezkoa denean.

Kopuruak ezin badira kendu aurreko paragrafoan ezarritako mugak gainditzeagatik edo kuota osoa nahikoa ez izateagatik, hurrengo lau ekitaldietan kendu ahal izango dira, betiere aipatutako mugak errespetatuz.

Zergaldi jarraituetan zehar zergadun bakoitzak artikuluko honen arabera kendutako zenbatekoen batura ezingo da izan 6.000 eurotik gorakoa, eskuratzaila gizonetzkoa denean, edo 8.000 eurotik gorakoa, emakumezkoa denean.

4. Gainera, kenkaria aplikatzeko baldintza hauek bete behar dira:

a) 1. idatz zatian aipatzen diren akzioak edo partaidetzak ezin dira egon onartuta balore merkatu arautuetan negoziatzeko.

b) 1. idatz zatiko a) eta b) letrei dagokienez, entitateak ezin dira izan ondare sozietateak, Sozietateen gaineko Zergari buruzko abenduaren 13ko 37/2013 Foru Arauak bere 14.1. artikuluko a) letran ezarritako moduan.

1. idatz zatiko c) letrari dagokionez, baldintza hori bete beharrekoa izango da entitatearentzat edo entitateentzat, haien akzio edo partaidetzak letra horretan aurreikusita dagoen 100eko 90ko portzentajea zehazteko konputatzen direnean.

c) Kenkari honetarako eskubidea ematen duten akzio edo partaidetzak bost urtez mantendu behar dira gutxienez, salbu eta langile eskuratzailerik edo harpideduna epe horren barruan hiltzen denean edo enpresa konkurtso prozedura baten ondorioz likidatzen denean.

Akzio edo partaidetzak eskuratzen edo harpidetzen dituen langileak ekarpenean ematen badizkio akzio edo partaidetza horiek 1. idatz zatiko c) letran aipatutako entitateetako bati, baldintza betetzen dela ulertuko da langile horrek aurreko paragrafoan aipatutako epea osatu arteko denboran mantentzen duenean partaidetza entitate horretan.

1. idatz zatiko c) letraren kasuan, akzioak edo partaidetzak mantentzeko beharkizuna bete beharko dute bai langileek eraturako entitateak, eskuratutako eta harpidetutako akzio edo partaidetzei dagokienez, eta bai langileek berek, entitatearen beraren partaidetzei dagokienez. Entitatea desegiten bada epe hori bete aurretik, epea osatzeko ezinbestekoa izango da bazkide langileek beren akzioak eta partaidetzak mantentzea.

d) Idatz zati honetako c) letran aurreikusitako epean, ezinbestekoa da eskuratzailerik edo harpidedunak lanean jarraitzea dela entitatean bertan dela sozietate taldeko beste batean, salbu eta, eskurapenaren ondoren, hiltzen bada edo bertan lan egiteari uzten badio ezintasun iraunkor osoa, absolutua, edo baliaezintasun handia aitortu zaiolako. Ondorio horietarako, ulertuko da senideen zaintza dela-eta aipatutako entitateetako batean borondatezko eszedentzian dauden langileek bertan jarraitzen dutela lanean eszedentziak iraun bitartean.

1. idatz zatiko c) letraren kasuan, entitatea osatzen duten langile partaideei dagokie baldintza hau betetzea.

e) Akzio edo partaidetzak 1. idatz zatiko a) eta b) letretan aipatzen diren entitateetan eskuratzen edo harpidetzen badira, langile bakoitzak zuzenean edo zeharka entitateetan izan dezakeen partaidetza, barruan sartuta ezkontidearena edo izatezko bikote lagunarena, aurrekoena, ondorengoena edo alboko ahaideena hirugarren graduraino, ezin da izan ehuneko 20tik gorakoa idatz zati honetako c) letran aurreikusitako epean. Entitatea talde bateko kide bada, aurreko baldintza taldea osatzen duen entitate bakoitzari dagokionez bete beharko da.

1. idatz zatiko c) letraren kasuan, entitatea osatzen duten langile partaideei dagokie baldintza hau betetzea, eta ez entitateari.

5. Laugarren idatz zatiko baldintzak edo 1. idatz zatiko c) letrako portzentajea, aktiboaren osaerari buruzkoa, zergaldiko edozein egunetan ez betetzeak, kendutako kopuruak itzuli beharra ekarriko du berekin, berandutze interesak barne. Zenbat ordainduko den kalkulatzeko, kendutako zenbatekoari baldintza bete ez den zergaldiko kuota diferentziala batu beharko zaio. Hala ere, zergadunak kendutako kopuru horiek eta beraien berandutze interesak lehenago ordaintzeko aukera izango du.

1. idatz zatiko c) letran aipatzen diren entitateetako akzio eta partaidetzen eskurapen edo harpidetzetan, langileren batek, edo bat baino gehiagok, ez baditu betetzen 4. idatz zatiko c), d) eta e) letretan ezarritako beharkizunak, langile horiek bakarrik izango dute kendutako kopuruak erregularizatzeko obligazioa.

1. idatz zatiko c) letraren b') letran aipatzen den aktiboaren osaketa portzentajea ez betetzeagatik lehen paragrafoan ezarrita dagoen obligazioa ez da zertan bete beharko, baldin eta ez betetze hori gertatu bada taldeko entitate bat edo batzuk, zeinen akzio edo partaidetzak konputatzen baitira portzentajea zehazteko, konkurtso prozedura baten ondorioz likidatu badira, eta ez betetze hori bi hilabeteko epean zuzentzen bada. Entitateen akzio edo partaidetzak konputagarriak badira aktiboaren ehuneko 90eko portzentajea zehazteko, eta entitate horiek guztiak konkurtso prozedura baten ondorioz likidatzen badira, ez da exijituko ez betetze hori zuzentzea.

6. Artikulu honetan ezarritakoa ez da aplikatuko eskurapena akzio edo partaidetzen gaineko aukerak baliatuta egiten denean.

7. (16) Letra horretan taldeei buruz egindako aipamenak sozietate taldeei egin zaizkiela ulertuko da, Merkataritzari buruzko Kodearen 42. artikulua ezarritakoaren ildotik.

89.bis artikulua. (16) Langileek entitate enplegatzailean parte hartzeagatik (erabakietan parte hartuz) aplika daitekeen kenkaria.

1. Zergadunek kenkaria aplikatu ahal izango dute langile gisa jarduten duten entitatearen edo haren taldeko beste edozein entitatearen akzioak erosteagatik edo harpidetzeagatik, baldin eta erosketaren aurretik entitatean azken bost urteetatik hiru urte eman badituzte lanean, gutxienez: zergaldian horretarako eskudirutan ordaindutako kopuruaren ehuneko 15eko kenkaria gizonek eta 20koa emakumeek.

Entitatean lan egindako aldia zenbartzeko, kontuan hartuko dira taldeko beste entitate batzuetan lan egindakoaldiak. bai eta senideen zaintza dela eta borondatezko eszedentzian egondakoaldiak ere.

2. Artikulu honetako kenkariak muga dauka: eskuratzailerak gizona bada, 1.500 euro urtean; emakumea izanez gero, 2.000 euro urtean.

Kopuruak ezin badira kendu aurreko paragrafoan ezarritako muga gainditzeagatik edo kuota osoa nahikoa ez izateagatik, hurrengo lau ekitaldietan kendu ahal izango dira, aipatutako muga errespetatuz.

Segidako zergaldietan zergadun bakoitzak artikulu honen arabera aplikatzen dituen kenkariaren batura ezin da izan 6.000 euro baino gehiago, gizonetzkoa bada, edo 8.000 eurotik gorakoa, emakumezkoa bada.

3. Artikulu honetako kenkaria aplikatu ahal izateko honako baldintza hauek bete behar dira:

a) Akzioak edo partaidetzak negoziatzeko onartuta egon behar dira balore merkatu arautu batean. Gainera, enpresako langileen jabetzan dauden boto eskubidedun

akzioak edo partaidetzak sozietatearen kapitalaren ehuneko 10 izan behar dira gutxienez.

Entitatea talde bateko kidea bada, aurreko baldintza taldeko entitate guztietan bete behar da.

b) Akzioak edo partaidetzak dituzten langileen boto eskubideak taldekatu egin behar dira horren bidez enpresaren erabakietan parte hartu ahal izatea bermatzen duten tresnak eduki behar dira.

c) Enpresak jarduera ekonomikoa egin behar du.

d) Kenkari honetarako eskubidea ematen duten akzioak edo partaidetzak bost urtez mantendu behar dira gutxienez, honako kasu hauetan izan ezik: langile eskuratzailerak edo harpideduna aldi horren barruan hiltzen denean edo enpresa konkurtso prozedura baten ondorioz likidatzen denean.

e) Aurreko d) letran ezartzen den epealdian ezinbestekoa da eskuratzailerak edo harpidedunak entitatean lanean jarraitzea, honako kasu honetan izan ezik: eskurapenaren ondoren hiltzen bada edo bertan lan egiteari uzten badio ezintasun iraunkor osoa, absolutua, edo baliaezintasun handia aitortu zaiolako. Hori dela eta, langile batek borondatezko eszedentzia hartzen badu senide bat zaintzeko, aldi hori lan egindako aldiz hartuko da.

f) Aurreko d) letrako epealdian langile bakoitzak entitatean zuzenean edo zeharka daukan partaidetza (barruan sartuta ezkontidearena edo izatezko bikotekidearena, aurrekoena, ondorengoena eta hirugarren gradurainoko alboko ahaideena) ezin da izan ehuneko 20tik gorakoa.

4. Bost urteko aldi zehar aurreko apartatuko baldintzak ez betetzeak kendutako kopuruak itzuli beharra ekarriko du berekin, berandutze interesak barne. Zenbat ordainduko den kalkulatzeko, kendutako zenbatekoari baldintza bete ez den zergaldiko kuota diferentziala batu beharko zaio. Hala ere, zergadunak kendutako kopuru horiek eta beren berandutze interesak lehenago ordaintzeko aukera edukiko du.

5. Artikulu honetan ezartzen dena ez da aplikatuko eskuraketa akzio edo partaidetzen gaineko aukerak baliatuta egiten denean.

90. artikulua. (10) Sortu berri diren edo berritzaileak diren mikroenpresetan, enpresa txikietan edo ertainetan inbertitzeagatiko kenkaria.

1. Zergadunek unean uneko zergaldian ordaindutako kopuruaren ehuneko 10eko kenkaria aplikatu ahal izango dute enpresa berrien edo oraintsu sortutakoen akzioak edo partaidetzak harpidetzeagatik, baldin eta ondoko 3. eta 4. idatz zatietan xedatutakoa betetzen bada. Era berean, kapitalari egindako behin-behineko ekarpenaz gain, enpresaren edo lanbidearen gainean dauzkan ezagutzak ere eman ahalko dizkio inbertsioajasetzen duen erakundea garatzeko egokiak direnean, zergadunaren eta erakundearen arteko inbertsio hitzarmenean ezartzen denarekin bat etorriz.

Kenkariaren gehieneko oinarria urtean 100.000 eurokoa izango da, eta harpidetutako akzio edo partaidetzen eskuraketa balioak osatuko du. Horrez gain, urtean ken daitekeen gehieneko kopurua ezin izango da zergadunari zerga honetan dagokion likidazio-oinarriaren ehuneko 15 baino handiagoa.

Aurreko mugak gainditzeagatik kendu ez diren zenbatekoak ondoz ondoko hurrengo bost urteetan amaitzen diren zergaldietako likidazioetan aplikatu ahal izango dira, muga berak errespetatuz.

2. Aurreko idatz zatian ezarritako kenkaria dagokion epean ordaindutako kopuruaren ehuneko 20koa izango da, baldin eta izenpetutako akzio edo partaidetzak mikroenpresa edo enpresa txiki edo ertain berritzaileei badagozkie.

Ondorio horietarako, enpresa berritzailetzat hartuko dira Batzordearen 651/2014 (EB) Erregelamenduak, 2014ko ekainaren 17koak, 2. artikuluko 80. idatz zatian ezarritako muga betetzen dutenak. Erregelamendu horrek barne merkatuarekin bateragarri deklaritzen ditu zenbait laguntza mota, Tratatuaren 107. eta 108. artikuluko aplikatuz.

Idatz zati honetan ezarritako kasuei dagokienez, kenkariaren gehieneko oinarria 150.000 eurokoa izango da urtean eta urtean gehienez ken daitekeen kopuruak ezingo du zergadunari dagokion zergaren likidazio oinarriaren ehuneko 15 gaintitu.

3. Akzioak edo partaidetzak eskuratzen zaizkien entitateek baldintza hauek bete behar dituzte:

a) Sozietate anonimo, erantzukizun mugatuko sozietate, kooperatiba, lan sozietate anonimo edo erantzukizun mugatuko lan sozietate anonimoaren forma izan behar dute, Kapital Sozietateen Legearen testu bateginean (uztailaren 2ko 1/2010 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onartu zen) eta Lan Sozietateen eta parte hartuen urriaren 14ko 44/2015 Legearen ezarritako moduan, eta ezin egongo dira negoziatzeko onartuta ezein merkatu antolatutan. Akzioa edo partaidetza edukitzen den urte guztietan bete behar da baldintza hori.

b) Ekonomia jarduera berri bat egin behar dute, eta jarduera horrek bere garapenerako behar dituen baliabide pertsonal eta material guztiak izan behar ditu.

Baldintza hori ez da betetzat joko erakundea ondare-sozietatea bada, edo bat-egiteen, zatiketen, aktibo-ekarpenen, aktiboaren eta pasiboaren lagapen orokorren, jarduera-adarren ekarpenen, interes ekonomikoko elkarten edo aldi baterako enpresa-elkarten bidez sortua bada, edo jarduera ekonomiko berri bat sortzea benetan eta eraginkortasunez berekin ez dakarren beste forma edo eragiketa baten bidez.

Artikulu honetako 2. idatz zatian aipatzen diren kasuei ez zaie aplikagarri izango letra honetan xedatutakoa

c) Entitateak mikroenpresa, enpresa txikia edo enpresa ertaina izan behar du, Sozietateen gaineko zergari buruzko Foru Arauko 13. artikuluan ezarritakoaren arabera.

4. Aurreko 1. eta 2. zenbakietan xedatutakoa aplikatu ahal izateko baldintza hauek bete behar dira:

a) Entitateko akzioak edo partaidetzak entitatea eratzen denean eskuratu behar ditu zergadunak, edo, bestela, eraketaren ondoko bost urteetan egindako kapital zabalkuntza baten bidez; kasu batean zein bestean, zergadunak bost urte baino gehiagoz eduki behar ditu akzio partaidetzok bere ondarean.

Artikulu honen 2. idatz zatian aipatutako kasuari dagokionez, akzioak edo partaidetzak eskuratu beharko dira eraketa izan eta hurrengo zazpi urteetako tartean; hala ere, epe hori ez da exijigarria izango da, baldin eta erakundeek aurreko bost urteetan urteko operazioen bolumenaren batez bestekoaren ehuneko 50etik gorako arriskuko finantzazioaren hasierako inbertsioa behar badute merkatu geografiko berrian edo produktuen merkatu berrian sartzeari begira egindako negozio plan batean oinarrituz.

b) Zergadunak entitatean duen partaidetza, zuzena edo zeharkakoa, ezin da izan entitatearen kapital sozialaren edo boto-eskubideen ehuneko 25 baino handiagoa, partaidetza hori daukan urte naturaletako egun batean ere ez. Orobat, partaidetza hori kalkulatzeko, zergadunaren partaidetzari batu egingo zaizkio haren ezkontideak edo izatezko bikotekideak entitate berean daukaten partaidetza, bai eta alboko lerroan edo zuzenekoan bigarren graduko ahaide direnek -odol bidez nahiz ezkontza bidez-daukatena ere.

c) Artikulu honen 1. idatz zatiak aipatzen duen kasuan, ezin dira erakunde baten akzio edo partaidetzak izan, baldin eta aldezturik betetzen ari zen jarduera bera betetzen bada beste titulartasun baten bidez.

5. Artikulu honetan ezarritakoa ez zaie aplikagarri izango honako kasuetariko batean dauden entitateetan egindako inbertsioei:

a) Berreskuratze agindu bati lotuta dauden enpresak badira, Europako Batzordeak aldezturik hartutako erabaki baten ondoren laguntzaren bat barne merkatuarekin ez-legezkatzat edo bateraezintzat hartuz.

b) Krisialdian dauden enpresak badira, Batzordearen 651/2014 (EB) Erregelamenduak, 2014ko ekainaren 17koak, bere 2. artikuluko 18. idatz zatian ezarritakoaren arabera; izan ere, erregelamendu horrek barne merkatuarekin bateragarri deklaratzeko zuzenbait laguntza mota, Tratatuaren 107. eta 108. artikuluko aplikatuz.

c) Artikulu honen 1 eta 2. idatz zatiek aipatutako akzio edo partaidetzen jaulkipenaren ondorioz Batzordearen 651/2014 (EB) Erregelamenduak, 2014ko ekainaren 17koak, bere 21. artikuluko 9. idatz zatian aipatutako arrisku finantzazioaren zenbateko osoa gaitu edo gaituko duten enpresak; izan ere, erregelamendu horrek barne merkatuarekin bateragarri deklaratzeko zuzenbait laguntza mota, Tratatuaren 107. eta 108. artikuluko aplikatuz.

6. Aurreko zenbakietan ezarritako betebeharrak betetzen ez badira, ordaindu egin beharko da behar ez bezala aplikatutako kenkarien zenbatekoa, hari dagozkion berandutze-interesekin batera. Zenbat ordainduko den kalkulatzeko, oker egindako kenkaria eta ez-betetzea gertatzen den zergaldiko kuota diferentziala batu behar dira. Hala ere, zergadunak bidegabe kendutako kopuru horiek eta beraien berandutze korrituak aurrerago ordaintzeko aukera izango du.

7. Kenkaria aplikatzeko ezinbestekoa izango da erositako akzioen edo partaidetzen erakundeak egindako ziurtagiria eskuratzea. Bertan berariaz adierazi behar da eskuraketa gertatu den zergaldian betetzen izan direla aurreko 3. idatz zatian adierazitako baldintzak.

Era berean, artikuluko honen 2. idatz zatian ezarritako kasuan, entitateak beharrezko justifikazio dokumentala aurkeztu beharko du aditu independenteek egiaztatua, Batzordearen 651/2014 (EB) Erregelamenduak, 2014ko ekainaren 17koak, bere 2. artikuluko 80. idatz zatian ezarritako baldintzak betetzen dituela ziurtatuz; izan ere, erregelamendu horrek barne merkatuarekin bateragarri deklaritzen ditu zenbait laguntza mota, Tratatuaren 107. eta 108. artikuluko aplikatuz.

8. (16) 90. artikuluko 8. apartatua ezabatzen da.

90.bis artikulua. (10) Kenkaria jarduera ekonomikoa hasteagatik.

1. Lehenengo aldiz jarduera ekonomiko bati ekiten dioten 30 urtetik beherako zergadunek, jarduerak garatzeko bitarteko pertsonak eta materialak baditu, 1.000 euroko kenkaria aplikatu ahal izango dute.

Zergadun batzuk badira jarduera ekonomiko berria lehenengo aldiz hasten dutenak, kenkaria zati berdinetan banatuko da aipatutako jarduera ekonomikoa modu ohikoan, pertsonalean eta zuzenekoan egiten duten zergadun guztien artean, edozein dela ere euren adina. Behin kenkariaren banaketa eginda, aplikatu egingo dute 30 urtetik beherago zergadunek, dagokion zatian.

2. Jarduera ekonomiko berri bat hasi dela egiaztatzeko beharrezkoa izango da jarduera ekonomiko berri modu errealean eta eragingarrian agertzea.

3. Zergadunaren adina zehazteko, zerga ordaindu den datako egoera hartuko da aintzat.

4. Aurreko 1. atalean adierazitako zenbatekoraino kendu gabeko diru-kopurua aplikatu ahal izango da ondorengo bost urteetan amaitzen diren zergaldietako autolikidazioetan.

5. Kenkari honen aplikazioa baldintzatuta dago jarduera ekonomikoa gutxienez bi urtez baliatzeari.

6. Kenkaria aplikatzeko ezarritako betekizunak betetzen ez badira, behar ez bezala jasotako diru-kopuruak itzuli behar izango dira, dagozkion berandutze-interesekin. Itzulketa hori egingo da diru-kopurua ez-betetzeagertatzen den zergaldiari dagokion kuota diferentzialari gehituz. Hala ere, zergadunak behar ez bezala kendutako diru-kopuruak lehenago itzuli ahal izango ditu, dagozkien berandutze-interesekin.

7. Arabako Zerga Foru Arau Orokorraren 115. artikuluko 3. atalean xedatutakoaren ondorioetarako, artikuluko honetan jasotako kenkaria egin ahal izateko, zergadunak berariaz aukeratu behar du aplikatzea dagokion ekitaldiaren autolikidazioa aurkeztean.

90 ter artikulua. (1) Berrikuntza bultzatzeko Europako funtsetan inbertitzeagatiko kenkaria.

1. Zergadunek berrikuntza bultzatzeko Europako funtsetako partaidetzak eskuratzeko zergaldian ordaindutako diru kopuruaren ehuneko 15eko kenkaria aplikatu ahalko dute, martxoaren 7ko 2/2018 Foru Arauaren 10. artikuluan ezarritako baldintzak betetzen badituzte.

Halaber, zergadunek kenkari berbera aplikatu ahalko dute kreditu entitateetan funts horietako partaidetzak eskuratzeko kontuetan gordailatzen dituzten diru kopuruengatik.

2. Arestiko idatz zatiak aipatzen duen kenkaria ezingo da izan urteko 750 euro baino handiagoa.

3. Gordetako partaidetzak edo kopuruak eurak eskuratu edo gordailua ireki eta bost urteko epean mantendu beharko dira.

Mantentzeko baldintza ez da bete gabetzat joko partaidetzen edo gordailuaren titular den zergaduna aurreko idatz zatian aipatutako epea amaitu baino lehen hiltzen bada.

Zergadunak ez badu betetzen aipatutako mantentze epea, finantza entitateak ez baditu berrikuntza bultzatzeko Europako funtsetako partaidetzak eskuratzeko erabiltzen gordailututako diru kopuruak, edo funts horiek ez badituzte betetzen martxoaren 7ko 2/2018 Foru Arauaren 10. artikuluan ezarritako betekizunak, bidegabeki kendutako zenbatekoak sartu beharko dira, dagozkien berandutze interesekin batera. Murriztutako kopuru horri horietako edozein betetzen ez den zergaldiari legokiokeen kuota diferentzialari gehituko zaio eta batuketatik ateratzen den kopurua ordainduko da. Alabaina, zergadunak bidegabeki kendutako zenbateko horiek, dagozkien berandutze interesekin batera, lehenagoko une batean sartzeko aukera izango du.

4. Artikulu honetan xedatutakoa ez da aplikatzekoa izango zergadunak eskuratutako partaidetzetan baldin eta partaidetza horiek direla-eta zergadunak aplikatu badu Foru-Arau honen 48. artikuluko 4. zenbakian ezarritakoa.

90. quater artikulua. (16) Kenkaria langileek entitateak eratzeagatik.

1. Zergadunek lanean ari diren entitateko akzioak edo partaidetzakeskuratzeko edo harpidetzeko zergaldian eskudirutan ordaindutako kopuruaren ehuneko 10eko kenkaria aplikatu ahal izango dute, gizonak badira, edo ehuneko 15ekoa, emakumeak badira.

Segidako zergaldietan zergadun bakoitzak artikulu honen arabera aplikatzen dituen kenkariaren batura ezin da izan 1.200 euro baino gehiago, gizonezkoa bada, edo 1.800 eurotik gorakoa, emakumezkoa bada.

2. Kenkari hau aplikatzeko honako baldintza hauek bete behar dira:

a) Harpidetzaren xedea entitatea eratzea izan behar da. Hori dela eta, xede horretakotzat joko dira eratu ondoko sei hiletan egiten diren harpidetzak.

b) Entitatea ezin da egon beste bati lotuta, Sozietateen gaineko Zergaren abenduaren 13ko 37/2013 Foru Arauak 42. artikuluko 3. apartatuan ezartzen duenarekin bat etorritz.

c) Baloreak ezin dira egon onartuta araututako balore merkatu batean negoziatzeko.

d) Entitatea mikroenpresa edo enpresa txikia edo ertaina izan behar da, Sozietateen gaineko Zergaren abenduaren 13ko 37/2013 Foru Arauak 13. artikuluan ezartzen duenarekin bat etorritz.

e) Entitatea eratzen denetik sei hilabete pasatu baino lehen zergaduna lanean hasi behar da bertan.

f) Langile bakoitzak zuzenean edo zeharka entitatean daukan partaidetza (ezkontidearena edo izatezko bikotekidearena, aurrekoena edo adoptatzaileena, ondorengoena eta adoptatuena, eta hirugarren gradurainoko alboko ahaideena sartuta) ezin da izan ehuneko 10 baino gehiago.

g) Guztira, langileek ehuneko 75eko partaidetza eduki behar dute entitatean.

Baldintza hauek, a) eta e) letretakoak ez beste guztiak, bost urtean bete behar dira entitatea eratu ondoren, gutxienez. g) letrako baldintza ez da bete beharko entitatea eratu ondoko lehen sei hilabeteetan.

3. Kenkari honetarako eskubidea ematen duten akzioak edo partaidetzak gutxienez bost urtean eduki behar dira entitatea eratu ondoren.

Zergadunak gutxienez bost urtean egin behar du lan entitatean, honako kasu hauetan izan ezik: epealdia amaitu aurretik hiltzen bada; bertan lan egiteari uzten badio irazpenaren ondorioz edo ezintasun iraunkor osoa, absolutua, edo baliaezintasun handia aitortu zaiolako. Hori dela eta, langile batek borondatezko eszedentziahartzen badu senide bat zaintzeko, aldi hori lan egindako alditzat hartuko da.

Aurreko paragrafoko baldintza ez da bete beharko entitatea eratu ondoko lehen sei hiletan.

4. Aurreko 2. eta 3. apartatuetan aipatzen diren baldintza edo inguruabarretako bat betetzen ez bada, zergadunak bidegabe aplikatutako kenkarien zenbatekoak itzuli beharko ditu, bai eta beren bidezko berandutza interesak ere, honako kasu hauetan izan ezik: ez betetzeko arrazoia epealdia amaitu aurretik hiltzea bada; entitatetik kaleratzen badute; entitatea konkurtso prozedura baten ondorioz likidatzen bada.

Zenbat diru itzuli behar den kalkulatzeko, bidegabe kendutako kopuruari araua urratu den zergaldiko kuota diferentziala batuko zaio. Hala ere, zergadunak bidegabe kendutako kopuru horiek eta beren berandutze interesak lehenago ordaintzeko aukera edukiko du.

VI. KAPITULUA

EMARIENGATIKO KENKARIAK

91. artikulua. Mezenasgo jarduerengatik aplikatu daitezkeen kenkariak.

1. Zergadunek irabazteko asmorik gabeko erakundeen eta mezenasgoaren aldeko zerga pizgarrien zerga araubidea ezarri duten foru arauetan zerga honetarako jasotako kenkariak aplikatu ditzakete.

2. Artikulu honetan aipatzen den kenkariaren oinarria ezin da izan Zergaren likidazio oinarriaren ehuneko 30 baino gehiago.

3. Foru arau honetako 116. artikuluko d) idatz zatian aipatzen den eredu informatiboan sartuta dauden zergadunek soilik aplikatu dezakete artikulu honetan ezarritako kenkaria.

Hala ere, emaria egin duen erakundeak ez badu aurkezten aurreko paragrafoan aipatutako eredu informatiboa, zergadunak ondoko kasuan aplikatu ahal izango du artikulu honetan araututako kenkaria: emariaren ziurtagiria eta ordainketa frogatzen duen banku kargua aurkeztuz gero.

VII. KAPITULUA

BESTE KENKARI BATZUK

92. artikulua. Nazioarteko zergapetze bikoitzagatik aplikatu daitezkeen kenkariak.

Zergadunaren errentan atzerrian lortu eta kargatutako etekinak edo ondare irabaziak egonez gero, kopuru hauetatik txikiena kenduko da:

a) Hau bezalako edo Ez-egoiliarren Errentaren gaineko Zerga bezalako zerga bategatik edo horien antzeko batengatik atzerrian etekinei edo ondare irabaziei aplikatutako kargengatik ordaindutako kopurua.

b) Atzerrian lortutako errentari batez besteko karga tasa edo aurrezkiaren gaineko batez besteko tasa aplikatzearen emaitzako kopurua (kasuan kasukoa errenta integratu den likidazio oinarriaren zatiaren arabera: orokorra edo aurrezkiarena).

93. artikulua. Langileen sindikatuei ordaindutako kuoten eta alderdi politikoei emandako kuoten eta ekarpenen ziozko kenkaria.

1. Zergadunek langileen sindikatuei ordaindutako kuoten ehuneko 20ko kenkaria aplikatu ahal dute.

2. Gainera, zergadunek alderdi politikoei ordaindutako afiliazio kuoten eta alderdiei egindako ekarpenen ehuneko 20ko kenkaria aplikatu dezakete.

Foru arau honetako 22. artikuluko b) letran ezarritakoaren arabera gastu gisa kendutako kopuruak ez dira sartu behar kenkari honen oinarrian.

3. Aurreko idatz zatietan ezarritako kenkariak foru arau honetako 116. artikuluko h) eta i) letretan aipatzen diren eredu informatiboan ageri diren zergadunek soilik aplikatu ditzakete.

VIII. KAPITULUA

FROGAGIRIAK

94. artikulua. Frogagiriak.

Titulu honetan araututako kenkariak aplikatu ahal izateko ezinbestekoa da zergadunak aplikatzeko eskubidea daukala frogatzen duten agiriak aurkeztea. Agiri horietan enpresaburuei eta profesionaleri euren fakturak egiteko eta emateko ezarritako baldintzak bete behar dira, bidezkoa denean.

VIII. TITULUA

KUOTA DIFERENTZIALA

95. artikulua. Kuota diferentziala.

1. Kuota diferentziala kalkulatzeko zenbateko hauek kendu behar dira kuota likidotik:

a) Zerga arautegian ezarritako atxikipenak, konturako sarrerak eta zatikako ordainketak.

b) Foru arau honetako 106. artikuluko 3. idatz zatian aipatzen diren atxikipenak.

c) Zergadun izatea egoitza aldaketaren ondorioa bada, foru arau honetako 106. artikuluko 2. idatz zatian aipatzen diren atxikipenak eta konturako sarrerak, eta Ez-egoiliarren Errentaren gaineko Zergagatik egoitza aldatu den zergaldian sortu eta ordaindutako kuotak ere bai.

2. Aurreko idatz zatian aipatutako zenbatekoetan kenkaria aplikatzeko ezinbestekoa da hura agiri bidez frogatzea.

IX. TITULUA

ZERGA ZORRA

96. artikulua. Zerga zorra.

1. Zerga zorrak osagai hauek dauzka: zerga kuota eta, bidezkoa denean, Arabako Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 57. artikuluko 1. eta 2. idatz zatietan ezarritako kontzeptuak.

2. Zergadunek euren zerga zorra ordaindu behar dute.

X. TITULUA

BATERAKO TRIBUTAZIOA

97. artikulua. Hautapena: Zerga batera ordaintzea.

1. Hurrengo artikuluan aipatutako modalitateetako bateko familia unitate bateko kide diren pertsona fisikoek edozein zergalditan hautatu dezakete Zerga batera ordaintzea, beraren arau orokorreari eta titulu honetan ezarritako xedapen bereziei jarraituz, baldin eta familiako kide guztiak zergadunak badira.

Familia unitateko kide guztiak ez badira bizi lurralde berean eta Zerga batera ordaintzea hautatzen badute, foru arau honetako 2. artikuluko 1. zenbakiko a) letran xedatutakoa aplikatuko da.

Zergadunek ezingo dute Zerga batera ordaindu legezko banaketa gertatu edo epai bidez bien artean inolako loturarik ez dagoela adierazi ondoren edo izatezko bikotea azkendu ondoren, nahiz eta elkarrekin bizitzen segitu. (10)

2. Zergaldi batean Zerga batera ordaintzea hautatzeak ez dakar berekin hurrengo zergaldietan ere gauza bera egitea

3. Zerga batera ordaintzea hautatuz gero, familia unitateko kide guztiek ordaindu behar dute. Kide batek baterako zerga ordainketaren arauak aplikatzen ez baditu edo banakako autolikidazioa aurkezten badu, familia unitateko gainerako kideek araubide bera erabili behar dute.

4. (16) Zergadunek baterako autolikidazioa aurkezten ez badute, Zerga banaka ordaindu dutela pentsatuko da.

98. artikulua. Familia unitatea: modalitateak.

1. Familia unitateko kideak dira legez bananduta ez dauden ezkontideak edo izatezko bikoteko kideak eta ondoko hauek:

a) Adingabeko seme-alabak, gurasoen baimenarekin beren kontura bizi direnak izan ezik.

b) Adinez nagusiak izan arren epai bidez ezgaituta eta gurasoen ahalgoaren (ahalgo luzatu zein birgaitua) menpean dauden semealabak.

2. Halaber, legezko banaketa gertatu bada edo ezkontza loturarik edo izatezko bikoterik ez badago, edo epaileak horri buruz ebazpena eman badu, familia unitateko kideak hauexek izango dira: gurasoetako bat eta aurreko idatz zatian aipatutako baldintzak betetzen dituzten seme-alabak, norekin bizi diren kontuan hartu gabe. Hala denean, beste gurasoa ez da izango familia unitateko kidea.

Familia unitatearen eraketari dagokionez, guraso bati esleituko zaizkio seme-alaba guztiak, bien artean hitzartuta.

Ados jartzen ez badira, familia unitateko kideak epailearen ebazpena dela bide seme-alaben zaintza daukan gurasoa eta semealabak izango dira. Honelako kasuetan bi familia unitate egon daitezke, bakoitzean guraso bat eta epai ebazpen bidez berak zaindu beharreko seme-alabak daudela. Hala izan dadin, familia unitatea eratzeko ezinbestekoa da seme edo alabaren baten zaintza edukitzea epai ebazpen bidez.

3. Pertsona bat ezin da izan bi familia unitatetako kidea aldi berean.

4. Familia unitate bateko kideak nortzuk diren zehazteko abenduaren 31ko egoera hartuko da kontuan.

(3) Urtean zehar familia unitateko kideren bat hil bada, gainerako kideek zerga batera ordaintzea hautatu ahal izango dute. Hala bada, autolikidazioan hildakoaren errentak sartu beharko dituzte, bai eta zendua dela eta foru arau honen VII. tituluaren II. kapituluaren ezarritakoaren arabera aplikatu daitezkeen kenkari pertsonalak eta familiarrak ere; kenkariak ez dira murriztu behar heriotza egunera arteko aldiaren proportzioan.

99. artikulua. Baterako tributaziorako arauak.

1. Baterako tributazioan zergadunen errenta, zerga oinarria, likidazio oinarria eta zerga zorra kalkulatzeko arau orokorrak aplikatuko dira, artikulua honetan ezartzen diren berezitasunekin.

2. Banakako tributaziorako finkatutako zenbateko eta muga kuantitatiboak neurri berean aplikatuko dira baterako tributazioan, familia unitateko kide kopuruaren arabera gehitu eta biderkatu gabe.

Aurreko paragrafoan ezarritakoa gorabehera:

a) Familia unitateko kide batek baino gehiagok jaso badituzte lanaren etekinak, foru arau honetako 23. artikuluan aipatzen den hobaria lanaren etekin guztiak kontuan hartuta aplikatuko da, jasotzaileen kopurua gorabehera.

b) Zerga honi buruzko arau orokorrekin bat etorritik, familia unitateko kideek Zerga banaka ordaindu duten aurreko zergaldietan sortu eta konpentsatu ez dituzten jarduera ekonomikoen etekinen saldo negatiboak, aurrezkiaren zerga oinarriaren saldo negatiboak, ondare-galerak eta likidazio oinarri orokor negatiboak konpentsatu daitezke.

Hurrengo zergaldi batean Zerga banaka ordainduz gero, aurrean aipatutako kontzeptuak zein zergadunek konpentsa ditzaketan zehazteko foru arau honetan errentak bakoizteko ezarritako arauak aplikatuko dira.

c) Foru arau honetako 71. eta 72. artikuluetan eta zortzigarren xedapen gehigarrian zerga oinarri orokorra murrizteko ezarritako gehieneko mugak banaka aplikatuko ditu familia unitateko partaide, mutualista, aseguratuta edo bazkide bakoitzak. Era berean,

zergadun bakoitzaren zerga oinarriaren proportzioa kontuan hartuko da foru arau honetako 67. artikuluan xedatutakoaren ondorioetarako.

d) Foru arau honetako 83. artikuluan ezarritako kenkaria bertan aipatzen den adina daukaten zergadunek aplikatu dezakete. Kenkari hori aplikatzeko ezinbestekoa da baterako tributazioaren zerga oinarria, 83. artikuluko 4. idatz zatian ezarritakoaren arabera kalkulatua, 35.000 euro baino gehiago ez izatea.

e) (10) Foru Arau honetako 87. artikulua aipatzen duen 36.000 euroko zenbatekoa zergadun bakoitzeko modu indibidualean aplikatuko da. Dena dela, Foru Arau honetako 87. artikuluen 2. eta 4. atalek aipatzen duten urteroko gehieneko kenkaria ezin izango da, hurrenez hurren, 1.530, 1.836, 1.955 eta 2.346 eurokoa baino handiagoa izan, edozein dela ere familia-unitatearen kide-kopurua, salbu eta Foru Arau honetako 98. artikuluen 1. atalak aipatzen dituen familia-unitate baterako aitortpena izanez gero, orduan mugak bikoiztu egingo baitira.

f) (10) Foru Arau honen 90. artikuluan ezarritako gehieneko muga zergadun bakoitzeko aplikatuko da, alegia, artikuluko horretan xedatutakoarekin bat etorritik partaidetzakeskuratzen dituzten edo kreditu entitateetan zenbatekoak gordailutzen dituzten zergadunetako bakoitzeko.

g) Foru Arau honetako 93. artikuluan aipatzen den kenkaria langileen sindikatuei kuotak ordaintzen dizkion zergadun bakoitzari aplikatuko zaio.

3. Zerga batera ordaintzea hautatzen duen familia unitateko pertsona fisikoek lortutako errentak, mota guztietakoak, batera kargatuko dira.

4. Baterako tributazioan, autolikidazioa familia unitateko adin nagusiko kideek sinatu eta aurkeztu behar dute; kide horiek familia unitateko adin txikikoak ordezkatzeko dituzte, Arabako Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 45. artikuluko 1. idatz zatian xedatutakoaren arabera.

5. Familia unitateko kide guztiak zerga honen kargapean daude, denak batera eta maila berean; nolahi ere, zerga zorra denen artean hainbanatzeko eskubidea dute, bakoitzari dagokion errenta finkoaren zatiaren arabera.

XI. TITULUA

ZERGALDIA ETA SORTZAPENA

100. artikulua. Zergaldia eta sortzapena: arau orokorra.

1. Zergaldia urte naturala da.

2. Zerga abenduaren 31n sortuko da urtero, hurrengo artikuluan ezarritakoa gorabehera.

101. artikulua. Urte naturala baino laburragoa den zergaldia.

1. Zergaldia urte naturala baino laburragoa izango da zergaduna abenduaren 31 ez den egun batean hiltzen bada.

2. Aurreko idatz zatian azaldutako kasuan, heriotza egunean amaituko da zergaldia eta orduan sortuko da zerga, ezertan ukatu gabe foru arau honetako 98. artikuluko 4. idatz zatian Zerga batera ordaintzea hautatzen den kasuetarako xedatutakoa; horrelakoetan, Zerga batera ordaintzea hautatu eta bidezko murrizketa aplikatzearen ondorio soiletarako, heriotza abenduaren 31n gertatuzat joko da.

XII. TITULUA

KUDEAKETA

I. KAPITULUA

AUTOLIKIDAZIOAK

102. artikulua. Autolikidazioa egin beharra.

1. Zergadunek zerga honen autolikidazioa aurkeztu eta sinatu beharko dute; arau bidez finkatuko dira mugak eta baldintzak.

2. (13) (16) Hala ere, errentak ondoko iturrietatik soilik lortzen dituzten zergadunek ez dute autolikidaziorik egin beharko:

a) Lanaren etekin gordinak; urtean 12.000 euro gehienez, banakako zerga ordainketan. Baterako zerga ordainketan muga hori aipatutako etekin mota lortu duen zergadun bakoitzari aplikatuko zaio.

b) Lanaren etekin gordinak; 12.000 eta 20.000 euro bitartean urtean banakako zerga ordainketan, 3. apartatuan aipatzen diren egoeretako batean sartuta daudenentzat izan ezik. Baterako zerga ordainketan muga hori aipatutako etekin mota lortu duen zergadun bakoitzari aplikatuko zaio.

c) Kapitalaren etekin gordinak eta ondare irabaziak, salbuetsiak barne (bi kontzeptuak), urteko guztirako zenbatekoa 1.600 euro baino gehiago ez bada.

Letra honetan xedatutakoa ez zaie aplikatuko inbertsio kolektiboko erakundeen akzio edo partizipazioen eskualdaketan edo itzulketen ondorio diren ondarezko irabaziei, baldin eta, arauz ezarritakoaren arabera, atxikipen oinarria ez bada zehaztu behar zerga oinarri guztiaren zenbatekoarengatik.

3. Aurreko idatz zatiko b) letran adierazitako zergadunek zerga honen autolikidazioa aurkeztu behar dute kasu hauetan:

a) Ordaintzaile baten baino gehiagoren lan etekinak jaso badituzte.

b) Ekitaldian lan kontratu bat baino gehiago sinatu badute, lan legepekoak zein administraziokoak, edo indarreko kontratu bat baino gehiago luzatu.

c) Ezkontideak edo izatezko bikotekideak emandako konpentsazio pentsioak edo mantenurako urtekoak, foru arau honetako 9. artikuluko 1. zenbakian ezarritakoak ez beste batzuk, jaso badituzte.

d) Arauz ezarritako egoeraren batean sartuta badaude.

Hala ere, idatz zati honetan ezarritakoaren arabera zergadunak autolikidazioa aurkeztu behar badu, hauetako bat hautatu ahal izango du:

- Zerga berari buruzko xedapen orokorrekin bat etorritz ordaindu

- Zerga lanaren etekinak soilik kontuan izanik ordaindu, arau hauek aplikatuz.

a') Lanaren etekinetarako ezarritako atxikipen ehuneko taulak sortutako lanaren etekinen zenbateko osoari aplikatuko zaizkio; salbuespena: foru arau honetako 9. artikuluan xedatutakoaren arabera salbuespena dauden etekinak. Horretarako atxikipena aplikatu behar zaien etekinen zenbatekoa kalkulatzeko arauak hartuko dira kontuan, bai eta Zerga sortzen den egunean indarrean dauden atxikipen taulak finkatzeko eta aplikatzeko arauak ere.

b') Aurreko a') letran ezarritako eragiketaren emaitzako kopurutik lanaren etekinen gainean egindako atxikipenen eta kontura egindako sarreraren zenbatekoa kenduko da. Horren emaitzako kopurua Foru Aldundiari ordaindu beharko zaio; ordainketa arauz ezartzen den bezala zatikatu ahal izango da. Likidazio honen ondorioz inolaz ere ez da diru kopururik itzuliko.

c') Inolaz ere ez da aplikatuko ez gastu kengarririk, ez hobaririk, ez txikipenik, ez baterako tributazioko araurik, ez Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren arauetan ezarritako pizgarririk.

4. Zergadunek eragiten dieten autolikidazioko datu guztiak adierazi bete behar dituzte. Horrez gainera, ezarritako eta ezartzen diren dokumentuak eta frogagiriak ere aurkeztu behar dituzte.

5. Kausatzailearen oinordekoek falta diren zerga honen autolikidazioak aurkeztu eta sinatu beharko dituzte, zehapenak bazter utzita, Arabako Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 39. artikuluekin bat etorritz.

6. Zergadunek egoitza aldatzen badute, Zerga Administrazioari horren berri eman beharko diote, horrek Zerga eskatzeko eskumenean ere aldaketak eraginez gero.

7. Autolikidazio ereduak eta autolikidaziorako modalitate erraztuak edo bereziak erabiltzea Ogasun, Finantza eta Aurrekontu Saileko foru diputatuak onartuko ditu. Foru diputatu horrek berak zehaztuko du autolikidazioa nola eta noiz aurkeztu behar den, bai eta autolikidazioak baliabide telematikoen bidez nolako kasuetan eta nola aurkez daitezkeen ere.

8. Foru Aldundiak ezarritako baliabideak, prozesu informatiko edo bestelakoak edo zerbitzuak erabiliz edo horietaz baliatuz egin daitezke zerga honen autolikidazioak, arau bidez finkatzen denaren arabera.

103. artikulua. Autolikidazioa eta zerga zorraren sarrera.

1. Autolikidazioa aurkeztearekin batera zergadunek zerga zorra zehaztu beharko dute, eta Ogasun, Finantza eta Aurrekontu Saileko foru diputatuak erabakitako tokian, moduan eta epean ordaindu beharko dute.

2. Autolikidazioaren ondorioz egin beharreko sarrera arau bidez ezartzen den moduan zatitu ahal izango da.

3. Aparteko kasuetan, Foru Aldundiak, nahi dituen txostenak egin eta gero, zerga zorra (eta behar denean zehapenak ere bai) zainahi ondasun edo eskubide emanez ordaintzea onartu ahal izango du.

Aipatutako ondasunak zerbat ordaintzeko ematen direnean ageran geratzen dren errentak ez dra sartuko zerga onarrian, eta Arabako Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 59. artikuluko 2. idatz zatian araututako kasuetan ageran geratzen drenak ere ez.

4. Kausatzailearen oinordekoek zerga honen ziozko burutu gabeko betebeharrak bete beharko dituzte, zehapenak izan ezik, Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 39. artikulua arabera.

104. artikulua. Autolikidazio proposamenak.

1. Foru Aldundiak autolikidazioaren proposamena bidali ahalko die autolikidazioa egin behar duten zergadunei.

2. Zergadunaren ustez proposatutako autolikidazioan beraren zerga egoera islatzen bada, proposamena sinatu, berretsi edo aldatu ahal izango du arau bidez ezarritakoarekin bat etorriz. Hori eginez gero, proposamena autolikidaziotzat hartuko da.

Foru Aldundiak bidalitako autolikidazio proposamena sinatu edo berresten duen zergadunari ezin izango zaio zehapenik ezarri proposamenean jasotako datuak direla eta.

3. Zergadunak ez badu onartzen bidali zaion autolikidazio proposamena, administrazio jarduketa ez egintzat joko da eta zergadunak autolikidazioa aurkeztu beharko du, betebeharrak hori edukiz gero.

105. artikulua. (16) Autolikidazioa aurkeztean egin beharreko hautapenak.

1. Arabako zergen Foru Arau Orokorreko 115. artikuluko 3. apartatuan xedatzen duena aplikatzeko, zerga honen autolikidazioa aurkezten denean hautapen hauek egin behar dira:

- a) Atzerrian egindako lanengatik jasotzen diren lan-etekinen salbuespena aplikatzeagatiko aukera (9.17 artikuluan arautzen da), edo gaindikinen araubidea aplikatzeagatiko.
 - b) Aparteko mozkinen berrinbertsioa; 25.3 artikuluan arautzen da.
 - c) Aurreko ekitaldietako saldo negatiboen konpentsazioa; 65. artikuluko b) letran arautzen da.
 - d) (17) Foru-arau honetako IV. tituluko VI. Bis kapituluari jasotako erregimen bereziak aplikatzeko aukera.
 - e) Jarduera ekonomikoak sustatzeko kenkariak; 88., 89., 89.bis, 90. eta 90. quater artikuluetan arautzen dira.
 - f) Berrikuntzabultzatzeko Europako funtsetaninbertitzeagatik aplika daitekeen kenkaria.
 - g) Zerga batera ordaintzea; 97. artikuluan arautzen da.
 - h) Negoziatzeko onartutako baloreek sortutako ondare irabazietarako aukerako tributazio araubidea; hogeigarren xedapen gehigarrian arautzen da.
- 2.** Zergadunek Zergaren autolikidazioan aurreko idatz zatian aipatzen diren hautapenak aldatu ahal dituzte Zergaren aitortpena norberaren borondatez aurkezteko epealdia amaitu ondoren, baldin eta Zerga Administrazioak errekerimendurik egin ez badie.
- 3.** Zerga Administrazioak errekerimendua egin ondoren zergadunek ezin izango dituzte egin artikuluko honetan aipatzen diren hautapenak.
- 4.** Aurreko apartatuetan xedatzen denari dagokionez, aurretiazko errekerimendua zer den Arabako Zergen Foru Arau Orokorrek ezartzen du 27.1 artikuluko bigarren paragrafoan.

II. KAPITULUA

KONTURAKO ORDAINKETAK

106. artikulua. Konturako ordainketak.

- 1.** Zerga honetan konturako ordainketak beti izango dira zerga zorrak; mota hauekoak izan daitezke:
- a) Atxikipenak.
 - b) Konturako sarrerak.
 - c) Zatikako ordainketak.

2. Egoitzaren aldaketa dela eta norbait zergadun bihurtzen ba, zerga honen konturako ordainketatzat joko dira egoitza aldatu den zergaldian Ez-egoiliarren Errentaren gaineko Zergagatik egindako atxikipenak eta konturako sarrerak.

Zerga honen ziozko zergadun ez diren besteren konturako langileak Espainiako lurraldera aldatuko direla eta zergadun bihurtuko badira, Zerga Administrazioari jakinarazi ahal izango diote inguruabar hori, eta Espainiako lurraldean zein egunetan sartuko diren adierazi, lanaren etekinen ordaintzaileak zerga honen ziozko zergaduntzat har ditzan, ez beste ezertarako.

Araudian ezartzen den prozedurari jarraituz, Zerga Administrazioak frogagiria emango die hala eskatzen dioten besteren konturako langileei, lanaren etekinak ordaintzen dizkieten Espainiako egoiliarrei edo bertan establezimendu iraunkorra dutenei eman diezaieten agiri hori. Agiri horretan adieraziko da zein egunetatik aurrera egin behar diren zerga honen ziozko atxikipenak eta konturako sarrerak, eta idatz zati honetako lehenengo paragrafoan adierazitakoa hartuko da kontuan atxikipen tasa kalkulatzeko.

3. Zerga honen konturako ordainketatzat hartuko dira Kontseiluak aurrezkien korrituen ziozko etekinen fiskalitateari buruz ekainaren 3an emandako 2003/48/EE Zuzentarauko 11. artikuluan xedatutakoa dela bide aplikatutako atxikipenak.

107. artikulua. Atxikipenak eta konturako sarrerak egin beharra.

1. (4) Jarraian aipatuko direnak behartuta daude atxikipenak eta konturako sarrerak egitera, jasotzaileari dagokion Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren konturako ordainketa gisa, arau bidez zehazten den kopuruan, bai eta horien zenbatekoa Foru Aldundiari ordaintzera ere Ekonomia Itunean jasotako kasuetan eta erregelamendu bidez finkatzen den moduan:

a) Zerga honi lotuta eta salbuetsi gabe dauden errentak ordaintzen dituzten pertsona juridikoak eta entitateak, errentak eratzitzeko araubidean dauden entitateak barne.

b) Ekonomia jarduerak egiten dituzten zerga honen zergadunak, jarduera horiek gauzatzean zerga honi lotutako eta salbuetsi gabeko errentak ordaintzen dituztenean.

c) Egoitza lurralde espainiarrean izan gabe, bertan establezimendu iraunkorrek zein iraunkorrik gabe jarduten duten pertsona fisikoak, juridikoak eta bestelako entitateak, beraiek ordaintzen dituzten lan etekinei dagokienez, bai eta atxiki edo kontura sartu beharreko beste etekin batzuei dagokienez ere, baldin eta Ez-egoiliarren errentaren gaineko zergaren Foru Arauak 24. artikulua 2. idatz zatian aipatzen dituen errentak lortzeko gastu kengarriak badira.

Entitate batek, egoiliarra izan ala ez, lanaren etekinak ordaintzen badizkie Sozietateen gaineko zergaren Foru Arauak 42. artikuluan ezarritakoaren arabera berari lotuta dagoen entitate egoiliar baten edo Espainiako lurraldean dagoen establezimendu iraunkor baten zerbitzuan ari diren zergadunei, atxikipena edo konturako sarrera zergaduna lanean ari den entitateak edo establezimendu iraunkorrak aplikatu behar du.

(5) Egoitza Europako Espazio Ekonomikoko kide den beste estatu batean daukaten entitate aseguratzaileak Espainian aritzen badira, zerbitzuen prestazio libreko erregimenean, Espainian egiten dituzten eragiketei dagokienez atxikipena edo konturako sarrera egin beharko dute.

(5) Europar Batasuneko beste estatu batean egoiliartutako pentsio funtsak Espainiako legeriari lotuta dauden laneko pentsio planak garatzen baditu, laneko pentsio funtsen jarduerak eta gainikuspena arautzen dituen Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2003ko ekainaren 3ko 2003/41/EE Zuzentarauan ezarritakoaren arabera, entitate kudeatzaileek Espainian egiten dituzten eragiketei dagokienez atxikipena egin beharko dute.

Atzerriko estatuek Espainian dauzkaten misio diplomatikoek eta kontsul bulegoek ez dute atxikipenik ez konturako sarrerarik aplikatu behar.

2. Errenta jakin batzuei atxikipena edo konturako sarrera egin beharraren salbuespenak ezarri ahal izango dira araudian.

3. Atxikipena edo konturako sarrera egin behar duten subjektuek euren gain hartu behar dute Foru Aldundiari dirua ordaindu beharra; betebeharrak ez betetzeak ez ditu salbuetsiko sarrera egin beharretik.

4. Baldin eta epaile edo administrazio baten ebazpena dela bide pertsona batek zerga honengatik atxikipena edo konturako sarrera aplikatu behar zaion errenta bat ordaindu behar badu, atxikipena edo konturako sarrera ordaindu beharreko diru kopuru osoari aplikatu behar dio eta zenbatekoa Foru Aldundiari sartu behar dio, artikulua honetan ezarri den bezala.

5. Atxikipena edo konturako sarrera aplikatu beharreko etekinak jasotzen dituzten zergadunek atxikipena edo konturako sarrera kalkulatzeko kontuan hartu beharreko inguruabarrak jakinarazi behar dizkiote ordaintzaileari (araudian ezarriko da nola).

108. artikulua. Atxikipenen eta konturako sarreraren zenbatekoa.

1. Atxikipenaren zenbatekoa kalkulatzeko araudian finkatzen den ehunekoa aplikatu behar zaio ordaintzen edo abonatzen den kopuru osoari.

2. Gauzako ordainsariengatik egin beharreko konturako ordaintzaren zenbatekoa kalkulatzeko araudian finkatzen den ehunekoa aplikatu behar zaio foru arau honetan ezarritakoaren arabera kalkulatzeko balioari.

3. Jasotzaile bati lanaren errentak diruz eta gauzak ordaintzen zaizkionean, atxikipena ordaindutako kontraprestazio edo onura guztien gainean egingo da.

Kasu horietan, aurreko 1. idatz zatian aipatzen den atxikipen ehunekoa kalkulatzeko kontuan hartu behar dira aurreikus daitezkeen diruzko eta gauzako ordainsariak, finakoak zein aldakorak. Urtean zehar diruzko edo gauzako ordainsarien zenbatekoa aldatzen bada, beste ehuneko bat kalkulatu beharko da aldaketak kontuan hartuta. Dena delako aldaketak gertatzen direnetik aurrera bakarrik aplikatuko da beste ehuneko hori.

Ordaindutako diruzko etekinetatik kopuru hau kendu behar da: aurreko paragrafoan aipatutako ehunekoa ordaindutako kontraprestazio eta onuren guztirako zenbatekoari aplikatzearen emaitzako kopurua.

109. artikulua. Atxikipenaren eta konturako sarreraren kalkulua.

1. Zerga honengatik atxikipena aplikatu behar zaion errentaren bat jasotzen duenak sortutako kontraprestazio osoa hartu behar du errentaren zenbatekotzat.

(5) Atxikipenik egin ez denean edo behar baino gutxiago egin denean, atxikitzaileari edo kontura sartzera behartutakoari bakarrik egotzi dakioken arrazoi batengatik, atxiki beharreko kopurua kenduko du kuotatik jasotzaileak.

Legez ezarritako eta sektore publikoak ordaindutako ordainsarien kasuan, egiatan atxikitako zenbatekoak baino ezin izango ditu kendu hartzaileak.

Kontraprestazio ordaindu osoa ezin egiazta daitekeenean, Zerga Administrazioak zenbateko bat konputatu ahal izango du zenbateko oso gisa, zenbateko hori, atxikipena kendu ondoren, egiatan jasotakoa adinakoa bada. Kasu horretan, egiatan jasotakoaren eta zenbateko osoaren arteko aldea kenduko da kuotatik konturako atxikipen gisa.

2. Konturako sarrera egin beharra dagoenean, sarrera hori egintzat joko da. Gauzazko ordainsarien balorazioa zerga oinarrian sartuko du zergadunak, foru arau honetan ezarritako arauei jarraituz, eta konturako sarrera ere bai, jasanarazi ez bazaio.

110. artikulua. Zatikako ordainketak.

1. (10) Jarduera ekonomikoak egiten dituzten zergadunek ordainketa zatikatuak egin beharko dituzte Zerga honen kontura, erregelamendu bidez zehaztuko diren baldintzetan.

Ordainketa zatikatu horiek bi, hiru edo sei hilerik behin egin ahal izango dira, erregelamendu bidez zehazten denaren arabera.

2. Araudian betebeharrak horretatik salbuetsi ahal izango dira euren sarreretan atxikipenak edo konturako sarrerak aplikatu zaizkien zergadunak; salbuespenaren ehunekoa berariaz ezarriko da.

3. Errenta eratxikipenaren araubidea izan eta jarduera ekonomikoak egiten dituzten erakundeei dagokien zatikako ordainketa horrelako errentak egotzi ahal zaizkien bazkide, jaraunsle, erkide edo partaideetariko bakoitzeko egingo da, bakoitzak erakundearen mozkinetan duen partaidetzaren arabera proportzioan.

III. KAPITULUA

BEHIN-BEHINEKO LIKIDAZIOAK

111. artikulua. Behin-behineko likidazioak.

Zerga Administrazioak bidezko behin-behineko likidazioak egin ahal izango ditu Arabako Zergei buruzko Foru Arau Orokorrean ezarritakoarekin bat etorriz.

112. artikulua. Ofiziozko itzulketak.

1. Foru arau honetako 95. artikuluko 1. idatz zatian aipatutako diru kopuruen batura kuota likidoa baino gehiago bada, autolikidazioa aurkeztu ondoren Zerga Administrazioak likidazioa egin beharko du autolikidazioa aurkezteko ezarritako epealdia amaitzen denetik sei hilabete pasatu baino lehen.

Autolikidazioa epez kanpo aurkeztuz gero, aurreko paragrafoan aipatutako sei hileko aldia aurkezpen egunetik aurrera zenbatuko da.

2. Autolikidazioaren edo, bestela, behin-behineko likidazioaren ondorioz gertatzen den kuota likidoa foru arau honetako 95. artikuluko 1. idatz zatian aipatzen diren diru kopuruen batura baino gutxiago bada, Zerga Administrazioak kuota horretatik gorako gaindikina itzuliko du ofizioz aurreko idatz zatian ezarritako epealdian; horrek ez du eragotziko gero bidezkoak diren likidazioak egitea, behin-behinekoak edo behin betikoak.

3. Behin-behineko likidazioa artikuluko honetako 1. idatz zatian ezarritako epealdian egin ezean, Zerga Administrazioak ofizioz itzuliko du autolikidatutako kuotatik gorako gaindikina. Hala ere, gero egin ahalko dira bidezko gertatzen diren likidazioak, behin-behinekoak edo behin betikoak.

4. Itzulketa egiteko epealdian Zerga Administrazioari egotzi ahal zaizkien arrazoiengatik berori ordaintzeko agindua ematen ez bada, epealdia amaitu eta hurrengo egunetik itzulketa jasotzeko eskubidea onartzeko erabakia hartzen den egunera arte itzuli beharreko kopuruari Arabako Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 26. artikuluko 6. idatz zatian aipatutako berandutze korrituak aplikatuko zaizkio. Zergadunak ez du edukiko eskatu beharrik.

5. Artikulu honetan aipatzen den ofiziozko itzulketa egiteko prozedura eta ordaintzeko modua araudian zehaztuko dira.

IV. KAPITULUA

BETEBEHAR FORMALAK

113. artikulua. Zergadunen betebeharrak formalak.

1. Zergadunek euren autolikidazioetan zehaztu beharreko denetarikoen eragiketa, errenta, gastu, sarrera, murrizketa eta kenkari guztien frogagiriak eta egiaztagiriak gorde behar dituzte preskripzioaldi osoan.

2. Jarduera ekonomikoak egiten dituzten zergadunek eman beharreko fakturen inguruko kontrol prozedurak edo sistemak araudian ezarri ahal izango dira.

3. Araudian ondarearen arloko informazioaren inguruko betebeharrak ezarri ahal izango dira, hain zuzen ere zerga honen autolikidazioa aurkeztearekin batera bete beharrekoak, zergadunen errentak edo ondasun eta eskubide jakin batzuen erabilera kontrolatzeko.

4. Pertsona desgaituen ondarea babestu eta Kode Zibila, Prozedura Zibilaren Legea eta horri buruzko zerga araudia aldatzeko azaroaren 18ko 41/2003 Legeak araututako ondare babestuaren titularrak diren zerga honetako zergadunek aitortpena aurkeztu behar dute (araudian ezarriko da nola) ondareko elementuen berri emateko, eta zergaldian egin diren ekarpenak eta diru baliatzeak argitzeko.

114. artikulua. Kontabilitateko eta erregistroko betebeharrak.

1. Jarduera ekonomikoren bat egiten duten zergadunek Merkataritza Kodean agindutako kontabilitatea arteztu behar dute, eta Sozietateen gaineko Zergarako ezarritako erregistro osagarriak ere bai.

2. Aurreko idatz zatian xedatutakoa gorabehera, jarduera ekonomikoa ez bada merkataritzakoa Merkataritzako Kodearen arabera edo beraren etekina zuzeneko zenbatespenaren metodoaren modalitate erraztuaren bidez kalkulatzeko bada, erregistroko betebeharrak bakarrik liburu hauek artezteak izango dira:

- a) Salmenten eta sarreren erregistro liburua.
- b) Erosketen eta gastuen erregistro liburua.
- c) Inbertsio ondasunen erregistro liburua.

3. Aurreko idatz zatietan xedatutakoa gorabehera, lanbide jardueraren bat egiten duten zergadunek erregistro liburu hauek arteztu behar dituzte:

Diru sarreren erregistro liburua.

Gastuen erregistro liburua.

Inbertsio ondasunen erregistro liburua.

Funts zuzkiduren eta gehikinen erregistro liburua.

4. (7) Errenten egozketaren araubideko erakundeek, jarduera ekonomikoak egiten badituzte, egindako jarduerari dagozkion liburuak soilik eraman behar dituzte, euren bazkide, jaraunsle, erkide edo partaideei egin behar dieten etekin egozketaren kalterik gabe.

Halaber, testamendu ahalordea edo gozamen ahalordua erabili gabe duten herentziek liburuak eraman beharko dituzte, baldin eta jarduera ekonomikoak garatzen badituzte edo jarduera horien ondorioz etekinak egozten bazaizkie.

5. Artikulu honetan aipatzen diren erregistro liburuak dilijentziazeko prozedura araudian zehaztuko da. Merkataritzako Kodean eskatzen diren liburuak betebeharrak honetatik salbu daude.

Gainera, araudian artikulu honetan aipatzen diren erregistro liburuak nola arteztu zehaztu ahal izango da, haien ordezkotzat artezpen prozedurak ezarri ahal izango dira eta, behar bada, zergadun batzuk liburuok arteztu edo dilijentziazatu beharretik aske utzi ahal izango dira.

115. artikulua. Atxikitzailearen eta konturako sarrerak egin behar duenaren betebeharrak formalak.

Atxikipenak eta konturako sarrerak egin behar dituen subjektuak atxikitako diru kopuruen edo egindako konturako ordaintzen aitortzea aurkeztu behar du, edo aitortzen negatiboa, atxikipen eta konturako sarrerarik egin beharrik eduki ez badu. Araudian ezarriko da nola, non eta zer epealditan egin behar duen. Halaber, atxikipenen eta konturako sarreraren urteko laburpena aurkeztu behar du; araudian zehaztuko da nolakoa izan behar den.

Atxikipenak eta konturako sarrerak egin behar dituen subjektuak dokumentazioa gorde behar du eta egindako atxikipenen eta konturako sarreraren ziurtagiriak egin behar ditu; araudian ezarriko da nola egin behar dituen.

Ogasun, Finantza eta Aurrekontu Saileko foru diputatuak horretarako behar diren aitortzen ereduak onartuko ditu.

116. artikulua. Informazioaren inguruko beste betebeharrak formal batzuk.

Ondoko eragiketa hauek egiten dituzten edo egoera hauek batean dauden pertsonen eta erakundeen informazio betebeharrak ezarri ahal izango zaizkie araudian:

a) Maileguak ematen dituzten erakundeen, etxebizitzak erosteko emandako maileguren buruz.

b) Atxikipenik gabeko lanaren edo kapitalaren errentak ordaintzen dituzten erakundeen.

c) Sariak ordaintzen dituzten erakunde eta pertsona juridikoen, nahiz eta zerga honen ondorioetarako errentak salbuetsita egon.

d) Zerga honetan kenkarirako eskubidea ematen duten dohaintzak jasotzen dituzten erakundeen, dohaintza emaileen identitateari eta jasotako zenbatekoen dagokienez, emaileak zerga honen autolikidazioaren ondorioetarako dohaintzaren ziurtagiria eskatuz gero.

e) Kreditu erakundeen, horietan etxebizitza kontu gisa gordailututako diru kopuruen buruz. Zergadunek kreditu erakundeen aurrean identifikatu behar diren kontu erabiltzen diren horretarako.

f) (5) Egoitza Europako Espazio Ekonomikoko kide den beste estatu batean izan eta zerbitzuen prestazio libreko erregimenean Espainian aritzen diren entitate aseguratzaileetarako, Espainian egiten dituzten eragiketei dagokienez.

g) (5) Espainian egiten diren eragiketei dagokienez, foru arau honetako 107. artikuluko 1. idatz zatiaren azkenurreko paragrafoan aurreikusitako entitateetarako.

h) Langileen sindikatuei, haiek ordaindutako kuotei dagokienez, arauz ezartzen denarekin bat etorri.

i) Alderdi politikoei, euren erakunde politikoari ordaindutako diru kopuruei dagokienez, foru arau honetako 22. eta 93. artikuluetan ezarritakoaren arabera.

j) Kooperatibei, kooperatibari egindako ekarpen sozialen eskualdaketek edo itzulketek sortutako errentei dagokienez.

k) Lurraldeko administrazio publikoei, ematen dituzten laguntza publiko, prestazio eta dirulaguntzei dagokienez.

l) (5) Ekarpenen itzulketarekin kapitala murriztu edo jaulkipen prima banatzen duten entitateetarako, atxikipenen mende ez dauden banaketei dagokienez.

m) (10) Berrikuntza bultzatzeko Europako funtsak kudeatzen dituzten entitateei eta, halaber, finantza entitateei, funts horietako partaidetzei dagokienez eta partaidetza horiek eskuratzeko gordailututako diru kopuruei dagokienez.

XIII. TITULUA

ONDARE ERANTZUKIZUNA ETA ZEHAPEN ARAUBIDEA

117. artikulua. (7) Zergadunaren ondare erantzukizuna.

Zerga honengatik sortutako zerga zorrak eta zerga zehapenak Kode Zibileko 1.365. artikuluan aipatutakoen izaera bera izango dute. Ondorioz, ondasunen foru komunikazioan, irabazpidezko ondasunek edo irabazitako ondasunek zuzenean erantzungo diote Foru Aldundiari, zor eta zehapen horiek direla eta, baldin eta ezkontideetako batek hartutakoak badira; nolana ere, Foru Arau honetako 98.5 artikuluan baterako tributaziorako ezarritakoa ere aplikatzekoa izan daiteke.

Aurreko paragrafoan ezarritakoa aplikagarri ere izango zaie Eusko Legebiltzarraren maiatzaren 7ko 2/2003 Legean xedatutakoaren arabera eraturiko izatezko bikoteei, betiere aurreko paragrafoak aipatzen dituen kasu berberetan.

118. artikulua. Arau hausteak eta zehapenak.

Zerga honen arloko arau hausteak Arabako Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko IV. tituluan xedatutakoaren arabera zigortuko dira, foru arau honetan ezarritako berezitasunak gorabehera.

XIV. TITULUA

JURISDIKZIO ORDENA

119. artikulua. Jurisdikzio ordena.

Bide ekonomiko-administratiboa agortuz gero, Administrazioarekiko auzietako jurisdikzioa izango da Administra zioaren eta zergadun, atxikitzaile eta gainerako zergapekoen artean, foru arau honetan aipatu gaietariko edozein dela-eta, sortzen diren egitezko eta zuzenbidezko eztabaidak ebazteko eskumeneko jurisdikzio bakarra.

XEDAPEN GEHIGARRIAK

Lehenengoa. Izatezko bikoteak.

Foru arau honen ondorioetarako, izatezko bikoteak aipatzen direnean Izatezko Bikoteak arautzen dituen maiatzaren 7ko 2/2003 Legean xedatutakoaren arabera eraturakoez ari garela pentsatu behar da.

Bigarrena. Salbuespena nazioarteko bake eta segurtasun operazioetan parte hartzen dutenentzat.

Bake eta segurtasunerako nazioarteko operazioetan parte hartzen dutenentzako kalte-ordainei buruzko azaroaren 5eko 8/2004 Legegintzako Errege Dekretuak aipatzen dituen kalte-ordainak direlaeta jasotako diru kopuruak salbuetsita egongo dira Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergatik eta beste edozein zerga pertsonaletatik.

Hirugarrena. Erregistro berezian inskribatutako itsasontzietako zenbait tripulatzailerentzako salbuespena.

Itsasontzietako tripulatzaileek euren lan pertsonalaren bidez lortzen dituzten etekinen ehuneko 50 salbuetsita egongo da, baldin eta etekin horiek uztailaren 6ko 19/1994 Legeak, Kanarietako araubide ekonomiko eta fiskala aldatzekoak, 75. artikuluan aipatzen dituen itsasontzi eta itsas enpresen erregistro berezian inskribatutako itsasontzietan egindako nabigazioz sortutakoak badira.

Laugarrena. Aurrezpen sistematikorako banakako planak.

1. Aurrezpen sistematikorako banakako planetatik jasotzen den biziarteko errentak foru arau honetako 36. artikuluko 1. idatz zatiko b) letran xedatutakoaren arabera zergapetuko dira. Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergari buruzko Legeak, Sozietateen gaineko, Ez-egoiliarren Errentaren gaineko eta Ondarearen gaineko zergei buruzko legeak partez aldatzen dituenak, hirugarren xedapen gehigarrian arautzen ditu plan haiek.

2. Zergadunak, biziarteko errenta eratu baino lehenago, metatutako eskubide ekonomikoak osorik nahiz zati batean erabiltzen baditu, foru arau honetan xedatutakoaren arabera zergapetuko da, egindako erabilpenaren proportzioan.

Horretarako, berreskuratutako kopurua lehenik ordaindutako primei dagokiela pentsatuko da, horien errentagarritasuna barne delarik.

Eratutako biziarteko errentaren ondoriozko eskubide ekonomikoak osorik nahiz zati batean aurreratuz gero, zergadunak aurreratze hori egiten den zergaldian integratu beharko du Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergari buruzko araudiaren indarrez salbuetsita egon zen errenta.

3. Horrelako kontratuetan prima moduan gehienez ere 8.000 euro ordaindu ahal izango dira urtean, eta muga hori gizarte aurreikuspeneko sistemetako ekarpenen mugetatik aparte izango da. Orobat, kontratu horietan metatutako prima guztien zenbatekoa ezin izango da zergadun bakoitzeko 240.000 euro baino gehiago izan.

4. (4) Ordaindutako lehenengo primak bost urte baino gehiagoko antzintasuna izan beharko du, bizi arteko errenta eratzen den garaian.

Bosgarrena. Zenbatespen objektiboko metodoaren zeinu, indize edo moduluen modalitatearen bidez zehazten diren jarduera ekonomikoen etekinen gaineko atxikipena.

Zenbatespen objektiboaren metodoaren zeinu, indize edo moduluen modalitatearen bidez zehazten diren jarduera ekonomikoen etekinei atxikipenak aplikatuko zaizkie; araudian ezarriko da zer kasutan, nolako ehunekoak aplikatuko diren eta zer baldintza bete behar diren.

Seigarrena. Araudiaren aipamenak.

Foru araudian Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergari buruzko urtarrilaren 29ko 3/2007 Foru Arauari buruz egiten diren aipamen guztiak foru arau honetako xedapenei buruzkoak direla pentsatuko da.

Zazpigarrena. Salbuetsitako ondare irabaziak.

Foru arau honetako 42. artikuluko e) letran xedatutakoak ondorioak sortuko ditu preskribatu gabeko zergaldietan egindako ohiko etxebizitzaren eskualdaketetarako.

Zortzigarrena. Besteren konturako langileen mutualitateak.

Zerga oinarri orokorra murriztu ahal izango dute dena delako lanbide elkargoek ezarrita dauzkaten gizarte aurreikuspeneko mutualitateekin itundutako aseguru kontratuen ondorioz besteren konturako langile diren mutualista elkargokideek, beren ezkontide, izatezko bikote lagun edo lehen mailako ahaide odolkideek eta mutualitate horietako langileek ordaindutako kopuruek, foru arau honetako 71. eta 72. artikuluetan ezarritakoarekin bat etorritik, baldin eta mutualitateko organo egokien erabaki batek ahalbidetzen badu laguntzak Pentsio Plan eta Funtsak arautzen dituen Legearen testu batekin (azaroaren 29ko 1/2002 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onartuak) 8. artikuluko 6. idatz zatian ezarritako kontingentziak gertatzen direnean bakarrik kobratzea.

Bederatzigarrena. Kirolari profesionalen gizarte aurreikuspeneko mutualitatera egindako ekarpenen eta jasotako prestazioen zerga araubidea.

1. Kirolari profesionalei eta goi mailakoei, baldin eta izaera hori legeria aplikagarriaren arabera aitortua badute eta kirolari profesionalen mutualitateari (prima finkoko gizarte aurreikuspeneko mutualitatea) ekarpenak egiten badizkiote, xedapen gehigarri honetako 3. idatz zatian ezarritako zerga tratamendua aplikatuko zaie.

2. Xedapen gehigarri honetako zerga araubidea aplikatzeko, Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergari buruzko Legeak (Sozietateen gaineko, Ez-egoiliarren Errentaren gaineko eta Ondarearen gaineko zergei buruzko legeak partzialki aldatzen dituenak) hamaikagarren xedapen gehigarrian ezarritako betekizunak, ezaugarriak eta baldintzak bete beharko dira.

3. Kirolari profesionalen gizarte aurreikuspeneko mutualitatera (prima finkoko gizarte aurreikuspeneko mutualitatea) egindako ekarpenek eta horietatik eratorritako prestazioek zerga araubide hau izango dute:

a) Ekarpenek, zuzenekoek nahiz egotziek, Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergako zerga oinarri orokorra murriztu ahal izango dute, muga honekin: etekin osoa gastu kengarrien zenbatekoaz murriztuta gelditzen diren lanaren etekinak gehi ekitaldian jarduera ekonomikoetatik banaka lortutako etekin garbien zenbatekoa, 24.250 euro gehienez.

b) Zerga oinarri orokorra nahikoa ez izateagatik edo aurreko a) idatz zatian ezarritako mugaren aplikazioz hura murriztu ezin izan duten ekarpenak ondoko bost ekitaldietan murriztu ahal izango dira. Erregela hau ez zaie aplikatuko Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergari buruzko Legeak (Sozietateen gaineko, Ez-egoiliarren Errentaren gaineko eta Ondarearen gaineko zergei buruzko legeak partzialki aldatzen dituenak) hamaikagarren xedapen gehigarriko lehenengo idatz zatiko 2. zenbakian ezarritako gehieneko muga gainditzen duten ekarpenei.

c) Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergari buruzko Legeak (Sozietateen gaineko, Ez-egoiliarren Errentaren gaineko eta Ondarearen gaineko zergei buruzko legeak partzialki aldatzen dituenak) hamaikagarren xedapen gehigarriko lehenengo idatz zatiko 4. zenbakian aipatzen ez dituen kasuetan eskubide kontsolidatuak erabiltzeak zergadunari ekarriko dio behar ez bezala egindako murrizketak zerga oinarri orokorrean berrezartzeko betebeharra. Horretarako, autolikidazio osagarriak egin beharko ditu, berandutze korrituak ere sartuta. Zerga ordaintzeari dagokionez, egindako ekarpenen zenbatekoaren gaintik jasotako kopuruak (sustatzaileak egotzitako ekarpenak tartean, halakorik bada) lanaren etekintzat hartuko dira, jaso diren zergaldian.

d) Jasotako prestazioak, bai eta Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergari buruzko Legeak (Sozietateen gaineko, Ez-egoiliarren Errentaren gaineko eta Ondarearen gaineko zergei buruzko legeak partzialki aldatzen dituenak) hamaikagarren xedapen gehigarriko lehenengo idatz zatiko 4. zenbakian jaso dituen kasuetan eskubide kontsolidatuak hartzea ere, oso-osorik lanaren etekin gisa zergapetuko dira, foru arau honetan ezarritakoaren arabera.

e) Foru arau honetako 70. artikuluko 4. idatz zatian xedatutakoa aplikatuko da, baldin eta zergadunak eskubide kontsolidatuak baditu Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergari buruzko Legeak (Sozietateen gaineko, Ez-egoiliarren Errentaren gaineko eta Ondarearen gaineko zergei buruzko legeak partzialki aldatzen dituenak) hamaikagarren xedapen gehigarriko lehenengo idatz zatiko 4. zenbakian ezarritakoak ez beste kasuetan.

4. (4) Aurreko paragrafoan jasotako araubidea zeinahi dela ere, kirolari profesionalak eta goi mailakoek aukera izango dute kirolari profesionalen gizarte aurreikuspeneko mutualitateari ekarpenak egiten jarraitzeko, kirolari gisa egiten zuten lan jarduna amaitu arren edo izaera hori dagoeneko galdu arren.

Ekarpen horiengatik murrizketak egin ahal izango dira Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergako zerga oinarri orokorrean, Pentsio Plan eta Funtsak arautzen dituen Legearen Testu Bateginak, azaroaren 29ko 1/2002 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onartuak, 8. artikuluko 6. idatz zatian ezartzen dituen egoerak estaltzea helburu duen zatian.

Mutualisten eskubide kontsolidatuak gauzatu ahal izango dira soilik azaroaren 29ko 1/2002 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onartutako Pentsio planak eta funtsakarautzen dituen Legearen Testu Bateratuak 8. artikuluko 8. idatz zatian pentsio planei dagokienez jasotako kasuetan.

Ekarpen hauen baterako murrizketa muga gisa, Foru Arau honen 71. artikuluko 1. idatz zatian ezarritakoa aplikatuko da.

Nolanahi ere, ezin izango dira zerga oinarritik murriztu gizarte aurreikuspeneko sistemara egiten diren ekarpenak, horiek bazkideak, partaideak, mutualistak edo aseguruak erretiratu ondoko zergalditik aurrera egiten badira.

Foru Arau honen 70. artikuluko 4. idatz zatian ezarritakoa aplikatuko da, baldin eta zergadunak eskubide kontsolidatuak baditu Pertsona fisikoen errentaren gaineko zergaren Legeak, Sozietateen gaineko, Ez-egoiliarren errentaren gaineko eta Ondarearen gaineko zergen legeak partez aldatzen dituenak, hamaikagarren xedapen gehigarriaren Bat idatz zatiko 4. zenbakian jasotakoak ez diren kasuetan.

Hamargarrena. Informazio betebeharrak.

1. Araudian informazio betebeharrak ezarri ahal izango zaizkie talde inbertsioko erakundeak kudeatzen dituzten sozietateei, inbertsio sozietateei, egoitza Espainian edo atzerrian duten talde inbertsioko erakundeen akzioak edo partaidetzak Espainiako lurraldean merkaturatzen dituzten erakundeei, eta zerbitzuak emateko askatasunez diharduen erakunde kudeatzailearen izenean aritzen den eta zergen arloko hainbat xedapen aldatu dituen maiatzaren 10eko 7/2004 Foru Arauko seigarren xedapen gehigarrian xedatutakoaren arabera izendatua den ordezkariari, erakunde horien akzio edo partaidetzen gaineko eragiketei dagokienez, haien salmenta eta erosketa eragiketen emaitzari buruz daukaten informazioa barne delarik.

2. Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergako edo Sozietateen gaineko Zergako zergadunek informazioa eman beharko dute, arauz ezartzen denaren arabera, zerga

paradisutzat jotako herrialde edo lurraldeekin egiten dituzten edo haiekin zuzenean edo zeharka loturiko balore edo ondasunen edukitzaren ondorio diren eragiketa, egoera, kobrantza eta ordainketei buruz.

3. Araudian informazio betebeharrak ezarri ahal izango zaizkie ondokoei:

a) Pertsoneri edo erakundeei, foru arau honen 70. artikuluan aipatzen diren gizarte aurreikuspeneko sistemei buruz.

b) (5) Finantza entitateei, merkaturatzen dituzten aurrezpen sistematikoko banakako planei dagokienez, foru arau honetako laugarren xedapen gehigarriak aipatutakoak, edo foru arau honetako 42. artikuluko f) letran aurreikusitako biziarteko errenta aseguratuei dagokienez.

c) Gizarte Segurantzari eta mutualitateei; informazioa beren afiliatu edo mutualistengatik sortutako kotizazio eta kuotei buruzkoa izango da.

d) Erregistro Zibilari, jaiotza, adopzio eta heriotzen inguruko datuei dagokienez.

4. Bankuek, aurrezki kutxek, kreditu kooperatibek eta banku edo kreditu trafikoan diharduten pertsona fisiko nahiz juridiko guztiek, araudian ezartzen denaren arabera, erakunde horietan irekitako edo beraiek hirugarrenen esku jarritako kontu guztien identifikazioa eskuratu beharko diote Zerga Administrazioari, zeinahi ere den haien modalitatea edo jasotzen duten izena, atxikipenik edo konturako sarrerarik egin ez denean ere.

Informazio horren barruan kontu horien titular baimendunen edo edozein onuradunen identifikazioa egongo da.

5. Azaroaren 18ko 41/2003 Legeak, desgaitasuna duten pertsonen ondarea babestu eta helburu horrekin Kode Zibila, Prozedura Zibilaren Legea eta zerga araudia aldatzekoak, 3. eta 4. artikuluetan xedatutakoaren arabera, babestutako ondareetara egindako ekarpenen formalizazioan esku hartzen duten pertsonak ekarpen horiei buruzko aitortpena aurkeztu beharko dute, araudian ezartzen denarekin bat etorritz. Ogasun, Finantza eta Aurrekontu Saileko foru diputatuak ezarriko du aitortpena non, nola eta zer epealditan egin behar den.

Hamaikagarrena. Judizialki onartutako desgaitasunen zerga araubidea.

Ehuneko 65eko minusbalioa edo hortik gorakoa duten pertsona desgaituentzat foru arau honetan jasotako berariazko xedapenak desgaitasuna Kode Zibilean ezarritako arrazoiengatik judizialki onartuta duten pertsoneri aplikatuko zaie, minusbaliotasuna maila horretara iritsi ez arren.

Hamabigarrena. Erreskate eskubidea, Pentsio Plan eta Funtsei buruzko Legearen Testu Bategina onartu duen azaroaren 29ko 1/2002 Legegintzako Errege Dekretuko lehenengo xedapen gehigarrian ezarritakoaren arabera enpresek euren gain hartutako pentsio konpromisoak bideratzen dituzten aseguru kolektiboko kontratuetan.

Pentsio Plan eta Funtsei buruzko Legearen Testu Bategina onartu duen azaroaren 29ko 1/2002 Legegintzako Errege Dekretuko lehenengo xedapen gehigarrian ezarritakoaren arabera enpresek euren gain hartutako pentsio konpromisoak bideratzen dituzten aseguru kolektiboko kontratuetan erreskate eskubideaz baliatuta sortzen den errenta ez dago Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren kargapean baliabide ekonomikoen titularrentzat ondoko kasu hauetan:

a) Polizan bideratutako konpromisoak aurrean aipatutako lehenengo xedapen gehigarrian ezarritako beharkizunak betetzen dituen beste aseguru kontratu batean integratzeko, osorik edo zati bat.

b) Lan harremana amaitzen denean jatorrizko aseguru kontratuaren arabera langileari dagozkion eskubideak aseguru kolektiboko beste kontratu batean integratzeko.

Aurreko a) eta b) letretan jasotako kasuek ez dute aldatuko primen izaera enpresak zerga arloan haiek egozteari dagokionez, ez eta jatorrizko aseguru kontratuan ordaindutako primen antzintasunaren konputua ere. Dena dela, aurreko b) letran jasotako kasuan, primak ez baziren egotzi, enpresak horien kenkaria egin ahal izango du mobilizazio hori dela-eta.

Pentsio Plan eta Funtsei buruzko Legearen Testu Bategina onartu duen azaroaren 29ko 1/2002 Legegintzako Errege Dekretuko lehenengo xedapen gehigarrian ezarritakoaren arabera hartutako pentsio konpromisoak bideratzen dituzten aseguru kontratuen mozkinetako partaidetzen ondoriozko errentak ere ez daude Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren kargapean, mozkinetako partaidetza hori kontratu horietan aseguraturako prestazioak gehitzeko erabiltzen denean.

Hamahirugarrena. Ondare pertsonaleko ondasunak baliatzea zahartzaroak eta mendetasunak dakartzaten diru beharriaz erantzuteko.

1. Ez dira errentatzat hartuko 65 urtetik gorako pertsonen ohiko etxebizitza baliatuta jasotzen dituzten diru kopuruak, eta berdin gertatuko da mendetasun larria edo handia duten pertsonekin, hain zuzen ere, autonomia pertsonala sustatzeko eta mendetasuna duten pertsonen laguntzeko Legeak 26. artikuluan aipatzen dituenekin. Horretarako, xedapen horiek abenduaren 7ko 41/2007 Legeko lehenengo xedapen gehigarrian ezarritakoaren arabera egin behar dira. Lege horrek Hipoteka merkatua arautzeko martxoaren 25eko 2/1981 Legea eta hipoteka eta finantza sistemaren beste arau batzuk aldatzen ditu, eta, halaber, arautzen ditu alderantzizko hipotekak eta mendetasun aseguruak, eta ezartzen du zerga arau jakin bat.

2. Goian aipatu den abenduaren 7ko 41/2007 Legeko lehenengo xedapen gehigarrian ezarritakoaren arabera ohiko etxebizitza alderantzizko hipoteka bat ezarrita xedatuz gero, onuradunak eragiketa horretatik aldi behin jasotzen dituen kopuruak (osorik edo horien zati bat) bermatutako aurreikuspen plan bat kontratatuzko erabili ahal izango dira, foru arau honetako 70. artikuluko 1. idatz zatiko 5. zenbakian ezarritakoarekin bat etorritik. Horretarako, erretiroarekin (foru arau honetako 70. artikuluko 1. idatz zatiko 5. zenbakian arautu da) berdintsiko da bermatutako aurreikuspen planeko lehen prima ordaintzen denetik hamar urtera hartzaileak bizirik irautea.

Aurreikuspen planeko hornidura matematikoa ezingo da gizarte aurreikuspeneko beste tresna batera aldatu, eta ezingo dira tresna horretara aldatu gizarte aurreikuspeneko beste sistema batzuetako hornidura matematikoak edo eskubide kontsolidatuak.

Hamalaugarrena. Gauzazko ordainketak.

Ez dira gauzazko ordainketatzat hartuko diruaren legezko korritu tasa baino txikiagoa duten maileguak, 1992ko urtarrilaren 1a baino lehenago itunduak badira eta haien printzipala egun hori baino lehenago jarri bazen mailegu hartzailearen esku.

Hamabosgarrena. Kapital murrizketaren ostean negoziatzeko onartu ez diren baloreak edo partaidetzak eskualdatzea.

1. Espainiako bigarren mailako balore merkatu ofizialetan negoziatzeko onartu ez diren balore eta partaidetzak eskualdatu baino lehen, zergadunak zirkulazioan jarri dituen balore eta partaidetza guztiei era berean eragiten ez dien balio izendatuaren murrizketaren bidezko kapital murrizketa gertatzen bada, foru arau honetako IV. tituluko V. kapituluan ezarritako arauak aplikatuko dira, berezitasun hauek kontuan izanik.

1. Eskualdaketa baliotzat haxe joko da: foru arau honetako 41. artikuluko 2. idatz zatiko a) letran ezarritakoaren aplikazioaren emaitzako balio izendatuaren arabera eskualdaketak edukiko lukeena.

2. Zergadunak bere balore edo partaidetza guztiak eskualdatu ez baditu, benetan eskualdatutako baloreen edo partaidetzen balio izendatuari dagokion eskualdaketa balioaren eta aurreko paragrafoan aipatutako eskualdaketa balioaren arteko diferentzia positiboa gainerako balore edo partaidetza homogeneoen eskuraketa baliotik kenduko da, deuseztatu arte. Gaindikinik egonez gero, ondare irabazi gisa kargatuko da.

2. Aurreko idatz zatian ezarritako arauak ondare sozietateen kapitaleko partaidetzak edo baloreak eskualdatzen diren kasuetan aplikatuko dira.

Hamaseigarrena. Eskubide ekonomikoak gizarte aurreikuspeneko sistemen artean mobilizatzea.

Foru arau honetako 70. eta 72. artikuluetan aipatzen diren gizarte aurreikuspeneko sistemetak eskubide ekonomikoen mobilizazioek ez dute zerga ondoriorik izango, baldin eta araudian ezartzen diren beharkizunak eta baldintzak betetzen badira eta Borondatezko Gizarte Aurreikuspeneko Erakundearen berriazko araubidea errespetatzen bada.

Hamazazpigarrena. Sozietateen gaineko Zergaren karga-tasa orokorra aplikatzen ez zaien kapital aldakorreko inbertsio sozietateek egindako kapital murrizketak (ekarpenak itzulita) eta jaulkipen primen banaketak.

1. Foru arau honetako 34. artikuluko e) letran eta 41. artikuluko 2. idatz zatiko a) letran ezarritakoa gorabehera, Sozietateen gaineko Zergaren karga tasa orokorra aplikatzen ez zaien kapital aldakorreko inbertsio sozietateek, Talde Inbertsioko Erakundeek buruzko azaroaren 4ko 35/2003 Legeak araututakoek, kapital murrizketak (ekarpenak

itzultzeko) eta jaulkipen primen banaketak egiten badituzte, bazkideek edo partaideek integratu beharreko errenta honela zehaztuko da:

a) Kapital murrizketaren helburua ekarpenak itzultzea bada, integratu beharreko errenta izango da murrizketaren zenbatekoa edo jasotako ondasun eta eskubideen merkatuko balio normala (kapital higigarriaren etekina izango da, foru arau honetako 34. artikuluko a) letran ezarritakoaren arabera); errentaren gehieneko kopurua bi hauetako handiena izango da:

- Akzioen likidazio balioaren gehikuntza, eskuratu edo harpidetu direnetik sozietatearen kapitala murriztu arte.

- Kapitalaren murrizketa banatu gabeko mozkinen ondoriozkoa bada, berriz, mozkinen zenbatekoa. Horretarako, kapital murrizketak, helburua gorabehera, lehenbizi banatu gabeko mozkinetatik datorren sozietatearen kapitalaren zatiari eragingo dio, hura ezabatu arte.

Mugaz gaindiko kopurua akzioen eskuraketa baliotik kenduko da, foru arau honetako 44. artikuluko 2. idatz zatiko a) letran ezarritako erregelak aplikatuta, hura ezabatu arte. Gainera, gaindikin badago, mota guztietako erakundeen funts propioen partaidetzaren ondorioz lortutako kapital higigarriaren etekintzat hartuko da, lehen jaulkipen prima banatzeko ezarritako moduan.

Letra honetan araututako kapital higigarriaren etekinei inolaz ere ezin zaie aplikatu foru arau honetako 9. artikuluko 24. zenbakian ezarritako salbuespena.

b) Kapital aldakorreko inbertsio sozietateen akzioen jaulkipen primak banatzen badira, lortutako zenbateko osoa integratu behar da, eta ezin da aplikatu foru arau honetako 34. artikuluko e) letran ezarritakoa, hau da, akzioen eskuraketa balioaren murrizketa.

2. Aurreko 1. idatz zatian xedatutakoa beste estatu batzuetan erregistratutako talde inbertsioko erakundeei (kapital aldakorreko inbertsio sozietateen baliokide direnei) aplikatuko zaie, inbertsiogile talde murrizak direla-eta dituzten mugak gorabehera, beraien akzioak eskuratzen, lagatzen edo erreskatatzen direnean. Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2009ko uztailaren 13ko 2009/65/EE Zuzentarauak, balore higigarrietako talde inbertsioko erakunde batzuei buruzko lege, arau eta administrazio xedapenak koordinatu dituenak, babesten dituen sozietateei kasu guztietan aplikatuko zaie.

Hamazortzigarrena. Loteria eta apustu jakin batzuen gaineko karga berezia.

1. Zerga honen zergadunek lortzen dituzten ondoko sari hauek Zergaren kargapean daude karga berezi baten bidez:

a) Estatuko Loteria eta Apustuen Estatu Sozietateak edo autonomia erkidegoetako organo edo erakundeek antolatutako loteria eta apustuetan irabazitako sariak, Espainiako Gurutze Gorriak antolatutako zozketetan irabazitakoak eta Espainiako Itsuen Erakundeari baimendutako joko modalitateetan irabazitakoak.

b) Europar Batasuneko edo Europako Esparru Ekonomikoko beste estatu batzuetan irabazteko asmorik gabe gizarte edo laguntza lanetan ari diren erakunde publikoek edo entitateek antolatzen dituzten loteria, apustu eta zozketetako sariak, baldin eta antolatzaileon helburuak aurreko letran azaldu diren erakunde eta entitateenak bezalakoak badira.

Karga berezia saritutako loteriako dezimo, zatiki edo kupoi bakoitzari edo saritutako apustu bakoitzari aplikatuko zaio.

2. (11) Sari osoa 40.000 euro edo gutxiago bada, sari hori karga berezia ordaintzetik salbuetsita egongo da. Sariaren zenbateko osoa 40.000 euro baino gehiago bada, berriz, karga berezia ordaindu beharko da, zenbateko hori gainditzen duen sariaren zatia dela-eta.

Aurreko paragrafoan xedatutakoa aplikatuko da, baldin eta loteriaren dezimo, zatiki edo kupoiaren edo apustuaren kostua gutxienez 0,50 euro bada. Kostua 0,50 euro baino gutxiago bada, aurreko paragrafoan adierazitako gehieneko zenbateko salbuetsia modu proportzionalan murriztuko da.

Sariaren titulartasuna pertsona batek baino gehiagok badute, aurreko paragrafoetan ezarritako zenbateko salbuetsia titular guztien artean hainbanatuko da, bakoitzari dagokion kuotaren arabera.

3. Aurreko 2. idatz zatian ezarritako zenbateko salbuetsia gainditzen duen sariaren zenbatekoa izango da karga bereziaren zerga oinarria. Gauzazko saria bada, zerga oinarria zenbateko hau izango da: sariaren merkatu balioak 2. idatz zatian ezarritako zenbateko salbuetsia gainditzen duen zatia ken konturako sarrera.

Sariaren titulartasuna pertsona batek baino gehiagok badute, zerga oinarria titular guztien artean hainbanatuko da, bakoitzari dagokion kuotaren arabera.

4. Aurreko 3. idatz zatian ezarritako zerga oinarriari ehuneko 20ko tasa aplikatuz kalkulatu da karga bereziaren kuota osoa. Kuota horretatik xedapen gehigarri honetako 6. idatz zatian ezarritako atxikipenen edo konturako sarreraren zenbatekoa kenduko da.

5. Lortutako saria ordaintzen den unean sortuko da karga berezia.

6. Xedapen gehigarri honetan ezarritako sariei atxikipena edo konturako sarrera aplikatuko zaie, foru arau honetako 106., 115. eta 116. artikuluetan xedatutakoarekin bat etorriz.

Atxikipenaren edo konturako sarreraren tasa ehuneko 20 izango da. Atxikipenaren edo konturako sarreraren oinarria karga bereziaren zerga oinarriaren zenbatekoa izango da.

7. Xedapen gehigarri honetako sariak lortzen dituzten zergadunek ez dute autolikidaziorik aurkeztu beharko karga berezi hau dela-eta.

Hala ere, autolikidazioa aurkeztu beharko da, baldin eta lortutako saria aurreko 2. idatz zatian ezarritako zenbateko salbuetsitik gorakoa bada edo atxikipenik edo konturako sarrerarik egin ez bada 6. idatz zatian xedatutakoarekin bat. Halakoetan, kasuan kasuko zerga zorraren zenbatekoa zehaztuko da, eta Ogasun, Finantza eta Aurrekontu Saileko foru diputatuak ezarriko du non, nola eta zer epealditan ordaindu behar den.

8. Zerga oinarrian ez dira sartuko xedapen gehigarri honetan zehaztutako sariak, eta haien zenbatekoa ez da kontuan hartuko foru arau honetako 102. artikuluko 2. idatz zatiko c) letran xedatutakoaren ondorioetarako. Foru arau honetan xedatutakoarekin bat etorritik aplikatzen diren atxikipenek edo konturako sarrerek ez dute murriztuko Zergaren kuota likido osoa, eta ez dira kontuan hartuko foru arau honetako 112. artikuluan xedatutakoaren ondorioetarako.

9. Xedapen gehigarri honetan ezarritakoa ez zaie aplikatuko 2013ko urtarrilaren 1aren aurretik egindako jokoaren ondoriozko sariei.

Hemeretzigarrena. Irabazteko Xederik Gabeko Erakundeen Zerga Araubideari eta Mezenasgorako Zerga Pizgarriei buruzko Foru Arauaren aldarazpena.

Irabazteko Xederik Gabeko Erakundeen Zerga Araubideari eta Mezenasgorako Zerga Pizgarriei buruzko uztailaren 12ko 16/2004 Foru Arauko 21. artikuluko 1. idatz zatia aldatu da eta honela geratu da:

“1. Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergako zergadunek eskubidea izango dute kuota osotik foru arau honetako 20. artikuluan xedatutakoaren arabera kalkulaturako kenkari oinarriaren ehuneko 20 kenkaria egiteko, salbu eta, foru arau honetako 19. artikuluko 1. idatz zatiko f) letran xedatutakoaren arabera, aipaturako 20. artikuluko 1. idatz zatiko h) letran ezarritakoa.”

Hogeigarrena. Negoziatzeko onartutako baloreek sortutako ondare irabaziak zergapetzeko aukerako araubidea.

Bat. (3) (16) Foru arau honetako 47. artikuluko 1. apartatuko a) letran aipatzen diren baloreak kostu bidez eskualdatzen dituzten zergadunek aukeran izango dute artikuluko horretan xedatutakoa aplikatzea eskualdaketa sortutako ondare irabazia kalkulatzeko, edo ehuneko hiruko karga berezia aplikatzea eskualdaketa balioari, betiere balio hori 10.000 eurotik beherakoa bada ekitaldi bakoitzean, eskualdatutako balore guztiak batuta.

Xedapen gehigarri honetan xedatzen dena ez zaio aplikatutako balore horien harpidetza eskubideen eskualdaketa, eta haien eskualdaketa balioa ez da zenbatuko aurreko paragrafoan aipatzen diren balore eskualdaketa guztietako baloreen eskualdaketa balioa zehazteko. Foru arau honetako 47. artikuluko 1. apartatuko a) letrako bigarren paragrafoan ezartzen denaren arabera zehaztuko da zenbatekoa den harpidetza eskubideok eskualdatzearen ondoriozko ondare irabazia.

Zergadunak araubide hori aplikatzen badu eta balore homogeneousak badaude, eskualdatu dituen baloreak lehenik eskuratu zituenak direla pentsatuko da.

Bi. Karga berezia aplikatuta kalkulatzen den zenbatekoa ez da sartuko foru arau honetako 67. artikuluan aipatzen den aurrezkiaren zerga oinarrian, eta kuota osoari batuko zaio, foru arau honetako 74. artikuluan ezarritakoaren arabera.

Hiru. Foru arau honetako 111. artikuluan ezarritakoari dagokionez, Zerga Administrazioak behin-behineko likidazioa egin ahal izango du xedapen gehigarri honetan xedatutakoa aplikatuz, honako kasu hauetan:

a) Zergadunak autolikidaziorik aurkeztu ez badu, edo autolikidazioan ez badu konputatu eskualdaketa horietatik sortutako ondare galera edo ondare irabazia.

b) Zergadunak, Zerga Administrazioaren errekerimendua jasota, ez badu behar bezala justifikatzen konputatutako irabazia edo galera.

Zerga Administrazioak behin-behineko likidazioak bidali ahal izango ditu, xedapen gehigarri honetan ezarritakoa aplikatuz.

Hogeita batgarrena. Talde kaleratzeen eta arrazoi objektiboengatik kontratu azkentze batzuen ondorioz langileek jasotzen dituzten aldizkako soldata osagarriak.

1. (3) Foru arau honen 9. artikuluen 5. zenbakian xedatutakoaren arabera kopuru batzüksalbuetsia egotea gorabehera, eta kontuan edukita hurrengo idatz zatian azaltzen diren betekizunak bete behar direla, lanaren etekin gisa integratuko da hurrengo idatz zatian aipatzen diren langileek jasotzen dituzten kopuruaren ehuneko 70, muga honekin: lanbide arteko gutxieneko soldata 2,5ez biderkatzearenemaitza urtean.

Muga hori aurreko ehuneko 70 aplikatu baino lehen ezartzen da; mugatik gorako kopuruak oso-osorik sartu behar dira zerga oinarrian.

2. Aurreko idatz zatiko ehunekoa aplikatzeko ezinbestekoa da hauek guztiak betetzea:

a) Diru kopuruak Langileen Estatutuko 51. artikuluan xedatutakoaren arabera egindako talde kaleratze baten ondorioz edo Langileen Estatutuko 52. artikuluko c) letran ezarritako arrazoiengatik gertatzen den kontratu azkentze baten ondorioz jaso behar dira, eta kaleratzea edo kontratu azkentzea arrazoi ekonomiko edo teknikoengatik edo ezinbestean gertatu behar da.

Letra honetan xedatutakoaren ondorioetarako, aurrean aipatutako kaleratze eta kontratu azkentzeekin berdineko dira herri administrazioek Langileen Estatutuko 51. artikuluan ezarritako arrazoiengatik bat oinarritzat hartuta egiten dituzten giza baliabideen plan estrategikoak.

b) Enpleguko Institutu Nazionaletik, Gizarte Segurantzako Institutu Nazionaletik edo horren ordeko Erakundeetatik jasotako zenbatekoen osagarriak izatea. Tratamendu berbera emango zaie zergadunaren inguruabar bereziak direla eta ekitaldian erakunde horietatik inolako prestaziorik lortu ez duen kasuetan jasotako kopuruei.

c) Aldian-aldian jasotzea (aldi baterakoak zein bizi artekoak izan daitezke) edo dena batera jasotzea kapitalizatuta, ordaintzailea nor den gorabehera.

Kopuruak kapitalizatuta jasoz gero, artikuluko honetan zerga tratamendua ondoko kasuan soilik aplikatuko da: zergadunarentzat lanaren etekin irregularretarako ezarritako araubide orokorra baino onuragarriagoa denean.

Hogeita bigarrena. Ondarearen gaineko Zergari buruzko Foru Arauaren aldarazpena.

Ondarearen gaineko Zergari buruzko martxoaren 11ko 9/2013 Foru Arauan aldaketa hauek egin dira:

1. 5. artikuluko zazpigarren idatz zatiko f) letra aldatu da eta honela geratu da:

"f) Mendetasuna estaltzen duten aseguru pribatuei (Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergari buruzko Foru Arauko 70. artikuluko 1. idatz-zatiko 7. zenbakian aipatzen dira) ordaindutako primei dagozkien eduki ekonomikodun eskubideak."

2. 5. artikuluko hamaikagarren idatz zatia aldatu da eta honela geratu da:

"Hamaika. Zergadunaren ohiko etxebizitza, Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergari buruzko Foru Arauko 87. artikuluko 8. idatz zatian ezarritako definizioaren arabera; salbuetsitako zenbatekoa: 400.000 euro gehienez."

3. 6. artikuluko laugarren idatz zatia aldatu da eta honela geratu da:

"Lau. Artikulu honetan ezarritakoaren ondorioetarako, aktibo bat ezinbestekoa da jarduera ekonomiko baterako berari lotuta badago Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergari buruzko Foru Arauko 26. artikuluan ezarritakoaren arabera; salbuespena: artikuluko horretako 1. idatz zatiko c) letrako azken tartekian aipatzen diren aktiboak (hauek ere jarduera ekonomiko bati lotuta egon daitezke)."

4. 12. artikuluko lehenengo idatz zatia aldatu da eta honela geratu da:

"Bat. Hiri edo landa ondasun higiezinaren zerga oinarria beraien katastroko balioa izango da.

Zerga sortzen denean ondasun higiezin batek ez badauka katastroko balioa ezarrita, edo atzerrian badago, beraren eskuraketa balioa hartuko da zerga oinarritzat, Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergari buruzko Foru Arauko 45. artikuluko 2. idatz zatian aipatzen diren koefizienteak aplikatuz eguneratu ondoren."

5. 33. artikuluko lehenengo idatz zatiko b) letra aldatu da eta honela geratu da:

"b) Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren zerga oinarriari ondoko hauek gehituko zaizkio: Sozietateen gaineko Zergari buruzko Foru Arauko xedapen gehigarriaren 1. idatz zatian aipatzen diren dibidenduak eta mozkinetako partaidetzak."

Hogeita hirugarrena. (3) Pentsio planetan finkatutako eskubideak berreskuratzea, ohiko etxebizitzaren gainekoak exekutatu gero.

1. Partizipaziodunek pentsio planetan finkatutako eskubideen berreskuratzea, Pentsio planak eta funtsakarautzeko Legearen testu bateratuaren zazpigarren xedapen gehigarrian xedatutakoa, pentsio planetako prestazioetarako foru arau honetan xedatutako zerga araubideari lotuta egongo da, zergati horregatik eskubideen lehen berreskuratzea ehuneko 60n integratzea barne. Azaroaren 29ko 1/2002 Legegintzako Errege Dekretu bidez onartu zen testu bateratu hori.

2. Hauei ere aplikatuko zaie aurreko idatz zatian xedatutakoa: zazpigarren xedapen gehigarrian xedatutako eskuragarritasuna dela-eta berreskuratzeak egiten dituzten foru arau honen 70. artikuluan aipatzen diren aurreikuspen plan bermatuetako, enpresa gizarte aurreikuspeneko planetako eta gizarte aurreikuspeneko mutualitateetako asegurutuak.

3. Aseguru kolektiboen prestazioetarako xedatutako zerga araubideari lotuta egongo da asegurutuak zazpigarren xedapen gehigarrian xedatutako aseguru kolektiboetan finkatutako eskubideak berreskuratzea.

Batez ere, foru arau honen 19. artikularen 2. idatz zatiko c) letran xedatutakoari jarraituz aplikagarri den ehunekoa zehazteko, aseguru kolektiboen berreskuratzea erretiro prestazioen pareko izango da.

Hogeita laugarrena. (3) Pertsona fisikoek ekainaren 24ko 4/1993 Legean, Euskadiko kooperatibenean, xedatutako mendeko finantza-ekarpenen ondorioz lortutako etekinei aplikagarri zaien zerga araubidea.

1. Foru arau honen 35. artikuluan xedatutakoarekin bat etorriz, norbere kapitalak hirugarrenei lagatzeagatik lortutako etekin gisa kalifikatuko dira, 2015eko urtarrilaren 1etik aurrera, ekainaren 24ko 4/1993 Legeak, Euskadiko kooperatibenak, 57. artikuluko 5. idatz zatian aipatzen dituen mendeko finantza-ekarpenen ondorio diren errentak.

2. Ondoren adierazten diren egoerak noiz gertatzen edo gertatuko diren gorabehera, hau izango da aplikagarri den zerga tratamendua:

a) Etekinak aurreko idatz zatian xedatutakoaren arabera kalifikatuko dira, balore horiek eskualdatzeko, berreskuratzeko, ordaintzeko, amortizatzeke, trukatzeko edo bihurtzeko eragiketetan.

Zerga trataera bera izango dute saltzen dituzten erakundeekin epaiz kanpoko erabakien ondorio diren salerosketa edo transakzioek, ordainketa horiei konturako atxikipena egin zaien ala ez gorabehera.

b) (10) Tituluen harpidetzaren deuseztasuna deklaritzen duten epaien kasuan, esan nahiko du haien titularrak ondare irabazi edo galera bat izan duela, eta bata edo bestea epaia irmo bihurtzen den ekitaldiari egotziko zaiola; hain zuzen ere, epaian bere alde onartutako berandutze interesen eta ordaindu behar duen zenbatekoaren artean dagoen alde garbia egotziko da, dagozkion interesak barne, eta ez da bidezko izango arrazoi horregatik dagozkion autolikidazioak zuzentzea.

Tratamendu fiskal horixe bera aplikatuko da epaian deusez deklaritzen denean lehentasunezko partaidetzen edo mendeko zorraren harpidetza.

c) Titulu horien kooperatiba jaulkitzaileei dagokienez, kooperatiba horiek konkurtso egoeran badaude eta titulu horiek konkurtso kreditu bihurtzen badira, zergadunek kreditu horren ondorio den ondare aldaketa errenta orokorrean sartu ahal izango dute, foru arau honen 62. artikuluan xedatutakoarekin bat etorriz edo xedapen gehigarri honen 1. idatz zatian araututako kalifikazioa aplikatzeagatik.

3. Xedapen gehigarri honetan xedatutakoak ez du aldatuko kooperatiba jaulkitzaileentzako mendeko finantza ekarpenen zerga tratamendua. Horiei ekainaren 9ko 16/1997 Foru Arauaren, kooperatiben zerga araubidearen, 16.4 artikuluan xedatutakoa aplikatuko zaie.

Hogeita bosgarrena. (3) Menpeko finantza-ekarpenen, lehentasunezko partizipazioen eta mendeko zorraren ondorio diren errenta negatiboak integratzeko eta konpentsatzeko araubidea.

1. Foru arau honen 66. artikularen 1. paragrafoan xedatutakoa gorabehera, paragrafo horren a) eta b) idatz zatietan aipatzen diren saldo negatiboen zatia, ekainaren 24ko 4/1993 Legearen, Euskadiko kooperatibenaren, 57. artikularen 5. paragrafoan aipatzen diren mendeko finantza-ekarpenen ondorio diren ondare galeren edo higigarrien kapitalaren etekin negatiboen emaitza dena, noiz gertatu den gorabehera, idatz zati horietan aipatutako saldo positiboarekin konpentsatu ahal izango dira, bata zein bestea.

Mendeko finantza-ekarpenen berreroste, harpidetza edo truke bidez jasotako baloreen eskualdatzearen ondorio diren ondare galerei eta higigarrien kapitalaren etekin negatiboari ere aplikatuko zaie konpentsazio araubide hori.

2. Maiatzaren 25eko 13/1985 Legearen, finantza-bitartekarien inbertsio-koefizienteei, baliabide propioei eta informazio-betebeharrei buruzkoaren, bigarren xedapen gehigarrian xedatutako baldintzetan jaulkitako mendeko zorraren baloreek eta lehentasunezko partizipazioek aurreko idatz zatian xedatutako trataera bera izango dute hala ondare galeren nola higigarrien kapitalaren etekin negatiboen ondorio diren saldo negatiboen zatiari dagokionez, bai eta berreroste eta harpidetza edo truke eragiketen bidez jasotako baloreen eskualdaketaen ondoriozkoak direnei ere, noiz gertatzen edo gertatuko diren gorabehera.

3. 2015eko urtarrilaren 1etik aurrera aplikatuko da xedapen gehigarri honetan araututako integratze eta konpentsatze araubidea, 2. idatz zatian xedatutakoak izan ezik, 2014ko urtarrilaren 1etik aurrera izango baititu ondorioak.

Hogeita seigarrena. (4) Zordunak konkurtso prozeduretan eskuratutako errentak salbuetsiko dira.

Zerga honetatik salbuetsiko dira zordunek eskuratutako errentak, honako hauetakoren batean ezarritako zorren kiten eta ordainean emateen ondorioz agertzen badira: uztailaren 9ko 22/2003 Konkurtso Legean ezarritako prozeduraren arabera judizialki onartutako hitzarmen batean; lege horretako 71 bis artikuluan eta laugarren xedapen

gehigarrian aipatutako judizialki homologatutako birfinantzaketa akordioan; X. tituluan aipatutako akordio estrajudizialean; edo lege horretako 178 bis artikuluan aipatutako ordaindu gabeko pasibo kentzeen ondorioz, betiere zorrak ez badira sortu jarduera ekonomikoak egitetik.

Hogeita zazpigarrena. (4) Kreditu mugaeguneratu eta kobratu gabeen ondoriozko ondare galerak.

Foru Arau honetako 57. artikuluko 2. idatz zatiko j) letran ezarritako aldi baterako egozpenaren erregela berezia ezartzearen ondorioetarako, j) letra horretako 3. zenbakian aurreikusitako egoera kontuan hartuko da soilik urtebeteko epea 2015eko urtarrilaren 1etik aurrera amaitzen denean.

Hogeita zortzigarrena. (4) Entitate hartzekodun hipotekarioa onuradun duten aseguruetatik datozen etekinak.

Aseguru batean estalitako ezintasun kontingentziagatiko prestaziotik datozen errentak, prestazioa zergadunaren hartzekodun hipotekarioak jasotzen duenean aseguruaren onuradun delako, eta zergadunaren hipoteka zorra guztiz edo zati bat kentzeko betebeharra dagoenean, onuraduna zergaduna bera izango balitz egokituko litzaiokeen zerga tratamendu bera emango zaie errenta horiei. Nolanahi ere, errenta horiei inolaz ere ez zaie atxikipenik egingo.

Horren ondorioetarako, hartzekodun hipotekarioa kreditu entitatea izan beharko da, edo modu profesionalean hipoteka kredituak edo maileguak ematen dituen bestelako entitatea.

Hogeita bederatzigarrena. (5) Sozietateen gaineko Zergaren mende dauden sozietate zibilak.

1. Sozietateen egoitza fiskaleko araudia dela-eta Sozietateen gaineko Zergaren zergadun diren sozietate zibiletako bazkideek ez dute beren zerga oinarrian sartuko foru arau honetako 11. artikuluan ezarritakoaren arabera egotzi beharko litzaizkiekeen errenten parte proportzionala

2. Aurreko paragrafoan ezarritakoa gorabehera, sozietate zibil horietako bazkideek beren zerga oinarriaren barruan sartu beharko dute sozietate zibilak lortutako errenta positiboa, bakoitzari dagokion proportzioan, eta erregela hauek aplikatuko zaizkie:

a) Errenta positibo hori zerga oinarrian sartuko dute, hain zuzen, sozietate zibilak bere ekitaldi soziala amaitzen duen egunaren ostean amaitzen den zergaldian

b) Foru arau honetan nahiz zerga honi buruzko gainerako xedapenetan zerga oinarria zehazteko finkatu diren printzipio eta irizpideen arabera kalkulatu da zerga oinarrian sartu beharreko errenta positiboaren zenbatekoa.

Errentatzat joko da, hain zuzen, irizpide eta printzipio horiek aplikatuz ateratzen den zerga oinarriaren zenbatekoa.

c) Xedapen gehigarri honetan jasotakoa aplikagarria zaien zergadunek, zerga honen autolikidazioarekin batera, sozietate zibilari buruzko datu hauek aurkeztu behar dituzte:

i) Sozietatearen izen edo izendazioa, eta sozietatearen egoitzaren lekua.

ii) Administratzaileen zerrenda.

iii) Balantzea eta galera irabazien kontua.

iv) Zerga oinarrian sartu beharreko errenta positiboa dela eta ordaindutako zergen frogagiriak.

d) Xedapen gehigarri hau aplikagarria zaien zergadunek zerga honen kuota osotik Sozietateen gaineko Zergaren pareko edo izaera berdineko zergak edo kargak kendu ahalko dituzte, behar bezala ordaindu badituzte, zerga oinarrian jasotako errenta positiboari dagokion neurrian.

Benetan ordaindutzat joko dira egoiliar ez den sozietate zibilak eta hark partaidetza daukan entitateek ordaindutakoak, baldin partaidetza ehuneko Sozietateen gaineko Zergaren Foru Arauko 33. artikuluko 1. idatz zatiko a) letran ezarritakora heltzen bada.

Letra honetan aipatutako kenkariak ezin du gainditu zerga oinarrian sartutako errenta dela-eta zerga honetan ordaindu beharreko kuota osoa, eta atzerrian ordaindutako zergak kenduz gero, kenkariaren zenbatekoa ezin da izan errenta Arabako Lurralde Historikoko Sozietateen gaineko Zergaren arautegiaren menpean dagoen entitate batek ordainduz gero errenta hori dela-eta ordaindu beharreko kuota osoa baino gehiago.

3. Ez dira zerga oinarrian sartuko sozietate zibiletatik jasotako dibidenduak edo mozkinetako partaidetzak, ez eta sozietate horietako partaidetza eskualdatuz lortutako errentak ere, baldin eta errenta horiek zerga honen zerga oinarrian integratu badira xedapen gehigarri honetan ezarritakoa aplikatuz.

Berdin jokatuko da konturako dibidenduekin.

Errenta positibo bera behin bakarrik sar daiteke, edozein modutan eta edozein entitatek sortua delarik ere.

Hogeita hamargarrena. (7) Testamendu ahalordea edo gozamen ahalduna erabili gabe dauden herentzien zerga araubidea.

Lehenengoa. Xedapen gehigarri honek, Foru Arau honen artikuluetan ezarritako berezitasunekin batera, arautzen du testamendu ahalordea edo gozamen ahalduna erabili gabe dauden herentzien zerga araubidea, Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergan.

Herentziaren kausatzaileak, heriotzaren unean, Araban izan badu ohiko bizilekua, Arabako Foru Aldundiari dagokio aipatutako zerga ordainaraztea aurreko paragrafoan jasotako xedapenak aplikatuta.

Bigarrena. Arau zehatzak Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergan.

1. Errentak baldin badatoz testamentu ahalordea edo gozamen ahaldua erabili gabe duten herentzietatik, Foru Arauak bere 12. artikulua 6. idatz zatian jasotakoaren arabera, errenta horiei aplikatuko zaizkie aipatutako Foru Arauan ezarritako xedapen orokorrak eta hura garatzen duten arauzko xedapenak, bigarren zenbaki honetako idatz zatietan jasotzen diren berezitasunekin.

2. Kausatzailea hil aurreko bi urteetan zehar kausatzailearekin etxebizitzan bizi izan den bikotekide alargunaren ohiko etxebizitza eskualdatzearen ondorioz lortzen diren ondare irabaziak edo galerak zerga honetatik salbuetsita egongo dira, testamentu ahalorde edo gozamen ahaldua bat gauzatzeke duen jaraunspenaren zati bat bada, eskualdatze horrek Oinordetza eta Dohaintzen gaineko Zergaren sortzapena dakarrenean eta, betiere, eskualdaketa lortutako zenbatekoa bikotekide alargunarentzako ohiko etxebizitza berri bat eskuratzeko inbertitzen bada, Foru Arau honetan ezarritakoaren arabera. Ondore horietarako, ohiko etxebizitzat hartuko da Foru Arau honen 87. artikulua 8. idatz zatian ezarritako baldintzak betetzen dituen. Berrinbertitutako zenbatekoa eskualdaketa jasotako zenbateko osoa baino gutxiago bada, berrinbertitutako zenbatekoari dagokion ondare irabaziaren zati proportzionala soilik geratuko da zergapetu gabe.

Era berean, zerga honetatik salbuetsita egongo dira ohiko etxebizitzaren kostu bidezko eskualdaketa dela-eta edo ohiko etxebizitza ordainean ematearen ondorioz sortzen diren ondare irabaziak, Foru Arau honen 42. artikulua b, c eta e letretan aipatuak, etxebizitza hori testamentu ahalorde edo gozamen ahaldua bat gauzatzeke dagoen jaraunspenaren barruan dagoenean, baldin eta eskualdaketa horrek ez badu Oinordetzen eta Dohaintzen gaineko Zerga sorrarazten, eta betiere baldin eta ezkontide alarguna kausatzailearekin batera ohiko etxebizitzan bizi izan bada kausatzailea hil aurreko bi urteetan, eta hori aplikatzeko aipatutako letretan ezarritako betekizunak betetzen baditu.

3. Honako arau hauek aplikatuko dira zerga oinarria zehazteko:

a) Testamentu ahalorde bat edo gozamen ahaldua bat gauzatzeke duen herentziako zati diren eskubideak eta ondasunak eskualdatzearen ondorioz lortzen diren ondare irabazi eta galerak, eskualdatze horrek Oinordetza eta Dohaintzen gaineko Zergaren sortzapena ez dakarrenean, herentziaren bidez lortutakotzat joko dira eta Foru Arau honetan kostu bidezko eskualdaketaarako ezarri diren arauekin bat etorri zehaztuko dira; gauzak horrela, ondasunen eta eskubideen eskuraketaren balioa eta data izango dira bai kausatzaileak bai herentziak horiek eskuratzeko unea.

b) Foru Arau honen 35. artikuluan aipatutako kapital higigarriaren etekinak, baldin eta testamentu ahalordea edo gozamen ahaldua erabiltzearen zain dauden herentzien baitako besteren kapitalen erakarpena eta erabilera ordeztzen dituzten aktiboak eskualdatuz lortzen badira, eta eskualdaketa horiek Oinordetza eta Dohaintzen gaineko Zergaren sortzapena ez badakarte, herentziaren bidez lortutakotzat hartuko dira eta Foru Arau honetan ezarritako arauen arabera zehaztuko dira; gauzak horrela, eskuraketaren xede diren aktiboen eskurapenaren balioa eta data izango dira bai kausatzaileak bai herentziak horiek eskuratzeko unea.

c) Jarduera ekonomikoen etekinak testamentu ahalordea edo gozamen ahaldua erabiltzearen zain dauden herentziaren bidez lortutakotzat hartuko dira betiere, kontuan hartu gabe Foru Arau honetako 24. artikuluko 1. idatz zatian ezarritako betekizuna betetzen duten ala ez.

4. Likidazio oinarri orokorra kalkulatzeko, hala badagokio, testamentu ahalordea edo gozamen ahaldua erabiltzearen zain dagoen jaraunspenaren kargura epailearen erabakiz ordaindu den mantenerako urtekoaren ondoriozko murrizketa soil soilik aplikatuko zaie zerga oinarri orokorrari eta aurrezkiaren zerga oinarriari, betiere Foru Arau honetako 67. eta 69. artikuluek eta ekainaren 25eko 5/2015 Legeak, Euskal Zuzenbide Zibilari buruzkoak, xedatutakoaren arabera.

5. Zergaren kuota likidua kalkulatzeko, kuotan aplikatuko diren kenkari bakarrak Foru Arau honen 51. artikuluan 8. idatz zatian, 88. artikuluan eta 92. artikuluan ezarritakoak izango dira.

6. Testamentu ahalordea edo gozamen ahaldua erabili gabe duten herentzietan dagozkien oinarri likidagarri negatiboak, jarduera ekonomikoen etekinen saldo negatiboak, zerga oinarri orokorraren ondare galerak, eta kuota nahikoa ez izateagatik aplikatu ez diren kuotako kenkariak bakar-bakarrik konpentsatu daitezke, zerga araudiak baimentzen duenean, herentzia horietan dagozkien oinarri likidagarri positiboekin, jarduera ekonomikoen etekinetatik datozen saldo positiboekin, zerga oinarri orokorraren ondare irabaziekin eta kuota positibo osoekin.

7. Testamentu ahalordea edo gozamen ahaldua erabili gabe duen herentziak zerga ordaintzeko betebeharra du, eta haren betebeharra da, era berean, xedapen gehigarri eta Foru Arau honetan eta hura garatzen duten arauzko xedapenetan ezartzen diren gainerako betebeharrak betetzea.

8. Testamentu ahalordearen edo gozamen ahalduaren erabilera oso eta ezeztazina edo hori azkentzeko beste edozein arrazoi abenduaren 31 ez den beste egun batean gertatzen bada, zergaldia urte naturala baino laburragoa izango da. Hala denean, zergaldia egun horretan amaitu, eta zerga orduan bertan sortuko da.

Hirugarrena. Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergari eta Ondarearen gaineko Zergari begirako xedapen erkideak.

1. Testamentu ahalordea edo gozamen ahaldua baliatzearen zain dauden herentziaren betebeharrak formal eta materialak, herentziaren administratzaileak edo gozamendun ahalduak bete beharko ditu, hurrenez hurren.

2. Testamentu ahalordea erabili gabe duen herentziaren administratzailea eta gozamen ahaldua erabili gabe duen herentziaren gozamendun ahaldua erantzule subsidiarioa izango da Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren eta Ondarearen gaineko Zergaren ordainketari dagokionez.

3. Testamentu ahalordea edo gozamen ahaldua erabili gabe duen herentziako ondasun eta eskubideek Pertsona Fisikoen gaineko Errentaren Zergan eta Ondarearen gaineko Zergan tributatu dute, haien edukitzailea zeinahi dela ere, salbu eta edukitzaile hori erregistroko fede publikoak babestutako hirugarren bat bada, edo, ezin

inskriba daitezkeen ondasun higigarrien kasuan, onustez eta titulu zuzenarekin justifikatzen bada ondasun eta eskubideok merkataritzako edo industriako establezimendu batean eskuratu direla.

Horretarako, aurreko paragrafoan aipatutako ondasun eta eskubideen eskualdaketan, ondasun eta eskubide horiek testamentu ahalordea edo gozamen ahalduna osorik edo zatiz eta modu ezeztazinean erabiltzeagatik edo horiek azkentzeagatik eskualdatzen badira, esku hartzen duten notarioek, beraiek eskuetsitako agirietan, ohartarazi behar dute ezen ondasun eta eskubide horiek Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren eta Ondarearen gaineko Zergaren kuotak, eskualdaketa baino lehen sortutakoak, ordaintzeari lotuta geratzen direla, ordaintzeko obligazioa preskribatzen ez den bitartean.

Era berean, Jabetzako edo Merkataritzako erregistratzaileek orri bazterreko ohar baten bidez adierazi behar dute ondasunak eta eskubideak Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren eta Ondarearen gaineko Zergaren kuotak, eskualdaketa baino lehen sortutakoak, ordaintzeari lotuta geratzen direla, ordaintzeko obligazioa preskribatzen ez den bitartean.

Laugarrena. Atxikipena egin beharra.

1. Testamentu ahalordea edo gozamen ahalduna erabili gabe duten herentziak behartuta daude atxikipenak, konturako sarrerak eta ordainketa zatikatuak egitera, eta dagokien zenbatekoa Arabako Foru Aldundiari ordaintzera, Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren Foru Arauan, Sozietateen gaineko Zergaren Foru Arauan, Ez-egoiliarren Errentaren gaineko Zergaren Foru Arauan eta horiek garatzen dituzten arauzko xedapenetan ezarritako kasu eta moduetan.

2. Nolanahi ere, atxikipenak, konturako sarrerak eta ordainketa zatikatuak behartuta dauden aldetik, testamentu ahalordea edo gozamen ahalduna erabili gabe duten herentziek beren gain hartuko dute diru sarrera Arabako Foru Aldundiari egiteko obligazioa, eta beste obligazio hori ez betetzeak ez ditu salbuetsiko diru sarrera egiteko betebeharrak honetatik.

Hogeita hamaikagarrena (6). Finantza entitateekin sinatutako akordioen edo epaiak edo arbitraje laudoak betetzearen ondorioz itzultzen diren diru kopuruei, maileguen korritu tasak mugatzeko klausulengatik ordaindutakoei, aplikatuko zaion zerga tratamendua.

1. Ez dira sartuko zerga honen zerga oinarrian finantza entitateekin sinatzen diren akordioen ondorioz itzultzen diren kopuruak, maileguen korritu tasak mugatzeko klausulengatik ordaindutakoak, hain zuzen, eskudirutan zein bestelako konpentsazioen bitartez jasotzen direnak, ez eta haien kalteordain korrituak ere.

2. Aurreko idatz zatian ezartzen denaren arabera dirua itzultzen zaion zergadunak lehen ordaindutako kopuruei zerga tratamendu hau aplikatuko zaie:

a) Aurreko ekitaldietan kopuru horiek ohiko etxebizitza erosteagatik aplikatu ahal den kenkariaren oinarrian sartuko baziren, kopuruok direla eta kenkaria aplikatzeko eskubidea galduko da, eta finantza entitatearekin akordioa sinatu den ekitaldian

sortutako kuota likidoari honako hauek bakarrik gehitu beharko zaizkio: Administrazioak zerga zorra likidazio bitartez zehazteko daukan eskubidea preskribatu ez den ekitaldietan bidegabe aplikatutako kenkariak, berandutza korrituak barne.

Aurreko paragrafoan azaltzen den gehikuntzatik salbu geratuko dira kopuru hauek: zergadunarekin akordio batera iritsi ondoren finantza entitateak ohiko etxebizitza erosteko maileguaren printzipala murrizteko zuzenean aplikatzen dituen kopuruak.

b) Administrazioak zerga zorra likidazio bitartez zehazteko daukan eskubidea preskribatu ez den ekitaldietan kopuru horiek aurreko ekitaldietako gastu kengarrizat jo badira, kengarritasuna galduko dute eta ekitaldi horietako autolikidazio osagarria egin beharko da akordioa sinatzen denetik zerga honen autolikidazioa aurkezteko hurrengo epealdia amaitu bitartean, eta ez da egongo zehapenik, ez berandutza korriturik, ez errekar gurik.

c) Zergadunak kopuru horiek ordaindu dituen ekitaldietako autolikidazioa aurkezteko epealdia ez bada egon amaituta finantza entitatearekin itzulketa akordioa sinatu denean, kopuruok, ez eta aurreko a) letrako bigarren paragrafoan aipatzen diren kopuruak ere, ez dira sartuko ohiko etxebizitza erosteagatik aplika daitekeen kenkariaren oinarrian eta ez dira gastu kengarrizat joko.

3. Aurreko idatz zatietan xedatzen dena kasu honetan ere aplikatuko da: 1. idatz zatian aipatzen diren kopuruak epaitegiko epai baten edo arbitraje laudo baten ondorioz itzultzen direnean.”

Hogeita hamabigarrena (8). Epe Luzeko Aurrezki Planak.

1. Epe luzerako aurrezki-plana zergadunaren eta aseguru- edo kreditu-erakunde baten arteko kontratu bat da, baldintza hauek betetzen dituena:

a) Epe luzerako aurrezki-plan batera ekarritako baliabideak honela bideratu behar dira: edo bizi-aseguru indibidual baten edo segidako aseguru batzuen bidez -xedapen gehigarri honetako 2. zenbakian aipatzen dira, eta epe luzerako bizi-aseguru indibidual deritze-, edo, bestela, finantza-gordailu edo -kontratuen bidez -xedapen gehigarri honetako 3. zenbakian aipatzen dira, eta epe luzerako aurrezki-erakunde kontu indibidual batean sartuko dira-.

Zergadun bat, aldi berean, epe luzerako aurrezki-plan baten titular soilik izan daiteke.

b) Epe luzerako aurrezki-plana irekiko da lehenengo prima ordaintzen denean edo epe luzerako aurrezki-erakunde kontu indibidualerako lehenengo ekarpena egiten denean -kasu bakoitzean dagokiona-, eta iraungi, berriz, plan horretako dirua erabiltzen denean edo zenbaki honetako c) letran ekarpenentzat ezarritako muga betetzen ez denean iraungiko da.

Ondorio horietarako, epe luzerako aurrezki-erakunde aseguru indibidualen kasuan ez da ulertuko aseguru horretako dirua erabili denik baldin eta aseguruaren muga-egunera ailegatutakoan aseguru-erakundeak prestazioaren zenbateko osoa eskualdatzen badu, zergadunak aginduta, zergadun horrek erakunde berarekin kontratatutako epe luzerako aurrezki-erakunde beste aseguru indibidual batera. Kasu horietan, aseguru berrira

eramandako prestazioaren zenbatekoa ez da kontuan hartuko zenbaki honetako c) letran ezartzen den 5.000 euroko mugari begira, eta foru arau honetako 9. artikuluko 32. zenbakian zehazten den epea zenbatzeko, berriz, planerako ekarpenak egiteko erabili zen lehenengo aseguru lehenengo prima noiz ordaindu zen hartuko da aintzat.

c) Epe luzerako aurrezki-plan batean ezin dira inoiz 5.000 euro baino gehiago jarri urtean, plana indarrean dagoen urte guztietan.

d) Zergadunak kapital moduan bakarrik erabil dezake planean metatutako kapitala, osorik, eta ezin du planeko dirua zatika erabili.

e) Aseguru-erakundeak edo kreditu-erakundeak bermatu behar du zergadunak, bizi-aseguru indibiduala muga-eguneratzen denean edo finantza-gordailu edo -kontratu bakoitza muga-eguneratzen denean, gutxienez, ordaindutako primen edo finantza-gordailu edo -kontratuari egindako ekarpenen ehuneko 85aren baliokidea den kapitala jasoko duela. Aurrekoa gorabehera, bermea ehuneko 100 baino txikiagoa bada, kontratatutako finantza-produktua gutxienez urtebeterako izan behar da.

2. Epe luzerako aurrezki-aseguru indibiduala (SIALP) bizi-aseguru indibiduala da, baina ez da foru arau honetako 36. artikuluan aurreikusten diren bizi-aseguruen modukoa, ez ditu biziraupena edo heriotza ez diren kontingentziak estaliko, eta zergaduna bera izango da kontratatzailea, aseguraturia eta onuraduna, heriotzaren kasuan izan ezik.

Kontratuaren baldintzetan berariaz eta modu nabarmenean adierazi behar da epe luzerako aurrezki-aseguru indibidual bat dela eta zer sigla dituen plan horrek (SIALP), eta 2016ko urtarrilaren 1etik sinatutako kontratuak soilik izan daitezke, eta foru arau honetan ezarritako baldintzak bete behar dituzte.

3. Epe luzerako aurrezki-kontu indibiduala diruaren gordailu-kontratu bat da, zergadunak kreditu-erakunde batekin egiten duena, eta haren kargura diru-gordailu bat edo gehiago eratu ahal izango dira, bai eta (Balore Merkatuari buruzko Legearen Testu Bategineko 37.6 artikulua garatzen duen) EHA/3537/2005 Aginduko bigarren artikuluko 1. zenbakiko azken paragrafoan definitzen diren moduko finantza-kontratuak ere, baldin eta haien baldintzetan zehazten bada bai ekarpenak bai muga-egunean egingo den likidazioa dirutan eta dirutan bakarrik egingo direla. Epe luzerako aurrezki-kontu indibiduala ireki duen kreditu-erakunde berarekin kontratatu behar ditu zergadunak finantza-gordailu eta -kontratuok. Kontuaren etekinak, nahitaez, kontu indibidualean bertan sartuko dira, eta ez dira zenbatuko aurreko 1. zenbakiko c) letran ezarritako mugari dagokionez.

Epe luzerako aurrezki-kontu indibiduala bereziki identifikatu behar da, beste ezarpen-modu batzuetatik berezita. Gainera, kontuan sartuta dauden finantza-gordailu eta -kontratuon identifikazioan kontuari berari buruzko aipamena jaso behar da.

Kontratuaren baldintzetan berariaz eta modu nabarmenean adierazi behar da epe luzerako aurrezki-kontu indibidual bat dela eta zer sigla dituen plan horrek (SIALP); 2016ko urtarrilaren 1etik sinatutako kontratuak soilik izan daitezke, foru arau

honetan ezarritako baldintzak bete behar dituzte, eta bertan sartuko dira egun horretatik aurrera kontratatutako finantza-gordailu eta -kontratuak.

4. Erakunde kontratugileek kontratuan bereziki adierazi behar dute, berariaz eta modu nabarmenean, xedapen gehigarri honetako 1. zenbakiko e) letrako bermeak zer zenbateko izango duen eta zer data hartuko duen kontuan; halaber adierazi behar dute bizi-aseguru indibidualako edo finantza-gordailu edo -kontratuko kapitala zer baldintzatan erabil daitekeen muga-eguneratu aurretik edo noiz eta nola egin daitekeen ekarpen gehiago.

Erakunde kontratugileek, gainera, kontratuan berariaz eta modu nabarmenean ohartarazi behar dituzte zergadunak, eta adierazi behar diete aldi berean epe luzerako aurrezkirako plan bakarraren titular soilik izan daitezkeela, urtean ezin dituztela 5.000 eurotik gorako ekarpenak egin, ez eta plan horretan eratzten den kapitala zatika erabili ere. Halaber jakinarazi behar diete zer ondorio fiskal dituen planean metatutako dirua planera lehenengo ekarpena egin zenetik bost urte igaro aurretik eta ondoren erabiltzeak.

5. Erregelamendu bidez garatu ahal izango dira epe luzerako aurrezkirako aseguru indibidualak eskubide ekonomiko guztiak eta epe luzerako aurrezkirako kontu indibidualak metatutako funts guztiak mobilizatzeko baldintzak, baina horrek ez du esan nahi baliabideak erabiliko direnik foru arau honetako 9. artikuluko 37. zenbakian ezarritakoari begira.

6. Foru arau honetako 9. artikuluko 37. zenbakian ezarritako epea amaitu aurretik metatutako kapitalaren zatiren bat erabiltzen bada edo ez bada betetzen xedapen honetako 1. zenbakiko c) letran ekarpenentzat ezarritako muga, erakundeak erregelamenduz ezartzen den zenbatekoaren besteko atxikipena edo konturako ordainketa egin beharko du plana ireki zenetik lortutako kapital higigarriaren etekin positiboak direla eta, plana iraungitzeak sor litzakeen etekinak ere kontuan hartuta.

7. Epe luzerako aurrezkirako plana indarrean dagoen urteetan lortzen diren kapital higigarriaren etekin negatiboak -plana iraungitzeak sor litzakeen etekinak barne- plana iraungitzen den zergaldian egotziko dira, baina bakarrik egotziko dira salbuespena aplikatu zaien plan horretako etekin negatiboen batura gainditzen duten etekin negatiboak.

XEDAPEN IRAGANKORRAK

Lehenengoa. 1994ko abenduaren 31 baino lehen eskuratutako ondare elementuetatik datozen ondare irabazien zenbatekoa kalkulatzeko.

Bat. 1994ko abenduaren 31 baino lehen eskuratu diren eta jarduera ekonomikoei atxikita ez dauden ondare elementuak eskualdatuta lortutako ondare irabazien zenbatekoa ondoko erregela hauei jarraikiz kalkulatu da:

1. Oro har, foru arau honen IV. tituluko V. kapituluan ezarritakoaren arabera kalkulatu dira ondare elementu bakoitzerako. Horrela kalkulatu dira ondare irabazirik bereizi beharko da zein zati sortu den 2007ko urtarrilaren 1a baino lehen, eta hauxe hartuko da halakotzat: eskuraketa egunetik 2006ko abenduaren 31ra arte (bi egunak

barne) igarotako egun kopuruari zergadunaren ondarean egon den egun kopuru osoarekiko proportzioan dagokion ondare irabaziaren zatia.

2007ko urtarrilaren 1a baino lehen sortutako ondare irabaziaren zatia era honetan murriztuko da:

a) Zergadunaren ondarean elementuak izan duen iraupen alditzat honako hau hartuko da: elementua eskuratu den egunetik 1996ko abenduaren 31ra bitartean igarotako urteen kopurua, goitik biribilduta.

Eskualdatutako ondare elementuetan hobekuntzak egin badira, elementu horiek zergadunaren ondarean izan duten iraupen aldia honako hau izango da: hobekuntzak egin diren egunetik 1996ko abenduaren 31ra bitartean igarotako urte kopurua, goitik biribilduta.

b) (5) Eskualdatutako ondare elementuak ondasun higiezinak, horien gaineko eskubideak edo Baloreen Merkatuari buruzko Legearen Testu Bategineko 314. artikuluan (urriaren 23ko 4/2015 Legegintzako Errege Dekretuak onartutakoa) aipatutako entitateen baloreak badira, kanpoan utzita higiezinaren inbertsio sozietate edo funtsen kapital sozialaren edo ondarearen akzio edo partaidetzak, murrizketa ehuneko 11,11koa izango da aurreko letran adierazitako iraupen urteak bitik gora gainditzen diren urte bakoitzeko.

c) Eskualdatutako ondare elementuak Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2004ko apirilaren 21eko 2004/39/EE Zuzentarauan, finantza tresnen merkatuei buruzkoan, definitutako bigarren mailako balore merkatu ofizialetako batean negoziatzeko onartutako akzioak badira -sozietate edo erakundearen funts propioetan parte hartzea adierazten dutenak-, kanpoan utzita ondasun higigarri zein higiezinaren inbertitzen dituzten sozietateen kapitalaren erakusgarri diren akzioak, murrizketa ehuneko 25ekoa izango da aurreko a) letran adierazitako iraupen urteak bitik gora gainditzen diren urte bakoitzeko.

d) 2007ko urtarrilaren 1a baino lehen sortutako gainerako ondare irabaziak ehuneko 14,28 murriztuko dira aurreko a) letran adierazitako iraupen urteak bitik gora gainditzen diren urte bakoitzeko.

e) Aurreko b), c), eta d) letretan adierazitakoarekin bat etorritik 1996ko abenduaren 31n hurrenez hurren hamar, bost eta zortzi urtetik gorako iraupenaldia izan duten ondare elementuek 2007ko urtarrilaren 1a baino lehen sortutako ondare irabaziaren zatia ez da egongo kargapean.

2. 2006ko abenduaren 31 iritsita merkatu arautuetan negoziatzeko onartuta dauden baloreak direnean edo foru arau honetako 47. artikuluko 1. idatz zatiko a) eta d) letretan ezarritako araubidea aplikagarria zaien talde inbertsio kolektiboko erakundeetako akzio edo partaidetzen kasuan, ondare irabaziak eta galerak foru arau honen IV. tituluko V. kapituluaren ezarritakoaren arabera kalkulatu dira balore, akzio edo partaidetza bakoitzerako.

Aurreko paragrafoan xedatutakoaren ondorioz ondare irabazi bat lortzen bada, ondoko murrizketetatik bidezkoa dena egingo da:

a) Eskualdaketa balioa balore, akzio edo partaidetzei 2006ko Ondarearen gaineko Zergan dagokiena bera edo handiagoa bada, 2007ko urtarrilaren 1a baino lehen sortu den ondare irabaziaren zatia aurreko 1. erregelari ezarritakoaren arabera murriztuko da. Ondorio horietarako, 2007ko urtarrilaren 1a baino lehen sortutako ondare irabazia hauxe izango da: balore, akzio edo partaidetzei 2006ko Ondarearen gaineko Zergan dagokien eskualdaketa balioz hartuta ateratzen den ondare irabaziaren zatia.

b) Eskualdaketa balioa balore, akzio edo partaidetzei 2006ko Ondarearen gaineko Zergan dagokiena baino gutxiago bada, ondare irabazi guztia 2007ko urtarrilaren 1a baino lehen sortutako joko da eta aurreko 1. erregelari ezarritakoaren arabera murriztuko da.

3. Eskualdatutako ondare elementuetan hobekuntzarik egin bada, osagai bakoitzari besterentze balioan zein zati dagokion bereiziko da xedapen iragankor honetan xedatutakoa aplikatzeari begira.

Bi. Zergadunaren jarduera ekonomikoari atxikita izan diren ondare elementuen eskualdaketatik ez da aplikatuko xedapen iragankor honetan ezarritakoa, jarduera hori beste titularitate batekin egiten jarraitzen denean.

Bigarrena. 1985eko maiatzaren 9a baino lehenagoko errentamendu kontratuak.

Kapital higiezinaren etekinak 1985eko maiatzaren 9a baino lehen egindako errentamendu kontratuetatik datozen eta kontratu horiek Hiri Errentamenduei buruzko azaroaren 24ko 29/1994 Legeak bigarren xedapen iragankorreko 11. idatz zatiko 7. erregelari ezarritakoaren aplikazioz errenta berrikusteko eskubiderik ez dutenean, etekinak zehazteko garaiari foru arau honetako 32. artikuluan ezarritakoa aplikatuko da, ondoko berezitasunak kontuan izanik:

1. Kapital higiezinaren etekinak etxebizitzetatik baldin badatoz, ondasun higiezin bakoitzeko lortutako etekin osoen ehuneko 50eko hoberia aplikatuko da.

2. Aurreko 1. zenbakian sartu ez diren kapital higiezinaren etekinetan, hoberia ondasun higiezin bakoitzeko lortutako etekin osoen ehuneko 40koa izango da.

Xedapen iragankor honetan aipatutako errentamendu kontratuei ez zaie aplikatuko foru arau honetako 58. artikuluko 4. idatz zatian xedatutakoa.

Hirugarrena. Ohiko etxebizitzan inbertitzeagatik 1999ko urtarrilaren 1etik aurrera hasitako zergaldietan aplikatutako kenkariak.

Foru arau honetako 87. artikuluko 3. idatz zatian aipatzen den 36.000 euroko muga zergadun guztiei aplikatuko zaie, ohiko etxebizitza zein unetan eskuratu duten kontuan hartu gabe.

Aurrekoa gorabehera, 36.000 euroko gehieneko kopurutik zenbateko hauek kenduko dira:

Zergadunak Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergari buruzko abenduaren 16ko 35/1998 Foru Arauko 77. artikuluari jarraikiz ohiko etxebizitzan inbertitzeagatik kendu

dituen kopuruak gehi, bidezkoa bada, foru arau horretako 46. artikulua araberaz egindako berrinbertsioetatik salbuetsita dagoen ondare irabaziaren ehuneko 15.

Zergadunak Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergari buruzko urtarrilaren 29ko 3/2007 Foru Arauko 89. artikuluari jarraikiz ohiko etxebizitzan inbertitzeetatik kendu dituen kopuruak gehi, bidezkoa bada, foru arau horretako 51. artikulua araberaz egindako berrinbertsioetatik salbuetsita dagoen ondare irabaziaren ehuneko 18.

Laugarrena. Kenkaria aplikatzea pertsona batek baino gehiagok 2007ko urtarrilaren 1a baino lehen elkarrekin eskuratutako ohiko etxebizitzan inbertitzeetatik.

Foru arau honetako 87. artikuluko 3. idatz zatian aipatzen den muga banan-banan aplikatuko zaie 2007ko urtarrilaren 1a baino lehen ohiko etxebizitza elkarrekin eskuratu duten zergadunei, aurreko hirugarren xedapen iragankorrean ezarritakoa kontuan hartuz.

Bosgarrena. Zerga paradisutzat jotzen diren herrialde edo lurraldeetan eraturako talde inbertsioko erakundeen zerga balioa.

1. Foru arau honetako 52. artikuluan adierazten den likidazio balioaren gaindikina kalkulatzeko, eskuraketa balioztat 1999ko urtarrilaren 1eko likidazio balioa hartuko da, egun horretan zergadunak dituen partaidetza eta akzioei dagokienez. Akzio edo partaidetzak eskualdatuz edo itzuliz lortzen diren errentak kalkulatzeko, balio horren eta benetako eskuraketa balioaren arteko diferentzia ez da eskuraketa balioztat hartuko.

2. Talde inbertsioko erakundeek banaturako dibidenduak eta mozkin partaidetzak 1999ko urtarrilaren 1a baino lehen lortutako mozkinetatik datozenean, bazkide edo partaideen zerga oinarrian sartuko dira. Ondorio horietarako, banaturako lehenengo erreserbak irabazitako lehenengo mozkinekin zuzkitu direla pentsatuko da.

Seigarrena. nplegua erregulatzeko espedienteetatik jasotako prestazioak.

Pentsio Plan eta Funtsei buruzko Legearen Testu Bateginak, azaroaren 29ko 1/2002 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onartuak, laugarren xedapen iragankorrean ezarritakoa betetzeko hitzartzen diren aseguru kontratuak enplegua erregulatzeko espedienteen prestazioak bideratzeko egiten badira, eta kontratu horien onuradunek 2001eko urtarrilaren 1etik aurrera jaso dituzten diru kopuruei (kontratua egin aurretik barruko funtsen kontura ordaindutakoei) Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergari buruzko abenduaren 16ko 35/1998 Foru Arauko 16. artikuluko 2. idatz zatian ezarritako integrazio ehunekoak aplikatu ahal bazaizkie, foru arau honetako 19. artikuluko 2. idatz zatian ezarritako integrazio-ehunekoak aplikatuko zaizkie. Horrelako kontratuak egiteak ez du aldatuko prestazio horien sorkuntzaldia kalkulatzeko modua.

Zazpigarrena. Gizarte aurreikuspeneko mutualitateei aplikatuko zaien araubide iragankorra.

1. Erretiro eta elbarritasun prestazioak gizarte aurreikuspeneko mutualitateekin hitzarturiko aseguru kontratuetatik badatoz eta horiei dagozkien ekarpenak, 1999ko

urtarrilaren 1a baino lehen egindakoak, gutxienez zati batean murriztu badira zerga oinarrian, lan etekin gisa integratu beharko dira Zergaren zerga oinarrian.

2. Integrazio hori egingo da jasotako zenbatekoa mutualitateari egindako ekarpenak baino gehiago denean, eta betiere, ekarpen horiek Zergaren araudiaren arabera zerga-oinarrian murriztu edo gutxitu ezin izan direnean eta, beraz, lehendik tributatu dutenean.

3. Zerga oinarria murriztu edo gutxitu ezin izan duten ekarpenen zenbatekoa frogatzerik ez badago, erretiro edo elbarritasunagatik jasotako prestazioen ehuneko 75 sartuko da zerga oinarrian.

Zortzigarrena. 1999ko urtarrilaren 1a baino lehen ondare-gehikuntzak edo gutxipenak sortu dituzten bitziza aseguru kontratuen araubide iragankorra.

Kapital geroratu bat jasotzen denean, 2007ko urtarrilaren 1a baino lehen sortutako eta foru arau honen IV. tituluko IV. kapituluko 3. atalean ezarritakoaren arabera kalkulaturako etekin garbi osotik 1994ko abenduaren 31 baino lehen ordaindutako primei dagokien zatiak ehuneko 14,28ko murrizketa izango du prima ordaindu zenetik 1994ko abenduaren 31ra arte pasatutako urteko, goitik biribilduta.

Etekin garbi osotik kendu beharreko zenbatekoa kalkulatzeko hauxe egingo da:

1. Zehaztu behar da zer zati dagokion etekin garbi osotik 1994ko abenduaren 31 baino lehen ordaindutako prima bakoitzari. Lortutako etekin osotik aseguru kontratuko prima bakoitzari zenbat dagokion kalkulatzeko etekin oso hori ondoko zatiketa honen emaitzako ponderazio koefizienteaz biderkatu behar da:

- Zenbakitzailean, prima ordaindu zenetik prestazioa kobratu arte pasatutako urteen kopurua primaz biderkatzearen emaitza.

- Izendatzailean, prima ordaindu zenetik prestazioa kobratu arte pasatutako urteen kopurua prima guztiez biderkatuta sortzen diren kopuruen batura.

2. Etekin garbi osotik 1994ko abenduaren 31 baino lehenago ordaindutako prima bakoitzari dagokion zati bakoitzerako, zehaztu beharko da, baita ere, zein zati sortu den 2007ko urtarrilaren 1a baino lehen. Egun hori baino lehenago sortu den zatia kalkulatzeko, aurreko 1. zenbakian adierazitako eragiketarik 1994ko abenduaren 31 baino lehen ordaindutako prima bakoitzerako ateratzen den zenbatekoa ondoko zatiketarik ateratzen den ponderazio koefizienteaz biderkatu behar da:

- Zenbakitzailean, prima ordaindu zenetik 2007ko urtarrilaren 1era arte pasatutako denbora.

- Izendatzailean, prima ordaindu zenetik prestazioa kobratu arte pasatutako denbora.

3. Etekin garbi osotik kendu beharreko zenbatekoa kalkulatu da. Horretarako, etekin garbi osoaren zatietako bakoitza, aurreko 2. zenbakian xedatutakoaren arabera kalkulaturik, ehuneko 14,28 murriztuko da dagokion primaren ordainketatik 1994ko

abenduaren 31ra arte pasatutako urteko. Bi data horien artean sei urte baino gehiago pasatzen badira, ehuneko 100 aplikatuko da.

Bederatzigarrena. Biziarteko eta aldi baterako errenten araubide iragankorra.

1. Biziarteko eta aldi baterako errentetatik, berehalakoak nahiz geroratuak izan, kapital higigarriaren etekintzat jotzen den zatia zehazteko, 2007ko urtarrilaren 1etik aurrera errenta moduan jasotzen diren prestazioei foru arau honetako 36. artikuluko 1. idatz zatiko b) eta c) letretan ezarritako ehunekoak bakarrik aplikatuko zaizkie, baldin eta errentak 1999ko urtarrilaren 1a baino lehen eratu badira.

Biziarteko errenten kasuan, ehuneko horiek errenta eratzen den unean hartzaileak duen adinaren arabera aplikatuko dira, edo errentaren iraupen osoaren arabera, aldi baterako errentak baldin badira.

2. 1999ko urtarrilaren 1a baino lehen eratu diren biziarteko edo aldi baterako errentak erreskatatuz gero, erreskate hori dela eta sortutako kapital higigarriaren etekina kalkulatzeko errenta eratu arte lortutako errentagarritasuna kenduko da.

3. Biziarteko eta aldi baterako errentetatik, berehalakoak nahiz geroratuak izan, kapital higigarriaren etekintzat jotzen den zatia zehazteko, 2007ko urtarrilaren 1etik aurrera errenta moduan jasotzen diren prestazioei foru arau honetako 36. artikuluko 1. idatz zatiko b) eta c) letretan ezarritako ehunekoak aplikatuko zaizkie, baldin eta errenta horiek 1999ko urtarrilaren 1etik 2006ko abenduaren 31ra bitartean eratu badira.

Biziarteko errenten kasuan, ehuneko horiek errenta eratzen den unean hartzaileak duen adinaren arabera aplikatuko dira, edo errentaren iraupen osoaren arabera, aldi baterako errentak baldin badira.

Gainera, foru arau honetako 36. artikuluko 1. idatz zatiko d) letran aipatzen den errenta eratu arte lortutako errentagarritasuna gehitu egingo da, bidezkoa bada.

Hamargarrena. Aseguru kontratu berri jakin batzuen zerga araubidea.

Etekin osoa kalkulatzeko foru arau honetako 19. artikuluko 2. idatz zatiko c) letran ezarritako ehunekoa (%25) 1994ko abenduaren 31tik aurrera hitzartutako aseguru kontratuei baino ez zaie aplikatuko.

Hamaikagarrena. Bizitza aseguru kolektiboak, lanaren etekinak sortzen dituztenak enplegatuei primarik egotzi gabe.

Foru arau honetako 19. artikuluko 2. idatz zatiko c) letran xedatutakoa gorabehera, 2003ko urtarrilaren 1a baino lehen hitzartutako aseguru kontratuen kasuan, gertatzen bada prima guztiak 2003ko apirilaren 11 baino lehen ordaindu direla enplegatuei gauzen bidezko lanaren etekin gisa egotzi gabe, Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergari buruzko abenduaren 16ko 35/1998 Foru Arauko hamabosgarren xedapen iragankorrean xedatutakoa aplikatuko da.

Hamabigarrena. Bizitza aseguru kontratu jakin batzuk aurrezpen sistematikoko banakako plan bihurtzea.

1. 2007ko urtarrilaren 1a baino lehen formalizatu diren bizitza aseguruaren kontratuetan zergaduna kontratatzaile, aseguratu eta onuradun gisa ageri denean eta kontratu horiek foru arau honetako laugarren xedapen gehigarrian araututako aurrezpen sistematikoko banakako plan bihurtzen badira, foru arau honetako 9. artikuluko 23. zenbakia eta laugarren xedapen gehigarria aplikatuko zaizkie biziarteko errentak eratzen diren unean, ondoko beharkizunak betez gero:

a) Aseguru kontratua indarrean egon den denboran prima gisa urtean ordaindutako gehieneko kopurua 8.000 euro baino gehiago ez izatea, eta metatutako prima guztien zenbatekoa ez izatea 240.000 euro baino gehiago zergadun bakoitzeko.

b) (4) Lehenengo prima ordaindu zen egunetik hamar urte baino gehiago pasatuta egotea.

2. Kontratua banakako plan bihurtzeko garaian, kontratuaren baldintzetan espresuki eta nabarmen adieraziko da aurrezpen sistematikoko banakako plan bat dela, foru arau honetako laugarren xedapen gehigarrian araututakoa.

3. Kontratua banakako plan bihurtu eta gero, eta eratutako biziarteko errentatik datozen eskubide ekonomikoak modu aurreratuan baliatzen badira dela osorik dela zati batean, zergaduna behartuta egongo da foru arau honetako 23. artikuluko 9. idatz zatian xedatutakoaren indarrez salbuetsita egon zen errenta eskubideak modu aurreratuan baliatu diren zergaldian integratzera.

Hamahirugarrena. Bizitzako edo baliaezintasuneko banakako kontratuei aplikatzen zaien zerga-konpentsazioa.

(4)

Hamalauugarrena. 2012ko urtarrilaren 1aren aurretik eskualdatutako harpidetza eskubideen zerga araubidea.

(4) Foru Arau honetako 47. artikuluko 1. idatz zatiko a) letran aipatzen den eskuratze balioa kalkulatzeko, 2012ko urtarrilaren 1aren aurretik eskualdatutako harpidetza eskubideengatik lortutako zenbatekoa kenduko da, salbu eta eskualdatze horietan lortutako zenbatekoa eskualdatzailearen ondare irabazitzat hartu bazen eskualdaketa egin zen zergaldian. Harpidetza eskubide guztiak eskualdatu ez badira, eskualdatutakoak lehenik eskuratutako baloreei dagozkiela pentsatuko da.

Hamabosgarrena. Enpresaren akzioak edo partaidetzak langileei ematea.

Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergari buruzko abenduaren 29ko 3/2007 Foru Arauko 17. artikuluko 2. idatz zatiko c) letran xedatutakoa aplikagarria izango da akzio edo partaidetzak emateko planetan, foru arau honek indarra hartu aurretik ezarritako planak badira eta egun hori baino lehen egin bazaie eskaintza langileei; horrelakoetan, 2013ko zergaldian indarrean dauden arauak aplikatuko dira.

Hamaseigarrena. Justifikatu gabeko ondare irabazien egozketa.

Foru arau honetako 50. artikuluko 3. idatz zatian arautzen den egozketa bertan xedatutakoaren arabera dagokion zergaldiari aplikatuko zaio: salbuespena: 2012ko ekitaldiari edo aurrekoren bati egotzi behar izanez gero, 2013ko ekitaldiari egotziko zaio.

Hamazazpigarrena. Kaleratzearen ondoriozko kalte-ordain salbuetsiak.

1. 2012ko otsailaren 12tik 2013ko urtarrilaren 1era bitartean gertatutako kaleratzeen ondoriozko kalte-ordainak salbuetsita egongo dira, kaleratzea bidegabe deklaratu izan balitz egokituko litzatekeen zenbatekoa gainditzen ez duen neurrian, enpresaburuak hala aitortzen duenean kaleratzea jakinarazteko unean, edo adiskidetze egintzaren aurreko beste edozein unetan, eta, betiere, kontratu amaierak ez badira baja pizgarridunen plan edo sistemen esparruan adostu.

2. Enplegu erregulazioko espedienteen ondorio diren kaleratzeengatik edo kargugabetzeengatik kalte-ordainak, Lan Merkatua Erreformatzeko Presako Neurriei buruzko uztailaren 6ko 3/2012 Legeko hamargarren xedapen iragankorrak aipatzen dituenak, salbuetsita egongo dira, lan urteko berrogeita bost eguneko soldata gainditzen ez duen zenbatekoan. Urtebetetik beherako aldiak hileka hainbanatuko dira (berrogeita bi hileko gehienez).

Hamazortzigarrena. (3) Gizarte aurreikuspeneko sistemetara egindako ekarpenen gaindikinen araubide iragankorra (2014a baino lehenagoko zergaldietan murriztu ez diren ekarpenak).

1. Foru arau honen (2013ko abenduaren 31n indarrean zen idazketa) 71. artikulua 3. idatz zatian eta zortzigarren eta bederatzigarren xedapen gehigarrietan aipatzen diren gizarte aurreikuspeneko sistemari larregiz egindako ekarpenak eta ordainketak, 2009, 2010, 2011, 2012 eta 2013 ekitaldietan egindakoak eta 2014ko urtarrilaren 1ean artean murriztu gabe zeudenak, foru arau honen 71. artikulua lehen idatz zatian eta bederatzigarren xedapen gehigarriaren 3. idatz zatian xedatutako mugak zainduz murriztu ahalko dira. Ezin izango da, berriz, foru arau honen 70. artikulua 5. idatz zatian xedatutako erretiro egoerari buruzko muga aplikatu.

2. Gehienez ere, 2.400 euro murriztu ahalko dira urtean, bazkidea, partaidea, mutualista edo aseguruduna erretiratuta dagoen ala ez gorabehera, ezkontidea edo izatezko bikotekidea bazkide, partaide, mutualista edo titular duen gizarte aurreikuspeneko sistemara zergadunak larregiz egindako ekarpenak eta ordainketak, 2009, 2010, 2011, 2012 eta 2013 ekitaldietan egindakoak, 2014ko urtarrilaren 1ean artean murriztu gabe zeudenak eta foru arau honen (2013ko abenduaren 31n indarrean zen idazketa) 71. artikulua 3. idatz zatian aipatuak.

3. Foru arau honen 72. artikulua 2. idatz zatian xedatutako mugak zainduz murriztu ahalko dira ezintasunen bat duten pertsonen alde eratutako gizarte aurreikuspeneko sistemara larregiz egindako ekarpenak, 2009, 2010, 2011, 2012 eta 2013 ekitaldietan egindakoak, 2014ko urtarrilaren 1ean artean murriztu gabe zeudenak eta foru arau honen (2013ko abenduaren 31n indarrean zen idazketa) 72. artikulua 1. idatz zatian aipatuak.

Hemeretzigarrena. Langilea kaleratzearen edo kargugabetzearen ondoriozko kalte-ordainen araubide iragankorra.

Foru arau honetako 9. artikuluko 5. zenbakian ezarritako salbuespen muga ez zaie aplikatuko langileen kaleratze edo kargugabetzeengatik kalte-ordainei, idatz zati horretan araututa daudenei, baldin eta foru arau honek indarra hartu aurretik lan harremanak azkentzearen ondorioz gertatu badira.

Hogeigarrena. Etekin irregularrei aplikatu beharreko integrazio ehunekoaren araubide iragankorra.

1. Foru arau honetako 19. artikuluko 2. idatz zatian eta 25. artikuluko 4. idatz zatian ezarritakoa gorabehera, Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergari buruzko urtarrilaren 29ko 3/2007 Foru Arauan xedatutakoaren arabera denboran modu nabarmen irregularrean lortutzat jotzen diren etekinei, 2014ko urtarrilaren 1a baino lehen sinatutako kontratu edo akordioen ondoriozkoak badira, Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergari buruzko urtarrilaren 29ko 3/2007 Foru Arauan ezarritakoa aplikatuko zaie.

2. Foru arau honetako 30. artikuluko 3. idatz zatian eta 39. artikuluko 3. idatz zatian ezarritakoa gorabehera, 2014ko urtarrilaren 1a baino lehen sinatutako kontratu edo akordioen ondoriozko etekinei Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergari buruzko urtarrilaren 29ko 3/2007 Foru Arauan ezarritakoa aplikatuko zaie.

3. Foru arau honetako 19. artikuluko 2. idatz zatian, 25. artikuluko 3. idatz zatian, 30. artikuluko 3. idatz zatian eta 39. artikuluko 4. idatz zatian ezarritakoa gorabehera, foru arau hau indarrean jarri aurretik lortutako etekinei Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergari buruzko urtarrilaren 29ko 3/2007 Foru Arauan ezarritako integrazio ehunekoak aplikatu bazaizkie eta zatika kobratzen badira, foru arau horretan ezarritakoa aplikatuko zaie.

Hogeita batgarrena. Jarduera ekonomiko bati ekiteko inbertsioei begira kreditu erakundeetan egindako gordailuengatik aplika daitezkeen kenkariaren araubide orokorra.

(4) 1. Urtarrilaren 29ko 3/2007 Foru Arauak, pertsona fisikoen errentaren gaineko zergarenak, 92. artikuluan xedatutakoarekin bat etorritik, 2014ko urtarrilaren 1a baino lehen jarduera ekonomiko bati ekiteko behar diren inbertsio eta gastuetarako diru kopuruak kreditu entitate batean gordailutzen dituzten zergadunek kenkaria aplikatzen jarraitu ahal izango dute aipatutako manuan ezarri den bezala, baldin eta egun horretan ez badira 3 urte pasatu kontua ireki zenetik.

2. Ez da Foru Arau honetako 90. artikuluan araututako kenkariaren oinarriaren zati izango urtarrilaren 29ko 3/2007 Foru Arauak 92. artikuluan araututako enpresarako aurrezki kontuetako saldoarekin eskuratutako partaidetzen edo akzioen zenbatekoa, baldin saldo horri kenkaria aplikatu bazaio.

Hogeita bigarrena. (3) Sozietateen gaineko zergaren Legearen testu bateratuaren hogeita laugarren xedapen iragankorrean xedatutakoaren arabera desegin eta

likidatutako ondare sozietateetako bazkideen araubidea. Testu bateratu hori martxoaren 5eko 4/2004 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onartu zen.

Xedapen iragankor horren 2. idatz zatiaren d) letran eta 3. idatz zatian xedatutakoa aplikatuko dute pertsona fisikoen errentaren gaineko zergaren, sozietateen gaineko zergaren eta ez-egoiliarren errentaren gaineko zergaren zergadunek, baldin eta Sozietateen gaineko zergaren Legearen testu bateratuaren (martxoaren 5eko 4/2004 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onartua) hogeita laugarren xedapen iragankorrean xedatutakoa aplikatzen zaien ondare sozietateetako bazkide badira.

Hogeita hirugarrena. (4) Antzintasun betekizuna, 2015eko urtarrilaren 1a baino lehen formalizatutako aseguru kontratuetako aurrezpen sistematikorako banakako planen tratamenduaren ondorioetarako.

2015eko urtarrilaren 1a baino lehen formalizatutako aurrezpen sistematikorako banakako planei aplikagarri izango zaie Foru Arau honen laugarren xedapen gehigarriaren 4. idatz zatian ezarritako bost urteko betekizuna.

Baldin 2015eko urtarrilaren 1a baino lehen formalizatutako aurrezpen sistematikorako banakako plan bati, edo Foru Arau honen hamabigarren xedapen iragankorrean araututako aseguru kontratu bati, epemuga aldatzen bazaio xede bakartzat hartuta biziarteko errentaren sorkuntza eguna aurreratzea aipatutako xedapenetan eskatzen den antzintasuna, lehenengo prima ordaindu zenetik bost urtekoa, izan dezan, aldaketa horrek ez du zerga eraginik izango hartzailearentzat.

Hogeita laugarrena (5). Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zerga arautzen duen eta Sozietateen gaineko, ez egoiliarren errentaren gaineko eta ondarearen gaineko zergen legeak partez aldatzen dituen azaroaren 28ko 35/2006 Legeko hemeretzigarren xedapen iragankorrean xedatutakoaren arabera desegin eta likidatutako sozietate zibilen bazkideen erregimena.

Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren, Sozietateen gaineko Zergaren eta Ez egoiliarren Errentaren gaineko Zergaren zergadunak Pertsona fisikoen errentaren gaineko zerga arautzen duen eta sozietateen gaineko, ez egoiliarren errentaren gaineko eta ondarearen gaineko zergen legeak partez aldatzen dituen azaroaren 28ko 35/2006 Legeko hemeretzigarren xedapen iragankorrean xedatutakoa aplikagarria zaien sozietate zibilen bazkideak badira, xedapen iragankor horren 2. ataleko c) letran xedatutakoa aplikatuko dute.

Hogeita bosgarrena. (5) (16) Hogeita bosgarrena. Langileek enpresan parte hartzeagatik 2016ko urtarrilaren 1a baino lehen aplikatutako kenkaria.

Langileek enpresan parte hartzeagatik zergadun bakoitzak segidako zergaldietan kendutako zenbatekoen muga (foru arau honetako 89. artikuluko 3. apartatuko hirugarren paragrafoan ezartzen dena) aplikatzean ez dira konputatuko 2016a baino lehenagoko zergaldietan kontzeptu horregatik kendutako kopuruak.

Hogeita seigarrena. (10) Sortu berri diren edo berritzaileak diren mikroenpresetan, enpresa txikietan edo ertainetan inbertitzeagatik kenkaria.

Foru Arau honen 42. artikulua g) letran ezarritakoa aplikagarri izango zaie 2018ko urtarrilaren 1etik eskuratutako akzio edo partaidetzetatik eskuratzen diren ondare irabaziei.

Hogeita zazpigarrena. (11) 2018ko eta 2019ko ekitaldietan loteria eta apustu jakin batzuetako sarien gaineko karga berezitik salbuetsitako zenbatekoa.

2018ko uztailaren 5a baino lehenago egindako jokoetako sarien zenbateko bat, foru arau honen hemezortzigarren xedapen gehigarriaren 2. apartatua ezarritakoa, salbuetsita egongo da karga berezitik, apartatu horren 2017ko abenduaren 31ko indarreko testuaren arabera.

Zenbateko hori 10.000 euro izango da 2018ko zergaldian 2018ko uztailaren 5etik aurrera egindako jokoen sarietarako, eta 20.000 euro 2019ko zergaldian egindako jokoen ondoriozko sarietarako.

XEDAPEN INDARGABETZAILEA

Bat. Foru arau honetan ezarritakoarekin bat ez datozen xedapen guztiak indargabetu dira, eta batez ere Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergari buruzko urtarrilaren 29ko 3/2007 Foru Araua.

Bi. Foru arau honetan ezarritakoarekin bat datozen arau xedapenek indarrean jarraituko dute, arau honetan ezarritako arauzko gaikuntzak erabiltzen ez diren bitartean.

Hiru. Aurreko 1. idatz zatian aipatutako xedapenak indargabetzeak ez ditu eragotziko Zerga Administrazioak haien indarraldian sortutako betebeharren gainean dauzkan eskubideak.

AZKEN XEDAPENAK

Lehenengoa. Indarrean jartzea eta ondorioak.

Bat. Foru arau hau ALHAOn argitaratzen den egunean jarriko da indarrean eta 2014ko urtarrilaren 1etik aurrera sortuko ditu ondorioak.

Bi. Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren ondorioetarako, foru arau hau 2014ko urtarrilaren 1etik aurrera lortzen diren errentei eta egun horretatik aurrera egotzi beharrekoei aplikatuko zaie Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren orain arteko araudian denboraren arabera ekoizketarako ezarritako irizpideen arabera.

(15) Beste lerroalde bat, bigarrena, gehitzen zaio pertsona fisikoen errentaren gaineko zerga aldatzen duen martxoaren 27ko 10/2019 Foru Arauaren azken xedapenetatik lehenengoari. Gaur egun dagoen testua lehenengo lerroaldea izango da, eta hona hemen gehituko den testua:

Era berean, atzeraeraginezko ondorio horiek - aurreko lerroaldean ezarri direnak eta lerroalde horretan aipatutako suposizioetarako-, pertsona fisikoen errentaren gaineko

zergaren pean daudenei ezarriko zaizkie. Hori hala izango da, nahiz eta eragiten dieten egintzak irmoak izan administrazio-bidean, eta nahiz eta administrazio-bideko edozer errekurtsoren edo Arabako Lege eta Administrazioaren aurrean egindako edozer erreklamazioren ondoriozko berariazko ezezpen baten xede diren egintzak irmoak izan.

Aurreko lerroaldean xedatutakoaren eraginpean dauden zergadunek eskaera egin beharko diote Arabako Foru Aldundiko Ogasun, Finantza eta Aurrekontu Sailari.

Bigarrena. Arauak emateko gaikuntza.

Foru Aldundiari eta Ogasun, Finantza eta Aurrekontu Saileko foru diputatuari baimena eman zaie foru arau hau garatzeko eta betearazteko behar diren xedapen guztiak emateko.

OHARRAK

- (1) 20/2014 Foru Araua, ekainaren 18koa.
(ALHAO, 72. zk., 14-6-27koa).
- (2) Ikusi otsailaren 17ko 5/2015 Foru Dekretuko 1. artikulua.
(ALHAO, 24. zk., 15-2-25ekoa).
- (3) 15/2015 Foru Araua, urriaren 28koa.
(ALHAO, 130. zk., 15-11-6koa).
- (4) 22/2015 Foru Araua, abenduaren 29koa.
(ALHAO, 152. zk., 15-12-30ekoa).
- (5) 19/2016 Foru Araua, abenduaren 23koa.
(ALHAO, 147. zk., 16-12-30ekoa).
- (6) 2/2017 Zerga Premiazko Araugintzako Dekretua, otsailaren 28koa.
(ALHAO, 28. zk., 17-03-8koa).
- (7) 18/2017 Foru Araua, irailaren 20koa.
(ALHAO, 112. zk., 17-9-29koa).
- (8) 13/2017 Foru Araua, ekainaren 28koa.
(ALHAO, 82. zk., 17-7-19koa).
- (9) 21/2017 Foru Araua, abenduaren 29koa.
(ALHAO, 147. zk., 17-12-29koa).
- (10) 2/2018 Foru Araua, martxoaren 7koa.
(ALHAO, 32. zk., 18-3-16koa).

- (11) 1/2018 Zerga Premiazko Araugintzako Dekretua, uztailaren 17koa.
(ALHAO, 85. zk., 18-7-23koa).
- (12) 11/2018 Foru Araua, uztailaren 11koa.
(ALHAO, 84. zk., 18-7-20koa).
- (13) 1/2019 Foru Araua, otsailaren 4koa.
(ALHAO, 15. zk., 19-2-23koa).
- (14) 10/2019 Foru Araua, martxoaren 27koa.
(ALHAO, 44. zk., 19-4-10koa).
- (15) 19/2019 Foru Araua, azaroaren 20koa.
(ALHAO, 138. zk., 19-11-29koa).
- (16) 22/2019 Foru Araua, abenduaren 13koa.
(ALHAO, 149. Zk., 19-12-30ekoa).